

Aktoversigt

Sagstitel: Regulararbejde for implementering af artikel 29-31 i VE II-direktivet vedr. biomasse

Sagsnummer: 2020 - 5896

Akt nr.	Dato	Titel	Akt ID	#	Parter	Til	Kommentar
306	10-12-2020 07:57:13	SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål	2304530	1		Katrine Pilmark Elkjær	
307	15-01-2021 17:44:40	Høringssvar	2310670	1		Katrine Pilmark Elkjær	
308	15-01-2021 17:54:23	journalnummer 2020-5896.	2310669	2		Katrine Pilmark Elkjær; Jonas Jürgens	
309	15-01-2021 16:57:13	Høringssvar til bæredygtighedsbekendtgørelsen og Håndbogen j. nr. 2020-5896	2310665	2		Katrine Pilmark Elkjær; Jonas Jürgens	
310	15-01-2021 16:49:00	Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896	2310666	2		Katrine Pilmark Elkjær	
311	15-01-2021 16:46:51	Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. (journalnummer: 2020-5896)	2310667	2		Katrine Pilmark Elkjær; Jonas Jürgens	
313	15-01-2021 16:36:12	Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896	2310662	2		Katrine Pilmark Elkjær	
314	15-01-2021 15:45:48	Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)	2310663	2		Katrine Pilmark Elkjær; Jonas Jürgens	
315	15-01-2021 15:06:39	Høringssvar, journalnr 2020-5896	2310661	2		Katrine Pilmark Elkjær	
316	15-01-2021 15:40:05	Svar til Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (2020-5896)	2310664	2		Katrine Pilmark Elkjær	
317	15-01-2021 15:04:08	Høringssvar vedr. journalnummer 2020-5896.	2310517	2		Katrine Pilmark Elkjær; Jonas Jürgens	
318	15-01-2021 14:30:28	Dansk Erhvervs høringssvar til journalnummer - 2020-5896	2310513	2		Katrine Pilmark Elkjær; Jonas Jürgens	
319	15-01-2021 13:40:13	høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse	2310400	2		Katrine Pilmark Elkjær	
320	15-01-2021 13:35:11	høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Dansk Skovforening	2310327	2		Katrine Pilmark	

						Elkjær	
321	15-01-2021 12:55:02	Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes svar på Energistyrelsens høring af bæredygtighedsbekendtgørelse og tilhørende håndbog. Journalnummer 2020-5896.	2310329	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
323	15-01-2021 11:49:35	Journalnummer 2020-5896 Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav for biomassebrændsler til energiformål	2310331	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
324	15-01-2021 11:04:58	SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020 - 5896	2310143	1		Katrine Pilmærk Elkjær; Jonas Jürgens	
325	15-01-2021 09:11:57	Dansk Affaldsforenings høringssvar: Journalnummer 2020-5896: bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog	2309905	2		Katrine Pilmærk Elkjær; Jonas Jürgens	
326	14-01-2021 21:39:30	Høringssvar Journalnummer 2020 -5896	2309820	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
328	12-01-2021 16:57:12	Høring - bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (j.nr. 2020-5896)	2306980	1		Katrine Pilmærk Elkjær	
331	15-01-2021 12:10:53	Høringssvar ang : Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål	2310330	1		Katrine Pilmærk Elkjær	
333	15-01-2021 10:54:46	EMs høringssvar: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020-5896 (EM Id nr.: 254017)	2310084	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
334	15-01-2021 09:58:16	Vedr. journal 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål	2309944	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
336	12-01-2021 21:52:29	J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål	2309913	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
337	12-01-2021 21:52:29	J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål	2307400	2		Katrine Pilmærk Elkjær	
338	12-01-2021 13:54:35	SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål	2306981	1		Katrine Pilmærk Elkjær	
372	28-01-2021 11:37:59	SV: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse	2332856	3		Katrine Pilmærk Elkjær	
380	11-01-2021 11:23:55	Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål, J nr. 2020 - 5896: ES 12-2021.	2305186	1		Katrine Pilmærk Elkjær; Jonas Jürgens	
384	19-01-2021 15:18:29	Eksterne høringssvar - samlet	2313731	27			

= antal relaterede dokumenter.

3. juni 2021

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål

Aktnummer: 306

Akt ID: 2304530

Dato: 10-12-2020 07:57:13

Type: Indgående

Dokumenter: [1] SV Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280358).eml

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (da@da.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
E-mailtitel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 10-12-2020 07:57

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 9. december 2020 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Energistyrelsen

3. juni 2021

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar Aktnummer: 307

Akt ID: 2310670
Dato: 15-01-2021 17:44:40
Type: Indgående
Dokumenter: [1] Høringssvar.eml

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk), abn@b4trees.dk (abn@b4trees.dk), Erik Kjær (etk@dshwood.com)
Fra: Rasmus Grønberg Bak (rgb@dshwood.com)
Titel: Høringssvar
Sendt: 15-01-2021 17:44

Til Energistyrelsen

DSHwood A/S (cvr 2567 2305) ønsker med nedenstående bidrag at kommentere på udkast til bekendtgørelse om "Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen)"

1. Restprodukter fra skovbruget defineres i håndbogen s11, s39 og s40 jf nedenstående:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntre eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntre. Indbefatter ikke rødder.
Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

- a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller
- b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Dimensionen er et upræcist begreb at anvende i forbindelse med vurdering af, hvorvidt træet er egnet til et højere forædlingsniveau end afbrænding. Det er i stedet kvalitetsspecifikationerne for råtræ som afgør dette.

DSHwood indstiller at definitionen af restprodukter omdefineres til: "Skovbrugs erhvervets standarder for klassificering af råtræ anvendes. Træ i kvaliteterne A, B og C både i løv og nål, anses ikke for at være et restprodukt fra skovbruget. Alene kvalitet D eller ringere anses for at være restprodukter.

Link kan til klassificering: <https://www.skovforeningen.dk/nyhed/find-handelsbetingelserne-for-trae-i-raatraehaefet/>

DSHwood A/S er ejet af Dansk Skovforening, og er Danmarks største handelselskab inden for råtræ. Desuden handler DSHwood løv- og nåltræ som gavntre i EU og Fjernøsten. DSHwood er SBP, FSC og PEFC sporbarhedscertificeret. Se mere om DSHwood her: <http://www.dshwood.com/>

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybelse af ovenstående.

Med venlig hilsen / Best Regards / Mit Freundlichen Grüßen

Rasmus Grønberg Bak

CEO

Address : Glarmestervej 7, 7000 Fredericia, Denmark

Mobile: +45 61353810

Email : rgb@dshwood.com

Website : www.dshwood.com

Aktdetaljer

Akttitel: journalnummer 2020-5896.

Aktnummer: 308

Akt ID: 2310669

Dato: 15-01-2021 17:54:23

Type: Indgående

Dokumenter: [1] journalnummer 2020-5896..eml
[2] Høringssvar_Bekendtgørelsen_journalnummer 2020-5896.pdf

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Kåre Press (kaare@rgo.dk)
Titel: journalnummer 2020-5896.
Sendt: 15-01-2021 17:54
Bilag: Høringssvar_Bekendtgørelsen_journalnummer 2020-5896.pdf;

Hermed høringssvar - rigtig god weekend, Kåre

KÅRE PRESS-KRISTENSEN

Senior advisor, Air Quality & Climate
M.Sc in engineering, Ph.D., HD(A)

GREEN TRANSITION
DENMARK

Tlf: (+45) 2281 1027

Kompagnistræde 22, 3. sal
1208 Copenhagen, Denmark
www.rgo.dk

Høringssvar (journalnummer 2020-5896):

Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Indledende bemærkninger:

Rådet for Grøn Omstilling mener at afbrænding af biomasse som udgangspunkt skal udfases og i stedet erstattes af bedre isoleret bygningsmasse, varmepumper (centrale og decentrale), varmelagre (centrale og decentrale), geotermi og bedre udnyttelse af overskudsvarme fra erhvervslivet. Afbrænding af affald, der ikke kan genanvendes/genbruges/nyttiggøres og afbrænding af biomasse med en kort CO₂-cyklus (halm, have- og parkaffald m.v.) kan dog tjene som backup. Man bør sigte imod en total udfasning af træbaseret biomasse allersnarest i 2040.

Høringssvar til bekendtgørelsen:

§ 2: Kravene skal også gælde private, der anvender brænde, træpiller m.v.

(Uanset om det kan håndhæves eller ej bør det skrives ind, så alt biomasse er omfattet).

§4: Kravet skal gælde alle energianlæg, der afbrænder biomasse.

(Særlig små brændefyringsenheder står for en stor del af luftforureningen og afbrændingen af træ med en lang CO₂ cyklus og bør derfor omfattes uanset om det kan håndhæves eller ej).

For anlæg til produktion af elektricitet, opvarmning mv. samt virksomheder bør begrænsningen på 20 MW også fjernes, og som minimum bør det følge samme indfasningsmodel for mindre anlæg som beskrevet for træbiomasse i §11.

§12: Der skal stilles krav til kun at importere træ fra de 20 lande, der ligger bedst i korruptionsindekset: <https://www.transparency.org/en/cpi/2019/results/table>. Der skal ligeledes stilles krav om kun at anvende biomasse fra lande, der har underskrevet Parisaftalen, og har inkluderet LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry - Arealanvendelse) sektoren i deres NDC (Nationally Determined Contributions - Nationale Klimamål) med udsigt til øgning af CO₂-puljen i LULUCF. (Ellers er der risiko for, at CO₂-udledningen fra biomasse ikke tælles med noget sted).

Stk 2: Loven bør referere til ejendomsniveau i stedet for kildeområdeniveau. At bruge kildeområdeniveau åbner for et væsentligt smuthul i lovgivningen, da det på det nærmeste altid vil være muligt at leve op til krav på kildeområdeniveau, da afgrænsningen herpå kan sættes arbitrært. I FSC-skovcertificeringen opereres der på skov- eller ejendomsniveau. Dvs. at man sikrer sig, at producenten overholder de relevante kriterier på hele sin ejendom. Det minimerer risiko for snyd, da vedkommende ikke kan blande materiale fra ikke certificerede dele af ejendommen ind i det certificerede. Endelig vil ejendomsniveau sikre, at dansk indkøb af certificeret biomasse ikke understøtter ubæredygtige og måske ulovlige praksisser på andre dele af producentens områder.

§15: Der skal ske en uafhængig 3. parts verifikation af en anerkendt international part.

Desuden bør alle tre krav være opfyldt, da de hver især adresserer fuldstændig forskellige aspekter af træets bæredygtighed. De er dermed ikke en garanti for hinanden og kan ikke stå i stedet for hinanden. Især er det nødvendigt at sikre, at det udelukkende er reelle restprodukter der anvendes til energiformål, da anvendelsen af anden træbiomasse har stor risiko for at give øget drivhusgasudledning, frem for at reducere disse. Definitionen af hvad der udgør et restprodukt skal også strammes. Her henviser vi til vores høringssvar til Håndbogen, som vi har udarbejdet i samarbejde med en række andre organisationer.

§16: Skal også gælde private.

§20: CO₂-emissionen for biomasse med mellemlang eller lang CO₂-cyklus bør medregnes, hvor CO₂ udledes, ligesom for kul. Det bør indgå både i nationale og energiselskabers/virksomheders CO₂-regnskaber parallelt de steder, hvor det angives, at biomasse er CO₂-nutralt. (Træ med mellemlang og lang CO₂-cyklus bidrager til varig CO₂-koncentration i atmosfæren).

Yderligere informationer:

Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver, kaare@rgo.dk

Annika Lund Gade, projektmedarbejder, annika@rgo.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 1208 København K.

Energistyrelsen

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar til bæredygtighedsbekendtgørelsen og Håndbogen j. nr. 2020-5896

Aktnummer: 309

Akt ID: 2310665

Dato: 15-01-2021 16:57:13

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar til bæredygtighedsbekendtgørelsen og Håndbogen j. nr. 2020-5896.eml
[2] Biogas Danmark 21 01 14 Høring af udkast til Bæredygtighedsbekendtgørelse og Bæredygtighedshåndbog for biomassebrændsler og flydende biobrændsler ENDELIG.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Bruno Sander Nielsen (bsn@biogas.dk)
Titel: Høringssvar til bæredygtighedsbekendtgørelsen og Håndbogen j. nr. 2020-5896
Sendt: 15-01-2021 16:57
Bilag: Biogas Danmark 21 01 14 Høring af udkast til Bæredygtighedsbekendtgørelse og Bæredygtighedshåndbog for biomassebrændsler og flydende biobrændsler ENDELIG.pdf;

Hej
Vedhæftet høringssvar til de to bekendtgørelser.

Jeg var lidt i tvivl om det var Energistyrelsen eller Departementet, der skulle være modtager – men da I to står som modtagere tænkte jeg, at Styrelsen er rette modtager.
Hvis det er forkert antaget hører jeg gerne og sætter Holmens Kanal på i stedet.

m.v.h
Bruno

Bruno Sander Nielsen
Faglig direktør / COO

Biogas Danmark / Danish Biogas Association
Axeltorv 3, DK-1609 København V
M: +45 2724 5967
E: bsn@biogas.dk
W: biogas.dk

Energistyrelsen
 Carsten Niebuhrs Gade 43
 1577 København V
 Att.: kfe@ens.dk og jsju@ens.dk

Biogas Danmark
 Axeltorv 3
 1609 København V

15. januar 2021

Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler

Energistyrelsen har den 9. december 2020 udsendt ovennævnte to bekendtgørelsesudkast, henholdsvis Bæredygtighedsbekendtgørelsen og Bæredygtighedshåndbogen, til delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder, i høring, J. nr. 2020-5896.

Generelle bemærkninger

Præcisering af bekendtgørelsernes rækkevidde

Biogas Danmark anerkender, det er vanskeligt at implementere og formidle et så kompliceret regelsæt som EU's VE II-direktiv og skal derfor hilse det særdeles velkomment, at den egentlige bekendtgørelse suppleres af en (bekendtgørelse af en) håndbog, der tjener som en vejledning, som giver mulighed for yderligere forklaring og fortolkning.

Biogas Danmark finder imidlertid, det er nødvendigt yderligere at præcisere tankegangen i bekendtgørelsernes opbygning og herunder primært, at der er tale om anvendelse af biomasse til energiformål, der stammer direkte fra arealkrævende aktiviteter.

Og herunder specielt, at restprodukter fra anden produktion (fx gylle og anden husdyrgødning, afrens fra forarbejdning af frø m.v.) ikke er omfattet af kravet om bæredygtighedsvurdering. Uden en sådan præcisering er det således vanskeligt at tolke det – i øvrigt særdeles illustrative – beslutningstræ på side 15 i Håndbogen.

Oversættelse af bilagene

Håndbogens bilag A – F er direkte optryk af direktivets bilag. Det kan ud fra et myndighedssynspunkt være juridisk hensigtsmæssigt at gengive bilagene uden bearbejdning. Biogas Danmark finder imidlertid, det er vigtigt, at Håndbogen bidrager til at lette forståelsen af direktivets hensigt ved at forklare en række af de vanskeligt forståelige begreber. Det kunne være i et selvstændigt bilag eller ved indsættelse af fodnoter i de enkelte bilag.

Det gælder blandt andet begreberne "*åbent fermentat*", "*lukket fermentat*", "*afgasforbrænding*", som hensigtsmæssigt kunne forklares som efterlagte henholdsvis uden og med overdækning og gasopsamling og fakkel til afbrænding af den biogas, som ikke nyttiggøres.

"*Forgæret naturgødningsfermentat*" kunne betegnes som "afgasset husdyrgødning". "*Fermentat, der hidrører fra nedbrydningsprocessen*" bør kaldes "den afgassede biomasse", og "*kombineret nedbrydning af forskellige substrater i et biogasanlæg*" kunne beskrives med den gode danske vending "samdrådning af forskellige biomasser".

Tilsvarende i forhold til mere landbrugsrettede betegnelser: "forbedrede afgrøder/vekseldrift". Her kan "vekseldrift" oversættes til "sædskifte" – men hvad menes med "forbedrede afgrøder"? Skal man ved "dækafgrøder" forstå "efterafgrøder"?

Definition af biogas

Biogas Danmark anerkender, at der i VE II-direktivet er en ny definition af biogas, der omfatter "*alle gasser produceret af biomasse*". Dette er en væsentlig ændring i forhold til den hidtidige danske definition, hvor biogas har været brugt som betegnelse for den blanding af primært metan og CO₂, som dannes ved anaerob omsætning af organisk materiale i en biologisk proces. Andre gasser produceret ud fra biomasse ved termisk forgasning har derimod været betegnet syntesegas eller forgasningsgas.

Den foreslåede formulering i § 3 9) er misledende, idet biogas, som defineret i § 3 8), opdeles i 1. opgraderet og rensat biogas og 2. forgasningsgas.

Biogas Danmark skal derfor opfordre til, at det i § 3 nr. 8) og 9) i bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. tydeliggøres, at der med betegnelsen biogas kan være tale om biogas dannet ved anaerob omsætning af biomasse eller forgasningsgas dannet ved en termisk proces. Det samme gælder i Håndbogen.

Specifikke bemærkninger

Bemærkninger til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (Bæredygtighedsbekendtgørelsen)

Ad § 3 Definitioner

I nr. 1) og 17) – eller i hvert fald i Håndbogen – bør forskellen på "affald" og "restprodukter" præciseres, herunder at affald er produkter en affaldsproducent har til hensigt/behov for at bortskaffe, mens restproduktet er et produkt, som bare ikke er hovedproduktet i en produktionskæde.

I nr. 5) og 6) bør betegnelserne "ved landbrug" og "ved skovbrug" præciseres, så det tydeliggøres, om der er tale om biomasse, der er frembragt ved "landbrugsmæssig henholdsvis skovbrugsmæssig drift" eller om det er biomasse som er indsamlet fra et areal, som kunne være på en matrikel på en gård, men hvor der ikke sker erhvervs-mæssig landbrugs- eller skovdrift.

I nr. 8) og 9) bør det præciseres, at der kan være tale om både biogas produceret ved anaerob omsætning af organisk materiale og ved termisk forgasning af biomasse. Det er specielt uheldigt, at betegnelsen forgasningsgas og dermed den termisk/fysiske produktionsvej beskrives specifikt, mens den biologiske og i Danmark fuldstændig dominerende produktionsvej ikke specificeres. Dette bør naturligvis tilsvarende beskrives i Håndbogen.

Nr. 22) skal lige gås efter med en botanikbog i hånden i forhold til opdelingen i rod- og knoldfrugter og stængelknolde. Det skal således bemærkes, at kartofler er stængelknolde. Er der i øvrigt en særlig grund til at definere stivelsesholdige afgrøder frem for andre afgrøder?

Ad § 4-8 Biomassebrændsler produceret af biomasse fra landbrug

Det bør i §4 – og tilsvarende i Håndbogen - præciseres, at det er biomasse, som hentes direkte på de i §§ 5-9 specificerede arealer, der er omfattet af kravet om overholdelse af bæredygtighedskriterierne i §§ 5-9. Og herunder specielt, at det ikke gælder for fx husdyrgødning.

Det bør tilsvarende præciseres, om der er tale om arealer, der i 2008 ikke var i omdrift idet den nuværende formulering vil stille forskellige krav til arealer, hvorfra der i dag fx nyttiggøres halm afhængigt af, om arealet også blev dyrket med korn i 2008 eller der i 2008 blev dyrket flerårige energiafgrøder i form af pil eller poppel, som er en flerårig afgrøde, der også dyrkes i omdrift, selv om omdriftstiden er længere end 10 år.

Formuleringen i § 6 er særdeles uheldig i forhold til de arealmæssige ændringer, som kan imødeses i forhold til at tilgodese såvel vandmiljø- som klimahensyn gennem omlægning af landbrugsarealer til permanente græsarealer og hvor dræning ophører. Her vil der være en meget betydelig såvel vandmiljø- som klimagevinst ved, at der kan høstes biomasse fra arealerne – både så det ønskede åbne landskab bevares, og så næringsstoffer fjernes fra området - og det undgås, at store mængder plantemateriale rådner under frigivelse af metan. Dette vil imidlertid blive pålagt unødvendige administrative byrder med den nuværende formulering.

I notatet med de erhvervmæssige konsekvenser diskuteres, at de i § 8 nævnte overvågnings- og håndteringsplaner kan etableres i offentligt eller andet kollektivt regi. Det er helt afgørende dette sker umiddelbart – eller at det præciseres, at det i en overgangsperiode ikke vil blive håndhævet. For eksempel indtil programmet Markonline, som bruges bredt i landbruget, er opgraderet til at foretage disse vurderinger eller at det er konkretiseret, hvordan det indgår i de generelle landovervågningsprogrammer såsom Kvadratnettet.

Ad § 9 Supplerende bæredygtighedskrav for støtteberettiget biogas

Den i medfør af Energiforliget fra 2012 indførte begrænsning i anvendelsen af visse dele fra 5 energiafgrøder til biogas er aftalt frem til 31. juli 2021. Det er helt afgørende, at eventuelt opstrammede regler varsles med minimum ét års implementeringsfrist.

Biogasanlæg indgår således allerede på nuværende tidspunkt aftaler med landmænd som også nu færdiggør markplaner for de afgrøder, der skal sås og høstes i år, men som vil blive anvendt i biogasanlæg i planlægningsperioden fra 1. august 2021 – 31. juli 2022.

Biogas Danmark har med tilfredshed noteret, at det i bekendtgørelsesudkastet er præciseret, at efterafgrøder ikke er omfattet af energiafgrødebegrænsningen. Det er vigtigt for at stimulere kreativiteten i forhold til at udnytte restprodukter fra landbruget, hvor anvendelsen af energiafgrøder fortsat er på et meget lavt niveau.

Ad § 17 Biomassebrændsler produceret af biomasse fra akvakultur og fiskeri

Biogasanlæg er et vigtigt redskab til at sikre en ressource-, miljø- og klimamæssig optimal nyttiggørelse af rest- og affaldsprodukter fra akvakultur og fiskeri. Biogas Danmark skal i den forbindelse anmode om en uddybning af, hvad der er baggrunden for henvisningen i § 17 stk. 1 til bæredygtighedskriterierne i § 5, herunder en præcisering af, at der ikke er tale om biomasse, der opstår som restprodukter fra fiskeri eller akvakultur.

Ad Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (Håndbogen 2021)

Ad 1. Indledning

På side 4 nederst bør det præciseres, at der er tale om "anvendelsen af energiafgrøder i biogasanlæg" eller "biogasproduktion".

Ad 2. Vejledning til definitioner og begreber

Biomassebrændsel defineres som brændsler produceret "*af biomasse*", hvorimod biobrændstof defineres som produceret "*på grundlag af biomasse*". Er der nogen forskel på de to betegnelser?

Som beskrevet ovenfor bør definitionen af biogas i medfør af den nye definition i VE II-direktivet præciseres, så det er tydeligt, at betegnelsen nu både dækker biogas produceret ved anaerobe biologiske processer og termisk forgasning.

Med den angivne definition af "*energiafgrøder til biogas*" er det alle dele af de fem afgrøder majs, roer, græs/kløvergræs, korn og jordskokker, der er omfattet af energiafgrødebegrænsningen i medfør af de særlige bæredygtighedskrav til biogas. Det er helt afgørende, at bilag 1 i Bæredygtighedsbekendtgørelsen også gengives i Håndbogen, så det præciseres, at det kun er kolber og kerner af henholdsvis majs og korn samt de underjordiske dele af roer og jordskokker samt græs der er dyrket i under fem års omdrift, der er omfattet af begrænsningerne, men ikke fx halm, roetoppe og økologisk kløvergræs.

Ad 3: Omfattede aktører og biomasser

I afsnit 3.2 og specielt i forhold til beslutningstræet på side 15 er det vigtigt, at det i teksten præciseres, at det ikke finder anvendelse til en række biomasser, herunder gylle, dybstrøelse, frøafrens m.v. og at der for disse derfor ikke skal udarbejdes bæredygtighedsvurdering.

Ad 4: Bæredygtighedskrav til biomasse fra landbrugsarealer

I afsnit 4.1.2. skal det præciseres, at de særlige bæredygtighedskrav til biogasproduktion (energiafgrødebegrænsningen) kun gælder dele af de fem specifikt nævnte afgrøder, så det ikke kun er den i fodnoten fremhævede undtagelse for økologisk kløvergræs og græs med omdriftstid over 5 år, der er undtaget

Det er ligeledes vigtigt, at skemaet fra bilag 1 i Bæredygtighedsbekendtgørelsen indsættes.

Biogas Danmark tager for givet, at håndbogen vil komme i fornyet høring, når de i afsnit 4.2.1 varslede nærmere retningslinier fra Kommissionen for, hvordan kravene i forhold til "overvågnings- og håndteringsplaner" og overvågning af jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden, skal udmøntes.

Hvad menes med betegnelsen "*hensigtsmæssig forvaltning af landbrugsjorden*"? Vil det sige dyrkning i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning?

I 4.4.2 fastslås, at "*Energistyrelsen kan kræve, at tilskudsmodtageren indsender en revisorerklæring*". Af hensyn til at sikre en effektiv og administrativ enkel drift er det vigtigt, at Energistyrelsen i god tid forud for start af en planperiode (1. august) bekendtgør, om der er krav om revisorerklæring i den kommende planperiode.

Ad 10: Krav om indberetning og verifikation

I figurerne 10.4 og 10.5 bør allerede nu ske en tilretning fra "*naturgasnettet*" til "*gasnettet*" jf. den varslede ændring af lov om naturgasforsyning til lov om gasforsyning.

Ad Bilag A - F

Biogas Danmark har forstået hensigten med at optrykke bilagene fra VE-direktivet uforarbejdet, men skal opfordre kraftigt til i enten en særlig ordliste eller i fodnoter at tilpasse de i direktivet meget dårlige oversættelser fra originalsproget til de korrekte danske betegnelser. Se nærmere i de generelle bemærkninger.

Biogas Danmark skal ligeledes opfordre til, at en række begreber forklares, herunder fx betegnelserne "typiske værdier" og "standardværdier" for drivhusgasemissioner.

Ad Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger af bekendtgørelse om bæredygtighed og drivhusgasemissionsbesparelser for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Af notatet fremgår det tydeligt, at der er betydelige omkostninger for aktørerne forbundet med implementeringen af direktivet.

Det gælder specielt for de elproducerende biogasanlæg, der med en udgift på knap 8 mio. kr., der skal fordeles ud på en produktion på 4½ Pj, rammes betydeligt hårdere end såvel opgraderingsanlæg som el- og fjernvarmeproduktion på halm. Biogas Danmark skal i den forbindelse påpege vigtigheden af, at de i notatet diskutererede muligheder for en national indsats vedr. kulstofindhold i jord og jordkvalitet m.v. igangsættes umiddelbart, så markedsaktørerne ikke pålægges udgifter i en mellempriode.

Afsluttende bemærkninger

Biogas Danmark står naturligvis til rådighed for en uddybning af bemærkningerne og skal opfordre til, at bekendtgørelserne udsendes i en anden høringsrunde så der bliver mulighed for at bidrage til en optimal implementering af VE II-direktivet. Det gælder både i forhold til tilpasninger som følge af høringen af de foreliggende udkast og i forhold til de retningslinier, der forventes fremlagt af Kommissionen.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen

2724 5967

bsn@biogas.dk

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896

Aktnummer: 310

Akt ID: 2310666

Dato: 15-01-2021 16:49:00

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896.eml
[2] TMI-høringssvar vedr bekendtgørelse for bæredygtig biomasse.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Simon Auken Beck (siab@DI.DK)
Titel: Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896
Sendt: 15-01-2021 16:47
Bilag: TMI-høringssvar vedr bekendtgørelse for bæredygtig biomasse.pdf;

Til Energistyrelsen, Center for VE

Hermed fremsendes høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896.

Med venlig hilsen

Simon Auken Beck
Konsulent

(+45) 3377 3411
(+45) 2671 9651 (Mobil)
siab@di.dk
tmi.dk

Hold dig opdateret – tilmeld dig TMI's nyhedsbrev

Læs, hvordan DI behandler og beskytter
persondata i [DI's Privatlivspolitik](#)

Hold dig ajour, følg TMI

Til
 Center for VE
 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
 Holmens Kanal 20
 1060 København K

Sendt på mail til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk

Journalnummer 2020-5896.

SIAB
 15. januar 2021

Høringssvar vedr. bekendtgørelse for bæredygtig biomasse

Træ- og Møbelindustrien (TMI) og Danske Træindustrier (DTI) takker for muligheden for at kommentere på udkast til de to bekendtgørelser:

- Udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen)
- Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Generelle kommentarer:

Træindustriens restprodukter

Træ- og Møbelindustrien (TMI) og Danske Træindustrier bakker op om lovindgrebet og ønsket om at forbruget af biomasse til energiformål er garanteret bæredygtig. Vi er dog betænkelige ved, at aftalen overimplementerer VE-II direktivet, herunder at savværkernes restprodukter omfattes.

Vi mener grundlæggende, at dokumentationskravet for træindustrien er overflødigt, fordi restprodukter fra træindustrien i udgangspunktet er bæredygtige.

Overimplementeringen skaber problemer for danske savværker der opererer på et europæisk/internationalt og meget konkurrencepræget marked, til forskel fra energisektoren der opererer på et udelukkende dansk marked, hvor loven stiller alle lige. Med dansk overimplementering stilles vores medlemmer dermed ringere, end deres konkurrenter i udlandet.

Træindustrien arbejder dog selv i retning af fuld dokumentation for bæredygtige primærprodukter, hvorved restprodukterne naturligvis også er dokumenteret bæredygtige. Træindustrien er også til dels forberedt på dokumentationskravet, idet man har været underlagt den frivillige brancheaftale siden 2014. Kravet om verifikation fra 3. part, kan dog vise sig at fordyre omkostningerne. Derfor er der generelt accept af kravet.

Der er imidlertid nogle råvarer som ikke kan købes med den nødvendige dokumentation, da certifikater og krav om dokumentation ikke har nogen værdi for sælgerne. Det fx tilfældet når halvfabrikata træprodukter

videreforarbejdning inden salg i fx Danmark eller til eksport. Under videreforarbejdningen vil der opstå små rester fra spåner og fraskær mv. som der i så fald ikke vil være dokumentation for. Konkurrencetituationen for disse produkter er typisk relativ skarp, så stiller man som køber krav om dokumentation, er meldingen oftest, at varen vil blive solgt til en anden.

Vi er derfor tilfredse med, at dokumentationskravet for træindustriens restprodukter er 90 %, hvilket efterlader en 'bagatelgrænse' på 10 %, som sikrer den nødvendige fleksibilitet der giver mulighed for fortsat forarbejdning af halvfabrikata-træprodukter, uden at der skal opsættes separat og fordyrende affalds/rest-håndtering.

Såfremt der er basis for at dokumentere mere end 90 pct. af træindustriens restprodukter, så antager vi, at dette selvfølgelig er muligt. Vi opfordrer derfor til at beskrivelsen af 90 pct.-kravet præciseres, således, at det omtales som et minimumskrav. Se eksempel på formulering nedenfor :

Håndbogens side 6 nederst:

Kapitel 7 beskriver de danske krav til restprodukter fra træindustri, herunder særlige forhold som gælder for denne biomassetype, herunder at kravene ~~kun skal dokumenteres~~ skal være opfyldt for minimum 90 pct. af biomassen.

Håndbogens side 44:

For den enkelte aktør skal ~~dog kun~~ minimum 90 pct. af den anvendte mængde restprodukter fra træindustrien i det pågældende år opfylde disse krav beregnet på basis af energiindhold.

Biodiversitet og §25-skov

Under 5.4.1 *Opfyldelse af særligt dansk krav om beskyttelse af biodiversitet* stilles der krav om kortlægning og beskyttelse af HCV-områder, som også falder under begrebet §25-skov. TMI støtter ønsket om at beskytte skovområder med værdifuld biodiversitet. TMI opfordrer i den forbindelse Miljøministeren til at gennemføre samme kortlægning af §25-skov i de private skove, som tidligere er gennemført i statsskovene. En kortlægning i de private skove vil dels lette dokumentationsbyrden ift. til biomasseproduktionen, men vil også lette den økonomiske byrde forbundet med at tiltræde en certificeringsordning (PEFC og/eller FSC). Tiltaget vil således yderligere tilskynde en udvikling, som vil sikre at både primærprodukter og restprodukter er dokumenteret bæredygtige.

Diametergrænse

Som definition af *Restprodukter fra skovbrug*, samt under 5.6.1 *Opfyldelse af det danske krav til klimabæredygtighed* fremgår, at der ikke må anvendes træ over 20 cm i diameter.

Træindustrien er bekymrede for, at stor efterspørgsel på træ til energi kan bevirke, at gavntresegnet tømmer anvendes til energi, særligt hvad angår gavntre af lavere kvalitet. Vi mener dog ikke, at dette imødekommes ved at sætte en diametergrænsen på 20 cm, hvorfor kravet bør udgå. En fast grænseværdi, hvad end den er på 10, 20 eller 30 cm er ikke afgørende for, om træindustrien kan anvende og dermed har interesse i at aftage tømmeret til varige træprodukter. Afsætningen afgøres derimod af almindelige markedsmekanismer som udbud og efterspørgsel, herunder tømmerets kvalitet, mængde, tilgængelighed

mv. Træ med skævheder, skader, knaster eller andre kvalitetsforringelser, vil heller ikke få anvendelse i industrien med en fast diametergrænse.

Vi er bekymrede for, at en begrænsning i bedst mulig udnyttelse af skovens biomasse kan få en langsigtet negativ effekt på skovens gavnrækkelighed. Det gælder for så vidt begrænsning i for alm. udtynding og brug af ammetræer:

Tidlige udtyndinger i en skovbevoksning er en del af en langsigtet investering i træproduktion af høj kvalitet. Udtynding medvirker herunder til højere kulstofoptag og højere kvalitet af skovbevoksningen som helhed. Det er vigtigt at skovejere har mulighed for at dække omkostningerne ved disse nødvendige udtyndinger, fx ved at afsætte træ, der ikke kan afsættes til træindustrien, til energiudnyttelse. En begrænsning i afsætningsmulighederne som følge af en diametergrænse på 20 cm risikerer derfor føre til forringet gavnrækkelighed på sigt og potentielt øgede priser på råtræ, som følge af begrænsede indtægtsmuligheder.

En grænseværdi på 20 cm kan også få skovejere til at afholde sig fra at plante ammetræer som ligeledes er nødvendige for at sikre god kvalitet af de blivende gavnræer, som i sidste ende er træindustriens råvare. Det er ikke usædvanligt, at hurtigtvoksende ammetræer som fx rødell og lærk opnår stammediameter over 20 cm inden fældning/udtynding. Samtidig er hurtigtvoksende ammetræer typisk en uegnet råvare for træindustrien. Såfremt ammetræerne ikke kan anvendes til energiformål, kan konsekvensen blive, at ammetræerne slet ikke plantes, eller at ammetræerne fældes på et uhensigtsmæssigt tidspunkt, hvorved gavnrækkeligheden potentielt forringes. Samtidig vil man miste den vigtige klimaeffekt der ligger i ammetræernes hurtige vækst og CO₂ optag i unge skovkulturer. Også af denne årsag bør diametergrænsen udgå.

Første opsamlingssted

Det fremgår af 7. *Krav til restprodukter fra træindustri* at 3. *parts verifikation frem til første opsamlingssted* jf. afsnit 5.7 ikke kræves opfyldt.

Vi finder i den forbindelse definitionen af "*første opsamlingssted*" uklart. Første opsamlingssted "*med henblik på forarbejdning eller videre salg*" kan være i skoven, langs skovvej, leveret på savværk m.fl. Uklarheden skaber tvivl om hvor kravet om verifikation på øvrige områder kræves.

På vegne af Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier

Med venlig hilsen
Simon Auken Beck

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. (journalnummer: 2020-5896)

Aktnummer: 311

Akt ID: 2310667

Dato: 15-01-2021 16:46:51

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. (journalnummer 2020-5896).eml
[2] 210115 thl Høringssvar bæredygtighed af biomasse jnr 2020-5896 FINAL.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Cc: hoering (hoering@lf.dk), Thomas Holst (THL@lf.dk), 'nlm@lf.dk' (nlm@lf.dk) (nlm@lf.dk), Simon Horsholt (simh@lf.dk)
Fra: Thomas Holst (THL@lf.dk)
Titel: Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. (journalnummer: 2020-5896)
Sendt: 15-01-2021 16:45
Bilag: 210115 thl Høringssvar bæredygtighed af biomasse jnr 2020-5896 FINAL.pdf;

Kære Energistyrelse

Hermed fremsendes høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896).

Skulle der være ønske om uddybende forklaringer, står vi selvfølgelig til rådighed.

Venlig hilsen

Thomas Holst

Chefkonsulent
EU & Frø
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

T +45 3339 4691 | M +45 2076 2061 | E thl@lf.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3 · DK-1609 København V
www.lf.dk

Det danske fødevarerhverv har en vision om at være klimaneutralt i 2050. Sammen med vores medlemmer fra landbruget, fødevarer- og agroindustrien, vil vi vise, at der findes en økonomisk bæredygtig vej til en klimaneutral fødevarerproduktion. Som repræsentant for hele fødevarereklyngen, der understøtter 189.000 arbejdspladser og en årlig eksport på 170 milliarder kroner, repræsenterer vi en værdikæde med tyngde og vilje til at finde løsninger på verdens klimaudfordringer i tæt samspil med resten af Danmark.

Ref 2020-5896
Dato 14. januar 2021
Side 1 af 8

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

kfe@ens.dk & jsju@ens.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)

Det er positivt, at Danmark får implementeret VEII direktivet til sikring af bl.a. bæredygtighed af biomasse anvendt til energi. Anvendelse af biomasse til energi er ofte kritiseret for ikke at være bæredygtig energiproduktion, og Landbrug & Fødevarer hilser det derfor velkomment, at der skabes klarhed over bæredygtighed af den anvendte biomasse. Det er samtidig med til at sikre ensartethed på området i EU, lige vilkår på markedet og for anvendelsen af biomasse til energi.

Landbrug & Fødevarer er dog kritiske over for, at der nu indføres ekstra bæredygtighedskrav til landbrugsbiomasse. Biomasse fra landbrugsarealet er allerede underlagt en omfattende regulering af alle aktiviteter, der sker på arealet og de sikrer efter vores vurdering at biomassen kan betragtes som bæredygtig. Med denne nye regulering tilføjer man et ekstra lag regulering på arealet, som baseres på, hvad produktet eller restproduktet skal benyttes til og med en *ikke* landbrugsfaglig styrelse som myndighed. Det er u hensigtsmæssigt.

Der indføres bæredygtighedskrav til en ny gruppe af biomasse med bekendtgørelsen og Håndbogen. Det vil kræve et stort arbejde at få indrettet enkle systemer med henblik på overholdelse af de nye krav. Landbrug & Fødevarer deltager allerede i arbejdet med at skabe disse enkle systemer, og vi bidrager fortsat gerne i samarbejde med Energistyrelsen om dette i den kommende periode.

Vi ser dog med stor alvor på, at et flertal af politikere i Folketinget har besluttet, at der også på dette område skal overimplementeres i Danmark, bl.a. med træ fra ikkeskov. Det giver større omkostninger til det danske erhvervsliv end nødvendigt ud fra EU's krav og bidrager negativt til den danske konkurrenceevne.

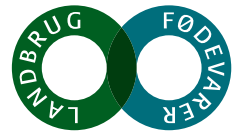
Derudover giver det helt overordnet ikke mening. Hvis f.eks. et levende hegn af dyrkningstekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et særligt dansk genplantningskrav, da det ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegnet.

Generelt bør det bemærkes, at bekendtgørelserne bærer præg af at være implementering af et direktiv. Det ses ud fra en række oversættelser direkte fra engelsk, uden skelen til hvilke termer der anvendes i Danmark på området. Det gør det vanskeligt at sikre sig overholdelse af reglerne.

Det gælder f.eks. i bekendtgørelsens kapitel 2, hvor definitioner af naturtyper skaber forståelsesmæssige vanskeligheder. Der bør benyttes danske termer, uanset at listen så måske bliver længere eller kortere end i VEII-direktivet.

Et andet eksempel på udtryk der ikke anvendes i Danmark er "forgæret naturgødningsfermentat", der kan oversættes til "afgasset husdyrgødning".

Energistyrelsen opfordres derfor til at gå materialet igennem og sikre, at der anvendes danske termer, hvilket vil bidrage til at lette forståelsen af direktivets hensigt.

Det er rigtig positivt med udgivelse af Håndbogen sammen med reguleringen. Desværre bærer Håndbogen præg af en opbygning, der er tænkt ud fra et regulatorisk synspunkt. Når nu der bruges kræfter på at lave en håndbog, kunne den med fordel opbygges så den tager udgangspunkt i læserens behov for at finde oplysninger. Det vil gøre den mere tilgængelig for brugere, der gerne vil sikre sig at overholde reglerne.

Mere specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen og Håndbogen:

Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgas-emissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Landbrugs-
biomasse

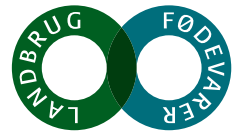
§3 I **nr. 5) og 6)** bør betegnelserne "ved landbrug" og "ved skovbrug" præciseres, så det tydeliggøres, om der er tale om biomasse, der er frembragt ved "landbrugsmæssig henholdsvis skovbrugsmæssig drift" eller om det er biomasse som er indsamlet fra et areal, som kunne være på en matrikel på en gård, men hvor der ikke sker erhvervsmæssig landbrugs- eller skovdrift.

§4 stk. 3 Her beskrives, hvilke anlæg der omfattes i bekendtgørelsen, og i stk. 3 er der en undtagelse for værker under 20 MW, ved anvendelse af fast biomasse fra landbrugsafgrøder. Men i Håndbogen fremgår denne grænse ikke, muligvis pga. en forglemmelse i Håndbogen.

§5, §6 &
§7 For at leve op til bestemmelserne i §§ 5-7 vil der være behov for, at der kan fremskaffes kortmateriale over alle de typer af naturarealer, der nævnes i bestemmelserne. Da der kan være tale om flere naturtyper under flere af punkterne, vil vi anmode om, at der f.eks. i Håndbogen beskrives hvilke naturtyper der menes ligesom det ikke er alle de nævnte naturtyper / arealer der er entydigt defineret i henhold til dansk regulering og forvaltning. Hvis der ikke sikres et sådan overblik vil det være vanskeligt at sikre, at reglerne overholdes og alle relevante typer er undersøgt.

Sådanne kortlag være tilgængelige for kortprogrammer som anvendes i markplanlægning eller let tilgængelige på myndighedernes hjemmesider. Da der lægges op til, at det specifikt er kortlag fra 2008 der skal administreres efter, bør Håndbogen indeholde en klar anvisning til, hvor der kan findes adgang til disse. Med de beskrevne retningslinjer lægges der op til en meget administrativt tungt system, hvor en række kortlag m.v. skal konsulteres. Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå, at der i stedet afsøges andre muligheder for at sikre, at de ønskede krav til bæredygtighed overholdes. Dette kunne f.eks. være et krav om en erklæring om at der ikke er sket nogen overtrædelser af gældende miljølovgivning på arealerne siden referenceåret 2008. En sådan eller lignende løsning vil kunne lette administrationen betragteligt for hovedparten af biomasseleverandører.

Særligt til §6: Skal stk. 2 og 3 forstås således, at hvis et areal har været dyrket med f.eks. poppel eller pil i 2008 og siden er omlagt til f.eks. korn, så kan halmen ikke sælges som bæredygtigt biomasse, medmindre der laves særlig beregning af

klimagasfortrængning? Og vil det samme gælde fremtidige omlægninger af sådanne arealer?

Eller mangler der en præcisering i teksten om, at der er tale om arealer som ikke er i omdrift? Arealer etableret med f.eks. poppel og pil som afgrøder vil være defineret som værende fortsat i omdrift.

I fald det første gør sig gældende, vil det være en forkert måde at belønne de landmænd, som for 10-20 år siden lyttede til politikernes råd og ønsker, hvorefter de etablerede arealer med produktion af biomasse til energi, samtidig med at de leverede på politisk ønske om reduktion i udvaskning af kvælstof og forbrug af pesticider. Politikerne må ikke vende sig mod dem ved nu at gøre livet mere besværligt for dem.

Bekendtgørelsen henviser til bilag 1 del C i Håndbogen. Der findes ikke noget bilag 1, da de kaldes med bogstaver, og i bilag A er der ikke inddeling med bogstaver, så ikke noget afsnit C.

§8 Her er tale om implementering af VEII krav.

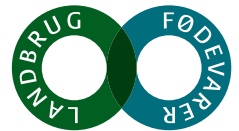
Landbrug & Fødevarer har tidligere i dialogen med Energistyrelsen fået tilkendegivet, at affaldsprodukter fra industri (f.eks. kornafrens), hører med i gruppen af affald som kommunalt affald (se figur 1.1. i Håndbog). Det vil sige, at der udelukkende skal overholdes DHG krav (se tabel 1.1 i Håndbog).

Det fremgår ikke tydeligt af §8, da der står "... som stammer fra landbrugsarealer ...". F.eks. kornafrens fra det korn landmænd årligt høster fra ca. 1,4 mio. ha, og som sælges til industrier, der renser korn for avner, ukrudtsfrø, halm, sand og småsten. Oprindeligt kommer det fra landbrugsarealet, men affaldsproduktet kommer fra et korn- eller frørenseri, så affaldsproduktet stammer fra industri. Kan det bekræftes, at f.eks. kornafrens håndteres i gruppen af "affald herunder kommunalt"?

§9 Stk. 2: Der står "I perioden fra den 1. august 2018 til og med den 31. juli 2021 må der pr. indberetningsperiode....", er det muligt med beskrivelse af reglerne for mere end 1 måned fra bekendtgørelsen træder i kraft 30. juni 2021.

Ikke-skov

§16 Det fremgår af bestemmelse, at træ fra ikkeskov stilles over for et krav om genplantning.
Det er uforståeligt, at der med bestemmelsen stilles krav om reetablering f.eks. i situationer, hvor der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomassen fra denne proces ikke benyttes til bæredygtig energi.
Hvis et levende hegn af dyrkningstekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et genplantningskrav, da indtægt fra bæredygtigt salg af flis ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegnet. I landbruget sker der løbende forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn. Biomassen fra arbejdet med at fjerne læhegn burde på denne baggrund anerkendes som et restprodukt.

Muligheden der beskrives i Håndbogen for etablering af tilsvarende hegn andet sted giver ikke landbrugsmæssigt mening, da man ikke altid kan planlægges, at nye hegn skal etableres, når gamle skal væk.

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme et system på plads til dokumentation af kravene. Det bliver f.eks. ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer 2021. Der kan laves en delvis indfasning, hvor kravet til sporbarhed inkluderes fra starten, og så følger resten senere, når systemerne er på plads.

Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål

- 2.1 Hvor adskiller en *frivillig ordning* sig fra en certificeringsordning?
Hvis det tænkes som systemer, som udelukkende viser, at direktivet overholdes, vil de ikke dække de den danske implementering.

Der mangler en nærmere beskrivelse af, hvilket niveau *kildeområde* defineres på. Er det på landsplan, regionalt eller på matrikel?

- 3.1 Det virker som om der mangler et punkt om landbrugsbiomassebrændsler. Beskrivelserne virker til udelukkende at vedrøre træbaseret biomasse. Delen om landbrugsbiomassebrændsler (§4 i den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29) bør inkluderes. Her er grænsen for biomasse fra landbrugsprodukter på 20 MW.

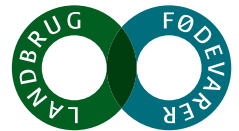
- Figur 1.1 Den første boks "Er biomassen produceret ved landbrug dvs. ved landbrugsdrift på dyrkede arealer" beskriver ikke med sikkerhed, hvor f.eks. gylle skal placeres. Det kommer jo umiddelbart ikke fra det dyrkede areal, og derfor kan der svares "NEJ", men skal vi så ende i "restprodukt fra anden produktion" eller "affald, herunder kommunalt"?
Umiddelbart er vores forventning, at der skal svares "JA" i den første boks og det er "restprodukt" af "biomasse fra landbrug".
Kan Energistyrelsen bekræfte den forventning?

Eller er det fordi der mangler en beskrivelse af, at figuren udelukkende handler om den biomasse som kommer direkte fra marken f.eks. halm? Det vil betyde at f.eks. gylle og kornafrens ikke skal gennem figuren.

Bortset fra denne mulighed for misforståelse er det generelt godt med en tydelig beskrivelse af, hvor forskellige typer biomasse skal hen.

- 4.1 Her står "Bæredygtighedskriterierne gælder for alle anlæg over 2 MW". Dette er ikke i overensstemmelse med den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29. Vi forventer, at dette bliver tilrettet de andre.

I afsnittet "Hvis biomassen ikke er certificeret", er det positivt, at efterlevelse vurderes at være opfyldt ved overholdelse af allerede gældende lovgivning.

Det vil være en stor hjælp, hvis der kunne laves et skema, der viser, hvilken lovgivning der er tale om, så der ikke opstår tvivl om dette.

4.1.1 a) Forventes der indført en national overvågnings- eller håndteringsplan? En national plan vil betyde, at den enkelte operatør ikke skal udarbejde sin egen plan.

b) Kan der også her forventes at være tilstrækkeligt, såfremt der ikke er ændret på arealerne og deres anvendelse siden 2008, og der ikke har været overtrædelser af regler for opdyrkning af natur siden 2008 (som ovenfor)?

Det er her vanskeligt at finde dokumentation for de typer af natur, som beskrives. Det vil også her være en fordel, at der anvendes de termer for naturtyper, som generelt benyttes i Danmark.

Kan Energistyrelsen anvise, hvor der kan findes data?

c) Samme bemærkning vedr. beskrivelse af termer for naturtyper.

ii og iii) Her er det vanskeligt at forstå, om dette betyder, at lavskov og flerårige energiafgrøder på landbrugsjord etableret inden 2008, ikke længere kan benyttes som bæredygtigt flis til energi, og om arealerne efter omlægning til korn ikke kan benyttes til f.eks. produktion af bæredygtig halm uden særlige krav til dokumentation.

Hvis det ikke er det, som menes, bør det forklares, hvad punkterne betyder.

Landbrug & Fødevarer har meget vanskeligt ved at forstå, hvis en afgrøde etableret til produktion af flis, pludselig ikke kan høstes som bæredygtigt flis.

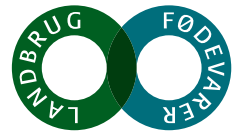
4.1.2 Kunne listen med energiafgrøder ikke skiftes med tabellen fra bilaget, der henvises til. Så vil det være tydeligt, om det er hele planten eller f.eks. kun roden.

Det er positivt, at efterafgrøder er klart beskrevet til ikke at være en energiafgrøde.

4.2 Planlægges der oprettelse af en national overvågnings- eller håndteringsplan for at afhjælpe virkningerne for jordbundens kvalitet og kulstofindholdet i jorden?
4.2.1 Hvis ikke der kommer national overvågnings- eller håndteringsplan, hvilke krav forventes der så at skulle efterleves til overvågning af kulstofindhold?

Er der tale om et regnskab for kulstof som fraføres og tilførsel på arealerne, hvor det så i gennemsnit over f.eks. 10 år skal være positivt bidrag med kulstof. F.eks. når der fjernes halm til energi, skal der så regnes med kulstof, som bliver taget væk fra arealet, og den mængde sammenholdes med kulstof tilført med organiske gødninger, efterafgrøder, rodnet m.m.

Vil en beregning i et markstyringsprogram, som MarkOnline, kunne benyttes som dokumentation? Det er programmet, hvor næsten alle landmænd har data for deres arbejde i marken liggende. Det indeholder også fra 2022 et modul, der kan beregne kulstofbalance på arealerne, med baggrund i modellen C-tool.

Hvad menes med betegnelsen " hensigtsmæssig forvaltning af landbrugsjorden"? Vil det sige dyrkning i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning?

- 4.2.2 Verifikator skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden ikke er i tilbagegang. Det er en formulering, som kan misforstås sådan, at der skal foretages jordanalyser af kulstofindhold. Det er ikke muligt at følge kulstofindholdet med analyser, da usikkerheden på analyserne er så store, at de ikke giver mening at foretage. Dette samtidig med at ændringen af jordens kulstofpulje sker meget langsomt.
Vi vil foreslå en formulering i retning af "Verifikator skal bekræfte, at der er overvågnings- eller håndteringsplan for kulstofbalancen og jordkvaliteten på arealet".

- 4.3 Her er der igen udfordringen med, hvor der findes dokumentation for, hvilke arealer der er tale om. Samtidig er der ikke kendskab til fyldestgørende database med oplysninger om status på kulstofindholdet på sådanne arealer i januar 2008. Kan Energistyrelsen anvise, hvor der kan findes data?

Er det muligt igen her, at såfremt der ikke er overtrådt anden lovgivning vedr. inddragelse af natur til opdyrket areal siden 2008, så er denne regel ligeledes overholdt?

- 4.3.1 Det er positivt med listen med relevant lovgivning, der forventes overholdt, til efterlevelse af punkt b)

I fravær af b)

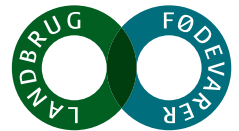
- For store kulstoflagre: Her kan der igen være en udfordring med at finde dokumentation for status på arealet i 2008.

I afsnittet der starter med: "Virksomheden skal forlange, at biomasseleverandørerne...".

Her mangler igen beskrivelse af, hvilket niveau der er tale om. Er det på landsplan, regionalt eller ned på matrikel (mark)? Skal data gemmes de 5 år, som fremgår i kap. 10.6?

- 4.3.2 Se 4.3.1

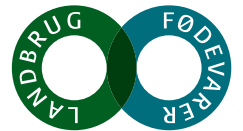
- 6 Særligt dansk krav om reetablering.
Det er uforståeligt, at der er krav om reetablering, når der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomasse, der bliver fra denne proces, ikke benyttes til bæredygtig energi.
Biomassen er et restprodukt fra en naturlig del af arbejdet med produktion af landbrugsafgrøder. Her sker der forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn.
Mængde af biomasse fra læhegn, der fjernes, er yderst begrænset, og salget af flis er ikke baggrund for at fjerne læhegn.

I kapitlet henvises til en sagkyndig person. Det er ikke lykkedes at finde beskrivelse af hvilke krav der er til en sagkyndig. Udarbejdes en beskrivelse af minimumskrav til en sagkyndig? Det er en vanskelig opgave, da kravene skal gælde for sagkyndig uden for Danmark.

Af relevante informationskilder er beskrevet bl.a. Rødlisten. Hvilke kategorier i listen skal tages i betragtning? En lidt nærmere beskrivelse er nødvendig.

- 8 "Affald herunder kommunalt" vurderes ud fra definitionen at være f.eks. kornafrens og frøafrens fra virksomheder, der modtager korn og frø direkte fra landmænd. Virksomhederne processerer herefter korn og frø, så de efterfølgende vil være rensede for urenheder som sand, sten og ukrudtsfrø. Den frarensede del, som er blanding af ukrudtsfrø, avner, halmrester, sand og småsten behandles som affald. Er dette korrekt?
- 9
Tabel 9.3 Note 36 i tabellen. Her står anvendelse af målinger af kulstofniveau i jord som en mulighed. Her er det vigtigt at bemærke, at måling af en ændring i jord-kulstof er meget svær at dokumentere, da ændringen udgør så lille en andel af jordens samlede kulstofindhold, at en analyse af en uhomogen jord ikke giver entydigt svar. Landbrug & Fødevarer har i PlantePro regnet på et eksempel, der viser, at en dyrkningspraksis øger kulstofindholdet over 25 år med 8,9 ton kulstof, svarende til godt 30 ton CO₂ ekv. I eksemplet har vi en opbygning i de første 10 år på 4,3 t kulstof pr. ha, hvilket øger humusprocenten med 0,2, som er inden for usikkerheden ved en analyse. Så en måling med 10 års afstand vil sandsynligvis ikke være signifikant forskellig fra den forrige. Dette for at understrege hvor usikkert det er med analyser og kulstof. Derfor er metoden her i energisammenhæng mere enkel med en model, der ser på tilførsel og fraførsel af kulstof. Der er værktøjer, der kan udregne dette.
- 10.1 I Sidste afsnit fremgår " at oplysninger om geografisk oprindelse og typen af råprodukt for biomassebrændslerne skal stilles til rådighed for forbrugerne på operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder...".
- Det fremgår ikke klart, hvilket niveau af "geografisk oprindelse" der er tale om. Er det oprindelsesland, region eller kommune niveau?
Det gør sig gældende flere gange i kapitlet.
- Det bør fremgå mere klart af Håndbogen, på hvilket niveau der skal beskrives oprindelse.
- Bilag Landbrug & Fødevarer forstår baggrunden for at optrykke bilagene fra VE-direktivet uforarbejdet, men skal opfordre kraftigt til at lave en særlig ordliste eller i fodnoter, at tilpasse de i direktivet meget dårlige oversættelser fra originalsproget til de korrekte danske betegnelser.
- Bilag E I Verifikators erklæring under "Resumé af udført arbejde" er der beskrevet, at der er "Gennemført en gennemgang og test af målinger af data for kulstof og bæredygtighed.....". Hvad er det for "målinger af data for kulstof"?

Det giver ikke fagligt mening at måle kulstofindhold i jord.

Bilag F I boksen med Biodiversitet på side 142 er formuleringen ikke let at forstå. Det ville være nemmere at forstå, hvis der benyttes formuleringen fra bekendtgørelsen §5, hvor det står beskrevet uden anvendelse af to gange "ikke".

Ønskes ovennævnte uddybet, er I velkomne til at kontakte undertegnede, ligesom vi fra Landbrug & Fødevarers side gerne deltager i yderligere afklaringer og forbeholder os muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder det nødvendigt.

Med venlig hilsen

Thomas Holst
Chefkonsulent

EU og Frø

D +45 3339 4691
M +45 2076 2061
E THL@lf.dk

Aktdetaljer

**Akttitel: Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse -
journalnummer 2020-5896**

Aktnummer: 313

Akt ID: 2310662

Dato: 15-01-2021 16:36:12

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896.eml
[2] TMI-høringssvar vedr bekendtgørelse for bæredygtig biomasse.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Simon Auken Beck (siab@DI.DK)
Titel: Høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896
Sendt: 15-01-2021 16:36
Bilag: TMI-høringssvar vedr bekendtgørelse for bæredygtig biomasse.pdf;

Til Energistyrelsen, Center for VE

Hermed fremsendes høringssvar vedr. håndbog for bæredygtig biomasse - journalnummer 2020-5896.

Med venlig hilsen

Simon Auken Beck
Konsulent

(+45) 3377 3411
(+45) 2671 9651 (Mobil)
siab@di.dk
tmi.dk

Hold dig opdateret – tilmeld dig TMI's nyhedsbrev

Læs, hvordan DI behandler og beskytter
persondata i [DI's Privatlivspolitik](#)

Hold dig ajour, følg TMI

Til
Center for VE
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

Sendt på mail til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk

Journalnummer 2020-5896.

SIAB
15. januar 2021

Høringssvar vedr. bekendtgørelse for bæredygtig biomasse

Træ- og Møbelindustrien (TMI) og Danske Træindustrier (DTI) takker for muligheden for at kommentere på udkast til de to bekendtgørelser:

- Udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen)
- Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Generelle kommentarer:

Træindustriens restprodukter

Træ- og Møbelindustrien (TMI) og Danske Træindustrier bakker op om lovindgrebet og ønsket om at forbruget af biomasse til energiformål er garanteret bæredygtig. Vi er dog betænkelige ved, at aftalen overimplementerer VE-II direktivet, herunder at savværkernes restprodukter omfattes.

Vi mener grundlæggende, at dokumentationskravet for træindustrien er overflødig, fordi restprodukter fra træindustrien i udgangspunktet er bæredygtige.

Overimplementeringen skaber problemer for danske savværker der opererer på et europæisk/internationalt og meget konkurrencepræget marked, til forskel fra energisektoren der opererer på et udelukkende dansk marked, hvor loven stiller alle lige. Med dansk overimplementering stilles vores medlemmer dermed ringere, end deres konkurrenter i udlandet.

Træindustrien arbejder dog selv i retning af fuld dokumentation for bæredygtige primærprodukter, hvorved restprodukterne naturligvis også er dokumenteret bæredygtige. Træindustrien er også til dels forberedt på dokumentationskravet, idet man har været underlagt den frivillige brancheaftale siden 2014. Kravet om verifikation fra 3. part, kan dog vise sig at fordyre omkostningerne. Derfor er der generelt accept af kravet.

Der er imidlertid nogle råvarer som ikke kan købes med den nødvendige dokumentation, da certifikater og krav om dokumentation ikke har nogen værdi for sælgerne. Det fx tilfældet når halvfabrikata træprodukter

videreforarbejdning inden salg i fx Danmark eller til eksport. Under videreforarbejdningen vil der opstå små rester fra spåner og fraskær mv. som der i så fald ikke vil være dokumentation for. Konkurrencesituationen for disse produkter er typisk relativ skarp, så stiller man som køber krav om dokumentation, er meldingen oftest, at varen vil blive solgt til en anden.

Vi er derfor tilfredse med, at dokumentationskravet for træindustriens restprodukter er 90 %, hvilket efterlader en 'bagatelgrænse' på 10 %, som sikrer den nødvendige fleksibilitet der giver mulighed for fortsat forarbejdning af halvfabrikata-træprodukter, uden at der skal opsættes separat og fordyrende affalds/rest-håndtering.

Såfremt der er basis for at dokumentere mere end 90 pct. af træindustriens restprodukter, så antager vi, at dette selvfølgelig er muligt. Vi opfordrer derfor til at beskrivelsen af 90 pct.-kravet præciseres, således, at det omtales som et minimumskrav. Se eksempel på formulering nedenfor :

Håndbogens side 6 nederst:

Kapitel 7 beskriver de danske krav til restprodukter fra træindustri, herunder særlige forhold som gælder for denne biomassetype, herunder at kravene ~~kun skal dokumenteres~~ skal være opfyldt for minimum 90 pct. af biomassen.

Håndbogens side 44:

For den enkelte aktør skal ~~dog kun~~ minimum 90 pct. af den anvendte mængde restprodukter fra træindustrien i det pågældende år opfylde disse krav beregnet på basis af energiindhold.

Biodiversitet og §25-skov

Under 5.4.1 *Opfyldelse af særligt dansk krav om beskyttelse af biodiversitet* stilles der krav om kortlægning og beskyttelse af HCV-områder, som også falder under begrebet §25-skov. TMI støtter ønsket om at beskytte skovområder med værdifuld biodiversitet. TMI opfordrer i den forbindelse Miljøministeren til at gennemføre samme kortlægning af §25-skov i de private skove, som tidligere er gennemført i statskovene. En kortlægning i de private skove vil dels lette dokumentationsbyrden ift. til biomasseproduktionen, men vil også lette den økonomiske byrde forbundet med at tiltræde en certificeringsordning (PEFC og/eller FSC). Tiltaget vil således yderligere tilskynde en udvikling, som vil sikre at både primærprodukter og restprodukter er dokumenteret bæredygtige.

Diametergrænse

Som definition af *Restprodukter fra skovbrug*, samt under 5.6.1 *Opfyldelse af det danske krav til klimabæredygtighed* fremgår, at der ikke må anvendes træ over 20 cm i diameter.

Træindustrien er bekymrede for, at stor efterspørgsel på træ til energi kan bevirke, at gavntræseget tømmer anvendes til energi, særligt hvad angår gavntre af lavere kvalitet. Vi mener dog ikke, at dette imødekommes ved at sætte en diametergrænsen på 20 cm, hvorfor kravet bør udgå. En fast grænseværdi, hvad end den er på 10, 20 eller 30 cm er ikke afgørende for, om træindustrien kan anvende og dermed har interesse i at aftage tømmeret til varige træprodukter. Afsætningen afgøres derimod af almindelige markedsmekanismer som udbud og efterspørgsel, herunder tømmerets kvalitet, mængde, tilgængelighed

mv. Træ med skævheder, skader, knaster eller andre kvalitetsforringelser, vil heller ikke få anvendelse i industrien med en fast diametergrænse.

Vi er bekymrede for, at en begrænsning i bedst mulig udnyttelse af skovens biomasse kan få en langsigtet negativ effekt på skovens gavnrækkelighed. Det gælder for så vidt begrænsning i for alm. udtynding og brug af ammetræer:

Tidlige udtyndinger i en skovbevoksning er en del af en langsigtet investering i træproduktion af høj kvalitet. Udtynding medvirker herunder til højere kulstofoptag og højere kvalitet af skovbevoksningen som helhed. Det er vigtigt at skovejere har mulighed for at dække omkostningerne ved disse nødvendige udtyndinger, fx ved at afsætte træ, der ikke kan afsættes til træindustrien, til energiudnyttelse. En begrænsning i afsætningsmulighederne som følge af en diametergrænse på 20 cm risikerer derfor føre til forringet gavnrækkelighed på sigt og potentielt øgede priser på råtræ, som følge af begrænsede indtægtsmuligheder.

En grænseværdi på 20 cm kan også få skovejere til at afholde sig fra at plante ammetræer som ligeledes er nødvendige for at sikre god kvalitet af de blivende gavnræer, som i sidste ende er træindustriens råvare. Det er ikke usædvanligt, at hurtigtvoksende ammetræer som fx rødell og lærk opnår stammediameter over 20 cm inden fældning/udtynding. Samtidig er hurtigtvoksende ammetræer typisk en uegnet råvare for træindustrien. Såfremt ammetræerne ikke kan anvendes til energiformål, kan konsekvensen blive, at ammetræerne slet ikke plantes, eller at ammetræerne fældes på et u hensigtsmæssigt tidspunkt, hvorved gavnrækkeligheden potentielt forringes. Samtidig vil man miste den vigtige klimaeffekt der ligger i ammetræernes hurtige vækst og CO₂ optag i unge skovkulturer. Også af denne årsag bør diametergrænsen udgå.

Første opsamlingssted

Det fremgår af 7. *Krav til restprodukter fra træindustri* at 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted jf. afsnit 5.7 ikke kræves opfyldt.

Vi finder i den forbindelse definitionen af "*første opsamlingssted*" uklart. Første opsamlingssted "*med henblik på forarbejdning eller videre salg*" kan være i skoven, langs skovvej, leveret på savværk m.fl. Uklarheden skaber tvivl om hvor kravet om verifikation på øvrige områder kræves.

På vegne af Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier

Med venlig hilsen
Simon Auken Beck

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)
Aktnummer: 314

Akt ID: 2310663

Dato: 15-01-2021 15:45:48

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer 2020-5896).eml

[2] 210115 thl Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. jr nr 2020-5896.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Cc: Erik Engholm Poulsen (sisogepo@bjoernegaarden.com (sisogepo@bjoernegaarden.com), Hans Otto Sørensen (hos.ullerup@mail.dk), Knud-Erik Clausen (holtegaard@clausen.mail.dk), Mogens Kjeldal (mogens@mkjeldal.dk)
Fra: Danske Halmleverandører (halm@lf.dk)
Titel: Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)
Sendt: 15-01-2021 15:45
Bilag: 210115 thl Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. jr nr 2020-5896.pdf;

Kære Energistyrelsen

Hermed fremsendes høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896).

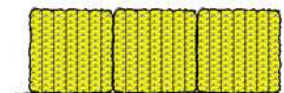
Skulle der være ønske om uddybende bemærkninger står vi til rådighed. I Er velkommen til at kontakte sekretariatet.

Venlig hilsen

Thomas Holst
Chefkonsulent

Danske Halmleverandører

T +45 3339 4691 | M +45 2076 2061 | E thl@lf.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

kfe@ens.dk & jsju@ens.dk

15. januar 2021

Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)

Danske Halmleverandører takker for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen og Håndbogen. Det er bekendtgørelser som får stor betydning for fremtidige muligheder for vores anvendelse af halm til energi.

I Danske Halmleverandører er vi uforstående overfor behovet for yderligere regulering af landbrugets produktion af biomasse. Vi anser den biomasse som produceres på landbrug som bæredygtig. Der er allerede en omfattende regulering af alle aktiviteter på et landbrugsareal. De krav som indgår der, dækker stort set de nye krav foreslået her. Der er nogle små forskelle, som burde kunne håndteres mere enkelt.

Danske Halmleverandører foreslår at eventuelle registreringer fra marken, kan foregå i de systemer som anvendes til markstyring i dag og kan indberettes sammen med de øvrige data landmænd årligt indsender til Landbrugsstyrelsen.

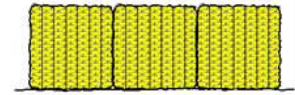
Bæredygtighedskrav i bekendtgørelsen er til en ny gruppe biomasse, som ikke tidligere har skulle dokumentere overholdelse af kravene overfor aftagerne af biomassen. Det vil kræve et stort arbejde at få indrettet enkle systemer, der kan dokumentere reglerne overholdes, hvis systemet til indberetninger hos Landbrugsstyrelsen ikke kan benyttes. Danske Halmleverandører deltager gerne i dialog om at finde pragmatiske løsninger på denne udfordring.

Danske Halmleverandører foreslår en *udskydelse af kravet til landbrugsbiomasse*, til der er klarhed over hvordan reglerne kan overholdes. Der skal indgås kontrakter om levering af halm i kommende sæson (1. august 21 til 31. juli 22), hvor begge parter står uden kendskab til hvordan reguleringen her skal efterleves.

Den politiske beslutning om at der på dette område skal overimplementeres i Danmark, ser vi med bekymring på. Det giver større omkostninger til det danske erhvervsliv end nødvendigt ud fra EU's krav og bidrager negativt til den danske konkurrenceevne. Derudover giver det helt overordnet ikke mening. Hvis f.eks. et levende hegn af dyrknings-tekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et særligt dansk genplantningskrav, da det ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegnet.

Generelt bør det bemærkes, at bekendtgørelserne bærer præg af at være implementering af et direktiv. Det ses ud fra en række oversættelser direkte fra engelsk, uden skelen til hvilke termer der anvendes i Danmark på området. Det gør det vanskeligt at sikre sig overholdelse af reglerne. Energistyrelsen opfordres derfor til at gå materialet igennem og sikre, at der anvendes danske termer, hvilket vil bidrage til at lette forståelsen af direktivets hensigt.

Det er rigtig positivt med udgivelse af Håndbogen sammen med reguleringen. Desværre bærer Håndbogen præg af en opbygning, der er tænkt ud fra et regulatorisk synspunkt. Når nu der bruges kræfter på at lave en håndbog, kunne den med fordel opbygges så den tager udgangspunkt i læserens behov for at finde oplysninger. Det vil gøre den mere tilgængelig for brugere, der gerne vil sikre sig at overholde reglerne.

Mere specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen og Håndbogen:

Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgas-emissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Land-
brugs-
bio-
masse
§3

I **nr. 5) og 6)** bør betegnelserne "ved landbrug" og "ved skovbrug" præciseres, så det tydeliggøres, om der er tale om biomasse, der er frembragt ved "landbrugsmæssig henholdsvis skovbrugsmæssig drift" eller om det er biomasse som er indsamlet fra et areal, som kunne være på en matrikel på en gård, men hvor der ikke sker erhvervsmæssig landbrugs- eller skovdrift.

§4 stk. 3 Her beskrives, hvilke anlæg der omfattes i bekendtgørelsen, og i stk. 3 er der en undtagelse for værker under 20 MW, ved anvendelse af fast biomasse fra landbrugsafgrøder. Men i Håndbogen fremgår denne grænse ikke, muligvis pga. en forglemmelse i Håndbogen.

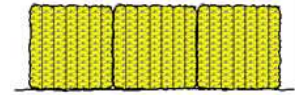
§5, §6 & §7 For at leve op til bestemmelserne i §§ 5-7 vil der være behov for, at der kan fremskaffes kortmateriale over alle de typer af naturarealer, der nævnes i bestemmelserne. Da der kan være tale om flere naturtyper under flere af punkterne, vil vi anmode om, at der f.eks. i Håndbogen beskrives hvilke naturtyper der menes ligesom det ikke er alle de nævnte naturtyper / arealer der er entydigt defineret i henhold til dansk regulering og forvaltning. Hvis der ikke sikres et sådan overblik, vil det være vanskeligt at sikre, at reglerne overholdes og alle relevante typer er undersøgt.

Håndbogen bør indeholde en klar anvisning til, hvor der kan findes adgang til disse.

Er det muligt at der anvendes alternativ mulighed for at sikre, at de ønskede krav til bæredygtighed overholdes. Dette kunne f.eks. være et krav om en erklæring om at der ikke er sket nogen overtrædelser af de ovenfor nævnte miljøreguleringer på arealerne siden referenceåret 2008. En sådan eller lignende løsning vil kunne lette administrationen betragteligt for hovedparten af biomasseleverandører.

Særligt til §6: Skal stk. 2 og 3 forstås således, at hvis et areal har været dyrket med f.eks. poppel eller pil i 2008 og siden er omlagt til f.eks. korn, så kan halmen ikke sælges som bæredygtigt biomasse, medmindre der laves særlig beregning af klimagasfortrængning? Og vil det samme gælde fremtidige omlægninger af sådanne arealer?

Hvordan skal det forstås?

Ikke- skov §16

Det fremgår af bestemmelse, at træ fra ikke-skov stilles over for et krav om genplantning.

Det er uforståeligt, at der med bestemmelsen stilles krav om reetablering f.eks. i situationer, hvor der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomassen fra denne proces ikke benyttes til bæredygtig energi.

Hvis et levende hegn af dyrkningstekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et genplantningskrav, da indtægt fra bæredygtigt salg af flis ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegn. I landbruget sker der løbende forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn. Biomassen fra arbejdet med at fjerne læhegn burde på denne baggrund anerkendes som et restprodukt.

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme et system på plads til dokumentation af kravene. Det bliver f.eks. ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer 2021. Der kan laves en delvis indfasning, hvor kravet til sporbarhed inkluderes fra starten, og så følger resten senere, når systemerne er på plads.

Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål

2.1 Der mangler en nærmere beskrivelse af, hvilket niveau *kildeområde* defineres på. Er det på landsplan, regionalt eller på matrikel? Når vi ser på figur 10.1, tyder det på at landsniveau er den forventede. Kan det bekræftes?

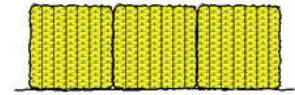
3.1 Det virker som om der mangler et punkt om landbrugsbiomassebrændsler. Beskrivelserne virker til udelukkende at vedrøre træbaseret biomasse.

Delen om landbrugsbiomassebrændsler (§4 i den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29) bør inkluderes. Her er grænsen for biomasse fra landbrugsprodukter på 20 MW.

Figur 1.1 Mangler der ikke en præcisering af at figuren udelukkende handler om biomasse som kommer direkte fra landbrugsarealet, uden at være bearbejdet på et industrianlæg?

Hvis der lige kommer ovenstående afklaring, så ser Danske Halmleverandører det som en god ide med sådan en tydelig beskrivelse af, hvor forskellige typer biomasse skal hen.

4.1 Her står ” Bæredygtighedskriterierne gælder for alle anlæg over 2 MW”. Dette er ikke i overensstemmelse med den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29. Vi forventer, at dette bliver tilrettet de andre.

I afsnittet "Hvis biomassen ikke er certificeret", er det positivt, at efterlevelse vurderes at være opfyldt ved overholdelse af allerede gældende lovgivning.

Det vil være en stor hjælp, hvis der kunne laves et skema, der viser, hvilken lovgivning der er tale om, så der ikke opstår tvivl om dette.

4.1.1 a) Forventes der indført en national overvågnings- eller håndteringsplan? En national plan vil betyde, at den enkelte operatør ikke skal udarbejde sin egen plan.

b) Kan der også her forventes at være tilstrækkeligt, såfremt der ikke er ændret på arealerne og deres anvendelse siden 2008, og der ikke har været overtrædelser af regler for opdyrkning af natur siden 2008 (som ovenfor)?

Det er her vanskeligt at finde dokumentation for de typer af natur, som beskrives. Se også bemærkning fra tidligere. Kan Energistyrelsen anvise, hvor der kan findes data?

c) Samme bemærkning vedr. beskrivelse af termer for naturtyper.

ii og iii) Her er det vanskeligt at forstå, om dette betyder, at lavskov og flerårige energiafgrøder på landbrugsjord etableret inden 2008, ikke længere kan benyttes som bæredygtigt flis til energi, og om arealerne efter omlægning til korn ikke kan benyttes til f.eks. produktion af bæredygtig halm uden særlige krav til dokumentation. Hvis det ikke er det, som menes, bør det forklares, hvad punkterne betyder.

4.1.2 Kunne listen med energiafgrøder ikke skiftes med tabellen fra bilaget, der henvises til. Så vil det være tydeligt, om det er hele planten eller f.eks. kun roden.

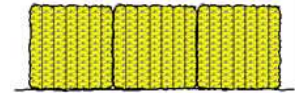
Det er positivt, at efterafgrøder er klart beskrevet til ikke at være en energiafgrøde.

4.2 Planlægges der oprettelse af en national overvågnings- eller håndteringsplan for at afhjælpe virkningerne for jordbundens kvalitet og kulstofindholdet i jorden?

4.2.1 Hvis ikke der kommer national overvågnings- eller håndteringsplan, hvilke konkrete krav forventes der så at skulle efterleves til overvågning af kulstofindhold?

Hvad menes med betegnelsen " hensigtsmæssig forvaltning af landbrugsjorden"? Vil det sige dyrkning i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning?

4.2.2 Verifikator skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden ikke er i tilbagegang. Det er en formulering, som kan misforstås sådan, at der skal foretages jordanalyser af kulstofindhold. Det er ikke muligt at følge kulstofindholdet med analyser over korte årrækker, da usikkerheden på analyserne er så store, at de ikke giver

mening at foretage. Dette samtidig med at ændringen af jordens kulstofpulje sker meget langsomt.

Vi vil foreslå en formulering i retning af "Verifikator skal bekræfte, at der er overvågnings- eller håndteringsplan for kulstofbalancen og jordkvaliteten på arealet".

- 4.3 Her er der igen udfordringen med, hvor der findes dokumentation for, hvilke arealer der er tale om. Samtidig er der ikke kendskab til fyldestgørende database med oplysninger om status på kulstofindholdet på sådanne arealer i januar 2008. Kan Energistyrelsen anvise, hvor den enkelte halmleverandør kan findes data?

Er det muligt igen her, at såfremt der ikke er overtrådt anden lovgivning vedr. inddragelse af natur til opdyrket areal siden 2008, så er denne regel ligeledes overholdt?

- 4.3.1 Det er positivt med listen med relevant lovgivning, der forventes overholdt, til efterlevelse af punkt b)

I fravær af b)

- For store kulstoflagre: Her kan der igen være en udfordring med at finde dokumentation for status på arealet i 2008.

- 4.3.2 Se 4.3.1

- 6 Særligt dansk krav om reetablering.

Det er uforståeligt, at der er krav om reetablering, når der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomasse, der bliver fra denne proces, ikke benyttes til bæredygtig energi.

Biomassen er et restprodukt fra en naturlig del af arbejdet med produktion af landbrugsafgrøder. Her sker der forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn.

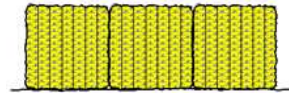
Mængde af biomasse fra læhegn, der fjernes, er yderst begrænset, og salget af flis er ikke baggrund for at fjerne læhegn.

I kapitlet henvises til en sagkyndig person. Det er ikke lykkedes at finde beskrivelse af hvilke krav der er til en sagkyndig. Udarbejdes en beskrivelse af minimumskrav til en sagkyndig?

- 8 "Affald herunder kommunalt" vurderes ud fra definitionen at være f.eks. kornafrens og frøafrens fra virksomheder, der modtager korn og frø direkte fra landmænd. Virksomhederne processerer herefter korn og frø, så de efterfølgende vil være rensede for urenheder som sand, sten og ukrudtsfrø. Den frarensede del, som er blanding af ukrudtsfrø, avner, halmrester, sand og småsten behandles som affald. Er dette korrekt?

- 9

- Tabel 9.3 Note 36 i tabellen. Her står anvendelse af målinger af kulstofniveau i jord som en mulighed. Her er det vigtigt at bemærke, at måling af en ændring i jord-kulstof er meget svær at dokumentere, da ændringen udgør så lille en andel af jordens samlede kulstofindhold, at en analyse af en uhomogen jord ikke giver entydigt svar. Landbrug & Fødevarer har for Danske Halmleverandører i PlantePro

regnet på et eksempel, der viser, at en dyrkningspraksis øger kulstofindholdet over 25 år med 8,9 ton kulstof, svarende til godt 30 ton CO₂ ekv. I eksemplet har vi en opbygning i de første 10 år på 4,3 t kulstof pr. ha, hvilket øger humusprocenten med 0,2, som er inden for usikkerheden ved en analyse. Så en måling med 10 års afstand vil sandsynligvis ikke være signifikant forskellig fra den forrige.

Dette for at understrege hvor usikkert det er med analyser og kulstof. Derfor er metoden her i energisammenhæng mere enkel med en model, der ser på tilførsel og fraførsel af kulstof. Der er værktøjer, der kan udregne dette.

- 10.1 I Sidste afsnit fremgår ” at oplysninger om geografisk oprindelse og typen af råprodukt for biomassebrændslerne skal stilles til rådighed for forbrugerne på operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder...”.

Det fremgår ikke klart, hvilket niveau af ”geografisk oprindelse” der er tale om. Ud fra figur 10.1 vurderes at det må være oprindelsesland der er tale om. Er det korrekt?

Det bør generelt fremgå mere klart af Håndbogen, på hvilket niveau der skal beskrives oprindelse.

- Bilag Danske Halmleverandører vil opfordre kraftigt til at lave en særlig ordliste eller fodnoter, der sikrer anvendelse af de korrekte danske betegnelser, og ikke de i direktivet dårlige oversættelser fra originalsproget.

- Bilag E I Verifikators erklæring under ”Resumé af udført arbejde” er der beskrevet, at der er ”Gennemført en gennemgang og test af målinger af data for kulstof og bæredygtighed.....”. Hvad er det for ”målinger af data for kulstof”?
Det giver ikke fagligt mening at måle kulstofindhold i jord.

- Bilag F I boksen med Biodiversitet på side 142 er formuleringen ikke let at forstå. Det ville være nemmere at forstå, hvis der benyttes formuleringen fra bekendtgørelsen §5, hvor det står beskrevet uden anvendelse af to gange ”ikke”.

Ønskes ovennævnte uddybet, er I velkomne til at kontakte undertegnede eller Thomas Holst i sekretariatet på halm@lf.dk, ligesom vi fra Danske Halmleverandørers side gerne deltager i yderligere afklaringer.

Venlig hilsen

Erik Engholm Poulsen
Formand

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar, journalnr 2020-5896 **Aktnummer: 315**

Akt ID: 2310661

Dato: 15-01-2021 15:06:39

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar, journalnr 2020-5896.eml
[2] Høring bæredygtighed bekendtg og håndbog - input Nature Energy.pdf

---

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Mette Smedegaard Hansen (msh@natureenergy.dk)
Titel: Høringssvar, journalnr 2020-5896
Sendt: 15-01-2021 15:06
Bilag: Høring bæredygtighed bekendtg og håndbog - input Nature Energy.pdf;

Kære Energistyrelse

Se venligst vedhæftede høringsvar.

Hilsen Mette

Venlig hilsen / Best regards

Mette Smedegaard Hansen
Head of Regulatory Affairs
Direct phone: [+45 63 15 65 33](tel:+4563156533)
Mobile: [+45 41 62 40 48](tel:+4541624048)
E-mail: msh@natureenergy.dk

Nature Energy Biogas
Ørbækvej 260
DK-5220 Odense SØ
Phone: [+45 70 22 40 00](tel:+4570224000)
www.natureenergy.dk

Energistyrelsen

Att.: kfe@ens.dk

CC.: jsiu@ens.dk

Nature Energy
Ørbækvej 260
DK-5220 Odense SØ
Tel.: +45 70 22 40 00

info@natureenergy.dk
www.natureenergy.dk

15. januar 2021

Høringssvar på bekendtgørelse om Bæredygtighed..., journalnummer 2020-5896

Tak for muligheden for at kommentere på den kommende bekendtgørelse om bæredygtighed..... og (Bekendtgørelse om) Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav.....

Vi har med meget stor interesse gennemlæst det fremsendte. Da Nature Energy ikke beskæftiger sig med biomasse fra skovdrift til anvendelse i energisektoren (varme/el-produktion) men udelukkende beskæftiger sig med biogasproduktion, har vi valgt ikke at afgive kommentarer til de områder af bekendtgørelsen såvel som håndbogen, der vedrører skov/skovdrift/anvendelse af skovrelaterede biomasser. Det vil Energistyrelsen forventeligt modtage langt mere gennemarbejdede bemærkninger til fra andre sider, end hvad vi vil kunne give.

Vores bemærkninger er derfor udelukkende i forhold de dele, der relaterer sig til biogasområdet.

Definitioner, hvad er gylle/dybstrøelse

Af bekendtgørelsens §3 fremgår en lang række definitioner. Det er imidlertid vanskeligt at finde ud af, hvilken gruppe gylle/dybstrøelse, som er den absolut mest anvendt biomasse i de danske biogasanlæg, skal have i.

Efter vores opfattelse kan de skrevne definitioner give anledning til at placere gylle/dybstrøelse under punkt 4, 5, 7, 8, 9, 17 eller 18 – og afhængig af placeringen, vil vilkårene være forskellige. Det er Nature Energys opfattelse, at gylle/dybstrøelse er et affald fra landbrug – men en anden mulig tolkning er et restprodukt.

Det er bydende nødvendigt, at det fremgår entydigt, hvordan denne biomasse skal opfattes.

Det er ligeledes bydende nødvendigt, at definitionen er 100% identisk med REDII's definitioner af "waste/residue" samt de godkendte certificeringsordningers definitioner.

Dersom gylle/dybstrøelse skal defineres som et restprodukt, skal det i §4 gøres klart evt. ved tilføjelse til stk. 2, at kravene om bæredygtighedskriterierne stk. 5-7 ikke finder anvendelse på restprodukter, som alene består af gylle/dybstrøelse.

Men afklaringen af definition affald/restprodukt (waste/residue) er meget påkrævet at få præciseret.

Nedre grænse på 2MW

Der er flere steder bla. §4 stk. 3 og §19 stk. 4 angivet en nedre grænse på 2 MW. Anlæg under den grænse, der opgraderer den rå biogas og leverer til gasnettet, undtages var visse regler i Bæredygtighedsbekendtgørelsen.

Det er imidlertid uklart, hvor de 2MW skal registreres. Hvis der blev produceret el til nettet, var det indlysende den termiske input effekt på motoren. Men for anlæg, der opgraderer biogassen, findes ikke en lignende termisk effekt.

Her vil enten opgraderingsanlæggets kapacitet eller størrelse af nettilslutning være de relevante størrelser at opgøre efter. Det er også de to parametre, der anvendes i Naturgasforsyningsloven i forbindelse med tildeling af årsnorm for støtte, og begreberne er dermed allerede del af lovgivningen.

Det foreslås derfor, at der ændres fra begrænsning på 2MW til max kapacitet opgjort ved 65% metanindhold på 200 Nm³/h på opgraderingsanlægget.

Anvendelse af Energiafgrøder

Af bekendtgørelsens **§9 stk. 2** fremgår, at den nugældende grænse om brug af max 12 % energiafgrøder løber frem til 31. juli 2021.

Det giver anledning til to væsentlige bemærkninger.

Den plan, der med det ny kalenderår 2021 er påbegyndt for input til hvert enkelt biogasanlæg i 2021, er allerede kontraheret og planlagt. Det vil derfor være forbundet med store vanskeligheder og mulige kontraktbrud, dersom der efter 31. juli 2021 ikke længere må anvendes energiafgrøder. Men det fremgår ikke hvilke regler, der tænkes anvendt efter 31. juli 2021, og dermed om kravet vil være 0%, eller om der ikke længere vil være loft over anvendelsen af energiafgrøder.

Af hensyn til eksisterende biogasanlægs drift anbefales det, at de nugældende krav forlænges til at udløbe 31. juli 2022, da det vil give mulighed for at overholde allerede indgåede kontrakter. Samtidig opfordres kraftigt til, at der snarest muligt meldes ud, hvilke krav til energiafgrødeanvendelse der vil være gældende efter 31. juli 2022.

I bekendtgørelsen fremgår det af **bilag 1** hvilke afgrøder/dele af afgrøder, der skal henregnes som energiafgrøder. I **Håndbogen** fremgår kun afgrøderne ved navn og ikke hvilke dele af afgrøden der skal betragtes som energiafgrøde. Der anbefales derfor, at ordlyden af bilag 1 gengives i Håndbogen, så der bliver overensstemmelse.

Registrering af KOD

Af **§19stk 5** fremgår at ”..... og husholdningslignende affald, er ikke omfattet af kravet om opfyldelse af kriterier for besparelse i drivhusgasemissioner”.

Vi forstår det som, at biogasproducenten skal sætte GHG-værdien for det nævnte affald til 0 ved beregning, samt at den gasproduktion, det giver anledning til, indgår i den samlede gasproduktion. Det vil give øget incitament til at få håndteret det kildesorterede organiske affald via et biogasanlæg og dermed sikre, at vigtige næringsstoffer fra affaldet kommer retur til markerne og dermed næste års fødevareproduktion.

Men det er ikke entydigt i hverken bekendtgørelsen eller håndbogen, at det er sådan affaldet skal indregnes. Det anbefales derfor, at det præciseres i håndbogen.

Hvis vores tolkning ikke er korrekt, vil det være forbundet med store vanskeligheder at opgøre GHG-fortrængningen korrekt, dersom affaldet skal trækkes ud af regnestykket ved at både input tons og output gasmængde skal friholdes fra beregningen. Det vil bevirke, at også den medgåede andel af energi til hygiejniserings, pumpedrift, opgradering mv. skal fratrækkes i beregningerne for ikke at belaste GHG-beregningen.

Beregningsbilledet, der dermed kommer ud, vil ikke være retvisende for. Så vi formoder vores tolkning af §19 stk. 5 er korrekt, og at opgørelsesmetoden vil blive præciseret i håndbogen. Men vi imødeser gerne en tilbagemelding herpå.

Arealanvendelse

I forhold til arealanvendelse og dokumentation for arealanvendelsen i 2008 er det uklart, hvordan "ikke-dyrkede" biomasser fra landbruget skal forholde sig.

Vi forstår det sådan, at et biogasanlæg, der hovedsagligt anvender gylle/dybstrøelse, alene skal kunne dokumentere GHG-fortrængning og ikke arealanvendelse – men det fremstår ikke klart, og det anbefales derfor, at det præciseres i både bekendtgørelse og håndbog, hvordan de ikke-dyrkede biomasser skal håndteres.

Indberetningsdatoer

Af **§23 stk. 1 og 2** fremgår, at der skal foretages indberetning pr. 1. april for virksomheder, der anvender biomassebrændsler (herunder biogas) og pr. 1. september for virksomheder der producerer biogas.

Dersom man er en virksomhed, der producerer biogas, men samtidig vælger at anvende egenproduceret biogas til procesenergi i virksomheden, bliver det uklart, om der skal indberettes efter stk. 1 eller stk. 2.

Det er vores opfattelse, at den primære forretning – altså for Nature Energys vedkommende produktion af biogas – vil være afgørende for indberetningstidspunkt, men det kunne med fordel præciseres i håndbogen.

Det fremgår ligeledes af **§23 stk. 1**, at det indsendte materiale skal vise, hvordan virksomheden det foregående **kalenderår** har overholdt kravene. En opgørelse pr. kalenderår er udfordrende på to områder. Dels opgøres brugen af energiafgrøder for et gødningsår, som strækker sig fra 1. august til 31 juli det efterfølgende år.

Og dels laves den frivillige certificering altid for en max 12 måneders periode, men sker løbende over året. Dette er nødt til at være tilladt, da det ellers vil blive ekstremt svært at få samtlige biogasanlæg certificeret i januar med de ret få dygtige og godkendte auditorer, der er til rådighed. Der bør derfor blødes op, så dokumentation skal være for 12 måneder og ikke nødvendigvis strikt på et kalenderår.

Frivillig certificering

I de frivillige certificeringsordninger som REDcert og ISCC (begge EU-godkendte ordninger) er der i dag mulighed for i forbindelse med certificering af anlæg at undtage enkelte biomasser fra certificering. Det kan skyldes, det er ganske små mængder, og hvor arbejdet med at klarlægge "chain of custody" vurderes vanskelig.

Da det fremgår, at en frivillig, godkendt certificering vil være en mulig opfyldelse af betingelserne om bæredygtighed, er det vores forventning, at det også fremadrettet vil være muligt at anvende enkelte biomasser, der ikke er certificeret, når hele anlægget og langt hovedparten af biomasserne er certificeret på biomasseniveau.

Muligvis er det sådan, det er tiltænkt ved, at der **side 14 i håndbogen** står anført, at det er tilstrækkeligt, at 90 % af industrielle biomasser er certificeret. Dersom et anlæg anvender max 25 % industrielle biomasser – og derfor kan udsprede afgasset biomasse efter husdyrgødningsbekendtgørelsen – vil det betyde ca. 2,5 % af de samlede biomasser, der kan undlades fra certificering. Andetsteds i materialet fremgår teksten dog til, at samtlige biomasser, der indgår i biogasanlægget skal være certificeret.

Vi opfordrer derfor til, at ordlyden bringes i overensstemmelse gennem hele materialet, og at der fortsat er mulighed for at udelade enkelte biomasser anvendt i begrænset omfang.

Sanktioner, kapitel 8

Af bekendtgørelsen §31 fremgår en række sanktioner.

Men det er uklart, hvad konsekvensen /sanktionen er, hvis et anlæg eksempelvis har anvendt 14 % energiafgrøder eller kun har opnået certificering af 92 % af de anvendte biomasser.

Som reglerne er i dag i forhold til støtte til biogasproduktion, vil et anlæg, der eksempelvis har anvendt 14 % energiafgrøder, skulle afstå fra støtte på den gasmængde, der kan henføres til de 2% "for meget" anvendte energiafgrøder.

Det er vores forventning, at en tilsvarende forholdsregning og afståen fra støtte fortsat vil være gældende. Alternativt vil en lille overskridelse i anvendelse af energiafgrøder eller en enkelt biomasse, hvor auditor ikke godkender den fremlagte chain of custody kunne risikere at føre til, at et biogasanlæg skal betale mange millioner tilbage i støtte for ikke at have overholdt bæredygtighedskriterierne. En sådan sanktion vil ikke vurderes rimelig.

Det er derfor vores forslag, at det præciseres, hvordan en sanktion i forhold til bæredygtighed/støtteberettigelse skal forstås, idet der i netop afgivne støttetilsagn for støtte til opgraderet biogas til gasnettet fremgår, at den til enhver tid gældende bæredygtighedsbekendtgørelse skal overholdes.

Yderligere bemærkninger til Håndbogen:

Skema side 15:

Et beslutningstræ, som det viste side 15, er rigtig godt og meget illustrativt. I forhold til den tidligere anførte problematik om, hvordan gylle/dybstrøelse skal defineres, er er uklart, om det overhovedet skal kategoriseres ud fra beslutningstræet eller ej. Og dersom det skal, hvilken kasse det da vil have i.

Det foreslås derfor, at det præciseres, hvilke biomasser, der skal/ikke skal kategoriseres ud fra træet.

Side 20

Det er vores forståelse, at retningslinjerne fra EU-kommissionen skal komme den 31. januar 2021. Det kan give anledning til supplerende bemærkninger, som vi forbeholder os muligheden for at komme med.

Side 20-21, pkt. 4.3.1 Dokumentation

Det fremgår indledningsvist "Såfremt biomassen ikke er certificeret.....". Ordlyden giver anledning til en tolkning om, at samtlige biomasser, der kan komme i et biogasanlæg, skal være certificeret enten via en frivillig ordning eller via de her beskrevne regler.

Det kolliderer dels med, at det andetsteds (side 14) fremgår, at det er tilstrækkeligt, at 90 % af de industrielle biomasser skal være certificeret, og dels giver det anledning til et spørgsmål om sanktionerne i den forbindelse. Se tidligere anført omkring sanktioner.

Afslutning

Nature Energy står naturligvis til rådighed i forbindelse med Energistyrelsens videre arbejde med såvel Bekendtgørelsen som Håndbogen, og Energistyrelsen er til hver en tid velkommen til at rette henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Nature Energy

Mette Hansen

Aktdetaljer

Akttitel: Svar til Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (2020-5896)

Aktnummer: 316

Akt ID: 2310664

Dato: 15-01-2021 15:40:05

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Svar til Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (2020-5896).eml
[2] 210115-Høringssvar til Håndbog-HOFOR-Final.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Sune Balle Hansen (subh@hofor.dk)
Titel: Svar til Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (2020-5896)
Sendt: 15-01-2021 15:39
Bilag: 210115-Høringssvar til Håndbog-HOFOR-Final.pdf;

Hej Katrine

Mange tak for invitationen til at indgive høringssvar til "Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler" (Journalnummer 2020-5896)

HOFORs høringssvar er vedhæftet.

God weekend.

Med venlig hilsen

Sune Balle Hansen
Biomass Sustainability Lead
Fjernvarme, Bygas og Kraftvarme
Brændselsindkøb & Logistik

Direkte tlf.: +45 2795 4230
E-mail: subh@hofor.dk

HOFOR A/S

Ørestads Boulevard 35 | 2300 København S | Telefon: 33 95 33 95 | CVR-NR.: 1007 3022 | www.hofor.dk

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringssparterne

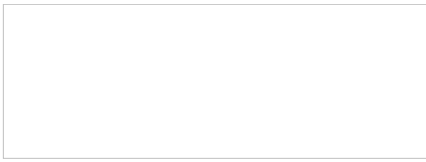
Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor
Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell +45 33 92 66 41
E-mail kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Til Energistyrelsen
Att. Katrine Pilmark Elkjær

Journalnummer 2020-5896

Høringsvar til høring over udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på udkast til de to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler. Energistyrelsen har opstillet ambitiøse bæredygtighedskrav, som overordnet set er afbalancerede og implementerbare. Vi har dog identificeret generelle og specifikke områder, hvor vi mener, at der er behov for justeringer. Nedenfor er angivet vores generelle og specifikke kommentarer.

Generelle kommentarer

1. Håndbogen er i form og indhold sammenlignelig med standarder for certificering af skov eller biomasse i f.eks. FSC eller SBP. Altså tilsvarende dokumenter med en detaljeret gennemgang af kriterier for bæredygtighed, med opstilling af indikatorer og anvisning af metoder til verifikation. Sådanne dokumenter bliver sædvanligvis til gennem en grundig og langstrakt proces - ofte over flere år - hvor et stort antal interessenter og eksperter inddrages, og hvor udkast underkastes gentagne grundige reviews. Det store omfang og niveauet af detaljer i krav, indikatorer og metoder i håndbogen, indebærer en *risiko* for manglende sammenhæng, eksempelvis i form af modstrid mellem teksten i håndbogen og i de certificeringsordninger, som kan anvendes til dokumentation.

Vi anbefaler, at håndbogen simplificeres, så man opnår en høj grad af sikkerhed for konsistens i håndbogens indhold. For implementering af håndbogens krav i felten, er det f.eks. underordnet, om der er tale om et EU-krav eller et dansk krav. Håndbogen kunne med fordel opsættes i et værktøjsformat, som det er gjort i bæredygtighedstandarderne i SBP, FSC og PEFC. Dette vil gøre det lettere at overskue de konkrete krav. Oplysninger om, hvilke krav, som stammer fra henholdsvis EU- og specielle danske krav kan flyttes til selve direktivet.

2. Da ikkeskov ikke er omfattet af EU-direktivet, er det ikke et EU-krav, at lovgivning på dette område skal træde i kraft i juni 2021.

Vi anbefaler derfor, at krav til Træ fra ikkeskov sættes i bero indtil certificeringsordninger som PEFC og SBP har udviklet kriterier og indikatorer til at dokumentere bæredygtigheden af denne fraktion. Derved kan ENS sætte krav, som svarer til standarderne udviklet af brede ekspertgrupper i PEFC og SBP regi. Det forventes, at kravene i disse ordninger vil være på plads inden udgangen af 2021 og at certificering efter disse standarder vil kunne påbegyndes i 2022. Krav til ikkeskov kan fx formuleres i 2022 og træde i kraft i 2023.

Specifikke kommentarer

Kapitel 2 – Vejledning til definitioner og begreber

S. 10

Naturplejebiomasse: Biomasse, som er høstet med det formål at bevare og/eller genskabe naturværdier, og hvor dette er dokumenteret eller begrundet.

"Naturplejebiomasse" nævnes kun i Definitioner. Hugst i forbindelse med naturpleje dækker situationer, hvor det ofte ikke ønskes, at der sker genvækst, men hvor det af naturhensyn er vigtigt at fjerne træer. Det kan både være i skove og ikkeskov. Hvis træet ikke kan sælges til biomasse, kan det medføre, at naturplejen enten ikke udføres, eller at træet brændes på stedet. Derudover er der situationer, hvor invasive arter vokser ind på landbrugsjorde til stor skade for lokale landbrug. Her kan det for at sikre fødevareproduktion og lokaløkonomi være vigtigt at fælde og fjerne invasive arter.

Vi foreslår at lade 3.-partsverificeret Naturplejebiomasse være et godkendt restprodukt og/eller tilføje det til listen af biomassetyper i kapitel 10, samt at udvide definitionen til at inkludere 3.-partsverificerede invasive arter på landbrugsarealer.

S.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Hvorvidt noget er et restprodukt defineres ikke af diameter eller hvor stor en procentdel, det udgør af en produktion. Kravene om 20 cm eller 50% bør derfor italesættes som klimakrav, ikke en definition af restprodukter.

Denne liste dækker ikke alle de kalamiteter, som kan ramme skove, og gøre træet uegnet til industriformål. Desuden kan det være nødvendigt at udføre saneringshugst for at forebygge spredning/forværring af kalamiteten.

Vi foreslår, at første markering ændre til: *Opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) kan dokumenteres på én af nedenstående måder:*

Vi foreslår desuden, at de to sidste markerede tekster ændres til
3.-partsverificerede Kalamiteter samt relateret saneringshugst

Foreslået definition af Kalamiteter: *Ødelæggende begivenhed, som medfører at træer beskadiges og ikke kan anvendes af træindustrien. Eksempler på kalamiteter kan være stormfald, insekt- eller sygdomsangreb, skovbrand.*

S. 11

Skov: Et areal på mere end 0,5 hektar med træer højere end 5 meter og en kronedækningsgrad på mere end 10% eller med træer, som er i stand til at nå disse grænseværdier på stedet, dog ikke jord, der overvejende er under landbrugs- eller urban arealanvendelse jf. FAO's definition af skov.

Der er uklart om energipil og små træer fra brakmarker anses som skov, landbrug eller ikkeskov. Kan det blive afklaret nærmere?

Kapitel 5 – Bæredygtighedskrav til biomasse fra skovbrug

S. 29

ii Genplantning

Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, **at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet**. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Skovdefinitionen i FAO Forest Resources Assessment 2020 siger: Includes areas with young trees that have not yet reached but which are expected to reach a canopy cover of 10 percent and tree height of 5 meters. It also includes areas that are temporarily unstocked due to clear-cutting as part of a forest management practice or natural disasters, and which are expected to be **regenerated within 5 years**. Local conditions may, in exceptional cases, justify that a longer time frame is used.

Vi foreslår, at kravet følger FAOs skovdefinition og at de 3 år rettes til 5 år, men at national lovgivning følges, hvis en sådan foreligger.

S. 29

iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på kildeområdeniveau sikrer, at der er redegjort for risici for negative effekter på jordbundens kvalitet og biodiversiteten, så vidt muligt baseret på en risikovurdering foretaget af en uafhængig part, og at der er foretaget tiltag, der minimerer disse negative effekter. Redegørelsen skal indeholde angivelse af **sårbare områder** og retfærdiggøre, hvis der er fældet i disse. Den skal demonstrere, at stubbe og rødder ikke fjernes. De tiltag, der gøres for at minimere negative virkninger kan være tiltag som følger Best Management Practises eller tiltag, der fremgår af relevante nationale **skovstandarder f.eks:**

- at der ikke foretages dybdepløjning,
- at hugsten sker med metoder, der beskytter jordbunden
- at høst foregår i sensommeren, hvor jorden er tør, eller om vinteren, når jorden er frossen,
- at der anvendes en fældningspraksis, der forebygger erosion på stejle skråninger
- at hugst finder sted uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngelområder, for ikke at skade ynglende arter,
- at livstræer efterlades
- at der opretholdes et vist niveau af dødt ved,
- at der ikke drænes,
- at der ikke benyttes pesticider

Det er ikke klart, hvad der menes med "sårbare områder". I afsnit 5.4 s. 31 henvises der til "sensitive og bevaringsværdige områder", hvor der i samme afsnit også bliver givet eksempler på, hvad disse kunne være.

Vi er enige i, at der gennem Best Management Practices skal fokus på tiltag som minimerer risikoen for negative virkninger på jordbundens kvalitet og biodiversiteten. Vi mener dog, at eksemplificeringen er problematisk. Der er en meget stor detaljegrad, som kan misforstås af ikke-sagkyndige som en positivliste, hvor alle punkter skal/bør opfyldes. Desuden vil det i praksis være meget vanskeligt at dokumentere hvilke tiltag, der implementeres i de respektive skove.

Vi foreslår, at der også bliver givet eksempler på, hvad et sårbart område kan være. Alternativt kan der indføres definitioner på henholdsvis sårbare, sensitive og bevaringsværdige områder i definitionsafsnittet.

Vi foreslår at slette eksemplerne, idet henvisningen til "tiltag, der fremgår af relevante nationale skovstandarder" er tilstrækkelig.

S. 31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt
- beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt
- **udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død**

Hvor de første to kriterier er generelle krav om identifikation og beskyttelse af bevaringsværdige og sensitive områder, er det tredje kriterie meget specifikt og virker tilfældigt udplukket. Der er mange andre forhold i en skov, som skal sikres for at bidrage til god biodiversitet.

Vi foreslår, at det markerede kriterie ændres til et mere generelt kriterie om opretholdelse af biodiversitet i skoven. Forslag: *Best Management Practices skal sikre at skovdrift og hugst udføres med hensyntagen til opretholdelse eller forbedring af skovens biodiversitet*

S. 37

En økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovenes kulstoflager og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren

1. Definerer kildeområdet
2. Definerer alle relevante kulstoflagre, over jorden, under jorden, dødt ved, skovbund, og kulstof i jord
3. Definerer en historisk referenceperiode, f.eks. 2000 - 2009
4. Beskriver forvaltningspraksis i skoven i referenceperioden
5. Kvantificerer kulstoflagre og kulstofoptag i kildeområdet i referenceperioden.
6. Definerer tidsperioden for "lang sigt"
7. Beskriver forvaltningspraksis i kildeområdet i denne langsigtede tidsperiode
8. Kvantificerer udviklingen i skovkulstoflagre og –optag i den langsigtede tidsperiode
9. Sammenligner det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i den fremtidige periode med det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i referenceperioden.

Denne liste er meget vanskelig at efterleve i praksis. Det vil være nærmest umuligt for en biomasseproducent, som får træ fra mange forskellige skove, at skulle kræve sådanne data fra alle skovejerene. Vi forstår, at dette er et krav i draft-udgaven af EU implementing act. Hvis kravet i EU implementing act ændres i den endelige version foreslår vi, at det tilsvarende ændres i denne håndbog.

S. 39

For at der kun bruges restprodukter

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation i form af fakturaer i det omfang, der anvendes restprodukter fra træindustri eller fra anden produktion.

Vi foreslår, at SBP SAR kan bruges som dokumentation for anvendelse af restprodukter.

S. 40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug.

Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

I praksis er det vanskeligt at forestille sig, hvordan et styringssystem skal kunne implementeres til at sikre, at diameter er under 20 cm.

Vi foreslår, at Energistyrelsen tager initiativ til evt. i samarbejde med skovindustrien at opstille eksempler på praktisk anvendelige og ressourceeffektive styringssystemer, som kan anvendes til dokumentation på både dansk og internationalt niveau.

S. 40

For dokumentationsmetode b, højst 50% af biomassen afsættes til energi, kan kravet opfyldes ved, at biomasseproducentens kontrakter med alle skovejere i kildeområdet indeholder kravet samt en forpligtelse for skovejerne til på forlangende at dokumentere de afsatte træmængder til gavntræ og

energitræ. Aktøren skal på forlangende kunne fremvise denne dokumentation. Hvis biomasseproducenten

både producerer gavntræ og biomasse, kan det alternativt dokumenteres, at højst 50% af producentens solgte biomasse i det pågældende kalenderår er afsat til energi.

Det kan af forretningsfortrolige årsager være svært at dokumentere dette krav.

Vi foreslår, at Energistyrelsen tager initiativ til evt. i samarbejde med skovindustrien at opstille eksempler på praktisk anvendelige og ressourceeffektive styringssystemer, som kan anvendes til dokumentation på både dansk og internationalt niveau.

Kapitel 6 – Krav til træbiomasse fra ikkeskov

Jf. Generelle kommentarer foreslår vi, at kravene i dette kapitel formuleres i 2022.

S. 41

Kravet om reetablering, anses for opfyldt, hvis der kun sker beskæring, herunder stævning, eller hvis der aktivt genplantes buske eller træer. Kravet om reetablering kan fraviges, hvis der foreligger en skriftlig vurdering, der viser, at rydning af **hegnet** tilgodeser natur og biodiversitet bedre end reetablering, eller hvis der er dokumentation for, at et tilsvarende **hegn** med tilsvarende eller bedre biodiversitetsmæssig værdi etableres et andet sted. Selvforyngelse er ikke tiltrækkeligt til at opfyldekravet om reetablering for træ fra områder uden for skove.

Dette bør ikke være begrænset til hegn.

Vi foreslår, at der tilføjes ” og/eller anden bevoksning”

Kapitel 9 – Krav til reduktion af drivhusgasemissioner

S.46

Der stilles særlige danske krav til anlæg, der anvender træbiomasse. Her bliver både nye og eksisterende anlæg over de i kapitel 3.1 angivne størrelser, pålagt følgende drivhusgasemissionsbesparelseskrav:

75 % fra 1. januar 2022

80 % fra 1. januar 2025

83 % fra 1. januar 2028

Det skal tydeligt fremgå, at besparelserne er på årsbasis, ikke per leverance.

S. 46

Besparelsen ses i forhold til **det fossile alternativ**.

Vi foreslår, at "det fossile alternativ" ændres til den normalt anvendte terminologi "EU's fossile reference"

Kapitel 10 – Krav om indberetning og verifikation

S. 60

Indberetningen skal indeholde en tabel med følgende oplysninger for hvert parti biomasse: biomassetype, mængde (ton, MJ), geografisk oprindelse (land, region, kildeområde), certificering, **drivhusgasudledning (gram CO₂ pr MJ), drivhusgasemissions-besparelse (%)** samt oplysninger om opfyldelse af bæredygtighedskravene. Metode til beregning af drivhusgasemissionen skal fremgå, og om der er foretaget iLUC vurdering, hvis der er brugt standardværdier.

Det er meget tidskrævende at skulle udregne GHG-udledning og –besparelser for hvert parti biomasse. Desuden er der her tale om et detaljeniveau, som vil gøre, at oplysningerne er fortrolige af forretningsmæssige hensyn.

Vi foreslår, at de markerede krav slettes, og at det fremgår klart af teksten, at Energistyrelsen behandler data på leveranceniveau fortroligt.

S. 60/61

Biomassetyper

Vi foreslår, jf. kommentar om Naturplejebiomasse til Kapitel 2, at Naturplejebiomasse føjes til listen over biomassetyper.

S. 61

Energistyrelsen vil på baggrund af indberetningerne offentliggøre opgørelser af Danmarks samlede

forbrug af biomasse fordelt på biomassetyper og geografisk oprindelse, drivhusgasemissionsbesparelser mv.

Af forretningsfortrolige hensyn lægger vi vægt på, at det kun er de samlede/aggregerede opgørelser, der offentliggøres, og at der ikke offentliggøres data på leveranceniveau.

Vi foreslår, at der etableres sikkerhed for, at Energistyrelsen ikke udleverer forretningsfølsomme oplysninger f.eks. i forbindelse med en forespørgsel om aktindsigt.

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar vedr. journalnummer 2020-5896. Aktnummer: 317

Akt ID: 2310517
Dato: 15-01-2021 15:04:08
Type: Indgående
Dokumenter: [1] Høringssvar vedr. journalnummer 2020-5896..eml
[2] PbN Høringssvar 2021-01-15 (Jnr 2020-5896).pdf

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Cc: Peter Feilberg (pfeilberg@preferredbynature.org), Benjamin Holst (bholst@preferredbynature.org), Christian Anton Rahbek (crahbek@preferredbynature.org)
Fra: Michael Jakobsen (mjakobsen@preferredbynature.org)
Titel: Høringssvar vedr. journalnummer 2020-5896.
Sendt: 15-01-2021 15:00
Bilag: PbN Høringssvar 2021-01-15 (Jnr 2020-5896).pdf;

Vedlagt sender jeg høringssvar på vegne af Preferred by Nature (NEPCon) vedr. Journalnummer 2020-5896

Med venlig hilsen,

Michael K Jakobsen

Regional Director, Western Europe
Preferred by Nature

mjakobsen@preferredbynature.org

+ 45 21 24 38 52

michaeljakobsen | www.preferredbynature.org

Dato: 15. januar 2021

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Tak for muligheden for at levere kommentarer til ovennævnte udkast. Nedenfor fremgår vores kommentarer delvist i en generel del (side 1-3) og i en del, hvor vi konkrete dele af håndbogen har givet kommentarer (side 4-8)

Pilottestning

Håndbogen er omfattende og vil potentielt kunne medføre væsentlige udfordringer for en lang række af de aktører der er omfattet af lovkravene, og af disses leverandørkæder.

Vi anbefaler at gennemføre pilot-test af de kritiske krav i håndbogen, og at justere og tilpasse kravene, hvis de viser sig at være u hensigtsmæssige eller forhindre en kost-effektiv opfyldelse af kravene.

Pilottest bør gennemføres inden den endelige håndbog, således at aktører og deres leverandørklæder, ikke påbegynder implementering af u hensigtsmæssige krav

Begrebet 'aktør'

Begrebet 'aktør' er ikke medtaget i Ordforklaringen. Da begrebet bruges gennemgående i hele dokumentet, vil vi anbefale at tilføje en præcis definition. Ved gennemlæsning kan det forekomme uklart, hvornår krav kan opfyldes af 'aktørerne' og/eller af leverandører af biomasse.

Ligeledes bør håndbogen konsistent anvende præcise og veldefinerede termer for bl.a.:

- Leverandører af biomasse til aktører
- Producenter af biomasse
- EUTR 'operators' – dvs. den juridiske person i værdikæden, der iht EUTR har due diligence forpligtelsen. Dette er meget præcist defineret i EUTR, og bør også anvendes præcist i håndbogen.

Definition af resttræ

I velfungerende markeder for træprodukter, sikrer prissætning og efterspørgsel, at industritræ kun i meget begrænset eller ubetydeligt omfang, anvendes til fremstilling af biomasse. Vi vurderer, bl.a. på baggrund af konkrete data, at markederne generelt er velfungerende, og sikrer at biomasse i meget vid udstrækning fremstilles af resttræ/restprodukter. Vi vurderer imidlertid, at det er fornuftigt at stille enkle og operationelle krav, der kan sikre, at 'industritræ' (ikke resttræ) generelt udelukkes fra biomasseproduktion.

For at imødegå at 'industrietræ' anvendes til biomasseproduktion, i et uacceptabelt omfang, bør lovgivningen sikre, at der sendes et klart signal til aktører om at anvende resttræ til fremstilling af biomasse fra skovareler, samt sikre at der etableres troværdig og verificeret dataindsamling, der sikrer at dette monitoreres, uanset land/kildeområde, og uanset om skovene er certificerede eller ej.

Derfor er det fornuftigt at lovgivningen ligger op til, at der anvendes en risikobaseret tilgang til at sikre at resttræ anvendes

Kommentar vedr. definition af *Restprodukter fra skovbrug* og forslag om risikobaseret verifikation og monitorering:

- Kommentarer vedr. 50% kriteriet (se yderligere kommentarer i skemaet nedenfor):
  - 50% kriteriet er operationelt, hvis det opgøres ud fra troværdige og offentligt tilgængelige data f.eks. på lande- eller regionsniveau.
  - Det vil være meget vanskeligt/umuligt at foretage en præcis procentopgørelse for kildeområder, hvor der ikke systematisk indsamles troværdige og verificerbare data for effektfordelinger i forbindelse med skovhugst
  - 50% kriteriet er 'grovkornet' og fanger kun i begrænset omfang en evt. IWUC problematik.
  - Det bør præciseres hvordan procenten skal beregnes, herunder hvilken tidsperiode den skal baseres på, samt om den udelukkende skal baseres på træ fra områder indenfor kildeområdet, der opfylder skovdefinitionen. Det skal desuden sikres at "træ" er klart defineret - tæller grene f.eks. som 'træ' i beregningen?
  - Det bør præciseres at procentberegning ikke skal omfatte biprodukter fra savværker og andre træindustrier indenfor kildeområdet
  - Det bør præciseres, at der kan anvendes en risikobaseret tilgang til at verificere, at procentkravet er opfyldt, således at det vil være tilstrækkeligt med rimelig sikkerhed at godtgøre, at procenten er under 50% for kildeområdet, for at opfylde kriteriet
- Kommentar vedr. 20 cm kriteriet:
  - Kriteriet vil i mange tilfælde være enten umuligt eller meget ressourcekrævende at dokumentere og verificere
  - Kriteriet er ikke præcist i forhold til at afgrænse det resttræ, der produceres i forbindelse med almindelig skovdrift, og som opfylder resttræ-definitionen. Der er således mange eksempler på, at træ med større diameter opfylder resttræ-definitionen, herunder f.eks. træ med vildtskader, billeskader og trædele af dårlig kvalitet som udtages i forbindelse med almindelig skovdrift.
  - 20 cm kriteriet bør derfor være en af flere muligheder for at dokumentere, at der anvendes 'resttræ'

Forslag om supplerende resttræ-kriterie: Vi foreslår, at der tilføjes et tredje kriterie for resttræ så det er muligt at dokumentere dette baseret på en objektiv klassificering, der foretages i forbindelse med modtagelse af råvare til biomasseproduktion. Dette kan sikres gennem:

- 1) at råtræ der anvendes til biomassefremstilling kategoriseres efter ensartet, og internationalt anerkendt klassificering, (Vi anbefaler at benytte SBP kategorier, indtil der evt. foreligger bedre systemer, der kan implementeres internationalt)
- 2) at klassificeringen verificeres af kompetent tredjepart og
- 3) at opgørelse over kategorier bekræfter, at der anvendes resttræ kategorier

Vi anbefaler, at der liggess op til at operatøren kan dokumentere krav om resttræ er opfyldt, ved at benytte en eller flere af ovennævnte tre kriterier, således at kriterierne sidestilles, og kan anvendes hver for sig eller i kombination.

Vi anbefaler, at der liggess op til en risikobaseret verifikation af opfyldelse af alle resttræ-kriterierne.

Generelt om Dokumentation og verifikation

Det bør generelt anerkendes at verifikation af kravopfyldelse, herunder også de særlige danske krav, kan baseres på evidens som stilles til rådighed af leverandør/leverandøræder, og som sikrer et tilstrækkeligt grundlag for at verifikator kan bekræfte at der er ubetydelig risiko for at et eller flere krav ikke er opfyldt.

Intentionen bør være at leverandørkæderne sikrer at krav er opfyldt, dvs. at arbejdsgange indrettes iht kravene, og at leverandørkæderne kan leverer dokumentation for opfyldelse til deres kunder.

Et system, som det der lægges op til i f.eks. afsnit 6.1.2 vil indebærer at producenter, der leverer til flere aktører, skal omfattes af kontroller på vegne af flere kunder, hvilket er en ineffektiv og fordyrende måde at verificere efterlevelse på.

Andre kommentarer

Sociale forhold: Lovgivningen omfatter ingen **Sociale krav**. Vi anbefaler at der i lovgivningen stilles social krav svarende til hvad der gælder for offentlig indkøb af træ- og papirprodukter, SBP eller FSC certificering. Den aktuelle Brancheaftale for bæredygtig biomasse omfatter sociale krav.

Da biomassen der anvendes i Danmark i en vis udstrækning oprinder fra lande/områder, hvor der er risiko for uacceptable sociale forhold (arbejdstagerrettigheder, oprindelige folk, lokal befolkning mv), bør lovgivningen stille krav om at aktører og biomasseproducenter, sikrer at disse risici er adresseret i deres leverandørkæder. Certificeringsordninger som FSC, SBP og PEFC opfanger i varierende grad disse problemer, og anvendes allerede i vid udstrækning af aktører.

Med venlig hilsen

Michael Jakobsen
Regional Director, Western Europe
Preferred by Nature

mjakobsen@preferredbynature.org
+ 45 21 24 38 52
michaeljakobsen | www.preferredbynature.org

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
2.1	Definitioner og ordforklaringer	11	<i>I Danmark anses træbevoksede arealer, der er pålagt fredsskovpligt, for skov.</i>	<p>Teksten kan læses som om det kun er fredsskovpligtige, der anses for at være skov. Det foreslåes at ændre teksten, så det tydeligere fremgår at <u>blandt andet</u> fredsskovpligtige, træbevoksede arealer anses for at være skov, men at også ikke-fredsskovpligtige arealer anses for at være skov, når de opfylder skovdefinitionen</p> <p>Det er uklart hvad der forstås med 'træbevoksede arealer'. Skal det forstås på samme måde som skovdefinitionen (5 m høj og kronedække >10%), bortset fra arealstørrelsen (0,5 ha)?</p>
5.2	i. fældningens lovlighed	25	<i>EU's tømmerforordning forpligter alle, der markedsfører træprodukter i EU</i>	<p>Teksten er ikke afstemt med EUTR. Det anbefales stringent at bruge termer og definitioner som I EUTR</p> <p>'Sætningen 'Markedsfører træprodukter I EU' bør ændres til 'bringer træprodukter I omsætning på EU's indre marked for første gang I en kommerciel aktivitet'</p> <p>Det bør tydeligt fremgå at Due Diligence forpligtelsen iht EUTR påhviler 'operatoren' jf. EUTR definition</p>
5.2	i. fældningens lovlighed	25	<i>Ved køb af træprodukter produceret inden for det indre marked, er det sælger, dvs. producenten, der har pligt til at etablere et Due Diligencesystem</i>	<p>Teksten er ikke afstemt med EUTR. Der bør anvendes samme definition som I EUTR</p> <p>For træ med oprindelse indenfor EU's indre marked påhviler due diligenceforpligtelsen den aktør der bringer træproduktet i omsætning på EU's indre marked for første gang I en kommerciel aktivitet.</p>
5.2	i. fældningens lovlighed	26	<i>EU-Kommissionen kan, i hht, til EU's forordning 363/2012, godkende såkaldte Overvågningsorganer (Monitoring Organisations), som på vegne af operatører sikrer overholdelse af virksomhedens Due Diligenceforpligtelser</i>	<p>Teksten er ikke afstemt med EUTR</p> <p>Uanset om en 'operatør' benytter en MO eller ej, så har operatøren den juridiske forpligtelse til at opfylde EUTR. MO kan derfor ikke sikre opfyldelse på vegne af operatøren. MO'ens rolle er heller ikke, iht EUTR, at udføre/implementere operatørens due diligence system (DDS). MO'ens rolle er, iht EUTR, at vejlede og udføre tilsyn med at operatøren udfører DD i henhold til MO'ens krav</p>

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
5.2	i. fældningens lovlighed	27	<i>Informationskilder</i>	Det bør fremgå hvorvidt det er et krav at konsultere de nævnte informationskilder, eller om listen blot skal opfattes som et forslag til mulige informationskilder, der kan erstattes med andre relevante informationskilder 3-års kravet vil i praksis ikke kunne verificeres eller håndhæves da der ikke kan etableres skov på 3 år jf. definitionen af skov. Krav om at der skal være foretages foryngelse af arealet indenfor en nærmere fastsat periode fremgår normalt af skovlovgivning og gennemføres i henhold til almindelig forstlig praksis.
5.3	ii Genplantning	29	<i>På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet.</i>	Kravet bør istedet henvises til gældende lovgivning skal være opfyldt, og at der skal være ubetydelige risiko for at der ikke sker reetablering efter afdrift. For lande hvor reetablering er lovkrævet vil dette være vurderet ifm EUTR Risikovurdering
5.3.2	Verifikation	31	<i>Certificeringsordninger, som ikke er godkendt af EU-Kommissionen, kan ikke anvendes som dokumentation for at samtlige krav i – v er opfyldt.</i>	Dette er ikke et rimeligt eller konsistent krav. Jf. resten af afsnittet kan certificeringsordningen bruges som dokumentation til 'enkelte krav', hvis standarden omfatter disse. Ordninger, der omfatter alle krav (i-v) bør kunne anvendes som dokumentation for opfyldelse af i-v uanset om de er godkendte ordninger eller ej, under forudsætning af at verifikater el. lign har påvist at ordningerne omfatter alle krav
5.4.1		32 32	<i>Relevante informationskilder</i> <i>Reference 12</i>	Det bør fremgå hvorvidt det er et krav at konsultere de nævnte informationskilder, eller om listen blot skal opfattes som et forslag til mulige informationskilder, der kan erstattes med andre relevante informationskilder Link I reference 12 fungerer ikke
5.4.3	Verifikation	33	<i>Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker</i>	Hvad forstås ved 'Stikprøve'? Det er mere relevante at sample på leverandør(kæde) fremfor på landniveau. Vurdering og sampling bør laves på primær producenter

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
5.5.2	Dokumentation	36	<i>Aktører skal fremlægge følgende dokumentation: .....</i>	Af afsnit 5.5.3 (Verifikation) fremgår det at biomasse omfattet af 'frivillig ordning' er tilstrækkelig til at verificere opfyldelse af kravet. Deraf følger det vel logisk at dokumentationen nævnt under 5.5.2 ikke skal fremlægges, hvis biomassen er omfattet af (certificeret) 'frivillig ordning'
5.5.5	Dokumentation	37		Af afsnit 5.5.6 (Verifikation) fremgår det at biomasse omfattet af 'frivillig ordning' er tilstrækkelig til at verificere opfyldelse af kravet. Deraf følger det vel logisk at dokumentationen nævnt under 5.5.5 ikke skal fremlægges, hvis biomassen er omfattet af (certificeret) 'frivillig ordning'
5.6.2	Skovene i kildeområdet er skovcertificerede	39	<i>Kravet kan dokumenteres opfyldt gennem en sporbarhedscertificering, der bekræfter, at skovene i kildeområdet er certificerede med FSC eller PEFC eller tilsvarende skovcertificeringsordning.</i>	COC certificering sikrer ikke at skove i kildeområdet er certificerede, hvis der er anvendt mix-systemer I en eller flere led i leverandørkæden
5.6.2	For at der kun bruges restprodukter	40	<i>For dokumentationsmetode b, højst 50% af biomassen afsættes til energi, kan kravet opfyldes ved, at biomasseproducentens kontrakter med alle skovejere i kildeområdet indeholder kravet samt en forpligtelse for skovejerne til på forlangende at dokumentere de afsatte træmængder til gavntre og energitræ. Aktøren skal på forlangende kunne fremvise denne dokumentation.</i>	Kravet er i praksis meget vanskeligt at opfylde for komplekse leverandørkæder, hvor biomasseproducenten ikke selv indgår aftaler med skovejere. Det forudsættes at Biomasseproducenter der anvender resttræ fra f.eks. Savværker til fremstilling af biomasse, ikke er omfattet af kravet
5.6.2	For at der kun bruges restprodukter	40	<i>Hvis biomasseproducenten både producerer gavntre og biomasse, kan det alternativt dokumenteres, at højst 50% af producentens solgte biomasse i det pågældende kalenderår er afsat til energi.</i>	Kravet sikrer ikke at 50% kravet er opfyldt indenfor kildeområdet, da en producent af den nævnte type kan producere biomasse og gavntre fra forskellige kildeområder, og ofte ikke vil varetage al husgt og afsætning indenfor et kildeområde. Dermed er der ingen garanti for sammenhæng mellem procenfordling på biomasseproducent niveau og på kildeområdeniveau

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
5.7	Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse		<i>Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.</i>	Vigtigt at der både er mulighed for at gennemføre feltbesøg og at 'indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles', således at feltbesøg kan begrænses til situationer hvor det vurderes nødvendigt (risikobaseret)
6	Opfyldelse	41	1.1.1	Der ser ud til at være fejl i afsnitsnummereringen
6.1.2	Verifikation	42	<i>Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.</i>	Hvad forstås ved 'Stikprøve'? Kræves der feltbesøg, eller kan det ske på anden måde? Det er mere relevante at sample på leverandør(kæde) fremfor på landniveau. Vurdering og sampling bør laves på primær producenter Det bør være muligt at basere verifikation på ordninger eller anden dokumentation, der bekræfter at de relevante krav er opfyldt, så stikprøvekontroller begrænses til leverandørkæder, hvor der er risiko for manglende opfyldelse af kravet
10.3	Krav til verifikator	59	<i>For skovbiomasse: - mindst én skovcertificeringsordning, f.eks. FSC eller PEFC, og - mindst én sporbarheds certificeringsordning, f.eks. SBP, samt være EUTR "monitoring organisation".</i>	SBP er ikke en SBP certificeringsordning. Derfor bør det andet punkt omformuleres, til f.eks: - mindst én sporbarheds certificeringsordning der omfatter træprodukter, f.eks. FSC eller PEFC
10.4	Indhold i indberetningen for træbiomasse - Biomassetyper	61	1. Restprodukter fra skovbrug	Er denne kategori reserveret til råtræ, der opfylder 50% og/eller 20 cm kravet, jf. Definitionen i håndbogen?

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
				<p>Som nævnt andet sted i vores kommentarer, er der behov for at tilføje en tredje mulighed for at klassificere resttræ, nemlig en objektiv klassificering, der foretages i forbindelse med modtagelse af råvare til biomasseproduktion. F.eks. sker der en sortering i forbindelse med flisproduktuon in Danmark, som sikrer en mere præcis og objektiv klassificering.</p> <p>Vi anbefaler at benytte SBP kategorier, indtil der evt. foreligger bedre systemer, der kan implementeres internationalt</p>
10.4	Indhold i indberetningen for træbiomasse - Biomassetyper	61	Desuden skal oplyses oplyses 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage) 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding) 3. Træarter (løv, nål)	For mange leverandørkæder, vil dette forudsætte, at biomasse leveres med certificering efter en ordning, der sikrer at disse oplysninger videregives igennem leverandørkæderne
10.6.1	Verifikation af indberetningen	68	<i>Oplysninger vedrørende hvert parti af biomasse</i>	<p>Det er ikke kost-effektivt at skulle opbevare dokumentation per 'parti'.</p> <p>Kontrol udføres bedst for hver leverandørafregning (typisk månedsvis afregning), da det er på dette dokument at leverandøreren anfører relevante data. Ved lastbiltransport knytter der sig typisk vejesejdel for hver vognlæs til afregningen. Ved bådtransport omfatter afregning typisk et bådlæs</p>
10.6.1	sporbarhed	68	<i>Kan de indberettede oplysninger spores tilbage til aktøren eller aktørerne, som har genereret de oprindelige oplysninger gennem et massebalancesystem?</i>	<p>Der bør ikke stilles krav om et massebalancesystem. Det er vel en mulighed - ikke et krav at benytte et massebalancesystem?</p> <p>Sporbarhdskrav bør kunne dokumenteres gennem eksisterende ordninger for sporbarhedscertificering (FSC, PEFC, SBP)</p>

Energistyrelsen

Aktdetaljer

Akttitel: Dansk Erhvervs hørings svar til journalnummer - 2020-5896

Aktnummer: 318

Akt ID: 2310513

Dato: 15-01-2021 14:30:28

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Dansk Erhvervs hørings svar til journalnummer - 2020-5896.eml

[2] Journalnummer 2020-5896 Dansk Erhverv.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Cc: Ulrich Bang (uba@danskerhverv.dk), hoerings sager@danskerhverv.dk (hoerings sager@danskerhverv.dk)
Fra: Malou Sophie Celander (msce@danskerhverv.dk)
Titel: Dansk Erhvervs hørings svar til journalnummer - 2020-5896
Sendt: 15-01-2021 14:30
Bilag: Journalnummer 2020-5896 Dansk Erhverv.pdf;

Kære Energistyrelsen

Vedlagt er Dansk Erhvervs hørings svar vedrørende udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen) og udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen). Journal nummer 2020-5896.

God weekend ☺

Med venlig hilsen

Malou Sophie Celander
Studertermedhjælper

M. +4522650928
T. +4533746015
MSCE@DANSKERHVERV.DK

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for et af verdens mest handlekraftige erhvervsliv. Vi handler på vegne af 17.000 medlemsvirksomheder og 100 brancheforeninger. Vi arbejder for, at Danmark bliver verdens bedste land at drive virksomhed i. For kun på den måde kan vi fremtidssikre velstanden og velfærden i Danmark.

DANSK ERHVERV
Børsen
DK-1217 København K

CVR nr. 43232010
info@danskerhverv.dk
T. +45 3374 6000

www.danskerhverv.dk

[Læs vores persondatapolitik online](#)

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer 2020-5896

Den 15. januar 2021

Dansk Erhvervs høringssvar til udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. og udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med svar til de to høringer vedrørende udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. og udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter fastsættelse af et klima bæredygtighedskrav til anvendelse af biomasse. Det er afgørende, at vi sikrer en reel CO₂ reduktion ved anvendelse af biomasse og samtidig sikrer at der er samme krav til biomassen uanset i hvilken sektor den anvendes. Bæredygtighedskravene skal tage højde for CO₂ fortrængning, sikring af biodiversitet og understøtte cirkulær bioøkonomi. Bæredygtighedskriterierne bør samtidig understøtte en kaskadeanvendelse, således biomasse udnyttes optimalt. Det kan fx være ved at biomasse udnyttes til produktion bioethanol, og bioaffaldet opgraderes til proteinfoder til husdyr, således den maksimale værdi af biomassen udnyttes sammenlignet med hvis biomassen direkte anvendes som foder.

Dansk Erhverv mener, at bæredygtighedskriterier for anvendelse af biomasse skal gælde for alle former for biomasse i alle sektorer, om det er til energiudnyttelse, plastikposer eller produktion af flydende biobrændsler. For at dette kan realiseres skal der være ens krav til opgørelsen af bæredygtigheden til biomasse uanset hvor den anvendes. Det er bæredygtigheden af biomassen som er afgørende, ikke hvor den anvendes. Vi ser dog muligheder i differentiering af, for eksempel, drivhusgasreduktion i forskellige sektorer baseret på substitutionsmuligheder. For eksempel, kan der stilles lavere krav til drivhusgasreduktion i plastik produktion og brændsel til transport i forhold til afbrænding i kraftværker, hvor der er alternativer.

Specifikke bemærkninger

I begge bekendtgørelser mangler der en klar definition af biomasse. Denne definition skal inkludere vedligeholdelse af haver, parker og offentlige områder (herunder vejkanter).

Vi er uforstående hvorfor have- og parkaffald ikke er inkluderet i definitionen på biomasse, da det opfylder kriterierne og har en biologisk oprindelse. Dansk Erhverv mener, at have- og parkaffald burde indgå i definitionen på "Biomasse" i § 3 stk. 4. Dette fremgår også i § 19 stk. 5.

Vi foreslår at definitionen på biomassen er følgende i § 3 stk. 4:

Definition af biomasse: Den bionedbrydelige del af produkter, affald og restprodukter af biologisk oprindelse fra landbrug, herunder vegetabiliske og animalske stoffer, fra skovbrug og tilknyttede erhvervsgrane, fra vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter), fra fiskeri, fraakvakultur, og fra den bionedbrydelige del af affald, herunder industriaffald og kommunalt affald af biologisk oprindelse.

Denne kategori kan også tilføjes som egen kategori i § 3 under stk. 6.

7) Biomasse fra haver, parker og vedligehold af offentlige områder (inkl vejarealer): Biomasse fra vedligeholdelse af have, park, og andre områder herunder vejkanter hvor træer, buske, hække og læhegn beskæres

Ydermere, så er definitionen på "ikke skov" i Håndbogen for upræcis og omfatter ikke have-park biomasse. Den nuværende definition på "Træ fra ikke skov" i Håndbogen på side 12 er følgende: "Træ fra ikkeskov: Træ fra ikkeskov er træ, som stammer fra trævækst uden for skovområder fx læhegn og andre træbevoksede arealer i det åbne land, og som hverken er "biomasse fra landbrug", "biomasse fra skovbrug", "restprodukter fra træindustri", "restprodukter fra anden industri", eller "træaffald"."

Denne definition inkluderer ikke "biomasse fra vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter)" da dette jo ikke er "det åbne land."

Vi foreslår, at denne type biomasse ikke underlægges det særlige danske krav i § 16 i bekendtgørelsen og side 16 i håndbogen: "For biomasse fra ikkeskov består det ekstra danske krav af krav om reetablering samt risikovurdering og minimering ift. Naturværdier." Vi mener, at det ikke er relevant at bevise, at man genplanter en plante, nedskåret træ fra private haver, trimmer en hæk på en vej eller fjerner et træ der står i vejen for trafikken. Derfor foreslår vi at der oprettes en særskilt kategori for have- og parkaffald.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang
Klima- og Energichef

Aktdetaljer

Akttitel: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

Aktnummer: 319

Akt ID: 2310400

Dato: 15-01-2021 13:40:13

Type: Indgående

Dokumenter: [1] høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.eml
[2] Håndbog biomasse høringssvar pfat_e.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Ditte Galsgård (dg@skovforeningen.dk)
Titel: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse
Sendt: 15-01-2021 13:40
Bilag: Håndbog biomasse høringssvar pfat_e.pdf;

Kære Energistyrelsen
Hermed høringssvar fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.

God weekend

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård
Politisk konsulent, Erhvervspolitisk Afdeling

Dansk Skovforening (Danish Forest Association)
Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C, Danmark
Web: www.skovforeningen.dk | Facebook | Twitter

Direkte: Telefon
: 3378 5217
Mobil: 2611 7517
E-mail: dg@skovforeningen.dk

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation. Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier. Læs mere i vores [profilbrochure](#).

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

15. januar 2021

DG

Høringssvar på 'Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.' og 'Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål'. J. nr. 2020-5896

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse (PfAT) takker for muligheden for at kommentere på Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. samt bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (HB 2021).

Strukturel ændring

PfAT bifalder, at der er udarbejdet en håndbog, som gør de juridiske tekster mere praksisnære. For at gøre håndbogen mere anvendelig i praksis og undgå eventuelle misforståelser, foreslår vi en strukturel ændring af håndbogen. Som det er nu, er håndbogen bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet er beskrevet for sig og de ekstra danske krav beskrevet for sig. Denne opdeling efter, hvor kravene kommer fra, kunne vi ønske os udvisket i håndbogen, så de krav, der nu engang kommer til at gælde, sammenskrives i kapitlerne. Det vurderer vi, vil give et bedre overblik. Det er fint at bekendtgørelsen er bygget op om den politiske sondring mellem krav fra EU og de ekstra danske krav.

PfAT foreslår endvidere, at der udarbejdes en form for flow-diagram, så det er lettere at overskue hvilke krav der kan opfyldes og på hvilken måde. Diagrammet kan starte med "Er det dansk produceret biomasse?" og lede videre over spørgsmål som "er biomassen certificeret efter FSC, PEFC eller SBP?" osv. Det vil skabe et bedre overblik over kravene for den enkelte leverandør. Siden det er en dansk håndbog er det ønskeligt, at det klart bliver beskrevet, hvad kravene er ud over henholdsvis FSC/PEFC og SBP for biomasse fra Danmark.

Håndterbare krav også for den lille producent

Det er vigtigt, at kravene til producenten bliver anvendelig i praksis. Bliver det kompliceret for den lille lokale flisproducent risikerer man, at den dansk producerede bæredygtige biomasse ikke længere kan leveres til de lokale varmeværker, som derfor i stedet må købe biomassen i udlandet af de store leverandører.

Krav om bæredygtighed bør være på produktet og ikke ud fra anvendelsen

PfAT finder det stadig og grundlæggende forkert, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på produktets anvendelse. Hvis man laver flis af et læhegn så må det gerne leveres til alt andet end energiforsyning. Det samme gælder træpiller som f.eks. gerne må anvendes til strøelse uden at leve op til kravene. Der bør være krav om bæredygtighed for *produktet* og ikke *anvendelsen*. Tilmed er der tale om et restprodukt fra primærproduktionen af træ, som det ville give mere mening at regulere på end på restproduktet, hvis der er et politisk ønske om regulering.

Regulering skal foretages i den rette kontekst

Særligt 2 forhold er iøjnefaldende i håndbogen. Der er indført et krav om at efterlade 5 træer til naturlig henfald og død, hvilket partnerskabet på ingen måde mener hører hjemme i denne sammenhæng.

Samtidig blandes definitionen på restprodukter og det politiske valg om at sætte en 20 cm diametergrænse for træ anvendt til biomasse til energiformål sammen. Det er derfor vigtigt at gøre klart, at de 20 cm er et politisk valg og ikke en faglig definition, der kan anvendes i anden henseende. Vi mener, at diametergrænsen skal fjernes, som vi også har gjort opmærksom på i forbindelsen med den tidligere høring af loven.

Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

I bekendtgørelsens §14 stk. 3 henvises der til, at rapporterede emissioner fra LULUCF sektoren ikke overstiger optaget. Det virker ulogisk, at det er dette tal der henvises til, da overskriften i afsnittet drejer sig om skovbiomasse mens LULUCF inkluderer ændring i arealanvendelse bredt inkl. landbrugsjord.

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen

Der arbejdes både i bekendtgørelse og håndbog med definitioner, hvor der er eksempler på at de ikke er ens, hvilket kan blive problematisk. Det gælder f.eks. indfyret termisk effekt.

S.8

Anden produktion. En produktionsproces, der ikke er landbrug, skovbrug eller træindustri, fx frugtplantager, pinjekernerproduktion, gummiplantager eller juletræer uden for skov.

Juletræer kan principielt betragtes som skov jfr. definitionen, idet det bliver højstammet skov, hvis træerne får lov at stå eller overgår til klippegrønt. Hvor hører juletræer hjemme, hvis de ligger op til skov/i udkanten af skoven?

S.9

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Hvor adskiller en frivillig ordning sig fra en certificeringsordning jfr. definitionen? Der stilles krav til at den frivillige ordning godkendes af EU, så må det formodes, at der er tale om de store certificeringsordninger og ikke former for alternativ dokumentation. Der bør være en konkret henvisning til, hvor listen over EU godkendte frivillige ordninger kan findes.

Det lader til at certificeringsordningerne selv skal søge EU om at komme på listen. Så vidt vi er informeret er der pt. kun to ordninger, der er i proces nemlig SBP og SOME. Det er tvivlsomt, at der vil være en reel fyldestgørende liste med certificeringsordninger allerede til sommer, så der bør indføres en overgangsordning, hvor man fra dansk side fx anerkender FSC, PEFC og SBP frem til EU er klar med deres liste.

S.9

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstopoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

Det er uklart hvordan den definition skal forstås. En stor del af den danske flisproduktion sker i skoven enten direkte fra rod eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven? Eller er der tale om første distributionssted efter biomassen har forladt skoven?

S.10

Kildeområde (forsyningsområde) (eng: "sourcing area"): Geografisk afgrænset område, som råprodukter i form af biomasse stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til, at risikoen i forbindelse med biomassens bæredygtigheds- og lovligheds karakteristika kan vurderes. Definitionen kræver

- at området, hvorfra biomassen er hentet, er geografisk afgrænset, kendt, og kan blive vist på et kort.

- at den information, som er nødvendig for at kunne vurdere overholdelse af bæredygtighedskriterierne er tilgængelig fra uafhængige offentlige eller private institutioner, som har kompetencen til at producere pålidelig information.

- at forholdene i kildeområdet er tilstrækkelig ensartede kræver som minimum, at den samme lovgivning gælder i hele området.

Kildeområder for skovbiomasse betegnes skovbrugets kildeområde (eng: "forest sourcing area").

Siden det er en håndbog, så ville det være dejligt med et eksempel på hvordan man opfatter betegnelsen kildeområde i Danmark. PfAT formoder Danmark kan angives som kildeområde ud fra teksten.

S.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

De seneste tal i den danske hugststatistik 2019 viser, at andelen af brændesalg skrumper. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis, hvorfor sætningen "som ellers efterlades på arealet efter høst" bør udgå. Det er vigtigt, at restdefinitionen forstås i bredere forstand end træ, der ville blive liggende efter høst, så også "brændetræ" indgår. Brændetræ kan defineres som: træ med calamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning.

Historisk har man mange steder samlet restprodukter efter høst og afbrændt dem på stedet – der er ikke nødvendigvis plads til at efterlade restprodukterne og de kan også være såvel en brandfælde som grobund for opformering af skadedyr.

Det er fejlplaceret at de politisk definerede dokumentationskrav indgår i definitionen for restprodukter for skov, da dokumentationskravet ikke favner begrebet restprodukt. Kravene afgrænser så det blot er en fraktion af restprodukter fra skov, som er i den "kasse".

Der er mange eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energitræ fx træ af dårlig kvalitet (fx træarter, der ikke egner sig til industri, træ med skævheder eller tvistet ved, træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader, sygdomsramt træ). Når der anvendes ammetræer, kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger. Ammetræerne er med til at danne et godt skovklima og hjælper den blivende bevoksning på vej og samtidig er ammetræerne med til hurtigt at binde en masse CO₂ i de unge kulturer. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet der gør at de pt. ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes til energiformål.

Restprodukter fra skovbrug er træ som ikke kan anvendes i savværker. Når I vælger et dokumentationskrav, der indeholder diameterbegrænsning og andel af energitræ i afsnit 5.6, indeholder den kun en delmængde af restprodukter fra skovbrug. Vi forstår, at det kan være nødvendigt i yderste konsekvens, når der ikke findes anden data, som indikerer bæredygtig drift, idet det til dels er målbare faktorer – om end det så udelukker en del af restprodukterne fra

skovbruget i denne sammenhæng. Vi mangler stadig at se det faglige belæg for valget af faktorerne.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

Definitionen af restprodukter i bekendtgørelsen lyder:

17) Restprodukt: Et stof, som ikke er det slutprodukt eller de slutprodukter, der er det primære formål med produktionsprocessen, og processen er ikke bevidst ændret for at producere det.

18) Restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug: Restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, og som ikke omfatter restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning.

Som skovbrugserhverv definerer vi vores slutprodukt og primære formål med produktionsprocessen som værende, at producere træ til anvendelse i fx byggeri og møbelindustri, hvilket kræver træ i en vis kvalitet og dimension. I den proces opstår der en del restprodukter, som ikke er savværksegne.

PfAT mener, at der i definitionen kun bør indgå de første tre linjer, og undlade de særlige klimakrav, der stilles i 5.6

S.12

"Stammetræ: Omfatter stammen af hele fældede træer. Kategorien omfatter træ aflagt som stammer herunder både såkaldt "high value, som kan anvendes på savværk" og "low grade stemwood"."

Der bør tilføjes 'afgrenede' i "omfatter *afgrenede* stammer af hele fældede træer" Low grade stemwood er fx 3 m træ og er et restprodukt, der pt. kun kan afsættes til energitræ. Denne kvalitet kan lige så godt høre under resttræ.

Forslag til definition: "Omfatter rundtræ, som er oparbejdede effekter i en fast længde og som er afgrenede."

Hvis der er en rådden bund bør det være lowgrade/rest.

I praksis er er muligt at opgøre stammetræ i to kategorier: rundtræ og heltræ.

S ??

Hvor er energipil placeret. Det er et primærprodukt fra landbrug men det er uklart undervejs om det holder hele vejen igennem.

Hvor lander flis fra naturpleje fx hederydning? Er det træbiomasse fra ikke-skov?

S.14

"Biomasse fra skovbrug:

- *Det indgår i det særlige danske klimakrav til træbiomasse, at der i visse situationer kun må anvendes restprodukter fra skovbrug. Der stilles i denne situation særlige krav til dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug.*
- *Ved beregning af drivhusgasemissionsbesparelsen er det nødvendigt at skelne mellem primære produkter og restprodukter. Det er fx nødvendigt for at afgøre hvilken standardværdi der skal anvendes, om det fx er "træflis fra restprodukter fra skovbrug" eller "træflis fra stammetræ".*
- *I den årlige indberetning skal der ligeledes skelnes mellem restprodukter og stammer"*

Jfr. vores kommentar til definition på stammetræ er det i praksis ikke muligt med den eksisterende definition på stammer at lave denne skelnen. Der kan skelnes imellem restprodukter og gavntræ (gavntræ defineret som træ der kunne anvendes på et savværk eller træindustri)

S.24

"Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i - v."

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en liste over de anerkendte ordninger. Det er vigtigt hurtigst muligt at få afklaret, hvilke ordninger der gælder, så skovejere kan forberede sig.

Vi formoder at FSC, PEFC og SBP bliver anerkendt som certificeringsordninger. Det fremgår af side 26, at hvis arealer er certificeret opfylder det bæredygtighedskriterierne i-v i sig selv. SBP er ikke en arealcertificering, men arbejder med bæredygtighedskrav. SBP har opfyldt kravene fra Brancheaftalen, og PfAT anser den som et vigtigt redskab. Det vil derfor være særdeles problematisk, hvis ikke SBP – som er den højeste standard inden for værdikæde certificering – ikke i sig selv er tilstrækkelig.

S.26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan vil man skelne mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige

arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

S.26

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Der kan skrives uden for defineret yngletid. Yngletid generelt kan være det meste af året. Bør være præciseret hvilke arter der skal tages hensyn til. Skovduer kan f.eks. principielt være ynglende stort set hele året og kan findes i alle skovområder.

S.27

iii Beskyttelse af udpegede naturområder Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der findes nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder samt lovgivning, der beskytter disse områder. Kravet er også opfyldt, hvis kildeområdet hverken indeholder eller grænser op til nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder.

Der er tidligere afgivet politisk løfte om, at der ikke kom erstatningsfri indskrænkning af arealer i Natura 2000. Ovenstående kan give unødigt usikkerhed om hvorvidt man må anvende træ fra beskyttede områder. Igen må det gerne konkretiseres med eksempel fra Danmark hvad der er tilladt. Der findes produktionsskov i mange af de danske Natura 2000-områder, som også fremadrettet bør kunne levere flis til energisektoren. PfAT formoder, at så længe der er planer for områderne og de følges vil høst være legal.

S.29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. PfAT formoder, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal, som stadig er skov. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen.

S.29

iv fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Jordbundens kvalitet dyrkningsmæssig og biodiversitet er ikke nødvendigvis sammenhængende. Det kan faktisk være godt for biodiversiteten med skader på rødder og små vandstuvninger som følge af aktivitet med maskiner men det er skidt for den dyrkningsmæssige sigt. Eksempler på konkrete tiltag bør fjernes, idet de ikke alle er relevante, og der bør kun henvises til relevante nationale skovstandarder.

S.30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav

Det kan være svært at fremskaffe satellitbilleder samt svært at erkende nye plantninger de første år på disse fotos. I Danmark må det være nok at levere en fil over arealerne, så kan luftfotos fra forskellige årstal genfindes online. Dette ønskes indskrevet i håndbogen.

S.31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

Kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død hører på ingen måde hjemme i denne sammenhæng. Det er uklart om det drejer sig om de særlige bevaringsværdige områder eller alle områder.

Grundlæggende er der tale om unødigt detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Samtidig er det et krav, der er utrolig svært at administrere. Verifikator skal i alt evighed ud og tjekke at træerne stadig står der, og kommer der nye ejere skal de bibeholde træerne – det bliver et administrativt kaos. Det giver heller ikke mening at udpege 5 træer i første tynding til naturligt henfald og død, hvis bevoksningen er 10 år? Der står levende træer skal udpeges, hvad med eksisterende døde træer? – har ejer allerede efterladt træer til henfald vil de ikke blive godskrevet for eventuelt efterladte døde træer. Kravet skal udelades.

Der er krav til højstubbe og efterladelse af dødt ved i FSC og PEFC, mens det er ikke muligt for SBP at efterleve dette – kun i form af at efterlade nogle træer ved fældning, men der er ikke en

opfølgende handling på at tjekke om de består i alt evighed. Her skal det også huskes, at der ikke afdrives for at lave flis, men for at lave træ til byggeri og møbelindustri m.fl. Flisen er blot et restprodukt af denne produktion! Der er dermed tale om en regulering af den primære produktion via restproduktet. Det er kritisabelt.

S.31

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som partnerskabet læser det, fremgår det, at man kan udtage produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævnes kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det så længe skovene dyrkes efter godt forstlige principper. Forventningen bør præciseres.

S.32 (31)

"Særlige arter" er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske Rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Der henvises til, at særlige arter er beskyttede arter eller arter der fremgår af den danske Rødliste der vurderes i risiko for at uddø. Der er over 1800 arter i de tre første kategorier i rødlisten. Blandt disse kan nævnes en meget lang række arter som er i kraftig fremgang og/eller som er under indvandring til Danmark og derfor det modsatte af at være ved at uddø.

Og hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Og skal særlige arter afføde, at der skal efterlades træer til henfald og død? Hvordan vil man gøre med flis fra udlandet, der må være stor forskel på potentielle rødlistetyper og deres kvalitet?

Rødlisten er derfor ikke et værktøj, der kan anvendes til dette formål.

S.32

Vurderingen skal anvende HCV konceptet (High Conservation Value), jfr. informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV som begreb/koncept er fra en lille organisation, og det er ikke nødvendigvis et bredt anerkendt system. Den kræver meget detaljerede informationer.

Det fremgår, at man skal vise hvordan man anvender HCV konceptet. Det bør ikke være et krav, hvis man er certificeret.

Der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

S.33

Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.

Stikprøvekontrol fra verifikator gælder det også ved certificerede mængder og dermed de frivillige ordninger? I så fald vil det være ekstra arbejde, at der laves ekstra kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

S.35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC – ligesom alle andre lande. Det er en postgang for tidligt at kræve det, da data er forsinket. Der bør ses på kulstofbalance i skovbruget så landbrugets balance ikke indgår ved den endelige vurdering af kulstoflager.

S.38

Skovstatistik. Dokumentation kan være en national eller en regional skovstatistik eller en skovstatistik for kildeområdet lavet af en uafhængig sagkyndig institution, som viser, at kulstofindholdet i den stående vedmasse (levende træer over jord) samt evt. i dødt ved i den seneste 5 års periode frem til seneste statistik-år ikke er faldet i forhold til det gennemsnitlige skovkulstoflager i den foregående 5 års periode eller i forhold til perioden 2015 – 2020. Det er som minimum tilstrækkeligt, at statistikken indeholder data for den levende biomasse over jord (stående vedmasse), men mængden af dødt ved kan inkluderes, såfremt der findes pålidelige data herfor.

5 år er en kort tidshorisont set med skovbrugsmæssige øjne. En skæv aldersklassefordeling kan gøre udslag ligesom "katastrofer" som stormfald. Der kunne derfor åbnes for en mulighed for vurdering, hvis kravet ikke opfyldes.

S.39

Med restprodukter menes i denne forbindelse:

- 1. Træaffald*
- 2. Rester fra træindustri*
- 3. Rester fra anden produktion*

4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Som nævnt under definitionen af restprodukter for skov anser PfAT punkt a og b som en politisk defineret afgrænsning, som kun rammer en del af restproduktfraktionen. Hvis man politisk ønsker at bibeholde dokumentationskravet bør den som minimum omformuleres til:

”4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv.

For at sikre at restprodukter ikke har en negativ klimaeffekt, er det politisk besluttet at produkter fra skovbruget, hvor det ikke er muligt med anden dokumentation desuden skal opfylde nedenstående krav a eller krav b.

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om træ med kalamiteter som fx stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, tørke osv. og andet træ, der ikke egner sig til savværksbrug [på tilsvarende måde ENS har forudsat som high grade og low grade].

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller skadede som følge af kalamiteter fx bille- eller sygdomsangreb og skovbrand.”

Denne afgrænsning af restprodukter fra skov indeholder ikke alle restprodukter fra skov er det vigtigt at slå fast. Det må anses som et forvaltningsværktøj, der kun inddrager en del af restproduktet. Det giver ikke mening i praksis at arbejde med en fast diametergrænse, og vi kan ikke se det faglige belæg for 20 cm i brysthøjde – hvor kommer det fra?

Samtidig vil det være praktisk umuligt at kontrollere i processen. I løvtræ er det vanskeligt at måle diameteren ved maskinel tynding. Det efterlader en lang række skøn til manden, der sidder i maskinen. Det vil også være bekosteligt i nåletræskovbruget. Trametstræ og skrælletræ udgør i vekslende omfang en større eller mindre del og kan på nogle ejendomme udgøre en betragtelig del. Stykket sidder i bunden af træet, så man kan ikke bare lade den være.

En grænse på 20 cm vil fjerne det økonomiske grundlag for et løvskovbrug. Junckertræ udgør i mellemaldrende bøg pga. kvalitetskrav kun 20-30 % af mængden, der dimensionsmæssigt opfylder kravene. I ældre bevoksninger er det 10-20 %. Det findes pt. ikke noget alternativ til energitræ, som tidligere blev afsat som brænde.

I forhold til kravet om maksimalt 50% til energiproduktion kan det ramme unge skove med ujævn aldersfordeling hårdt.

Saneringshugst ser ikke ud til at kunne anvendes ud fra ordlyden. Træet skal være dødt før det kan anvendes, med ordene gået ud som følge af... bemærk, det er det *endnu levende* billeramte træ, der er farligt for den resterende bevoksning! Der bør anvendes begrebet 'ramt af kalamiteter' frem for blot biller. Skovbrand skulle også gerne kunne anvendes. Skadede og ramte træer bør kunne fældes, før de er gået helt ud.

Som overskrift på dette afsnit fremgår det, at der er tale om danske krav til klimabæredygtighed af skovbiomasse. I ovenstående indgår anden produktion (ikke skovbiomasse) som en del af definitionen på restprodukter, som må betyde, at den type biomasse også skal opfylde kravene? Samtidig må det betyde, at træ fra ikke-skov ikke skal opfylde kravene om en diametergrænse? Det er konkurrenceforvridende og endnu en grund til at udelade diameterskelnen.

S.40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Et dimensionskrav om 20 cm i brysthøjde er problematisk i forhold til at skulle kunne dokumentere det. Fx kan der være nogle tyndingstræer over 20 cm, der ikke kan findes anden anvendelse og tages ud i samme omgang som resten af tyndingstræerne under 20 cm. Set med praktiske øjne har PFAAT svært ved at se hvordan erhvervet i praksis skal kunne dokumentere kravet, samt hvordan verifikator skal kunne kontrollere det.

S.40

Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomasetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Hvorfor er der kun krav, når det gælder skovbiomasse? Skal der også verificeres for, at det er affald? SBP løfter dette krav fint. Skovcertificeringen dækker det ikke. Det ender med, at man skal dobbeltcertificere både skovcertificering og SBP. Det vil være særdeles byrdefuldt for ikke mindst de mindre skovejendomme – og dem er der mange af i Danmark!

Vi forstår behovet for at sikre, at den anvendte biomasse kategoriseres rigtigt. Derfor er dette afsnit placeret helt forkert, og bør i givet fald opfyldes for alle kategorier og ikke kun skovbiomasse.

Første opsamlingssted – hvis det er varmeværket. Skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket af disse steder er der særlige krav. Hvorfor står den kun under skovbiomasse – hvad med det fra ikke-skov, affald m.m.?

S.41

Krav til træbiomasse fra ikke-skov

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme en certificeringsordning på plads. Det bliver ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer. Der kan evt. være en indfasning, så krav om sporbarhed kommer til sommer og selve dokumentationskravet udsættes.

Vi forudsætter, at krav til særligt sagkyndige kan fastsættes i certificeringsordningen, samt at det, som i SBP ordningen, kan defineres med verifikator, hvilke kompetencer der skal være til stede.

S. 44

Krav til restprodukter fra træindustri

Det virker umiddelbart som om træindustrien vil få svært ved at opfylde kravene med mindre de kun anvender certificeret træ i deres primærproduktion. Der virker ikke hensigtsmæssigt, idet det kan resultere i at restprodukterne fra træindustrien ikke kan afsættes og måske ender med at blive lagt på lager til det forgår – og dermed afgiver kulstof til atmosfæren uden at det har en reel anvendelse.

Det bør indgå i betragtningen, at der er tale om et decideret restprodukt – nemlig rester fra forarbejdning af træ til varige produkter. Der bør ikke være yderligere krav for at dokumentere, at der er tale om et restprodukt.

S. 45

Tabel 1

Krav til affald har kun et krav om type. Hvad er årsagen til, at der ikke er krav om geografisk oprindelse, så man kan dokumentere hvor det kommer fra? Der skal være en undtagelse for haver leveret til have/park affald, hvor genbrugspladsen kan være oprindelsen. Hvis ikke der er krav i denne kategori til at kunne dokumentere oprindelse kan det være en åben invitation for omgåelse af intentionerne i håndbogen.

S. 58

Krav om indberetning og verifikation

Der bruges mange ord om måske det samme i forhold til virksomhed, operatør, aktør m.m. Det bliver forvirrende, hvem og hvad der henvises til.

S. 61

Biomassetyper

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv. Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport Side 61 / 142

- 1. Restprodukter fra skovbrug*
- 2. Stammetræ*
- 3. Hurtigvoksende stævningskov (eukalyptus)*
- 4. Hurtigvoksende stævningskov (poppel gødet)*
- 5. Hurtigvoksende stævningskov (poppel ugødet)*
- 6. Træbiomasse fra landbrug,*
- 7. Restprodukter fra træindustri*
- 8. Restprodukter fra anden produktion*
- 9. Affaldstræ*
- 10. Træbiomasse fra "ikkeskov"*

Desuden skal oplyses oplyses

- 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
- 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
- 3. Træarter (løv, nål)*

Hvad skal oplysning om, hvorvidt det er løv eller nål bruges til i sidste ende ved rapportering. Det er svært at opfylde kravet. I dag er der to niveauer som blot sandsynliggøres og det er svært i sig selv. Stilles der krav om opgørelse af biomassetype, bør det være tilstrækkeligt at sandsynliggøre det frem sporbar opgørelse på læsniveau. Det reelle fordeling mellem løv og nål kan ikke angives præcist i varierede skove.

Hvilke af disse oplysninger anvendes til hvad, og hvor store krav er der til fuld sporbarhed. Det er i praksis stort set *umuligt* at tilvejebringe registreringer af disse forhold på læsniveau. Og er de data virkelig nødvendige? Det bør ses ud fra en massebalancebetragtning og en tilnærmelse. Er det blot til statistisk brug, kan der gives et omtrentligt estimat - ikke engang med et kæmpe stort administrativt arbejde, vil erhvervet kunne tilvejebringe de tal.

Med venlig hilsen

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

ved

Jan Søndergaard, Dansk Skovforening

Steen V Rieber, HedeDanmark

Michael Sheedy Gehlert, De Danske Skovdyrkerforeninger
Claus Clemmensen, Danske Maskinstationer og Entreprenører

Fakta om aktørerne:

Dansk Skovforening er skovenes politiske talerør og brancheorganisation for danske private og offentlige skovejere. Desuden er en række personer, virksomheder og organisationer, der ikke ejer skov, medlemmer. *Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier.* Læs mere på www.skovforeningen.dk

HedeDanmark a/s er Danmarks største selskab inden for udvikling og levering af serviceydelser til skove, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. HedeDanmark har cirka 1.000 medarbejdere i Danmark og internationalt og havde i 2009 en omsætning på knap 1,1 mia. kroner opnået gennem samhandel med kunder og leverandører i mere end 40 lande. HedeDanmark er Danmarks største leverandør af biomasse fra skov til danske kraftværker og varmeværker. Læs mere på www.hededanmark.dk.

De Danske Skovdyrkerforeninger er koordinerende organ for 5 lokale, selvstændige skovdyrkerforeninger, der repræsenterer cirka en tredjedel af Danmarks skovejere svarende til op mod 4.500 medlemmer. Foreningerne er tilsammen involveret i driften af 85.000 hektar skov. Herudover samarbejder De Danske Skovdyrkerforeninger med både kommunale og private virksomheder om pasning af grønne arealer. Læs mere på www.skovdyrkerne.dk

Danske Maskinstationer og Entreprenører, DM&E, er brancheforeningen for skoventreprenør-maskinstations- og entreprenørvirksomheder. Foreningen har ca. 700 medlemsvirksomheder, der samlet beskæftiger omkring 5.000 mennesker. DM&E varetager virksomhedernes politiske interesser, og for at skabe gode rammevilkår, samt udvikling af danske entreprenørvirksomheder. Læs mere på www.dmoqe.dk

Aktdetaljer

Akttitel: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Dansk Skovforening **Aktnummer: 320**

Akt ID: 2310327
Dato: 15-01-2021 13:35:11
Type: Indgående
Dokumenter: [1] høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Dansk Skovforening.eml
[2] Håndbog biomasse høringssvar ds.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Ditte Galsgård (dg@skovforeningen.dk)
Titel: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Dansk Skovforening
Sendt: 15-01-2021 13:35
Bilag: Håndbog biomasse høringssvar ds.pdf;

Kære Energistyrelsen
Hermed høringssvar fra Dansk Skovforening.

God weekend

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård
Politisk konsulent, Erhvervspolitisk Afdeling

Dansk Skovforening (Danish Forest Association)
Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C, Danmark
Web: www.skovforeningen.dk | Facebook | Twitter

Direkte: Telefon
: 3378 5217
Mobil: 2611 7517
E-mail: dg@skovforeningen.dk

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation. Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier. Læs mere i vores [profilbrochure](#).

DANSK
SKOVFORENING

Amalievej 20
1875 Frederiksberg C
Danmark

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

Energistyrelsen

Sendt til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk
journalnummer 2020-5896.

15. januar 2021

Dansk Skovforenings høringssvar til bæredygtighedsbekendtgørelsen og tilhørende håndbog - journalnummer 2020-5896.

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (Håndbog 2021).

Overordnet set finder Dansk Skovforening det stadig forkert, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på træets slutanvendelse. Hvis der laves flis af et læhegn så må det gerne afsættes til alt andet end energiforsyning uden dokumentation. Det samme gælder træpiller. Skovene drives ikke med øje for en ensidig slutanvendelsen af produkterne. Der produceres typisk produkter til alle typer af træindustrier i den enkelte skov. Vi mener derfor at der politisk bør fokuseres på at fremme udbredelsen af bæredygtig skovdrift generelt og sikre udbredelsen af certificeret skov i Danmark. Dansk Skovforening bidrager gerne til drøftelser om hvordan dette kan fremmes.

Med den politiske beslutning om at kravene til dokumentation af bæredygtighed også skal gælde restprodukter fra træindustrien, når de skal anvendes til energiformål, stiller af omveje bæredygtighedskrav til alt træ, der skal anvendes på danske træindustrier, som afsætter deres restprodukter til energiformål. Hvis kravene blive for tunge at administrere eller dokumentere for skovejere kan det få betydning for forholdet mellem lokal anvendelse i Danmark og eksporten af gavntre.

Vi er klar over at håndbogen skal dække både dansk produceret træbiomasse og importeret træbiomasse, der skal anvendes til energi. Siden det er en dansk håndbog kunne det være ønskelig at det klart fremgik, hvilke krav der stilles til dokumentation af den danske flis, da det vil udgøre en betydende del særligt på de mindre værker, der vil have færre ressourcer til at opfylde kravene. Samtidig vil det være en hjælp til de danske skovejere.

Vi har noteret at det af høringsbrevet fremgår, at der kommer retningslinjer fra EU kommissionen i forhold til implementering af kravene der er fastsat i direktivet for vedvarende energi og at håndbogen vil blive tilrettet ud fra disse. Dansk Skovforening skal her henstille til at vejledningen fra kommissionen følges for de krav der kommer direkte fra direktivet.

Problematiske krav i håndbogen

Der er to krav i håndbogen som Dansk Skovforening finder særligt problematiske.

Der er i forbindelse med det særlige danske krav til biodiversitet i håndbogen indført et krav om, at der skal efterlades 5 levende træer pr ha til naturlig henfald og død i skove. Et krav vi på ingen måde mener hører hjemme i denne sammenhæng. For det første er det ikke tydeligt, om det kun er i de bevoksninger hvor der er skovningsaktiviteter eller det er et generelt niveau i skoven. For det andet er der ikke noget fagligt argument for, at det er lige er 5 træer pr ha til død og henfald som sikrer beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter. Vi mener at de to første krav for biodiversitet må være dækkende.

Under de særlige danske klimkrav arbejdes med en definition på restprodukter fra skov, som ikke er fyldestgørende. Vi mener at det klart skal fremgå, at de ekstra klimakrav til restprodukter, der ikke er dokumenteret bæredygtige på anden vis er et politisk valg og ikke en faglig definition. Vi mener ikke, at diametergrænsen skal fremgå af definitionen. Det kan i stedet tydeliggøres, at det er ekstra krav til de tilfælde, hvor der ikke på nogen af de andre nævnte måder kan dokumenteres et stabilt eller stigende niveau af kulstof i skoven. Vi har i de konkretet bemærkninger fremsat et forslag til ny formulering.

Håndbogens anvendelighed i praksis

Vi bifalder, at der er udarbejdet en håndbog, som gør de juridiske tekster mere praksisnære. Det er helt essentielt, at kravene i håndbogen viser forståelse for de forskellige erhvervs forskellige praksisser og at kravene i praksis lader sig gennemføre uden alt for store administrative byrder. For at gøre håndbogen mere anvendelig i praksis og undgå eventuelle misforståelser, foreslår vi en strukturel ændring af håndbogen. Håndbogen er bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet er beskrevet for sig og de ekstra danske krav beskrevet for sig, opdelt efter de forskellige typer af biomasse.

Denne skelnen mellem hvor kravene kommer fra er i princippet brugerne uvedkommende og det er kun med til at skabe forvirring når der fx er to sæt krav til sikring af biodiversitet. Vi foreslår derfor, at kravene sammenskrives i forhold til emner i stedet, men stadig opdelt i typer af biomasse. Det vurderer vi, vil give et bedre overblik. Det er fint at bekendtgørelsen er bygget op om den politiske sondring mellem krav fra EU og de ekstra danske krav.

Vi foreslår samtidig, at der udarbejdes en form for flow-diagram, så det er lettere at overskue hvilke krav der skal opfyldes i hvilke situationer lidt på samme måde som beslutningstræet til kategorisering af biomassen. Det kunne fx tage udgangspunkt i om træbiomassen der indkøbes kommer fra Danmark eller importeres. Det kan starte med "Er det dansk produceret biomasse?" og lede videre over spørgsmål som "er biomassen certificeret efter FSC, PEFS eller SBP?" osv. Det vil skabe et bedre overblik over kravene for den enkelte.

Der arbejdes både i bekendtgørelse og håndbog med definitioner, der ikke nødvendigvis er ens, hvilket kan blive problematisk. Kildeområde er fx anderledes defineret i håndbogen end i bekendtgørelsen. Der er samtidig ikke en helt konsistent anvendelse af forskellige termer. Håndbogen bør gennemlæses med dette for øje. Fx står der i definitionen "træ fra ikkeskov", mens der i figur 1.1 anvendes termen "træbiomasse fra ikkeskov".

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen

Afsnit 2. Vejledning til definitioner og begreber

Side 9:

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Der bør være en konkret henvisning til hvor listen over EU godkendte frivillige ordninger kan findes.

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

Det er uklart hvordan den definition skal forstås. En stor del af den danske flisproduktion sker direkte i skoven enten direkte fra bevoksningen eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del af skovens restproduktion, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven? Det bør i stedet defineres som det første distributionssted efter biomassen har forladt skoven.

Side 10:

Kildeområde (forsyningsområde) (eng: "sourcing area"): Geografisk afgrænset område, som råprodukter i form af biomasse stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til, at risikoen i forbindelse med biomassens bæredygtigheds- og lovligheds karakteristika kan vurderes.

Definitionen kræver

- at området, hvorfra biomassen er hentet, er geografisk afgrænset, kendt, og kan blive vist på et kort.
- at den information, som er nødvendig for at kunne vurdere overholdelse af bæredygtighedskriterierne er tilgængelig fra uafhængige offentlige eller private institutioner, som har kompetencen til at producere pålidelig information.
- at forholdene i kildeområdet er tilstrækkelig ensartede kræver som minimum, at den samme lovgivning gælder i hele området.

Kildeområder for skovbiomasse betegnes skovbrugets kildeområde (eng: "forest sourcing area").

For at gøre håndbogen mere brugervenlig vil det være dejligt med et eksempel på hvordan betegnelsen kildeområde skal opfattes i Danmark. Kan hele landet fx indgå som kildeområde? Eller skal der fx deles op i regioner?

Side 11:

Restprodukter fra skovbrug er defineret 2 gange. Den ene følger definitionen i bekendtgørelsen som lyder:

18) Restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug: Restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, og som ikke omfatter restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning.

Mens den anden siger:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Af denne definition kan det forstås som at det ALTID skal dokumenteres at a) eller b) bliver opfyldt, hvilket ikke er meningen. Af håndbogen s. 38 fremgår det at:

" Det særlige danske krav kan altså opfyldes på tre måder:

a) Det dokumenteres, enten for oprindelseslandet eller for kildeområdet, at skovkulstoflageret ikke er i tilbagegang.

b) Skovene i kildeområderet skovcertificerede, eller

c) Der anvendes kun restprodukter."

Det er således kun hvis kulstofbalancen ikke kan dokumenteres via a) eller b) at de særlige krav om diameter og andel anvendt til energi skal opfyldes.

Endvidere er beskrivelsen af restprodukter fra skovbrug på side 39 afvigende fra de to definitioner i afsnit 2. Her står:

Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv.

De seneste tal i den danske hugststatistik 2019 viser, at andelen af træ der afsættes til brænde er faldende. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis,

hvorfor sætningen ”som ellers efterlades på arealet efter høst” bør udgå. Brændetræ kan defineres som: træ med kalamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning – træ, der ikke kan finde anvendelse på et savværk.

Historisk er der mange steder samlet restprodukter efter høst som efterfølgende er afbrændt på stedet. Dette fordi der ikke nødvendigvis er plads til at efterlade restprodukterne og de kan også være såvel en brandfælde som grobund for opformering af skadedyr.

Vi savner en faglig argumentation for de valgte dokumentationskrav, som ovenstående definition er udtryk for. Vi mener endvidere ikke, at beskrivelse af dokumentationskrav for de særlige klimakrav skal indgå i definitionen af restprodukter fra skovbrug, men kan tilføjes i selve afsnittet med krav.

Vi foreslår derfor at den yderligere definitionen af ”restprodukter fra skovbrug” i afsnit 2 enten udgår eller omformuleres som følger:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ m.v., Indbefatter ikke rødder.

Videre finder vi at diametergrænsen på 20 cm er fejlplaceret som del af en definition for hvorvidt der er tale om et restprodukt. Der er mange eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energitræ fx træ af dårlig kvalitet (fx træarter, der ikke egner sig til industri, træ med skævheder eller tvistet ved, træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader, sygdomsramt træ). Når der anvendes ammetræer kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger.

Ammetræerne er med til at danne et godt skovklima og hjælper den blivende bevoksning på vej og samtidig er ammetræerne med til hurtigt at binde en masse CO₂ i de unge kulturer. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet der gør, at de pt ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes.

Det fremgår ikke hvor de 20 cm måles. I skovbruget regnes normalt med en brystdiameter. Det bliver en svær opgave for maskinføreren af afgøre diametergrænsen, og det kan begrænse udbyttet fx de første tyndinger af klimavenlige skovrejsninger med hurtigtvoksende træ som lærk.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

De skærpede krav til restproduktet som indgår på side 39 er et politisk forsøg på at sætte kriterier der sikrer at brugen af restprodukter til energi ikke har et negativt klimaaftryk. Det bør derfor være tydeligt at det IKKE er en generel definition af restprodukt fra skovbrug og at denne derfor

ikke kan overføres i til andre sammenhænge. Vi mangler stadig at se det faglige belæg for valget af faktorerne.

Side 12:

Til definitionen af "træ fra ikkeskov" bør i oplistningen af "som hverken er..." tilføjes "biomasse fra anden produktion", således at juletræer produceret på landbrugsjord holdes ude af definitionen af træ fra ikkeskov.

Afsnit 5 – Bæredygtighedskrav til biomasse fra skovbrug

Side 24:

"Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i - v."

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en fyldestgørende liste over de godkendte ordninger. Det er vigtigt at vide, hvilke ordninger, der gælder hurtigst muligt, så skovejere kan forberede sig. Der kan blive behov for en overgangsperiode frem til listen er fuldstændig i EU-regi.

Vi antager at FSC, PEFC og SBP bliver godkendt af EU-kommissionen og kan opfylde kravet til "frivillig ordning".

Side 26:

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan skal der skelnes mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Der kan skrives uden for *defineret yngletid for særligt følsomme arter*. Yngletid generelt er for bredt kan være det meste af året, ligesom at det ikke er alle arter der vil blive påvirket af fældning.

iii Beskyttelse af udpegede naturområder Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der findes nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder samt lovgivning, der beskytter disse områder. Kravet er også opfyldt, hvis kildeområdet hverken indeholder eller grænser op til nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder.

Det har ligget klart i forudsætningerne siden udpegningen af Natura 2000-områderne at ejerne ikke blev pålagt erstatningsfrie indskrænkning på arealer i Natura 2000-områderne. Ovenstående kan give unødigt usikkerhed om hvorvidt træ fra natura 2000-beskyttede områder kan anvendes.

Igen må det gerne konkretiseres med eksempel fra Danmark hvad der er tilladt. Der findes produktionskov i mange af de danske Natura 2000-områder og EU kommissionen er tydelig i sin vejledning for Natura 2000 skovnaturtyper der siger, at der fortsat kan foregå skovdrift i Natura 2000-skovnatur typer hvis det ikke påvirker udpegningsgrundlaget negativt. Der bør derfor fortsat kunne anvendes flis fra Natura 2000-områder i Danmark så længe det er fældet i henhold til lovgivningen og eventuelle indgåede aftaler på konkrete arealer.

Side 29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Hvis dette skal vurderes for Danmark eller et afgrænset område i Danmark formoder vi, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal jf skovlovens mulighed for at have lysåbne arealer i skoven, som stadig er pålagt fredskovspligt. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen. Således er kravet i Danmark fx 10 år. I skov anses selvfor yngelse som en naturlig genoprettelse af et skovareal jf. definitionen på side 9 og her kan en 3-årig periode være meget kort.

Side 30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav

Det kan være svært at fremskaffe satellitbilleder samt svært at erkende nye plantninger de første år på disse fotos. I Danmark må det være nok at levere en fil over arealerne, så kan luftfotos fra forskellige årstal genfindes online.

Afsnit 5.4 Særligt dansk krav vedrørende biodiversitet mv.

Side 31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

På hvilken baggrund er disse kriterier fastsat? Vi savner en faglig begrundelse for valget.

Dansk Skovforening mener som nævnt i indledningen at kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død ikke hører hjemme i denne sammenhæng. Det er uklart om kravet kun dækker de særlige bevaringsværdige områder eller hele skoven. Der er her tale om detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Samtidig er det et krav, der er utrolig svært at administrere. Verifikator skal i alt evighed ud og tjekke at træerne stadig står der, og kommer der nye ejere skal de bibeholde træerne – det bliver et administrativt kaos. Det giver heller ikke mening at udpege 5 træer i første tynding til naturligt henfald og død, hvis bevoksningen er 10 år? Der står levende træer skal udpeges, hvad med eksisterende døde træer? – har ejer allerede efterladt træer til henfald vil de ikke blive godskrevet for eventuelt efterladte døde træer. ’

Kravet om udpegning af mindst 5 levende træer til naturligt henfald og død skal udelades.

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som vi forstår denne formulering kan der udtages produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævens kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det så længe skovene dyrkes efter godt forstlige principper. Ellers skal det beskrives nærmere i håndbogen.

Det fremgår at områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov. Vi savner her en definition af primær skov.

Side 32 (31)

”Særlige arter” er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Rødlisten er et forkert værktøj fx står vildsvin som truet fordi den er ved at etablere sig. Det bør ikke være hele rødlisten, som indgår. Og skal særlige arter afføde, at der skal efterlades træer til henfald og død?

5.4.1 Opfyldelse af særligt dansk krav om beskyttelse af biodiversitet mv.

Side 32

Vurderingen skal anvende HCV konceptet (High Conservation Value), jf informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV som begreb/koncept er fra en lille organisation, og det er ikke nødvendigvis et bredt anerkendt system. Den kræver meget detaljerede informationer. Det er endvidere uklart om det er nok at anvende en af informationskilderne eller om alle de nævnte kilder for Danmark skal anvendes for at opfylde kravet.

Det fremgår, at det skal vises hvordan HCV konceptet anvendes. Det bør ikke være et krav, hvis biomassen er certificeret efter PEFC, FSC eller SBP og tilsvarende certificeringsordninger. Disse ordninger skal således kunne anerkendes som dokumentation for at dette krav er opfyldt.

Der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

5.4.3 Verifikation

Side 33

Hvis certificering med andre ordninger end godkendte frivillige ordninger indgår, skal verifikator angive, hvilke krav, kriterier og indikatorer i certificeringssystemet, der vurderes at sikre, at kravet er opfyldt.

Der henvises her til godkendte frivillige ordninger, men disse er ikke nævnt som gyldig dokumentation under afsnit 5.4.2. Hvis friville ordninger godkendt af EU er accepteret som dokumentation for dette krav, bør det fremgå af afsnit 5.4.2.

Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.

Stikprøvekontrol fra verifikator gælder det også ved certificerede skove? Hvis det gælder ved certificerede skove vil det være et unødvendigt ekstra arbejde, at der laves ekstra kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

5.5. VE-direktivets bæredygtighedskrav til arealanvendelse og LULUCF

Side 35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC – ligesom alle andre lande. Det er en postgang for tidligt at kræve det, da data er forsinket. Der bør ses på kulstofbalance i skovbruget så landbrugets balance ikke indgår ved den endelige vurdering af kulstoflager. Der bør indskrives noget om en overgangsperiode til landene har haft en reel mulighed for at opdatere deres NDC.

5.6 Danske krav til klimabæredygtighed af skovbiomasse

Side 39

Med restprodukter menes i denne forbindelse:

- 1. Træaffald*
- 2. Rester fra træindustri*
- 3. Rester fra anden produktion*
- 4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstresten i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:
a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller
b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål.
Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.*

Denne afgrænsning af restprodukter fra skov indeholder ikke alle restprodukter fra skov og er en politisk afgrænsning frem for en faglig. Det må derfor anses som et forvaltningsværktøj, der kun giver mulighed for at anvende en del af restproduktet til energiformål.

Dansk Skovforening mener ikke, som også tidligere nævnt, at det giver mening i praksis at arbejde med en fast diametergrænse. Vi savner en faglig argumentation for 20 cm grænsen. I skovbruget arbejdes der i praksis med brysthøjdediameteren, når der regnes og måles, og det formodes at der er tale om det samme her.

For nåletræskovbruget vil det være meget bekosteligt, da træ med råd i bunden og skrælletræ (træ skrællet af kronstyr), hvor de nederste 2-3 m af stammen er skadet og skal skæres fra, på nogle ejendomme udgør en betragtelig andel ved både tyndinger og afdrift. Stykket sidder i bunden af træet, og det vil være helt urimeligt, unødvendigt og skovdriftsmæssigt umuligt at efterlade alle bundstykkerne i skoven.

Dansk Skovforenings grundholdning er at markedet regulerer, hvad træ bruges til og er ganske effektivt. Energitræ er det absolut dårligst betalte produkt, og skovejeren får under det halve for energitræet i forhold til bedre betalte alternativer. Ingen fornuftig skovejere lægger en kubikmeter mere end nødvendigt over i flisstakken, hvor der pt. ikke nogle alternative afsætningsmuligheder andet end til energiformål.

En grænse på 20 cm vil fjerne det økonomiske grundlag for et løvskovbrug. Junckertræ udgør i mellemaldrende bøg pga. kvalitetskrav kun 20-30 % af mængden, der dimensionsmæssigt opfylder kravene. I ældre bevoksninger er det 10-20 %. Det findes pt. ikke noget alternativ til energitræ, som tidligere blev afsat som brænde.

I forhold til kravet om maksimalt 50% til energiproduktion kan det ramme unge skove med ujævn aldersfordeling hårdt. Der bør stå kalamiteter så også tørke og andre fænomener kan indgå.

Træ fra saneringshugst ser ikke ud til at kunne anvendes. Ifølge beskrivelsen " gået ud som følge af..." skal træet være dødt før det kan anvendes. Det skal være dokumenteret dødt før det må fældes. Det er det levende billeramte træ, der udgør en risiko for den resterende bevoksning. Og det giver ikke mening først at fjerne træet når det er gået ud. Hvis der kan gennemføres saneringshugster er der også større muligheder for at en del af træet derfra har en kvalitet så det stadig kan afsættes til industrien frem for energiproduktion.

VI FORESLÅR FØLGENDE OMFORMULERING:

4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. For at sikre at restprodukter ikke har en negativ klimaeffekt er det politisk besluttet at rester fra skovbrug desuden skal opfylde et eller begge af følgende krav:

- a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, hvis det kan anvendes på savværk eller hvis der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller*
  - b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål.*
- Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller er skadede som følge af kalamiteter som fx bille- eller sygdomsangreb.*

5.6.2 Dokumentation

Side 40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Det vil som også tidligere beskrevet blive vanskeligt – tæt på umuligt – i praksis at dokumentere at 20 cm kravet er opfyldt.

5.7 Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Side 40

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomassetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Det er uklart om dette krav gælder skovbiomasse generelt eller kun restprodukter og om det kun er i forhold til klimakravet i 5.6 eller helt generelt. Det er ikke tydeligt hverken af den politiske aftale (boks 1 s. 5) om det kun er oprindelsen eller også typen der kræves verificeret. Som det umiddelbart forstås gælder det for oprindelsen af al skovbiomasse og særligt for typen, hvis der anvendes mulighed C under punkt 5.6.1. Hvorfor er der kun krav når det gælder skovbiomasse? Det vil være lige så relevant at verificere oprindelsen fx af affald

Det bør fremgå at såfremt træet kommer fra skov der er certificeret efter PEFC og FSC og har en efterfølgende sporbarhedscertificering i alle led eller er SBP-certificeret, er dette krav opfyldt.

Definitionen af "første opsamlingssted" er jf. vores tidligere bemærkning uklar. Det er således ikke tydeligt om det forventes at verifikator skal ud i skoven og kontrollere at et bestemt læs flis kommer fra det angivne område? Det vurderes at være stort set umuligt i praksis. Særligt i de tilfælde hvor der indkøbes fra små skove der kun leverer få læs med års mellemrum. Eller er det ved varmeværket? Og skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket at disse steder er der særlige krav.

6. Krav til træbiomasse fra ikke-skov

Side 41/42:

Det giver ikke mening at henvise til følgende informationskilder når der er tale om ikke-skov:

- Nøgle til kortlægning af naturmæssigt særlig værdifuld skov
- Nøglebiotoper i skov.
- HCV-vejledningen til brug ved FSC-certificering af skov i Danmark, bilag 1 side 16-18

I det hele taget kan den bedømmelse som kræves blive vanskelig og uforholdsmæssig omkostningstung i praksis set i forhold til produktets værdi.

7. Krav til restprodukter fra træindustri

Side 44

Det virker umiddelbart som om træindustrien vil få svært ved at opfylde kravene med mindre de kun anvender certificeret træ i deres primærproduktion. Der virker ikke hensigtsmæssigt, idet det kan resultere i at restprodukterne fra træindustrien ikke kan afsættes og måske ender med at blive lagt på lager til det forgår – og dermed afgiver kulstof til atmosfæren uden at det har en reel anvendelse.

Som nævnt i indledningen så finder vi det uacceptabelt at der stilles bæredygtighedskrav til primærproduktionen gennem en håndbog der skal håndtere særlige krav til træbiomasse der anvendes til energiformål.

10.3 Krav til verifikator

Side 59:

Der stilles følgende krav til verifikator i forhold til skovbiomasse:

For skovbiomasse:

- mindst én skovcertificeringsordning, f.eks. FSC eller PEFC, og
- mindst én sporbarheds certificeringsordning, f.eks. SBP, samt være EUTR "monitering organisation"

Vi vil foreslå at der efter kravet "mindst én sporbarheds certificeringsordning" skrives f.eks. SBP, FSC eller PEFC.

10.4 Indhold i indberetningen for træbiomasse

Side 61: *Biomassetyper*

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv.

Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport

1. *Restprodukter fra skovbrug*
2. *Stammetræ*
3. *Hurtigvoksende stævningssskov (eukalyptus)*
4. *Hurtigvoksende stævningssskov (poppel gødet)*
5. *Hurtigvoksende stævningssskov (poppel ugødet)*
6. *Træbiomasse fra landbrug,*
7. *Restprodukter fra træindustri*
8. *Restprodukter fra anden produktion*
9. *Affaldstræ*
10. *Træbiomasse fra "ikkeskov"*

Desuden skal oplyses oplyses

1. *Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
2. *Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
3. *Træarter (løv, nål)*

Det kan i praksis være vanskeligt at angive præcise andele af løv/nål, særligt i tyndinger i unge bevoksninger. Det skal derfor accepteres at der vil være tale om skøn.

10.6 Aktørernes håndtering af dataindsamling, indberetning og kontrol

Side 68 ff:

Det skal være tydeligt hvem der skal opfylde hvilke krav. I dette afsnit anvendes termen "alle virksomheder". Hvem er omfattet af dette? Er det de "omfattede aktører" eller er det et brede begreb?

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen og Ditte Galsgård

Aktdetaljer

Akttitel: Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes svar på Energistyrelsens høring af bæredygtighedsbekendtgørelse og tilhørende håndbog.

Journalnummer 2020-5896.

Aktnummer: 321

Akt ID: 2310329

Dato: 15-01-2021 12:55:02

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes svar på Energistyrelsens høring af bæredygtighedsbekendtgørelse og tilhørende håndbog. Journalnummer 2020-5896..eml
[2] Dansk Energi og Dansk Fjernvarme - Fælles svar til Energistyrelsen høring af bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk), mh@danskfjernvarme.dk (mh@danskfjernvarme.dk)
Fra: mal@danskeenergi.dk (mal@danskeenergi.dk)
Titel: Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes svar på Energistyrelsens høring af bæredygtighedsbekendtgørelse og tilhørende håndbog. Journalnummer 2020-5896.
Sendt: 15-01-2021 12:54
Bilag: Dansk Energi og Dansk Fjernvarme - Fælles svar til Energistyrelsen høring af bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog.pdf;

Kære Katrine og Jonas

Hermed Dansk Energi og Dansk Fjernvarme fælles svar til Energistyrelsens høring af udkast til bæredygtighedsbekendtgørelse og tilhørende håndbog. Journalnummer 2020-5896.

Vi stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af overstående høringssvar og bidrager gerne til evt. opfølgende arbejde i forbindelse med implementering af bæredygtighedskriterierne.

Med venlig hilsen

Martin Lundrup og Maria Dahl Hedegaard

Med venlig hilsen

Martin Lundrup
Chefkonsulent, cand.oecon.
+45 35 30 04 53

Vodroffsvej 59 | 1900 Frederiksberg C
+45 35300400 | www.danskeenergi.dk

[Dansk Energis privatlivspolitik](#)

Til Energistyrelsen
Att. Katrine Pilmark Elkjær

Journalnummer 2020-5896.

Dok. ansvarlig: MAL
Sekretær: EDR
Sagsnr.: s2021-050
Doknr: d2021-987-1.1
14-01-2021

Fælles svar til Energistyrelsens høring over udkast til bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog

Dansk Energi og Dansk Fjernvarme vil gerne takke Energistyrelsen for muligheden for at afgive kommentarer på udkastet til bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbogen. Udkastet udmønter Aftale om bæredygtighedskrav til træbiomasse til energi af 2. oktober 2020. Dette indebærer bla. fastsættelse af bæredygtighedskriterier for biomassebrændsler, herunder biomasse fra skovbrug og landbrug, samt kriterier for hvilke virksomheder, som skal omfattes af dokumentationskrav.

Dansk Energi og Dansk Fjernvarme repræsenterer tilsammen langt størsteparten af de danske energiselskaber, som anvender biomasse i deres produktion af el og fjernvarme. Siden 2016 har de to organisationer haft sin egen frivillige brancheaftale, som har fastsat vidtgående krav til branchens anvendelse og dokumentation af bæredygtig biomasse. Sideløbende har de to organisationer længe efterspurgt, at der blev indført en lovfæstet definition af kriterierne til bæredygtighed samt krav om kontrol og certificering. Den fraværende lovgivning har efter vores vurdering skabt stor offentlig og politisk debat om anvendelsen af biomasse, og dermed også politisk usikkerhed. Derfor støttede begge brancheorganisationer også op om den indgåede politiske aftale om bæredygtighedskrav. Selvom vi gerne havde set, at aftalen omfattede al brug af træbaseret biomasse til energiproduktion, både kollektivt og individuelt, uanset størrelse.

Generel tilfredshed med implementering af bæredygtighedskriterier

Overordnet stiller Dansk Energi og Dansk Fjernvarme sig positivt overfor implementeringen i begge udkast. Vi vurderer, at implementeringen af bæredygtighedskriterier for biomasse fra skovbrug overordnet set er tilpas nuanceret, så der opstilles meget ambitiøse krav til branchen, som samtidig overvejende kan implementeres og efterleves operationelt. Dog er der fortsat en række udfordringer, som Energistyrelsen bør løse. Disse gennemgår vi i afsnittet tekstnære kommentarer.

På samme tid vil vi dog anbefale, at Energistyrelsen udskyder implementeringen af krav af træbiomasse fra ikkeskov indtil der foreligger certificeringsordninger som kan leve op til kravene i håndbogen. Ligeledes vil vi anbefale at Energistyrelsen udskyder implementering af krav til landbrugsbiomasse med 1 år, så der gives tilstrækkelig tid

til at vurdere implementeringen af bæredygtighedskriterierne og samtidig nå at opbygge nødvendige erfaringer. Samtidig vil vi anbefale, at Energistyrelsen konkretiserer og præciserer krav til landbrugsbiomasse, så kravene bliver administrativt simple.

Implementering af krav til træbiomasse fra ikke-skov bør udskydes

Træbiomasse fra ikke-skov er, medmindre den stammer fra landbrugsarealer, ikke omfattet af bæredygtighedskrav i REDII, men et supplerende dansk krav, som følger af aftale om bæredygtighedskrav.

Træbiomasse fra ikke-skov er ikke en del af den nuværende frivillige brancheaftale. Udover lovlighedskrav via EUTR, har der ikke tidligere været stillet krav til træbiomasse fra ikke-skov. På nuværende tidspunkt findes der ikke nogen certificeringsordninger, som kan leve op til kravene i udkastene. Sådanne certificeringsordninger er dog ved at blive udviklet, både i regi af SBP og PEFC.

Hvis udkastene implementeres i sin nuværende form, vil bæredygtighedskriterierne for træbiomasse fra ikke-skov, gælder om kort tid. Det vil gøre det meget vanskeligt for energiselskaberne at source denne biomassetype. Helt konkret, vil energiselskaberne være nødsaget til at genforhandle kontraktkrav med leverandører af træbiomasse fra ikke-skov, og kræve at få leveret skovbiomasse frem for ikke-skov biomasse – alene for at sikre nødvendig dokumentation. Konsekvens vil derfor være, at skovene oplever en øget efterspørgsel for at erstatte den udelukkede biomasse fra ikke-skov. En sådan øget efterspørgsel vil udfordre både producenter, lodsejere og ambitionerne om at sikre kvælstofpuljen i skoven.

Derfor vil vi foreslå, at implementeringen af bæredygtigheds- og dokumentationskrav for træbiomasse fra ikke-skov udskydes indtil der foreligger certificeringsordninger, der kan opfylde håndbogens krav i 6.1.1 om certificeringssystemer. Flere af certificeringsordningerne forventer at sådanne tilføjelser vil være klar om 1-2 år. Alternativt kan man indføre kravene gradvist, så man f.eks. først lader krav gælde for det fulde volumen efter en vis periode.

Begge forslag vil sikre, at de certificeringssystemer, der kræves for dokumentation og overholdelse, kan nå at blive udviklet og anvendt af energiselskaberne.

Implementering af krav til landbrugsbiomasse bør udskydes og præciseres

På nuværende tidspunkt er det yderst vanskeligt at komme med en samlet vurdering for implementeringen af bæredygtighedskriterierne for landbrugsbiomasse, da dette afhænger af EU-Kommissionens implementing acts, som fortsat udestår. Derfor er der i nuværende udkast til håndbogen adskillige uklarheder. F.eks. er det ikke særligt klart, hvad de omtalte overvågnings- eller forvaltningsplaner indebærer, jf. afsnit. 4.1.1 *Bæredygtighedskriterier for landbrugsbiomasse*.

Samtidigt skal det også nævnes, at landbrugsbiomasse ikke tidligere været underlagt denne type regulering. Derfor kan det ikke forventes, at der er opbygget samme erfaring hos energiselskaberne og producenterne indenfor certificering, dokumentation mm., sammenlignet med skovbiomasse. Og vil kræve et stort stykke arbejde, at få systemer på plads til sikring af enkle systemer til overholdelse af den nye krav.

Da det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vurdere implementeringen af bæredygtighedskriterier for landbrugsbiomasse, og sektorens erfaring må certificering heraf må anses for at begrænset, vil vi derfor foreslå, at implementering udskydes med 1 år. Samtidig vil vi foreslå, at udkastet til håndbogen ændres til en administrativt simple løsning. Her kunne man med fordel tage udgangspunkt i dansk landbrugsbiomasse, fx halm, som udgør langt den største resurse. Andre steder i håndbogen, som omhandler skovbiomasse, henvises der specifikt til danske lister, myndigheder, oplysninger mv. Samme tilgang for landbrugsbiomasse ville gøre det mindre byrdefuldt at implementere reglerne i de enkelte virksomheder.

Håndbogen er omfattende og kan med fordel simplificeres

Grundlæggende er der tale om et meget omfattende materiale, som giver et godt udgangspunkt for at kunne sætte sig grundigt ind i reglerne om bæredygtighedskravene. F.eks. er anvendelsen af tabeller og flowcharts i håndbogen meget brugbare, da de meget nøjagtigt viser, hvornår hvilke regler gælder og for hvilke typer af biomasse. Derfor vil vi gerne kvittere for Energistyrelsens meget omhyggelige udarbejdelse af håndbogen.

På grund af det store omfang og høje detaljeringsniveau er der dog også en vis risiko for manglende sammenhæng, f.eks. i form af modstrid mellem teksten i håndbogen og i de certificeringsordninger, som kan anvendes til dokumentation. Derfor vil vi også foreslå at håndbogen simplificeres hvis muligt. Håndbogen kunne med fordel opsættes i et værktøjsformat, som det er gjort i bæredygtighedstandarderne i SBP, FSC og PEFC. Dette vil gøre det lettere at overskue de konkrete krav og understøtte håndbogens implementering og anvendelse i felten. EUTR er et godt eksempel – der er ingen grund til i Håndbogen at gå i detaljer med indholdet i EUTR – herunder Due Diligence systemet. Det er tilstrækkeligt at stille krav om at EUTR overholdes. Det er i forvejen de enkelte omfattede aktørers ansvar at være bekendt med indhold.

Vigtigt at dokumentationskravet for danske særkrav kan løftes af anerkendte certificeringsordninger

Skovbiomasse er et ud af en bred vifte af produkter i skov- og træindustrien og typisk den produktkategori som har den laveste værdi. Derfor er det vigtigt at energiselskaber kan gøre brug af eksisterende certificeringsordninger som FSC, PEFC og SBP der allerede anvendes i en stor del af skov- og træindustrien. Det bør derfor tilstræbes at de dokumentationskrav som stilles ift. de danske særkrav kan eftervises udelukkende ved brug af certificeringsordningerne og ikke gennem ekstra dataindsamling som vil medføre en urimelig byrde for skovbruget, træindustrier og energisektoren.

NDCer er forsinket grundet Covid-19

Som følge af VE-direktivet stilles der krav til specifikt indhold i National Determined Contribution. (NDC). De opdaterede NDCer er forsinkede pga. Covid19 og den udskudte COP. Vi vil gerne opfordre Energistyrelsen til at adressere dette forhold, da der ellers vil være en tidsperiode, hvor der stilles krav til noget, som endnu ikke findes.

Danske ekstrakrav og eksempler på dokumentation tager udgangspunkt i danske produktionsforhold og mangler hensyntagen til internationale forhold

Både for danske krav til skov og ikke-skov bærer dokumentationskrav præg af at være tænkt ind i en dansk forsyningskæde og et dansk skov- og landbrug. Hovedparten af biomassen, som anvendes i Danmark importeres. Derfor bør Energistyrelsen tage højde for at kriterierne skal anvendes i internationale og ofte komplekse forsyningskæder, hvor dyrkningssystemer og branchesammensætning er væsentlig forskellig fra Danmark. Det er vores anbefaling, at Energistyrelsen tager højde for dette i deres krav og anbefalinger til dokumentation

Manglende mulighed for at påklage afgørelser

Det fremgår af §30 af udkast til bekendtgørelse, at afgørelser truffet af Energistyrelsen i henhold til denne bekendtgørelse ikke kan påklages til hverken klima-, energi- og forsyningsministeren eller Energiklagenævnet. Vi stiller os meget uforstående overfor, at både muligheden for at påklage til minister og klagenævn er afskåret. Vi anbefaler, at Energistyrelsen ændrer dette, så det er muligt at efterprøve en afgørelse mindst ét sted.

Små selskaber bør have mulighed for at gå sammen

Selvom alle el- og varmeproducerende anlæg, der har benyttet biomasse har været underlagt brancheaftalens krav, er det først med den nye lovgivning et krav, at anlæg under 20 MW indfyret kapacitet skal dokumentere og verificere bæredygtigheden af den biomasse der benyttes. Det betyder, at mange mindre forsyningselskaber for første gang bliver omfattet af disse krav. Det forventes at være ressourcekrævende, da ny viden og nye kompetencer skal oparbejdes, for at kunne efterleve krav. I den forbindelse kan være relevant for disse selskaber enten at i) gå sammen om indrapportering, dokumentation osv. eller ii) at købe ydelsen fra et eksternt selskab.

Dette må alt andet lige forventes at kunne reducere det enkelte selskabs samlede omkostninger til overholdelse af de nye krav. Det er derfor vores anbefaling, at håndbogen pointerer, at forsyningselskaber kan gå sammen eller købe en serviceydelse af tredjepart til dokumentation osv., hvis dette vurderes at være billigere for selskabet.

Tekstnære kommentarer

I nedenstående afsnit gennemgås vores kommentarer til de enkelte delelementer i udkastet til håndbogen.

Side	Nuværende udkast af håndbog	Kommentarer/forslag
s. 9	Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det er uklart hvordan opsamlingspunkt og produktionspunkt defineres. Der er mange eksempler på at sådanne er "flydende" – f.eks. ved rækkevis tynding hvor flishugger kører i sporet og flishugger under fremdrift – her vil der nok være et opsamlingspunkt men det vil være hele skovstykket og der vil ikke være et produktionspunkt.	<u>Vi foreslår</u> at ændre sætningen til: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er første centrale logistikpunkt hvorfra biomasse transportres til centrallager eller kunde
s. 9	Geografisk oprindelse – kravet for store lande over 1,5 mio km ² afviger fra nuværende certificeringsordninger som derfor ikke altid kan bruges som dokumentation for biomasse fra store lande	<u>Vi foreslår</u> at fjerne kravet for store lande
S. 10	Massebalancesystem: Massebalancesystemet er sporbarhedssystem ("chain of custody"-system), der sikrer, at der - selv om biomassepartier sammenblandes - er transparens om biomassens bæredygtigheds karakteristika og drivhusgas-udledninger hele vejen igennem værdikæden – fra produktion til slutanvendelse. Systemet skal således sikre, at der kan trækkes partier ud af en blanding med bestemte karakteristika.	Teksten kan misforstås. <u>Vi foreslår</u> at ændre sidste sætning til: <i>Systemet skal således sikre, at certificeret materiale ikke blandes sammen med materiale, som certificeringsordningens standarder ikke tillader sammenblanding med, samt at der ikke trækkes mere materiale med certificeringsbetegnelse ud af sammenblandingen, end der er kommet ind.</i>
S. 10	<i>Naturplejebiomasse:</i> Biomasse, som er høstet med det formål at bevare og/eller genskabe naturværdier, og hvor dette er dokumenteret eller begrundet.	Naturplejebiomasse" nævnes kun i Definitioner. Hugst i forbindelse med naturpleje dækker situationer, hvor det ofte ikke ønskes, at der sker genvækst, men hvor det af naturhensyn er vigtigt at fjerne træer. Det kan både være i skove og ikkeskov. Hvis træet ikke kan sælges til biomasse, kan det medføre, at naturplejen enten ikke udføres, eller at træet brændes på stedet. Derudover er der situationer, hvor invasive arter vokser ind på landbrugsjord til stor skade for lokale landbrug. Her kan det for at sikre fødevarerproduktion og lokaløkonomi være vigtigt at fælde og fjerne invasive arter.

		<p><u>Vi foreslår</u> at lade 3.-partsverificeret naturplejebiomasse være et godkendt restprodukt og/eller tilføje det til listen af biomassetyper i kapitel 10, samt at udvide definitionen til at inkludere 3.-partsverificerede invasive arter på landbrugsarealer.</p>
S.11	<p><i>Restprodukter fra skovbrug:</i> hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder. Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":</p> <p>a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller</p> <p>b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.</p>	<p>Denne liste dækker ikke alle de kalamiteter, som kan ramme skove, og gøre træet uegnet til industriformål. Desuden kan det være nødvendigt at udføre saneringshugst for at forebygge spredning/forværring af kalamiteten. Grundlæggende mener vi ikke alene ud fra diameter kan slutte om der er tale restprodukter fra skov</p> <p><u>Derfor vil vi anbefale, at Energistyrelsen sletter sætningen: "at der er tale om "restprodukter fra skovbrug"</u></p> <p><u>Vi foreslår</u>, at den markerede tekst ændres til <i>3.-partsverificerede Kalamiteter samt relateret saneringshugst</i></p> <p>Foreslået definition af Kalamiteter: <i>Ødelæggende begivenhed, som medfører at træer beskadiges og ikke kan anvendes af savværker. Eksempler på kalamiteter kan være stormfald, insekt- eller sygdomsangreb, svamp, råd, fysiske skader ved f.eks. påkørsel og hjortevildt, samt skovbrand.</i></p>
S. 11	<p><i>Skov:</i> Et areal på mere end 0,5 hektar med træer højere end 5 meter og en kronedækningsgrad på mere end 10% eller med træer, som er i stand til at nå disse grænseværdier på stedet, dog ikke jord, der overvejende er under landbrugs- eller urban arealanvendelse jf. FAO4s definition af skov.</p>	<p>Der er uklart om energipil og små træer fra brakmarker anses som skov, landbrug eller ikke-skov. Kan det blive afklaret nærmere?</p>

s. 12	<i>Stammetræ: uklar definition - Hvordan adskiller man f.eks. dette fra topender og tyndinger?</i>	Vi foreslår at man anvender samme definition som SBP-certificeringen
s. 14	I den årlige indberetning skal der ligeledes skelnes mellem restprodukter og stammer	Det er uklart hvorledes dette skal forstås – der er jo et krav om at rapportere på biomassetyper og herunder restprodukter og stammer – menes der andet med dette punkt?
s. 20	Verifikator skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden ikke er i tilbagegang, og beskrive den fremlagte dokumentation herfor. Verifikators rolle afhænger af, om biomassen er certificeret, om dokumentationen består af en henvisning til national/regional lovgivning eller om informationen skal verificeres på aktørniveau.	Er det ikke væsentligt at skelne mellem, om jordkvaliteten og kulstoflageret ikke er i tilbagegang eller om der blot er indført overvågnings- eller forvaltningsplaner? Hvis man skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret ikke er i tilbagegang, så kræver det vel en tidserie af målinger? <u>Vi foreslår</u> , at formuleringen ændres, så verifikator skal bekræfte om der er indført overvågnings- eller forvaltningsplaner, og altså ikke tage stilling til jordens indhold af kulstof.
s. 21	b) Henvisning til de relevante love, som regulerer b), c) og/eller d) i afsnit 4.1.1 samt henvisning til de myndigheder, der er ansvarlige for overvågning og håndhævelse af disse. .	<u>Vi foreslår</u> , at det er myndighederne, som vurderer, hvad der er relevante love i Danmark. Ellers skal aktørerne i hvert enkelt tilfælde vurdere dette, hvilket er administrativt tungt ift. at lade myndighederne selv vurdere dette en gang for alle for Danmark. <u>Vi foreslår</u> desuden at man ikke behøver at henvise til, hvilke myndigheder, som er ansvarlige for overvågning og håndhævelse, hvis det er dansk biomasse. Hvis man henviser til en lov, giver det sig selv, hvem som er myndighed. Da det meste landbrugsbiomasse er dansk anbefaler vi altså, at myndighederne er behjælpelige med at fremskaffe dokumentation for den danske biomasse. Men vi er enige i, at det alene må være

		aktørernes opgave for udenlandsk biomasse.
S. 21	2) Dokumentation for om arealet var drænet på høsttidspunktet for den pågældende biomasse. Såfremt arealet er blevet drænet, skal det yderligere dokumenteres, at dyrkning og høst af den pågældende biomasse ikke er årsagen til dræningen.	Hvordan kan dette dokumenteres? Giv fx eksempler på den type dokumentation, som kræves
s. 21	Virksomheden skal forlange, at biomasseleverandørerne: <ul style="list-style-type: none"> • udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller Energistyrelsens forlangende udleverer en liste over de arealer hvorfra biomassen stammer, på basis af hvilken, der kan laves stikprøvekontrol. • på forlangende kan fremlægge dokumentation fra den ansvarlige myndighed om, at høst af biomassen ikke er sket i naturbeskyttelsesområdet eller ikke strider mod beskyttelsesformålet. 	Hvad er en liste over et areal? Er det fx en liste med matrikelnumre eller markbloknnumre (i DK) eller hvilket niveau er der tale om? Kan det være digitalt kortmateriale, fx .shp-filer el. lign? I udlandet er det måske mere vanskeligt at opstille arealer på en liste, hvis de ikke rigtig er navngivet/nummereret i deres systemer
s. 22	Særligt for tørvebundsarealer: - At der er fremlagt dokumentation for, hvorvidt arealet var drænet i hhv. 2008 og på høsttidspunktet. Såfremt arealet er blevet drænet, skal verifikator bekræfte, at dette ikke skyldes dyrkning eller høst af den pågældende biomasse.	Ligesom kommentaren ovenfor. Hvordan skal dette bekræftes?
S. 137 – bilag F	(resume af udført arbejde) For eksempel: Gennemført interviews med _____ for at få forståelse af _____. Gennemført en gennemgang og test af målinger af data for kulstof og bæredygtighed, indsamlings- og indberetningssystemer og processer, herunder _____. Gennemgået massebalanceoplysninger, herunder _____. Gennemført interviews med leverandører for at fastslå _____	Det fremgår her, at man skal teste målinger af data for kulstof? Hvad betyder det og har det nogen forbindelse til afsnit 4.2.2?
S. 26	ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig fornyelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår	Bør” er en meget løs formulering. Betyder det ”skal”? Og hvis ja, vil dette så udelukke sourcing fra lande der ikke har en definition af hvornår et areal anses for at være skovbevokset.

	arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kilde-område.	Det er i øvrigt vores vurdering at Danmark ikke overholder dette krav da ikke-fredskovspligtigt skov ikke er beskyttet på nogen måde
S. 27	<p>Informationskilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • UN-FAO FAOLEX database of forest laws. • Transparency International PCI, Rule of Law, • Fragile States index • Preferred by nature, sourcing hub, https://preferredbynature.org/sourcing-hub • International Union for Conservation of Nature (IUCN)s database, • World Database on Protected Areas (WDPA) • UNEP-WCMC10 Country Overviews • UNEP-WCMC briefing notes on EUTR implementation. • TREE (Timber Regulation Enforcement Exchange) • NGO-rapporter fra WWF, EIA, Earthsight • Commission Expert Group/Multi-Stakeholder Platform on Protecting and Restoring the World's Forests, including the EU Timber Regulation and the FLEGT Regulation (E03282) • De relevante nationale myndigheders Hjemmeside 	Skal det forstås som at det er de eneste NGO-rapporter, der kan anvendes eller er det et eksempel? Vi foreslår at der indsættes et "fx".
S. 29	<p>ii Genplantning</p> <p>Kravet om genplantning, herunder naturlig fornyelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.</p>	<p>Hvorfor er det netop 3 år? I Danmark er det 10 år jf. Skovloven.</p> <p>Vi foreslår, at kravet følger det pågældende lands skovlovgivning. Og hvis ikke dette er muligt, skal kravet følge FAOs skovdefinition</p>

S. 29	<p><u>iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.</u></p> <p>Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på kildeområdeniveau sikrer, at der er redegjort for risici for negative effekter på jordbundens kvalitet og biodiversiteten, så vidt muligt baseret på en risikovurdering foretaget af en uafhængig part, og at der er foretaget tiltag, der minimerer disse negative effekter. Redegørelsen skal indeholde angivelse af sårbare områder og retfærdiggøre, hvis der er fældet i disse. Den skal demonstrere, at stubbe og rødder ikke fjernes. De tiltag, der gøres for at minimere negative virkninger kan være tiltag som følger Best Management Practises eller tiltag, der fremgår af relevante nationale skovstandarder f.eks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at der ikke foretages dybdepløjning, - at hugsten sker med metoder, der beskytter jordbunden - at høst foregår i sensommeren, hvor jorden er tør, eller om vinteren, når jorden er frossen, - at der anvendes en fældningspraksis, der forebygger erosion på stejle skrånninger - at hugst finder sted uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngelområder, for ikke at skade ynglende arter. - at livstræer efterlades - at der opretholdes et vist niveau af dødt ved, - at der ikke drænes, - at der ikke benyttes pesticider 	<p>Det er ikke klart, hvad der menes med "sårbare områder". I afsnit 5.4 s. 31 henvises der til "sensitive og bevaringsværdige områder", hvor der i samme afsnit også bliver givet eksempler på, hvad disse kunne være.</p> <p>Vi er enige i, at der gennem Best Management Practices skal fokus på tiltag som minimerer risikoen for negative virkninger på jordbundens kvalitet og biodiversiteten. Vi mener dog, at eksemplificeringen er problematisk. Der er en meget stor detaljegråd, som kan misforstås af ikke-sagkyndige som en positivliste, hvor alle punkter skal/bør opfyldes. Desuden vil det i praksis være meget vanskeligt at dokumentere hvilke tiltag, der implementeres i de respektive skove.</p> <p><u>Vi foreslår</u>, at der også bliver givet eksempler på, hvad et sårbart område kan være. Alternativt kan der indføres definitioner på henholdsvis sårbare, sensitive og bevaringsværdige områder i definitionsafsnittet.</p> <p><u>Vi foreslår</u> at slette eksemplerne, idet henvisningen til "tiltag, der fremgår af relevante nationale skovstandarder" er tilstrækkelig.</p>
S. 29	<p>v. Fældningen opretholder eller forbedrer skovenes produktionskapacitet på lang sigt</p> <p>Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at hugsten ikke overstiger skovenes årlige tilvækst i kildeområdet set over en periode på [5-10] år, medmindre dette skyldes dokumenteret sygdom, stormfald eller anden udefra kommende hændelse eller restrukturering af ensaldrende skove, eller af naturbeskyttelseshensyn.</p>	<p>Hvorfor 5 eller 10 år? 5-10 år er IKKE lang sigt i skovbrugsforstand. Det er jo højst en 1/10 trægeneration. Man kan nemt opleve perioder hvor hugst er større end tilvækst i skove med skæv aldersklassefordeling.</p> <p><u>Vi anbefaler</u> at man udpensler, hvad der menes med "restrukturering" og i hvilke tilfælde man kan hugge mere end tilvæksten i perioder.</p>

S. 30	<p>Alternativt skal aktøren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sikre, at der foreligger en beskrivelse af og dokumentation for, at der findes et styrings-system på skovbrugets kildeområdeniveau, der sikrer at ovenstående krav i – v er opfyldt. • sikre, at der foreligger en beskrivelse af relevante risici, af den skovforvaltning, de fældningsmetoder og de hensyn, der specifikt tages i kildeområdet for at sikre i – v. • sikre, at der foreligger angivelse af, hvorvidt kildeområderne indeholder eller grænser op til naturbeskyttelsesområder, dokumenteret med satellitfotos • sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller til-synsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav. 	<p>Krav om satellit- eller ortofotos bør også kunne opfyldes med kortmateriale. Satellit- og ortofotos kan i nogle geografier være vanskelige at fremskaffe og kan kræve særlige kompetencer at bearbejde. Dette krav går igen flere steder i håndbogen og bør adresseres hver gang.</p>
s. 31	<p>Verifikator skal kontrollere, om kravene i – v er opfyldt enten via nationale love (a) eller gennem systemer på skovbrugets kildeområdeniveau (b).</p> <p>For b skal verifikator bekræfte, at der er fremlagt beskrivelse af og dokumentation for, at der findes et styringssystem, der sikrer, at kravene i – v er opfyldt samt kontrollere at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de styringssystemer for skovbrugets kildeområdeniveau, der henvises til, sikrer opfyldelse af det pågældende kriterium • naturbeskyttelsesområder i kildeområdet, og grænsende op til kildeområdet, er korrekt angivet og dokumenteret med satellit- eller orthofotos • der kan fremskaffes dokumentation for, at høst ikke strider mod beskyttelsesformålet, hvis biomassen helt eller delvist stammer fra naturbeskyttelsesområder. 	<p>Først stilles der krav om dokumentation fra en ansvarlig myndighed. Det går dog ikke igen i den markerede tekst i sidste bullet. Bør det ikke være det samme?</p> <p><u>Vi anbefaler</u>, i øvrigt at dokumentation (ikke nødvendigvis fra en ansvarlig myndighed) er tilstrækkeligt. Nogle steder kan det være vanskeligt at opnå dokumentation fra myndighederne. En anden sagkyndiges vurdering kan være tilstrækkelig.</p>

s. 31	<p>Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt • beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt • udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død 	<p>Hvor de første to kriterier er generelle krav om identifikation og beskyttelse af bevaringsværdige og sensitive områder, er det tredje kriterie meget specifikt og virker tilfældigt udplukket. Der er mange andre forhold i en skov, som skal sikres for at bidrage til god biodiversitet.</p> <p><u>Vi foreslår</u>, at sidste bullet ændres til et mere generelt kriterie om opretholdelse af biodiversitet i skoven. Forslag: <i>Best Management Practices skal sikre at skovdrift og hugst udføres med hensyntagen til opretholdelse eller forbedring af skovens biodiversitet</i></p>
s. 32	Sagkyndig person	Hvordan defineres en sagkyndig person?
s. 33	<p>Certificeringssystemerne SBP, FSC (Forest Management) og PEFC er eksempler på styringssystemer på kildeområdeniveau, som vil kunne anerkendes som dokumentation for, at det særlige danske krav til biodiversitet er opfyldt for biomasse fra skovbrug. FSC "controlled wood" er ikke tilstrækkeligt.</p>	<p>For PEFC kunne man også udpege, at der både findes PEFC forest management og controlled sources – ligesom man gør for FSC. Der findes faktisk også SBP compliant og SBP controlled.</p>
S. 34	<p>ii) har forelagt et nationalt bestemt bidrag (NDC, for National Determined Contribution) for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC), som omfatter emissioner og optag i landbrug, skovbrug og arealanvendelse, hvormed det sikres, at ændringer i kulstoflagrene i forbindelse med hugst af biomasse medregnes i landets forpligtelse til at mindske eller begrænse drivhusgasemissioner, jf. det nationalt bestemte bidrag,</p> <p>Og længere nede på samme side</p> <p>NDC'er kan være udformet på mange måder. Det er ikke nok, at LULUCF eller AFOLU22 sektoren er nævnt i NDC'en, eller at det fremgår, at NDC'en dækker "alle sektorer". Hvis kriteriet skal være opfyldt, skal det eksplicit forklares i NDC'en, hvordan LULUCF-sektoren indgår i reduktionsforpligtelsen, og at denne sektors emissioner og kulstofdræn medregnes i forhold til landets overordnede reduktionsmål.</p>	<p>NDCerne" er forsinkede pga. covid-19 og den udskudte COP. Der er altså et tidsrum, hvor der ikke er nogen opdaterede NDCer, men der stilles krav om detaljeret indhold i NDCerne.</p> <p>De nuværende NDCer har oftest ingen eksplicite forklaringer, hvorfor det i 2021 vil være meget vanskeligt at leve op til kravene. Har Kommissionen eller andre taget stilling til det?</p> <p><u>Vi vil gerne opfordre</u> styrelsen til at adressere dette forhold, da der ellers vil være en tidsperiode, hvor der stilles krav til noget, som endnu ikke findes.</p>

s. 35	<p>landet har love, der specifikt har til formål at øge skovkulstoflagre og –dræn med henblik på at modvirke klimaforandringer, hvis lovene indeholder relevante tiltag, og hvis der findes en ansvarlig og troværdig organisation for overvågning og håndhævelse.</p>	<p>Dette stammer fra direktivet. Men det er stadig en gåde for os, hvorfor det netop skal være mhp. modvirke klimaforandringer. Der er mange andre gode grunde til at øge kulstoflagre og -dræn. Kan disse årsager ikke også omfattes?</p> <p>I yderste konsekvens kan det risikere at udelukke lande der har samme ønske om forøgelse af kulstoflagre – men af andre årsager</p>
s. 35	<p>Der skal desuden fremlægges dokumentation for, hvordan LULUCF-emissioner forventes at udvikle sig i fremtiden. Hvis <i>skovsektoren</i>²⁴ forudses at blive en kilde til emissioner i indenfor 10 år, under den eksisterende lovgivning, kan kravet ikke anses for opfyldt. For EU-lande fremgår de forventede fremtidige emissioner af de nationale "Forest accounting plans for 2021 – 2030".</p>	<p>Kan det uddybes, hvad denne dokumentation skal bestå af? Der findes adskillige modeller, rapporter osv. som ville kunne anvendes – men er de alle lige gyldige? Kan man fx lave sin egen lille fremskrivning i Excel og bruge den som dokumentation? Har ikke den gyldne løsning, men kan fx henviser til at de skal komme fra "uafhængig sagkyndig institution" indenfor området eller lign. formulering.</p> <p>Henvis gerne til planernes plads på den officielle EU's hjemmeside. Der findes flere udgaver, herunder revisioner. Så undgå misforståelser.</p> <p>Positivliste bør af ovenstående grunde udarbejdes og vedligeholdes af den ansvarlige danske myndighed</p>
s. 37	<p>En økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovens kulstoflager og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definerer kildeområdet 	<p>Denne liste er meget vanskelig at efterleve i praksis. Det vil være nærmest umuligt for en biomasseproducent, som får træ fra mange forskellige skove, at skulle kræve sådanne data fra alle skovejere. Samtidigt lader styrelsen meget være op til den enkelte aktør – fx at definere tidsperiode. Andre</p>

	<p>2. Definerer alle relevante kulstoflagre, over jorden, under jorden, dødt ved, skovbund, og kulstof i jord</p> <p>3. Definerer en historisk referenceperiode, f.eks. 2000 - 2009</p> <p>4. Beskriver forvaltningspraksis i skoven i referenceperioden</p> <p>5. Kvantificerer kulstoflagre og kulstofoptag i kildeområdet i referenceperioden.</p> <p>6. Definerer tidsperioden for "lang sigt"</p> <p>7. Beskriver forvaltningspraksis i kildeområdet i denne langsigtede tidsperiode</p> <p>8. Kvantificerer udviklingen i skovkulstoflagre og –optag i den langsigtede tidsperiode</p> <p>9. Sammenligner det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i den fremtidige periode med det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i referenceperioden.</p>	<p>steder i håndbogen er den defineret for en. Kan der opstå en situation, hvor man laver denne beregning korrekt, men hvor Energistyrelsen ikke er enige i nogle af valgene og derfor ikke mener kravet er opfyldt?</p> <p>Vi forstår, at dette er et krav i draft-udgaven af EU implementing act. Hvis kravet i EU implementing act ændres i den endelige version foreslår vi, at det tilsvarende ændres i denne håndbog. Hvis det fastholdes i sin nuværende form, vil vi foreslå, at Energistyrelsen beskriver helt nøjagtigt, hvad Energistyrelsen lægger til grund for at kunne forkaste en beregning.</p>
s. 38	<p>Skovstatistik: dødt ved i den seneste 5 års periode frem til seneste statistik-år ikke er faldet i forhold til det gennemsnitlige skovkulstoflager i den foregående 5 års periode eller i forhold til perioden 2015 – 2020.</p>	<p>5 år er alt for kort tid taget i betragtning de naturlige udsving der kan være i skovbrug som et resultat af kalamiteter eller historiske incitamentprogrammer til at plante skov som giver en uensaldret alderssammensætning som man ser i Danmark, Baltikum og en lang række andre lande. Vi anbefaler at der anvendes 10 år i stedet</p>
S. 38	<p>b) Skovene i kildeområdet er skovcertificerede</p> <p>Det danske krav til klimabæredygtighed kan også opfyldes ved at de skove, som biomassen stammer fra, er skovcertificerede med FSC, PEFC eller tilsvarende skovcertificeringssystem, der indeholder krav til den langsigtede forvaltning af skoven, som direkte eller indirekte bidrager til at bevare og øge skovens kulstoflager og som skovejeren har forpligtet sig til at leve op til.</p>	<p>Fjern henvisningen til FSC og PEFC og i stedet skal der blot stå "skovcertificering"</p>
s. 39	<p>Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:</p>	<p>Træ bliver ikke til rester fordi det er over eller under 20 cm eller udgøre 50%. Man kan ønske at begrænse anvendelsen af træ over 20 cm men det er faktisk forkert at skrive at træ over 20 cm ikke kan være rester.</p>

	<p>a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfalds-træ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller</p> <p>b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.</p>	<p>Hvor på træet måles de 20 cm? <u>Vi anbefaler</u> at metoden er operationel og kan anvendes i praksis. Når myndighederne definerer så fast en grænse bør det beskrives nøjagtigt hvor og hvordan det opgøres.</p> <p>Anvend udtrykket "skadevolder" eller lign. Biller er kun en type skadevolder, men andre insektfamilier eller helt andre dyr kan jo gøre det samme. Man bør også overveje at lave andre typer undtagelser, fx tørke, andre naturkatastrofer, skovbrand mv. <u>Vi foreslår</u>, at man bruger ordet "kalamiteter" og laver en liste med eksempler, hvor skadevoldere og sygdom kan nævnes, men hvor der også er mulighed for en bredere fortolkning.</p> <p>Foreslået definition af Kalamiteter: <i>Ødelæggende begivenhed, som medfører at træer beskadiges og ikke kan anvendes af savværker. Eksempler på kalamiteter kan være stormfald, insekt- eller sygdomsangreb, svamp, råd, fysiske skader ved f.eks. påkørsel og hjortevildt, samt skovbrand.</i></p> <p>Man bør desuden tillade saneringshugst, hvor træerne endnu ikke er gået ud, men vil blive angrebet og hugges for at forhindre yderligere spredning. Der kan i den forbindelse stilles krav om en fytosanitær vurdering fra en sagkyndig for at undgå snyd med saneringshugst. Saneringshugst er helt afgørende i skovbruget når man skal forhindre de helt store billeangreb og det vil være en skam, hvis denne type træ ikke kan anvendes til energiproduktion.</p>
--	--	---

s. 39	<p>Skovkulstoflagret ikke er i tilbagegang</p> <p>For lande med et areal på over 1,5 mio km² i størrelse må den anvendte statistik højst være på regionalt niveau, svarende til f.eks. en stat i USA. En skovstatistik for hele USA eller hele Rusland vil ikke kunne anvendes som dokumentation.</p>	<p>Hvad er den faglige begrundelse for at sætte særlige krav til store lande ?</p> <p>Dermed pålægges man store lande en væsentlig hindring for samhandel som små lande ikke har.</p>
s. 39	<p>For at der kun bruges restprodukter</p> <p>Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation i form af fakturaer i det omfang, der anvendes restprodukter fra træindustri eller fra anden produktion.</p>	<p><u>Vi foreslår</u>, at SBP SAR kan bruges som dokumentation for anvendelse af restprodukter.</p>
s. 39	<p>SBP alene er ikke i sig selv tiltrækkeligt som dokumentation, da SBP ikke certificerer skovejere, men biomasseproducenterne, som ikke i alle tilfælde har bestemmende indflydelse på skovens drift på længere sigt.</p>	<p>Dette er ikke korrekt. Både FSC, PEFC og SBP kan levere den samme sikkerhed. Vi anbefaler at denne kommentar fjernes</p>
s. 40	<p>Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.</p> <p>For dokumentationsmetode b, højst 50% af biomassen afsættes til energi, kan kravet opfyldes ved, at biomasseproducentens kontrakter med alle skovejere i kildeområdet indeholder kravet samt en forpligtelse for skovejere til på forlangende at dokumentere de afsatte træmængder til gavntre og energitræ. Aktøren skal på forlangende kunne fremvise denne dokumentation. Hvis biomasseproducenten både producerer gavntre og biomasse, kan det alternativt dokumenteres, at højst 50% af producentens solgte biomasse i det pågældende kalenderår er afsat til energi.</p>	<p>I begge tilfælde efterspørges dokumentation, der kun meget vanskeligt lader sig fremskaffe. Der er for nuværende ingen styringssystemer, der sikrer og dokumenterer diametergrænsen. Tilsvarende efterspørges data fra skovejere, der opfattes som forretningshemmeligheder og/eller slet ikke dokumenteres. Skovejeren ved jo ikke nødvendigvis, hvad hans solgte træ skal bruges til. Slut anvenderen kan jo være flere trin fra skovejeren, der sælger til en træhandler, som igen videresælger osv. En del træ bliver også solgt på rod eller på auktion</p>
s.40	<p>Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.</p> <p>Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første</p>	<p>Svarer dette til PEFCs og FSCs CoC-certificering? I så fald bør det udpensles at man kan efterleve dette krav vha. CoC-certifikat fra disse organisationer. Det bruger man i dag, så det vil være nemt at forholde sig til for aktører.</p>

	<p>opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomasse-type f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ.</p> <p>Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.</p>	
s.41	<p>Kravet om reetablering, anses for opfyldt, hvis der kun sker beskæring, herunder stævning, eller</p> <p>hvis der aktivt genplantes buske eller træer. Kravet om reetablering kan fraviges, hvis der foreligger</p> <p>en skriftlig vurdering, der viser, at rydning af hegnet tilgodeser natur og biodiversitet bedre end reetablering, eller hvis der er dokumentation for, at et tilsvarende hegn med tilsvarende eller bedre biodiversitetsmæssig værdi etableres et andet sted. Selvforyngelse er ikke tilstrækkeligt til at opfyldekravet om reetablering for træ fra områder uden for skove.</p>	<p>Dette bør ikke være begrænset til hegn.</p> <p><u>Vi foreslår</u>, at der tilføjes ” og/eller anden bevoksning”</p> <p>Vi anerkender at selvforyngelse ofte ikke er tilstrækkelig, men der kan være tilfælde hvor selvforyngelse er den bedste metode både ud fra hensyn til klima og biodiversitet.</p> <p>Vi foreslår at der tilføjes et ”ofte” før ”ikke”</p>
s. 42	<p>Relevante informationskilder</p> <p>For Danmark:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nøgle til kortlægning af naturmæssigt særlig værdifuld skov²⁶ - Nøglebiotoper i skov²⁷. - HCV-vejledningen til brug ved FSC-certificering af skov i Danmark²⁸, bilag 1 side 16-18 	<p>Disse er kilder som omhandler skov – hvordan kan de anvendes til ”ikke-skov” biomasse?</p> <p>Vi anbefaler at fjerne disse henvisninger og tilføje relevante henvisninger</p>
S. 45	<p>Affald, herunder kommunalt affald, skal kun opfylde krav om indberetning af oplysninger om biomassetype og mængde.</p>	<p>Er der den særlig grund til, at kommunalt affald ikke skal opfylde de samme krav, som biomasse lavet af træ udenfor skove? Betyder det, at hvis man laver træflis af træ udenfor skove og kører det på den kommunale genbrugsstation eller lokale affaldsforbrænding, så er der ingen krav, men hvis man kører samme flis til et kraftvarmeværk, så skal man efterleve kravene i afsnit 6?</p> <p>Vi er klar over, at det er reguleret af forskellige lovgivninger, men hvis der er et ”smuthul” for at få ikke-bæredygtig biomasse ind i energisystemet ved at kalde det</p>

		<p>kommunalt affald, så bør det adresseres.</p> <p>Der kommer mindre og mindre forbrændingseget affald og energiselskaberne oplever i stigende grad konkurrence med affaldsselskaberne mht. indkøb af biomasse. I vores optik bør biomasse følge de samme regler uanset i hvilken type anlæg den afbrændes. Det vil sige, at biomasse skal stamme fra en bæredygtig produktion uafhængigt af hvem, som ender med at afbrænde den.</p>
S.46	<p>Der stilles særlige danske krav til anlæg, der anvender træbiomasse. Her bliver både nye og eksisterende anlæg over de i kapitel 3.1 angivne størrelser, pålagt følgende drivhusgasemissionsbesparelseskrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 75 % fra 1. januar 2022 ☐ 80 % fra 1. januar 2025 ☐ 83 % fra 1. januar 2028 	<p>Det skal tydeligt fremgå, at besparelserne er på årsbasis, ikke per levering.</p>
S. 46	<p>Besparelsen ses i forhold til det fossile alternativ.</p>	<p><u>Vi foreslår</u>, at "det fossile alternativ" ændres til den normalt anvendte terminologi "EU's fossile reference"</p>
S. 56	<p>9.2.4 Biograce Beregningen af drivhusgasbesparelsen kan alternativt til metoderne beskrevet ovenfor, foretages med programmet Biograce II (https://www.biograce.net/biograce2) som er et excel-baseret pro-gram udviklet til at beregne drivhusgasemissioner ud fra VE-direktivets principper.</p>	<p>Andre værktøjer kan lave samme beregninger som BioGrace II.</p> <p>Vi anbefalet at det udspecificeres, at disse værktøjer også kan anvendes, hvis de følger beregningsmetoderne beskrevet.</p>
s. 59	<p>For skovbiomasse: - mindst én skovcertificeringsordning, f.eks. FSC eller PEFC, og - mindst én sporbarheds certificeringsordning, f.eks. SBP, samt være EUTR "monitoring organisation".</p>	<p>SBP er ikke en sporbarhedscertificeringsordning men certificeringsordning</p> <p>Vi foreslår at ændre til tekst så SBP er en "certificeringsordning"</p>
s. 60	<p>Indberetningen skal indeholde en tabel med følgende oplysninger for hvert parti biomasse: biomassetype, mængde (ton, MJ), geografisk oprindelse (land, region, kildeområde), certificering, drivhusgasudledning (gram CO2 pr MJ), drivhusgasemissions-besparelse (%) samt</p>	<p>Det er meget tidskrævende at skulle udregne GHG-udledning og –besparelser for hvert parti biomasse. Desuden er der her tale om et detaljeniveau, som vil gøre,</p>

	oplysninger om opfyldelse af bæredygtighedskravene. Metode til beregning af drivhusgasemissionen skal fremgå, og om der er foretaget iLUC vurdering, hvis der er brugt standardværdier.	at oplysningerne er fortrolige af forretningsmæssige hensyn. <u>Vi foreslår</u> , at de markerede krav slettes, og at det fremgår klart af teksten, at Energistyrelsen behandler data på leveranceniveau fortroligt.
S. 61	Energistyrelsen vil på baggrund af indberetningerne offentliggøre opgørelser af Danmarks samlede forbrug af biomasse fordelt på biomassetyper og geografisk oprindelse, drivhusgasemissionsbesparelser mv.	Af forretningsfortrolige hensyn lægger vi vægt på, at det kun er de samlede/aggregerede opgørelser, der offentliggøres, og at der ikke offentliggøres data på leveranceniveau. <u>Vi foreslår</u> , at der etableres sikkerhed for, at Energistyrelsen ikke udleverer forretningsfølsomme oplysninger f.eks. i forbindelse med en forespørgsel om aktindsigt.
S. 69	Massebalancesystemet skal sikre, at der - selv om biomassepartier sammenblandes - er transparens om biomassens bæredygtighedskarakteristika og drivhusgasudledninger hele vejen igennem værdikæden – fra produktion til slutanvendelse. Systemet skal således sikre, at der kan trækkes partier ud af blandingen med bestemte karakteristika. F.eks. hvis en træpilleproducent modtager én leverance fra certificeret skov, og én fra en ikke-certificeret skov, skal det være muligt at opdele de to leverancer i den efterfølgende distribution, selvom biomassen fysisk er blevet blandet.	Jf. kommentar til Kapitel 2 kan teksten misforstås. <u>Vi foreslår</u> , at teksten i første markering ændres som angivet i kommentaren til Kapitel 2. og at teksten i anden markering ændres til: <i>skal det kun være muligt at udtage en mængde certificeret materiale til videresalg svarende til mængden i leverancen fra den certificerede skov.</i>

I udkastet til bekendtgørelsen ser det ud til, i §2. 3) at træbriketter er stavet forkert.

Vi stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af overstående høringssvar og bidrager gerne til evt. opfølgende arbejde i forbindelse med implementering af bæredygtighedskriterierne.

Med venlig hilsen

Dansk Energi & Dansk Fjernvarme

Martin Lundrup og Maria Dahl Hedegaard

Aktdetaljer

Akttitel: Journalnummer 2020-5896 Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav for biomassebrændsler til energiformål
Aktnummer: 323

Akt ID: 2310331

Dato: 15-01-2021 11:49:35

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Journalnummer 2020-5896 Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav for biomassebrændsler til energiformål.eml
[2] Håndbog biomasse høringssvar_endelig_DM&E.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Claus Clemmensen (cdc@dmoge.dk)
Titel: Journalnummer 2020-5896 Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav for biomassebrændsler til energiformål
Sendt: 15-01-2021 11:46
Bilag: Håndbog biomasse høringssvar_endelig_DM&E.pdf;

Til Rette vedkommende

Hermed fremsendes høringssvar fra Danske Maskinstationer & Entreprenører vedr. Journalnummer 2020-5896.

Med venlig hilsen
Claus Danefeldt Clemmensen
T: 7641 3662 M: 4141 0312

Danske Maskinstationer og Entreprenører
Porschevej 3 • DK-7100 Vejle • Tlf. +45 75858355

www.dmoge.dk cdc@dmoge.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

kfe@ens.dk & jsju@ens.dk

Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål

Danske Maskinstationer og Entreprenører (DM&E) er en brancheforening for maskinstationer, entreprenører og skoventreprenører. Vi repræsenterer mange små og mellemstore skoventreprenørvirksomheder i hele Danmark. En stor del af disse virksomheder beskæftiger sig med produktion og salg af biomasse fra skoven og især de arealer, der ligger udenfor skoven. Vi vil hovedsageligt koncentrere vores kommentarer til den del, der omhandler biomasse fra disse arealer.

DM&E takker for muligheden for at kommentere på bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål. Vi ønsker at komme med følgende generelle bemærkninger.

Generelle bemærkninger:

Vi sætter stor pris på, at Energistyrelsen har udarbejdet en håndbog, som gør lovgivningen mere praksisnær og uddyber, hvordan man som aktør indenfor biomasse skal leve op til lovgivningen.

Vores forståelse af en håndbog er, at den kort og præcist beskriver, hvordan man overholder lovgivningen, og her kan det gøres bedre. En strukturel ændring af håndbogen vil efter vores mening, gøre det nemmere at forstå, hvad der forventes fx af skovejer, landbruger, producent af biomasse og energiproducenten (kraft-varmeværk). Håndbogen er nu bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet og de ekstra danske krav er beskrevet for sig. Opdelingen med udgangspunkt i hvor kravene kommer fra, gør det unødigt vanskeligt at gennemskue, hvad det helt nøjagtige krav er. Vi vil foreslå, at man i de enkelte kapitler sammenskriver kravene, så det giver et nemt overblik over, hvad der skal registreres og leves op til.

Vi mener også, at håndbogen enkelte steder bevæger sig fra at være en håndbog til at være forslag til skovdriften. Det er elementer, der burde ligge i fx skovloven.

Fx, at der er indført et krav om at efterlade fem træer til naturligt henfald og død, mener vi ikke hører hjemme i denne sammenhæng.

Vi mener, det er meget uheldigt at lovgive om dyrkning af skov i en lovgivning, der ikke vedrører skovens dyrkning. Det vil gøre det unødigt svært for den enkelte skovejer at administrere sin skov lovgivningsmæssig korrekt.

Problemet er, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på produktets anvendelse. Hvis man laver flis af et læhegn der ryddes helt, så må det gerne leveres til alt andet end energiforsyning. Der bør være krav om bæredygtighed for *produktet* og ikke *anvendelsen*. Tilmed er der tale om et restprodukt fra primærproduktionen af træ, som det ville give mere mening at regulere på end på restproduktet, hvis der er et politisk ønske om regulering.

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen:

Udover de generelle betragtninger, er der her en gennemgang af vores kommentarer til forskellige punkter i Håndbogen.

s.8

Anden produktion. En produktionsproces, der ikke er landbrug, skovbrug eller træindustri, fx frugtplantager, pinjekerneproduktion, gummiplantager eller juletræer uden for skov.

Gælder det alle arealer med juletræer eller produktion af pyntegrønt uden for skov? Et juletræsareal kan ud fra FAOs beskrivelse godt være skov. Men betragter man juletræer som et landbrugsprodukt, så længe arealet ikke ligger i fredsskov?

s.9

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Hvor adskiller en frivillig ordning sig fra en certificeringsordning jfr. definitionen? Der stilles krav til, at den frivillige ordning godkendes af EU, hvilke ordninger er det?

Vi anvender i dag alternativ dokumentation i vores kontrol af biomasse leverandører. Denne mulighed ser ud til stadig at være mulig. Vi vil foreslå, at der udarbejdes en definition af alternativ dokumentation og at den indføres i kapitel 2.

s.9

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

I dansk kontekst giver det ikke meget mening. Meget af den danske flisproduktion foregår direkte i skoven, enten direkte fra rod eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven?

s.10

Naturplejebiomasse: Biomasse, som er høstet med det formål at bevare og/eller genskabe naturværdier, og hvor dette er dokumenteret eller begrundet.

Hvor ender naturplejebiomasse? Hvis man følger beslutningstræet ender man i træbiomasse fra ikke skov, er det korrekt opfattet?

s.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Kunne omformuleres til:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Resten bør slettes og bare fremgå i afsnit 5.6

Ligeledes viser den seneste opgørelse af den danske hugststatistik 2019, at andelen af brændesalg skrumper. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis ligeså, derfor bør sætningen "som ellers efterlades på arealet efter høst" udgå. Det er vigtigt, at restdefinitionen forstås i bredere forstand end træ, der ville blive liggende efter høst, så også "brændetræ" indgår. Brændetræ kan defineres som: træ med kalamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning.

Diametergrænsen på 20 cm bør også udgå. Der er flere eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energiformål. Det kan fx være træ af dårlig kvalitet, træ med skævheder eller træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader eller sygdomsramt træ. Når der anvendes ammetræer i en ny bevoksning, kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet, der gør at de pt. ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes.

Løvtræskovbruget bliver i særdeleshed driftsøkonomisk hårdt ramt såfremt diameterkravet skal opfyldes. På trods af en skovbrugsfaglig dyrkningsindsats i løvbevoksningens yngre år (<20 cm) er der unægtelig en relativ stor andel træer der fortsat ikke vil kunne findes afsætning for til andet end energitræ i form af brænde og flis. Dertil bør noteres, at langt de fleste sortimenter i løvgavntræ først kan afsættes fra 35-40 cm midt mål, ergo en noget højere bunddiameter. Så alt

andet lige lægger håndbogen op til at løvtræskovbruget ikke kan afsætte effekter fra bevoksningens ca. 50 år til 90-årsalderen set i lyset af en god bevoksning i bøg.

Der står heller ikke noget om, hvor man vil måle de 20 cm, hvis det er bunddiamter på 20 cm vil det begrænse fx de første tyndinger af klimavenlige skovrejsninger med hurtigt voksende træ som lærk.

Restprodukter fra skovbrug er efter vores mening træ, som ikke kan anvendes på et savværk.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

s.12

"Stammetræ: Omfatter stammen af hele fældede træer. Kategorien omfatter træ aflagt som stammer herunder både såkaldt "high value, som kan anvendes på savværk" og "low grade stemwood"."

Der bør tilføjes afgrenede i "omfatter afgrenede stammer af hele fældede træer" Low grade stemwood er fx 3 m træ og er et restprodukt, der pt. kun kan afsættes til energitræ. Kvaliteter som den kan lige så godt høre under resttræ.

s.12

Træaffald (affaldstræ): Træ som har været anvendt til et andet formål, f.eks. vinduer eller gulvbrædder og, som nu kasseres (tertiær biomasse), samt have/parkaffald og træ fra rydninger af arealer til infrastruktur og beskæring langs infrastruktur.

I de nuværende ordninger indgår træ fra rydninger i ikke skov kategorien. Betragtes rydning af områder hvor der skal bygges også som infrastruktur? Der kan være tale om store områder der ryddes og der plantes ikke igen. Det kan være både industri og beboelse?

I forhold til anden gældende lovgivning, som fx Biomassebekendtgørelsen og Bekendtgørelse om dokumentation for VE-affald fremkommet ved sortering, ved jeg ikke om man kan komme i fortolkning problemer ved at sidestille træaffald med affaldstræ.

s.24

"Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i - v."

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt, at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en liste over de anerkendte ordninger. Det er vigtigt at vide, hvilke ordninger, der gælder hurtigst muligt, så vi kan forberede os.

Vi formoder at FSC, PEFC og SBP bliver anerkendt som certificeringsordninger der er EU godkendt. SBP bygger på SBP-endorsed Regional Risk Assessment for Denmark https://sbp-cert.org/wp-content/uploads/2018/12/SBP-endorsed-RRA-for-Denmark-RRA_Jun-17.pdf og arbejder med

kildeområdet Danmark. Hvorimod PEFC og FSC er arealcertificeringer, her vil kildeområdet være den enkelte skov. Vi håber, at SBP bliver anerkendt da systemet sammen med alternativ dokumentation er vigtige redskaber for mindre biomasseproducenter og skovejere. Hvis ikke SBP kan godkendes bør det hurtigst muligt meldes ud.

s.26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan vil man skelne mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

s.29

ii Genplantning. Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Vi formoder, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal, som stadig er skov. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen.

at arealet er skov senest 3 år efter – der kan være stor forskel på, hvordan arealerne ser ud efter tre år alt afhængig af om man vælger naturlig foryngelse eller plantning. Hvad betragter man som skov?

Det bliver en stor udfordring for en skoventreprenør eller skovforvalter at sikre, at et areal bliver genplantet, da de ikke har ejendomsretten og dermed bestemmende indflydelse. Reelt kan en skoventreprenør eller skovforvalter være informeret af skovejere, at han har intention om at arealet bliver genplantet og det kan være en del af kontrakten. Men hvor ligger ansvaret hvis arealet, ikke er genplantet efter 3 år. Hvad hvis skoven skifter ejer?

Her er det igen ikke optimalt, at der lovgives for dyrkning af skov i en lovtekst uden for skovloven.

s.30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav.

Satellit/orthofoto før fældning giver mening. Det kan ligeledes bruges i sporbarhedsdokumentationen. En liste over fældede arealer giver mening. Satellit/orthofoto efter der er høstet biomasse til udvælgelse af stikprøver giver ikke mening, jeg kan ikke forestille mig en verifikator der gennemgår de mange tusind fotos, hvilket der vil være for hvert kraftvarmeværk, for at finde ud af hvilke projekter han vil kigge på. Stikprøver kan vælges ud fra listen over fælde arealer. Sådan fungerer det i dag i en SBP- certificering.

s.31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr. hektar til naturligt henfald og død*

Kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død hører på ingen måde hjemme i denne sammenhæng. Igen er der tale om detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til, hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Sætningen i sig selv giver anledning til mange spørgsmål, så som

Hvordan skal man forholde sig ved en førstegangstyndning? Er det kun på det område man arbejder på, de skal stå? Skal de registreres med GPS? Hvad med eksisterende døde træer? Skal der efterlades træer hver gang man producere træ? Skal de være fordelt over hele arealet?

Lad det blive en del af revisionen af skovloven.

s.31

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som vi læser det fremgår det, at man kan udtage produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævnes kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det.

s.32

”Særlige arter” er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Rødlisten er et forkert værktøj fx står vildsvin som truet fordi den er ved at etablere sig. Det bør ikke være hele rødlisten, som indgår. Hvordan vil man gøre det i udlandet?

s.32

, at fældningsområdet inden hugst gennemgås i felten af en sagkyndig person,

Vi forudsætter, at kompetencekrav til særligt sagkyndige kan defineres i med verifikator, som det fx gøres i SBP-ordningen.

s.32

Vurderingen skal anvende HCV-konceptet (High Conservation Value), jf informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV kan bruges, men der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

s.35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC. Bør dette punkt ikke udgå, indtil der er styr på dette område?

s.39

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud, som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Er nævnt før i kommentar til definitionen af restprodukter. Restprodukter fra skovbrug - hvor kommer de 20 cm fra? Og hvor skal de måles? Hvad gør man ved tynding i uensaldrede bevoksninger, fx bevoksninger men meget selvfor yngelse?

s.40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at

biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Igen - hvor skal de 20 cm måles?

s.40

Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomassetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Hvorfor er der kun krav når det gælder skovbiomasse? Skal der også verificeres for at det er affald? SBP løfter dette krav fint. Skovcertificeringen dækker det ikke. Det ender med at man skal dobbeltcertificere både skovcertificering og SBP. Det er ikke optimalt!

Første opsamlingssted - Det må være ved varmekærket? Skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket at disse steder er der særlige krav? Hvorfor står den kun under skovbiomasse – hvad med det fra ikke-skov, affald m.m.?

s.41

1. gennemgås i felten af en sagkyndig person, som...

Vi forudsætter at kompetencekrav til særligt sagkyndige kan defineres i med verifikator, som det fx gøres i SBP-ordningen.

s.41

Vurderingen skal anvende HCV-konceptet

Igen bør der ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV kan bruges, men der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

s.41

"Særlige arter" er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Igen - hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø i områder i det åbne land? Rødlisten er et forkert værktøj. Det bør ikke være hele rødlisten, som indgår.

s.58

Krav om indberetning og verifikation

Der bruges mange ord om måske det samme i forhold til økonomisk aktør, virksomhed, operatør, aktør m.m. Det bliver forvirrende hvem der henvises til.

S.61

Biomassetyper

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv. Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport Side 61 / 142

- 1. Restprodukter fra skovbrug*
- 2. Stammedetræ*
- 3. Hurtigvoksende stævningskov (eukalyptus)*
- 4. Hurtigvoksende stævningskov (poppel gødet)*
- 5. Hurtigvoksende stævningskov (poppel ugødet)*
- 6. Træbiomasse fra landbrug,*
- 7. Restprodukter fra træindustri*
- 8. Restprodukter fra anden produktion*
- 9. Affaldstræ*
- 10. Træbiomasse fra "ikke-skov"*

Desuden skal oplyses oplyses

- 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
- 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
- 3. Træarter (løv, nål)*

Hvad skal oplysning om, hvorvidt det er løv eller nål bruges til i sidste ende ved rapportering? Det er svært at opfylde kravet.

Hvor er energipil i denne opgørelse?

Høringssvaret er indsendt på vegne af medlemmerne i DM&E, der ofte arbejder med biomasse, der produceres i mindre områder både skov og ikke skov uden arealcertificering. Størstedelen anvender alternativ dokumentation til at sikre bæredygtighed og sporbarhed. Det er vigtigt, at der støttes op om muligheden for alternativ dokumentation og at håndbogen bliver så praksisnær, så det er muligt at leve op til kraven. Lykkedes det ikke, forsvinder en stor del af den lokale biomasse,

der produceres lige ved siden af varmeværket til fordel for fx Brasiliansk FSC-certificeret eukalyptustræ. Hvilket jeg ikke tror var meningen med lovgivningen eller håndbogen.

Ønskes ovennævnte uddybet er I velkomne til at kontakte os, DM&E deltager gerne i yderligere afklaringer eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Claus Clemmensen

Chefkonsulent

DM&E Skov

M: 41410312

E: cdc@dmoge.dk

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020 - 5896
Aktnummer: 324

Akt ID: 2310143

Dato: 15-01-2021 11:04:58

Type: Indgående

Dokumenter: [1] SV Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020 - 5896.eml

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: 'jesper.lund.larsen@3f.dk' (jesper.lund.larsen@3f.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020 - 5896
Sendt: 15-01-2021 11:02

3F har modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelser i høring.

Bekendtgørelserne omhandler krav til bæredygtighed, hvilket vi finder er meget relevant at inddrage.

Desværre må vi konstatere at man i udkastene ikke har sat fokus på den sociale del af bæredygtighedsbegrebet, men blot nævnt det nærmest i en parentes.

I det ene udkast har de sociale krav kun nævnt under certificering og i bekendtgørelsen om håndbog er det direkte nævnt at sociale forhold ikke er medtaget.

Efter vores opfattelse kan man ikke anvende begrebet bæredygtighed hvis man ikke stiller de tre områder, social, miljø og økonomi ligeværdigt. Vi skal derfor anmode om at de sociale aspekter, så som arbejdstagerrettigheder, ordentligt arbejdsmiljø, organiserings frihed m.m. medtages i de to bekendtgørelser så det tydeligt fremgår at sociale aspekter er en del af bæredygtighedsbegrebet.

Hvis de sociale aspekter ikke medtages, skal man ændre titlen på bekendtgørelserne således at de kun omhandler miljøet, biodiversitet og lign. og ikke omfatter bæredygtighed.

De bedste hilsner

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøpolitiskonsulent

Kampmannsgade 4
DK 1790 København V

Mobil: +45 21 45 74 32

e-mail: jesper.lund.larsen@3f.dk

Web: www.grønnejob.dk
Web: www.baujordtilbord.dk
Web: www.3f.dk

P Tænk på miljøet før du printer

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Aktdetaljer

Akttitel: Dansk Affaldsforenings høringssvar: Journalnummer 2020-5896: bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog **Aktnummer: 325**

Akt ID: 2309905

Dato: 15-01-2021 09:11:57

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Dansk Affaldsforenings høringssvar Journalnummer 2020-5896 bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog.eml

[2] DAF- høringssvar - bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbog.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: tf@danskaffaldsforening.dk (tf@danskaffaldsforening.dk)
Titel: Dansk Affaldsforenings høringssvar: Journalnummer 2020-5896: bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog
Sendt: 15-01-2021 09:11
Bilag: DAF- høringssvar - bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbog.pdf;

Kære Katrine Pilmark Elkjær

Vedhæftet er Dansk Affaldsforenings høringssvar til Energistyrelsen vedr. bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog.

Med venlig hilsen

Torben Mølgaard Frandsen

Specialkonsulent

Dansk Affaldsforening

Vester Farimagsgade 1, 5. sal
DK-1606 København V

M: +45 51723122

T: +45 72312077

E: tf@danskaffaldsforening.dk

W: danskaffaldsforening.dk

Dansk Affaldsforening har 55 medlemmer blandt kommuner og kommunale selskaber i Danmark og på Færøerne. Medlemmerne indsamler og håndterer husholdningsaffald og erhvervsaffald fra 98 kommuner for 5,6 mio. borgere.

Til Energistyrelsen
Att. Katrine Pilmark Elkjær

Høringssvar er sendt til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk

Journalnummer 2020-5896.

Dansk Affaldsforenings høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen), og til udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Side 1 af 3

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Dansk Affaldsforening (herefter DAF) vil gerne takke Energistyrelsen for muligheden for at afgive kommentarer på udkastet til bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbogen.

Indledningsvis støtter DAF op om den indgåede politiske aftale om bæredygtighedskrav, idet det er vores opfattelse, at den gældende branchestandard ikke er tilstrækkeligt i forhold til at sikre opfyldelsen af de overordnede mål.

Samtidigt finder DAF dog materialet meget omfangsrigt, og har derfor meget svært ved at lave et præcist høringssvar. Vi finder bl.a. at udkastene til høring flere steder kan fortolkes meget bredt. Dette betyder, at det flere steder er uklart hvilke krav der præcist stilles til alle de mange forskellige biogene fraktioner, som vores medlemmer behandler på deres affaldsenergis anlæg og affaldsbehandlingsanlæg.

Nærværende høringssvar skal derfor ikke ses som fyldestgørende for DAF, og DAF vil for nuværende gå dybere i materialet sammen med sine medlemmer, og sandsynligvis tillade sig at eftersende yderligere kommentarer til materialet.

For nuværende har DAF følgende punkter til vores høringssvar.

- DAF opfordrer generelt til at skelne mellem biobrændsler afhængig af fremstillingsform og oprindelse.

Der bør eksempelvis opstilles kriterier for, at biomassebrændsler fremstillet af biomasseaffald jf. definitionen i biomassebekendtgørelsen, og at biogent affald - defineret som biogent affald, som har været et selvstændigt produkt inden det blev til affald, begge kun er bæredygtige, hvis de fra udgangspunktet ikke har kunnet genanvendes. I denne forbindelse skal henvises til, at affaldshierarkiet også gælder for biomasseaffald, og

at fremstilling af biomassebrændsler fra affald skal ses som forberedelse for energiudnyttelse og ikke som genanvendelse. Affaldshierarkiet kan iflg. affaldsbkg. kun fraviges, hvis det kan godtgøres vha. f.eks. en livscyklusvurdering, at energiudnyttelse er bedre end genanvendelse.

- Da reguleringen er fuld af mange nye krav, som de involverede brancher endnu ikke har erfaringer med, og da reguleringen samtidigt er tiltænkt at træde i kraft allerede inden for meget kort tid, vil DAF gerne påpege behovet for vejledning i forbindelse med reglernes indførelse og senere evaluering – Af samme grund finder DAF stor usikkerhed for de nye reglers administrative og økonomiske konsekvenser.
- DAF opfordrer til særlig opmærksomhed på at sikre ligebehandling på tværs af EU, så der ikke fastsættes regler, eller at der administreres på en måde, hvor særlige danske krav er i konflikt med EU-retten og bestemmelserne for varernes frie bevægelighed – heriblandt også at være opmærksom på uhensigtsmæssige krav i forhold til import af biomasse.
- Energistyrelsen bør udskyde implementeringen af krav af træbiomasse fra ikkeskov indtil der foreligger certificeringsordninger, som kan leve op til kravene i håndbogen.
- Ligeledes anbefaler DAF at Energistyrelsen konkretiserer og præciserer krav til landbrugsbiomasse så kravene bliver administrativt simple. F.eks. er det ikke særligt klart, hvad de omtalte overvågnings- eller forvaltningsplaner indebærer, jf. afsnit. 4.1.1 Bæredygtighedskriterier for landbrugsbiomasse.
- Da landbrugsbiomasse ikke tidligere været underlagt denne type regulering. Derfor kan det ikke forventes, at der er opbygget samme erfaring hos energiselskaberne og producenterne indenfor certificering, dokumentation mm., sammenlignet med skovbiomasse. Vi vil derfor foreslå, at udkastet til håndbogen ændres til en administrativt simple løsning. Her kunne man med fordel tage udgangspunkt i dansk landbrugsbiomasse, fx halm, som udgør langt den største resurse.
- Som følge af VE-direktivet stilles der krav til specifikt indhold i National Determined Contribution. (NDC). De opdaterede NDCer er forsinkede pga. Covid19 og den udskudte COP. Vi vil gerne opfordre Energistyrelsen til at adressere dette forhold, da der ellers vil være en tidsperiode, hvor der stilles krav til noget, som endnu ikke findes.

Med venlig hilsen

Torben Frandsen
Specialkonsulent
Dansk Affaldsforening

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar Journalnummer 2020 -5896 **Aktnummer: 326**

Akt ID: 2309820

Dato: 14-01-2021 21:39:30

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar Journalnummer 2020 -5896.eml
[2] PL skovejer høring håndbog bæredygtig biomasse jnr 2020-5896.pdf

---

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Paul Lillelund (lillelundpaul@gmail.com), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Paul Lillelund (lillelundpaul@gmail.com)
Titel: Høringssvar Journalnummer 2020 -5896
Sendt: 14-01-2021 12:23
Bilag: PL skovejer høring håndbog bæredygtig biomasse jnr 2020-5896.pdf;

Hej,
Vedhæftet høringssvar til journalnr 2020-5896

Med venlig hilsen

*Paul Lillelund
Bogvænget 25, Trelde
7000 Fredericia
Mobil: +45 3131 8044
Mail: lillelundpaul@gmail.com*

Fredericia 14. januar 2021

Høringssvar til journalnummer 2020 -5896

Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Undertegnede indsender høringssvar med baggrund som skovejer af 25 ha løvskov.

Generelle bemærkninger:

Den foreliggende håndbog er generel svær, at tolke hvem der skal opfylde hvilke krav og kriterier.

Jeg er bekendt med at i sidste ende er det varmeselskabet/forbrugeren af biomassen, der skal dokumentere. Men der er reguleringer der kan være meget svære at imødekomme og stå på mål for over tid. Derfor er håndbogen også noget upraktisk formuleret.

Min anbefaling er at der laves tilpasning i den lovgivning fx skovloven, der hvor krav og kriterier rettelig vedrører den matrikulære lodsejer. En skovejer kan have de bedste intentioner i fbm løsning af en skovningsopgave, som skoventreprenøren løser og afsætter biomassen med baggrund i.

Men sker fx genplantning ikke, hvilket skoventreprenøren ikke har indflydelse på implicit han er ikke bestemmende overfor skovejer, kan biomassen rettelig være solgt i god tro, men alligevel risikere ikke at opfylde kravene.

Derfor venligst sørg for at lovgivning om skovbrug tilpasses i skovrelaterede lovtekster og ikke i en forsyningslov eller lign.

Både i tekst og illustrativt kunne det være nyttigt at lave en oversigt, hvor det tydeligt fremgår hvem og kan forstås hvad der forventes fx af skovejer, landbruger, producent af biomasse og energiproducenten (kraft-varmeværk).

Alt andet lige er de håndbogen skitserede krav mere tilpasset nåletræsskovbruget end løvtræsskovbruget. Det både være i regi af krav til diameter og ikke mindst forholdet mellem gavnræ og energitræ.

Dertil sættes langt de fleste private skovejere målt i antal ejere i en voldsom klemme. De skitserede restriktionerne ser jeg ikke er forenelige med driften af mindre skove – heller ikke set i relation til kravene om kulstofbalance. Større skovejendomme vil alt andet lige have større mulighed for at flexe med mængden af vedmasse, da jeg antager, at de alt andet lige har mere normalskovs fordelte driftsklasser.

Side 9

Hvad menes med "frivillig ordning"?

Kan det konkretiseres, hvilke ordninger der er tale om??

Side 11

"Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb."

Som ejer af en mindre skov med 99% løvtræ vækker ovenstående krav voldsom bekymring ikke mindst set i relation til driftsøkonomien af skoven.

20 cm reglen.

Løvtræskovbruget bliver i særdeleshed hårdt driftsøkonomisk ramt såfremt diameterkravet skal opfyldes. På trods af en skovbrugsfaglig dyrkningsindsats i løvbevoksningens yngre år (<20 cm) er der unægtelig en relativ stor andel træer, der fortsat ikke vil kunne findes afsætning for til andet end energitræ i form af brænde og flis.

Dertil bør noteres at langt de fleste sortimenter i løv gavntræ først kan afsættes fra 35-40 cm midtmål, ergo en noget højere bunddiameter. Så alt andet lige lægger håndbogen op til at løvtræskovbruget ikke kan afsætte effekter fra bevoksningens ca 50 år til 90 års alderen set i lyset af en god bevoksning i bøg.

50% reglen

Ligesom det er nævnt ovenfor i relation til 20 cm reglen, vil 50% reglen også give løvtræsskovbruget store meget store udfordringer. Alt andet lige er udtaget til energitræ større end 50% af vedmassen helt frem til kævleskovning. Selv i fx en bølgebevoksningens hugstmodne alder, vil fordelingen mellem salgbar gavntræeffekter og energitræ være meget tæt på 50-50. kronen på en voksen bøg har alt andet lige en noget højere andel energitræ end et nåltræ.

Brænde har historisk altid været en væsentlig del af løvtræskovbrugets indtægt og implicit motivation til dyrkning af højværdi gavntræ, som industrien kun aftager. Tiden er løbet fra krogede effekter til skibstømmer mv.

Dertil bør de historiske naturkatastrofale brande i fx Australien og USA tages in mente. Netop disse er opstået da mængden af dødt ved har været den primære årsag til katastroferne.

Dertil bør der tages hensyn til at netop mængden af hugstaffald kan være vækstcenter for store katastrofer betinget af skadedyr som pt sker i store dele af Europa.

Side 26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Reelt kan der med rette spørges, om den nugældende skovlov er tilstrækkelig sikkerhed for genplantning eller selvforsyngelse, og dermed om man i Danmark lovgivningsmæssigt er dækket tilstrækkeligt ind til at Danmark opfylder håndbogens A-niveau. Der er ingen tidsfrist, intet tilsyn. Og hvad med f.eks. en bevoksning der ligger udenfor status fredsskov?

Kort forespurgt: kan Danmark opfylde håndbogens A-niveau?

Side 29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

I relation til Skovloven er det muligt at lave lysåbne arealer. I Håndbogen fremgår der krav om, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Er det tilladt indenfor skoven at etablere et lysåbent areal og stadig kunne afsætte biomasse herfra?

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. MEN det er Skovloven der bør tilrettes. Ligeledes bør det konkretiseres hvornår et areal kan betragtes som "genplantet". Det er vel næppe med reference til kriterierne i skovrejsning rate 2 tilskud.

Grundlæggende er det umuligt for en skoventreprenør, at sikre at et areal bliver genplantet, da skoventreprenøren ikke har ejendomsretten og dermed bestemmende indflydelse. Reelt kan en skoventreprenør være informeret af skovejere med i bedste mening med intention om at arealet bliver genplantet. Men hvor ligger ansvaret hvis arealet ikke er genplantet efter 3 år???

Her er det igen ikke optimalt, at der lovgives for dyrkning af skov i en lovttekst uden for skovloven!

Side 31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

Naturligvis skal skovene drives med tanke på bæredygtighed – socialt – biologisk og økonomisk forsvarligt!

At der ønskes lovgivet at der skal efterlades 5 træer til henfald bør reguleres i Skovloven, hvis det er det samfundet ønsker skal ske.

Denne pasus sætter igen producenten af biomasse i en eventuel unødvendig konflikt mellem køber af biomassen – 3parts auditor og skovejer.

Skovejeren er den der besidder magten til at udøve sin ejendomsret i forhold til lovgivningen. Derfor er det ikke fornuftigt at regulere driftsmæssige forhold i en "Forsyningslov" eller "Håndbog" hertil.

Med venlig hilsen

Paul Lillelund

Bogvænget 25, 7000 Fredericia

Mobil: 3131 8044

Mail: lillelundpaul@gmail.com

Aktdetaljer

Akttitel: Høring - bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (j.nr. 2020-5896)

Aktnummer: 328

Akt ID: 2306980

Dato: 12-01-2021 16:57:12

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høring - bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (j.nr. 2020-5896).eml

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: oki@bilimp.dk (oki@bilimp.dk)
Titel: Høring - bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (j.nr. 2020-5896)
Sendt: 12-01-2021 16:57

Til Energistyrelsen

Høringssvar (j.nr. 2020-5896):

Udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen) samt; udkast til bekendtgørelsen om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen)

De Danske Bilimportører har ingen særlige bemærkninger til de to udkast til henholdsvis bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbogen. Vi har heller ingen bemærkninger til EØK-notatet.

Som det fremgår af høringsbrevet skal bekendtgørelserne gennemføre VE II-direktivet i dansk lovgivning med hjemmel i lovforslaget herom, der blev sendt i høring i perioden fra den 20. oktober til den 17. november 2020, og som forventes fremsat i Folketinget den 27. januar 2021 (VE-loven).

Vi henviser til vores høringssvar afgivet til denne høring (j.nr. 2020-86318)

Med venlig hilsen

Ole Kirkelund
Chefkonsulent

De Danske Bilimportører
Rådhuspladsen 16
1550 København V
Tel. 2323 2520
Mail. oki@bilimp.dk
www.bilimp.dk

Denne e-mail er kun tiltænkt ovennævnte adressat(er) og kan indeholde fortrolige oplysninger. Hvis du ikke er rette modtager, gør vi opmærksom på, at det ikke er tilladt på nogen måde at videregive, udbrede eller kopiere denne e-mail. Hvis du ved en fejl har modtaget e-mailen, beder vi dig venligst om at rette henvendelse til os pr. e-mail dbi@bilimp.dk.

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell +45 33 92 66 41

E-mail kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Aktdetaljer

Akttitel: Høringssvar ang : Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
Aktnummer: 331

Akt ID: 2310330

Dato: 15-01-2021 12:10:53

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høringssvar ang Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280358).eml

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Søren Bukh Svenningsen (sbs@danskmiljoteknologi.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Mette Boye (mb@danskmiljoteknologi.dk)
Titel: Høringssvar ang : Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
E-mailtitel: Høringssvar ang : Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 15-01-2021 12:07

Journalnummer 2020-5896.

Tak for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed mv for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Dansk Miljøteknologi støtter, at der sættes ambitiøse bæredygtighedskriterier for biomasse til energiformål.

Der mangler dog i vores optik i bekendtgørelsen en mekanisme for at tilskynde til den klima, miljø og samfundsmæssige bedste anvendelse af biomassen.

Anvendelsen af biomassen bør incentiveres ud fra princippet om kaskadeudnyttelsen, så det eksempelvis sikres, at værdifulde næringsstoffer i biomassen nyttiggøres til fx foder, inden resten af biomassen går til energiformål. I forlængelse heraf vil et princip om kaskadeudnyttelse også skulle bidrage til, at den mest effektive og CO2-besparende anvendelse incentiveres.

Med venlig hilsen

Mette Boye, +45 27157434

Sekretariatschef, koordinator for Partnerskab for Bæredygtig Bioraffinering

Dansk Miljøteknologi / Danish Environment Technology Association

www.danskmiljoteknologi.dk

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Akt detaljer

Akttitel: EMs høringssvar: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020-5896 (EM Id nr.: 254017)

Aktnummer: 333

Akt ID: 2310084

Dato: 15-01-2021 10:54:46

Type: Indgående

Dokumenter: [1] EMs høringssvar Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280756) 2020-5896 (EM Id nr. 254017).eml

[2] EMs høringssvar Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280756) 2020-5896.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: 1-DEP Høring (hoeringer@em.dk)
Titel: EMs høringssvar: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020-5896 (EM Id nr.: 254017)
E-mailtitel: EMs høringssvar: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280756) 2020-5896 (EM Id nr.: 254017)
Sendt: 15-01-2021 10:54
Bilag: EMs høringssvar Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280756) 2020-5896.pdf;

Til Energistyrelsen

Erhvervsministeriet har følgende bemærkninger til den fremsendte høring:

Se venligst vedhæftede.

METTE SLOTH HEDEGAARD (EM-DEP)

Direktionssekretær

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
meshed@em.dk
Tlf. 33 92 33 50
Mobil +45 91 33 70 46

EAN 5798000026001

Erhvervsministeriet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside em.dk/privatlivspolitik.

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:34

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280756)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

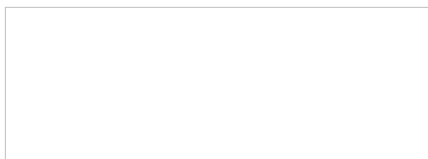
Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell +45 33 92 66 41

E-mail kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

NOTAT

15. januar 2021
2020 - 7437
meshed

EMs Høringssvar vedrørende bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen)

Energistyrelsen har oplyst, at alle konsekvenser vil følge af bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v., da håndbogens formål er at uddybe hvordan kravene i bekendtgørelsen kan opfyldes. OBR har derfor vurderet de administrative konsekvenser for bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v., hvilket også dækker de administrative konsekvenser for håndbogen.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har følgende vurdering af udkastenes samlede administrative konsekvenser for erhvervslivet samt bemærkninger til Energistyrelsens vurdering af principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Administrative konsekvenser

OBR har tidligere vurderet, at bekendtgørelsesudkastene samlet vil medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet over 4 mio. kr. Bekendtgørelsesudkastene forventes at medføre løbende administrative byrder på ca. 28,3mio.kr. årligt.

De administrative konsekvenser består i, at der indføres bæredygtighedskriterier og kriterier for besparelse af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler, der anvendes i anlæg til produktion af elektricitet, varme eller køling, samt for biomassebrændsler der anvendes til energiformål i virksomheder. Herudover gælder kriterierne også for importører og producenter af træpiller, træbriketter og brænde. Bekendtgørelsen specificerer reglerne for, hvordan virksomheder kan leve op til kriterierne, samt hvilken dokumentation herfor, der skal foreligge. Foruden dokumentationskrav indføres også krav om indberetning en gang årligt (inden 1. april eller 1. september for biogas) til Energistyrelsen om forbrug, import

eller produceret mængde af biomassebrændsel for det foregående kalenderår. Konkret skal følgende indberettes: en årsrapport, en elektronisk indberetning af biomassetyper og mængder mv. samt verifikators erklæring og verifikators verifikationsrapport.

Der vil herudover være begrænsede administrative konsekvenser forbundet med biofraktionen i kommunalt affald, have-parkaffald, spildevandsslam og affaldstræ. Dette omfatter primært ikke-private virksomheder, og er derfor ikke omfattet af OBR's vurdering.

Principper for agil erhvervsrettet regulering

OBR har i forbindelse med præhøringen af bekendtgørelsesudkastet afgivet bemærkninger til Energistyrelsens vurdering af, at et eller flere af principperne for agil erhvervsrettet regulering er relevante for de konkrete ændringer i bekendtgørelsesudkastet. OBR har ingen yderligere bemærkninger hertil.

Aktdetaljer

Akttitel: Vedr. journal 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
Aktnummer: 334

Akt ID: 2309944

Dato: 15-01-2021 09:58:16

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Vedr. journal 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280358).eml
[2] 2021-01-14 Verdo Trading høringssvar.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Benny Corneliusen (beco@verdo.com)
Titel: Vedr. journal 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
E-mailtitel: Vedr. journal 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 15-01-2021 09:58
Bilag: 2021-01-14 Verdo Trading hørings svar.pdf;

Kære Katrine Pilmark Elkjær

Tak for muligheden for at komme med kommentarer til udkast til de to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder).

Verdo Tradings kommentarer følger her vedhæftet.

Venlig hilsen

BENNY CORNELIUSEN
BIOENERGY MANAGER

E beco@verdo.com

M [+45 5198 0738](tel:+4551980738)

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Energistyrelsen, Center for VE
 Att: kfe@ens.dk og jsju@ens.dk

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Date
 12 January 2021

Verdo Trading A/S
 Agerskallet 7
 DK-8920 Randers NV

Local office
 Kulholmsvej 22
 DK-8930 Randers NØ

T +45 7010 0233
E trading@verdo.com
VAT DK10125421

Read more on
verdo.com

Høringssvar

Kære Katrine Pilmark Elkjær

Tak for muligheden for at komme med kommentarer til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder).

Kommentarer følger her:

TIL HÅNDBOGEN:

Afsnit 2.1 – Definitioner og ordforklaringer

Definitionen af "Restprodukter fra skovbrug":

Kravet om at "Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom," er uhensigtsmæssigt af følgende årsager:

- Store mængder af træ der er angrebet af svamp / råd, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, vil skulle efterlades i skovbunden, til forrådnelse og CO2 frigivelse, og dermed have negativ indflydelse på den samlede reduktion af drivhusgasemissioner, i strid med det overordnede formål
- Det vil indebære en fordyrende arbejdsproces- og administrativ komplikation for skovejeren (faldende indtægter ved samme omkostningsniveau)
- Træ der ikke er syge, men er angrebet af udefrakommende kalamiteter som svamp / råd, fysisk skadede af hjortevildt, påkørsel eller andet, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, bør også omfattes af undtagelserne.

Vi vil derfor anbefale, at Svamp, råd, fysisk skade af hjortevildt, påkørsel eller andet, i definitionen sidestilles med angreb af biller eller sygdom.

Afsnit 3.1 – Omfattede aktører

Indfasning er OK, men vi anbefaler at bagatelgrænserne med tiden fjernes så alle aktører – uanset størrelse – omfattes af bæredygtighedskravene. Det gælder både el- og/eller varmeproducenter OG importører af træpiller. Og det bør ske af følgende årsager:

- Af hensyn til implementering af maksimal mulig bæredygtighed på nationalt plan
- For at vanskeliggøre omgåelse/snyd med reglerne i form af spekulation i grænseværdierne
- For at stille alle aktører på markedet lige og undgå konkurrenceforvridende initiativer
- For at simplificere og rationalisere den administrative byrde ved kontrol / håndhævelse (ens regler, alle lige)

Afsnit 5.2.1 – Dokumentation

Dokumentationskilder

Vi opfordrer til at gøre det tydeligt, at de nævnte Dokumentationskilder er eksempler på kilder der KAN, men ikke nødvendigvis SKAL benyttes.

Afsnit 5.3 - Opfyldelse på skovbrugets kildeområdeniveau (b)

ii Genplantning

Det kan ikke sikres eller garanteres at et areal er skovbevokset indenfor en fastlagt tidsramme. En skovbevoksning opvækst er et produkt af naturlige parametre som intet menneske er herre over. I stedet opfordrer vi til at henvise til FAO's skovdefinition:

"... includes areas with young trees that have not yet reached but which are expected to reach a canopy cover of 10 percent and tree height of 5 meters. It also includes areas that are temporarily unstocked due to clear-cutting as part of a forest management practice or natural disasters, and which are expected to be regenerated within 5 years. Local conditions may, in exceptional cases, justify that a longer time frame is used."

iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Listen med eksempler på tiltag der er nævnt (indsat herunder), kan opfattes som krav, og dermed blive årsag til misforståelser og vi anbefaler derfor at den undlades.

- at der ikke foretages dybdepløjning,
- at hugsten sker med metoder, der beskytter jordbunden
- at høst foregår i sensommeren, hvor jorden er tør, eller om vinteren, når jorden er frossen,
- at der anvendes en fældningspraksis, der forebygger erosion på stejle skrånninger
- at hugst finder sted uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngelområder, for ikke at skade ynglende arter.
- at livstræer efterlades
- at der opretholdes et vist niveau af dødt ved,
- at der ikke drænes,
- at der ikke benyttes pesticider

v. Fældningen opretholder eller forbedrer skovens produktionskapacitet på lang sigt

Betydningen af begrebet "restrukturering af ensaldrende skove" er uklart. Den mest oplagte og mundrette tolkning af teksten er, at "der tilstræbes at opnå en skov hvor alle træer har samme alder." Det beskrevne scenarie er uholdbart i længden, da det med tiden vil genere en naturskov i økologisk balance og dermed umuliggøre hugst. Den eksisterende tekst foreslås derfor erstattet med følgende tekst:

Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at hugsten ikke overstiger skovens årlige tilvækst i kildeområdet set over en periode på [5-10] år, medmindre dette skyldes dokumenteret sygdom eller andre kalamiteter, stormfald eller anden udefra kommende hændelse eller hugsten følger en plan der har til hensigt at opretholde skovens samlede produktionskapacitet på langt sigt. Således også udover planperioden.

5.3.1 – Dokumentation

Aktøren skal kunne dokumentere, at hele biomassen er certificeret efter frivillige ordninger godkendt af EU-Kommissionen.

Alternativt skal aktøren: ...

Det fremgår af teksten, at leverandøren skal benytte satellit- eller orthofotos til dokumentation. Vi vil anbefale, at det også er muligt at anvende målfast kortmateriale.

5.5.1 - Opfyldelse af VE-direktivets kriterier for arealanvendelse og LULUCF på nationalt ni-veau (a):

Love om at bevare og øge kulstoflagre og –dræn samt netto LULUCF-optag (iii)

Overordnet er kravene i dette afsnit så komplekse og omfattende, at det vil påføre aktørerne store byrder og indebærer en stor risiko for fejl som i sidste ende kan være til stor skade for den enkelte aktør. Samtidig er kravet på nationalt / lande-niveau.

Af ovenstående grunde anbefaler vi, at den ansvarlige danske myndighed udarbejder og vedligeholder en "Positivliste" over lande der kan leve op til kravene, Og at en sådan liste stilles til rådighed for aktørerne.

Specifikt teksten P35 øverst. Formuleringen:

...der specifikt har til formål at øge skovkulstoflagre og –dræn med henblik på at modvirke klimaforandringer,

kan i yderste konsekvens udelukke lande der har samme ønske og definerede mål om forøgelse af kulstoflagre – men af andre årsager. Det er uhensigtsmæssigt.

5.5.4 - Opfyldelse af VE-direktivets kriterier for arealanvendelse og LULUCF på kildeområdeniveau (b)

P37:

En økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovenes kulstoflagre og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren

- 1. Definerer kildeområdet*
  - 2. Definerer alle relevante kulstoflagre, over jorden, under jorden, dødt ved, skovbund, og kulstof i jord*
  - 3. Definerer en historisk referenceperiode, f.eks. 2000 - 2009*
  - 4. Beskriver forvaltningspraksis i skoven i referenceperioden*
  - 5. Kvantificerer kulstoflagre og kulstofoptag i kildeområdet i referenceperioden.*
  - 6. Definerer tidsperioden for "lang sigt"*
  - 7. Beskriver forvaltningspraksis i kildeområdet i denne langsigtede tidsperiode*
  - 8. Kvantificerer udviklingen i skovkulstoflagre og –optag i den langsigtede tidsperiode*
  - 9. Sammenligner det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i den fremtidige periode med det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i referenceperioden.*
- Hvis det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i den fremtidige langsigtede periode er lig med eller større end det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i referenceperioden er kravet opfyldt.*

Det vil være en så godt som umulig opgave for en Biomasseproducent at tilvejebringe den nødvendige mængde, og tilstrækkeligt valide, data til objektivt at opfylde kravet. Og med en stor del af individuel tolkning, er der stor sandsynlighed for at forskellige aktører til nå til forskellige resultater i det samme scenario.

Vi anbefaler derfor at der findes en anden lettere tilgængelig og gennemførlig form for dokumentationskrav.

5.6.1 - Opfyldelse af det danske krav til klimabæredygtighed

c) Der anvendes kun restprodukter

4. Restprodukter fra skovbrug, ...

- a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller**

Kravet om at "Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom," er uhensigtsmæssigt af følgende årsager:

- Store mængder af træ der er angrebet af svamp / råd, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, vil skulle efterlades i skovbunden, til forrådnelse og CO2 frigivelse, og dermed have negativ indflydelse på den samlede reduktion af drivhusgasemissioner, i strid med det overordnede formål
- Det vil indebære en fordyrende arbejdsproces- og administrativ komplikation for skovejerne (faldende indtægter ved samme omkostningsniveau)
- Træ der ikke er syge, men er angrebet af udefrakommende kalamiteter som svamp / råd, fysisk skadede af hjortevildt, påkørsel eller andet, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, bør også omfattes af undtagelserne.

Vi vil derfor anbefale, at Svamp, råd, fysisk skade af hjortevildt, påkørsel eller andet, i definitionen sidestilles med angreb af biller eller sygdom.

TIL BÆREDYGTIGHEDSBEKENDTGØRELSEN

§ 11. En virksomhed skal sikre, at bæredygtighedskriterierne i §§ 12-16 opfyldes, når...

Indfasning er OK, men bagatelgrænserne bør med tiden fjernes så alle aktører – uanset størrelse – omfattes af bæredygtighedskravene. Det gælder både el- og/eller varmeproducenter OG importører af træpiller. Og det bør ske af følgende årsager:

- Af hensyn til implementering af maksimal mulig bæredygtighed på nationalt plan
- For at vanskeliggøre omgåelse/snyd med reglerne i form af spekulation i grænseværdierne
- For at stille alle aktører på markedet lige og undgå konkurrenceforvridende initiativer
- For at simplificere og rationalisere den administrative byrde ved kontrol / håndhævelse (ens regler, alle lige)

Med ovenstående håber vi at have bidraget til den forestående proces.

Igen tak for muligheden for at komme med Høringssvar.

Med venlig hilsen

På vejne af Verdo Trading

Benny Corneliussen
 Bioenergy Manager
 M +45 5198 0738
 E beco@verdo.com

Aktdetaljer

Akttitel: J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål

Aktnummer: 336

Akt ID: 2309913

Dato: 12-01-2021 21:52:29

Type: Indgående

Dokumenter: [1] J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280358).eml
[2] Høringssvar fra Asfaltindustrien.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Trine Leth Kølby (tlk@asfaltindustrien.dk)
Titel: J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
E-mailtitel: J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 12-01-2021 21:52
Bilag: Høringssvar fra Asfaltindustrien.pdf;

Kære Katrine Pilmark Elkjær
Hermed høringssvar fra Asfaltindustrien.

Venlig hilsen

Trine Leth Kølby
Miljø Arbejdsmiljø & Uddannelse

ASFALTINDUSTRIEN

Lautrupvang 2   DK-2750 Ballerup
Telefon   50 73 47 64
Reception   36 78 08 22
E-mail   tlk@asfaltindustrien.dk
WWW   www.asfaltindustrien.dk

ASFALTINDUSTRIEN er erhvervs- og arbejdsgiverorganisationen for asfaltvirksomheder og andre virksomheder i vejsektoren.

Fra: Katrine Pilmark Elkjær [mailto:kfe@ens.dk]
Sendt: 9. december 2020 11:41
Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær
Fuldmægtig / Advisor
Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell   +45 33 92 66 41
E-mail   kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk
- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

13. januar 2021
Ref.: Ai/MiU/TLK

Energistyrelsen
Journalnummer 2020-5896.
kfe@ens.dk

kopi til: jsju@ens.dk

Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder).

Asfaltindustrien takker for modtagelsen af høringsmaterialet og har nedenstående bemærkninger.

Vi konstaterer, at der udover udkast til de to bekendtgørelser om bæredygtighed for biomassebrændsler også er sendt et udkast til en bindende håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskravene og kravene til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål. Det vil vi gerne kvittere for. Vi har i flere tilfælde hos andre myndigheder oplevet, at der har været lang ventetid fra en bekendtgørelse udstedes til en tilhørende vejledning bliver klar.

Der er i dag ingen asfaltværker i Danmark, der fyrer med biomasse. Men i forbindelse med modernisering af ældre værker kan det være en mulighed, som de enkelte asfaltvirksomheder vil overveje. Vi har derfor med interesse læst høringsmaterialet, men konstaterer at bekendtgørelser og håndbog tilsammen er ganske omfangsrige og ved første læsning er vanskelige at forstå for udenforstående.

Vi mener f.eks. at de to begreber "produktion af elektricitet, varme, køling og brændsler" og "energiformål i virksomheder" skal defineres enten i bekendtgørelsen eller i håndbogen. Herudover finder vi, at det ser ud til at være et ganske omstændeligt set-up for de virksomheder, der ligger over den nedre grænse for indfyret termisk effekt. Hvis det bliver for administrativt tungt og dermed dyrt kan det måske afholde nogle virksomheder fra at skifte fra fossilt brændsel til bæredygtigt biomasse. Vi henstiller derfor til at der løbende vil være fokus på at reguleringen og implementeringen heraf gør det nemt og enkelt for virksomheder, der har behov for brændsler til procesenergi, at anvende bæredygtige biomassebrændsler.

Med venlig hilsen

Trine Leth Kølby

Aktdetaljer

Akttitel: J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål

Aktnummer: 337

Akt ID: 2307400

Dato: 12-01-2021 21:52:29

Type: Indgående

Dokumenter: [1] J.nr 2020-5896 - Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280358).eml
[2] Høringssvar fra Asfaltindustrien.pdf

3. juni 2021

13. januar 2021
Ref.: Ai/MiU/TLK

Energistyrelsen
Journalnummer 2020-5896.
kfe@ens.dk

kopi til: jsju@ens.dk

Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder).

Asfaltindustrien takker for modtagelsen af høringsmaterialet og har nedenstående bemærkninger.

Vi konstaterer, at der udover udkast til de to bekendtgørelser om bæredygtighed for biomassebrændsler også er sendt et udkast til en bindende håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskravene og kravene til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål. Det vil vi gerne kvittere for. Vi har i flere tilfælde hos andre myndigheder oplevet, at der har været lang ventetid fra en bekendtgørelse udstedes til en tilhørende vejledning bliver klar.

Der er i dag ingen asfaltværker i Danmark, der fyrer med biomasse. Men i forbindelse med modernisering af ældre værker kan det være en mulighed, som de enkelte asfaltvirksomheder vil overveje. Vi har derfor med interesse læst høringsmaterialet, men konstaterer at bekendtgørelser og håndbog tilsammen er ganske omfangsrige og ved første læsning er vanskelige at forstå for udenforstående.

Vi mener f.eks. at de to begreber "produktion af elektricitet, varme, køling og brændsler" og "energiformål i virksomheder" skal defineres enten i bekendtgørelsen eller i håndbogen. Herudover finder vi, at det ser ud til at være et ganske omstændeligt set-up for de virksomheder, der ligger over den nedre grænse for indfyret termisk effekt. Hvis det bliver for administrativt tungt og dermed dyrt kan det måske afholde nogle virksomheder fra at skifte fra fossilt brændsel til bæredygtigt biomasse. Vi henstiller derfor til at der løbende vil være fokus på at reguleringen og implementeringen heraf gør det nemt og enkelt for virksomheder, der har behov for brændsler til procesenergi, at anvende bæredygtige biomassebrændsler.

Med venlig hilsen

Trine Leth Kølby

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål

Aktnummer: 338

Akt ID: 2306981

Dato: 12-01-2021 13:54:35

Type: Indgående

Dokumenter: [1] SV Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr. 2280358).eml

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Fra: 'fri@frinet.dk' (fri@frinet.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål
E-mailtitel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 12-01-2021 13:54

FRI takker for muligheden for at afgive hørings svar på ovenstående høring.

Vi har ingen bemærkninger til den, da den ikke direkte påvirker rammebetingelserne for rådgivende ingeniørvirksomheder.

Med venlig hilsen

Ulrik Ryssel Albertsen

Erhvervspolitisk Chef
Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Aktdetaljer

Akttitel: SV: høringsvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse
Aktnummer: 372

Akt ID: 2332856

Dato: 28-01-2021 11:37:59

Type: Indgående

Dokumenter: [1] SV høringsvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.eml
[2] høringsvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.eml
[3] Håndbog biomasse høringsvar pfat_e.pdf

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk)
Cc: Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Fra: Ditte Galsgård (dg@skovforeningen.dk)
Titel: SV: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse
Sendt: 28-01-2021 11:37
Bilag: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.eml; Håndbog biomasse høringssvar pfat_e.pdf;

K re Energistyrelsen

Jeg kan se af det fremsatte lovforslag og h ringssamling, at vores bidrag fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse ikke indgår.

Hvad er årsagen til det?

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård

Politisk konsulent, Cand. silv.
Erhvervspolitisk Afdeling

Dansk Skovforening (Danish Forest Association)

Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C, Danmark
Web: www.skovforeningen.dk | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Direkte:

Mobil: 2611 7517
E-mail: dg@skovforeningen.dk

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation. Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier.

Fra: Ditte Galsgård
Sendt: 15. januar 2021 13:40
Til: kfe@ens.dk
Cc: jsju@ens.dk
Emne: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

K re Energistyrelsen
Hermed høringssvar fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.

God weekend

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård
Politisk konsulent, Erhvervspolitisk Afdeling

Dansk Skovforening (Danish Forest Association)

Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C, Danmark

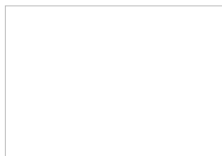
Web: www.skovforeningen.dk | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Direkte: Telefon

: 3378 5217

Mobil: 2611 7517

E-mail: dg@skovforeningen.dk

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation. Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier. Læs mere i vores [profilbrochure](#).

Til: kfe@ens.dk
Cc: jsju@ens.dk
Fra: Ditte Galsgård (dg@skovforeningen.dk)
Titel: høringssvar j. nr. 2020-5896 fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse
Sendt: 15-01-2021 13:40
Bilag: Håndbog biomasse høringssvar pfat_e.pdf;

K re Energistyrelsen
Hermed høringssvar fra Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.

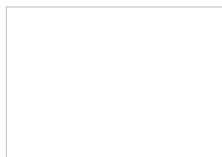
God weekend

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård
Politisk konsulent, Erhvervspolitisk Afdeling

Dansk Skovforening (Danish Forest Association)
Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C, Danmark
Web: www.skovforeningen.dk | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Direkte: Telefon
: 3378 5217
Mobil: 2611 7517
E-mail: dg@skovforeningen.dk

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation. Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier. Læs mere i vores [profilbrochure](#).

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

15. januar 2021

DG

Høringsvar på 'Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.' og 'Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål'. J. nr. 2020-5896

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse (PfAT) takker for muligheden for at kommentere på Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. samt bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (HB 2021).

Strukturel ændring

PfAT bifalder, at der er udarbejdet en håndbog, som gør de juridiske tekster mere praksisnære. For at gøre håndbogen mere anvendelig i praksis og undgå eventuelle misforståelser, foreslår vi en strukturel ændring af håndbogen. Som det er nu, er håndbogen bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet er beskrevet for sig og de ekstra danske krav beskrevet for sig. Denne opdeling efter, hvor kravene kommer fra, kunne vi ønske os udvisket i håndbogen, så de krav, der nu engang kommer til at gælde, sammenskrives i kapitlerne. Det vurderer vi, vil give et bedre overblik. Det er fint at bekendtgørelsen er bygget op om den politiske sondring mellem krav fra EU og de ekstra danske krav.

PfAT foreslår endvidere, at der udarbejdes en form for flow-diagram, så det er lettere at overskue hvilke krav der kan opfyldes og på hvilken måde. Diagrammet kan starte med "Er det dansk produceret biomasse?" og lede videre over spørgsmål som "er biomassen certificeret efter FSC, PEFC eller SBP?" osv. Det vil skabe et bedre overblik over kravene for den enkelte leverandør. Siden det er en dansk håndbog er det ønskeligt, at det klart bliver beskrevet, hvad kravene er ud over henholdsvis FSC/PEFC og SBP for biomasse fra Danmark.

Håndterbare krav også for den lille producent

Det er vigtigt, at kravene til producenten bliver anvendelig i praksis. Bliver det kompliceret for den lille lokale flisproducent risikerer man, at den dansk producerede bæredygtige biomasse ikke længere kan leveres til de lokale varmeværker, som derfor i stedet må købe biomassen i udlandet af de store leverandører.

Krav om bæredygtighed bør være på produktet og ikke ud fra anvendelsen

PfAT finder det stadig og grundlæggende forkert, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på produktets anvendelse. Hvis man laver flis af et læhegn så må det gerne leveres til alt andet end energiforsyning. Det samme gælder træpiller som f.eks. gerne må anvendes til strøelse uden at leve op til kravene. Der bør være krav om bæredygtighed for *produktet* og ikke *anvendelsen*. Tilmed er der tale om et restprodukt fra primærproduktionen af træ, som det ville give mere mening at regulere på end på restproduktet, hvis der er et politisk ønske om regulering.

Regulering skal foretages i den rette kontekst

Særligt 2 forhold er iøjnefaldende i håndbogen. Der er indført et krav om at efterlade 5 træer til naturlig henfald og død, hvilket partnerskabet på ingen måde mener hører hjemme i denne sammenhæng.

Samtidig blandes definitionen på restprodukter og det politiske valg om at sætte en 20 cm diametergrænse for træ anvendt til biomasse til energiformål sammen. Det er derfor vigtigt at gøre klart, at de 20 cm er et politisk valg og ikke en faglig definition, der kan anvendes i anden henseende. Vi mener, at diametergrænsen skal fjernes, som vi også har gjort opmærksom på i forbindelsen med den tidligere høring af loven.

Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

I bekendtgørelsens §14 stk. 3 henvises der til, at rapporterede emissioner fra LULUCF sektoren ikke overstiger optaget. Det virker ulogisk, at det er dette tal der henvises til, da overskriften i afsnittet drejer sig om skovbiomasse mens LULUCF inkluderer ændring i arealanvendelse bredt inkl. landbrugsjord.

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen

Der arbejdes både i bekendtgørelse og håndbog med definitioner, hvor der er eksempler på at de ikke er ens, hvilket kan blive problematisk. Det gælder f.eks. indfyret termisk effekt.

S.8

Anden produktion. En produktionsproces, der ikke er landbrug, skovbrug eller træindustri, fx frugtplantager, pinjekernerproduktion, gummiplantager eller juletræer uden for skov.

Juletræer kan principielt betragtes som skov jfr. definitionen, idet det bliver højstammet skov, hvis træerne får lov at stå eller overgår til klippegrønt. Hvor hører juletræer hjemme, hvis de ligger op til skov/i udkanten af skoven?

S.9

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Hvor adskiller en frivillig ordning sig fra en certificeringsordning jfr. definitionen? Der stilles krav til at den frivillige ordning godkendes af EU, så må det formodes, at der er tale om de store certificeringsordninger og ikke former for alternativ dokumentation. Der bør være en konkret henvisning til, hvor listen over EU godkendte frivillige ordninger kan findes.

Det lader til at certificeringsordningerne selv skal søge EU om at komme på listen. Så vidt vi er informeret er der pt. kun to ordninger, der er i proces nemlig SBP og SOME. Det er tvivlsomt, at der vil være en reel fyldestgørende liste med certificeringsordninger allerede til sommer, så der bør indføres en overgangsordning, hvor man fra dansk side fx anerkender FSC, PEFC og SBP frem til EU er klar med deres liste.

S.9

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstopoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

Det er uklart hvordan den definition skal forstås. En stor del af den danske flisproduktion sker i skoven enten direkte fra rod eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven? Eller er der tale om første distributionssted efter biomassen har forladt skoven?

S.10

Kildeområde (forsyningsområde) (eng: "sourcing area"): Geografisk afgrænset område, som råprodukter i form af biomasse stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til, at risikoen i forbindelse med biomassens bæredygtigheds- og lovligheds karakteristika kan vurderes. Definitionen kræver

- at området, hvorfra biomassen er hentet, er geografisk afgrænset, kendt, og kan blive vist på et kort.

- at den information, som er nødvendig for at kunne vurdere overholdelse af bæredygtighedskriterierne er tilgængelig fra uafhængige offentlige eller private institutioner, som har kompetencen til at producere pålidelig information.

- at forholdene i kildeområdet er tilstrækkelig ensartede kræver som minimum, at den samme lovgivning gælder i hele området.

Kildeområder for skovbiomasse betegnes skovbrugets kildeområde (eng: "forest sourcing area").

Siden det er en håndbog, så ville det være dejligt med et eksempel på hvordan man opfatter betegnelsen kildeområde i Danmark. PfAT formoder Danmark kan angives som kildeområde ud fra teksten.

S.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

De seneste tal i den danske hugststatistik 2019 viser, at andelen af brændesalg skrumper. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis, hvorfor sætningen "som ellers efterlades på arealet efter høst" bør udgå. Det er vigtigt, at restdefinitionen forstås i bredere forstand end træ, der ville blive liggende efter høst, så også "brændetræ" indgår. Brændetræ kan defineres som: træ med calamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning.

Historisk har man mange steder samlet restprodukter efter høst og afbrændt dem på stedet – der er ikke nødvendigvis plads til at efterlade restprodukterne og de kan også være såvel en brandfælde som grobund for opformering af skadedyr.

Det er fejlplaceret at de politisk definerede dokumentationskrav indgår i definitionen for restprodukter for skov, da dokumentationskravet ikke favner begrebet restprodukt. Kravene afgrænser så det blot er en fraktion af restprodukter fra skov, som er i den "kasse".

Der er mange eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energitræ fx træ af dårlig kvalitet (fx træarter, der ikke egner sig til industri, træ med skævheder eller tvistet ved, træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader, sygdomsramt træ). Når der anvendes ammetræer, kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger. Ammetræerne er med til at danne et godt skovklima og hjælper den blivende bevoksning på vej og samtidig er ammetræerne med til hurtigt at binde en masse CO₂ i de unge kulturer. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet der gør at de pt. ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes til energiformål.

Restprodukter fra skovbrug er træ som ikke kan anvendes i savværker. Når I vælger et dokumentationskrav, der indeholder diameterbegrænsning og andel af energitræ i afsnit 5.6, indeholder den kun en delmængde af restprodukter fra skovbrug. Vi forstår, at det kan være nødvendigt i yderste konsekvens, når der ikke findes anden data, som indikerer bæredygtig drift, idet det til dels er målbare faktorer – om end det så udelukker en del af restprodukterne fra

skovbruget i denne sammenhæng. Vi mangler stadig at se det faglige belæg for valget af faktorerne.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

Definitionen af restprodukter i bekendtgørelsen lyder:

17) Restprodukt: Et stof, som ikke er det slutprodukt eller de slutprodukter, der er det primære formål med produktionsprocessen, og processen er ikke bevidst ændret for at producere det.

18) Restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug: Restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, og som ikke omfatter restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning.

Som skovbrugserhverv definerer vi vores slutprodukt og primære formål med produktionsprocessen som værende, at producere træ til anvendelse i fx byggeri og møbelindustri, hvilket kræver træ i en vis kvalitet og dimension. I den proces opstår der en del restprodukter, som ikke er savværksegne.

PfAT mener, at der i definitionen kun bør indgå de første tre linjer, og undlade de særlige klimakrav, der stilles i 5.6

S.12

"Stammetræ: Omfatter stammen af hele fældede træer. Kategorien omfatter træ aflagt som stammer herunder både såkaldt "high value, som kan anvendes på savværk" og "low grade stemwood"."

Der bør tilføjes 'afgrenede' i "omfatter *afgrenede* stammer af hele fældede træer" Low grade stemwood er fx 3 m træ og er et restprodukt, der pt. kun kan afsættes til energitræ. Denne kvalitet kan lige så godt høre under resttræ.

Forslag til definition: "Omfatter rundtræ, som er oparbejdede effekter i en fast længde og som er afgrenede."

Hvis der er en rådden bund bør det være lowgrade/rest.

I praksis er er muligt at opgøre stammetræ i to kategorier: rundtræ og heltræ.

S ??

Hvor er energipil placeret. Det er et primærprodukt fra landbrug men det er uklart undervejs om det holder hele vejen igennem.

Hvor lander flis fra naturpleje fx hederydning? Er det træbiomasse fra ikke-skov?

S.14

"Biomasse fra skovbrug:

- *Det indgår i det særlige danske klimakrav til træbiomasse, at der i visse situationer kun må anvendes restprodukter fra skovbrug. Der stilles i denne situation særlige krav til dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug.*
- *Ved beregning af drivhusgasemissionsbesparelsen er det nødvendigt at skelne mellem primære produkter og restprodukter. Det er fx nødvendigt for at afgøre hvilken standardværdi der skal anvendes, om det fx er "træflis fra restprodukter fra skovbrug" eller "træflis fra stammetræ".*
- *I den årlige indberetning skal der ligeledes skelnes mellem restprodukter og stammer"*

Jfr. vores kommentar til definition på stammetræ er det i praksis ikke muligt med den eksisterende definition på stammer at lave denne skelnen. Der kan skelnes imellem restprodukter og gavntræ (gavntræ defineret som træ der kunne anvendes på et savværk eller træindustri)

S.24

"Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i - v."

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en liste over de anerkendte ordninger. Det er vigtigt hurtigst muligt at få afklaret, hvilke ordninger der gælder, så skovejere kan forberede sig.

Vi formoder at FSC, PEFC og SBP bliver anerkendt som certificeringsordninger. Det fremgår af side 26, at hvis arealer er certificeret opfylder det bæredygtighedskriterierne i-v i sig selv. SBP er ikke en arealcertificering, men arbejder med bæredygtighedskrav. SBP har opfyldt kravene fra Brancheaftalen, og PfAT anser den som et vigtigt redskab. Det vil derfor være særdeles problematisk, hvis ikke SBP – som er den højeste standard inden for værdikæde certificering – ikke i sig selv er tilstrækkelig.

S.26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan vil man skelne mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige

arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

S.26

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Der kan skrives uden for defineret yngletid. Yngletid generelt kan være det meste af året. Bør være præciseret hvilke arter der skal tages hensyn til. Skovduer kan f.eks. principielt være ynglende stort set hele året og kan findes i alle skovområder.

S.27

iii Beskyttelse af udpegede naturområder Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der findes nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder samt lovgivning, der beskytter disse områder. Kravet er også opfyldt, hvis kildeområdet hverken indeholder eller grænser op til nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder.

Der er tidligere afgivet politisk løfte om, at der ikke kom erstatningsfri indskrænkning af arealer i Natura 2000. Ovenstående kan give unødigt usikkerhed om hvorvidt man må anvende træ fra beskyttede områder. Igen må det gerne konkretiseres med eksempel fra Danmark hvad der er tilladt. Der findes produktionsskov i mange af de danske Natura 2000-områder, som også fremadrettet bør kunne levere flis til energisektoren. PfAT formoder, at så længe der er planer for områderne og de følges vil høst være legal.

S.29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. PfAT formoder, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal, som stadig er skov. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen.

S.29

iv fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Jordbundens kvalitet dyrkningsmæssig og biodiversitet er ikke nødvendigvis sammenhængende. Det kan faktisk være godt for biodiversiteten med skader på rødder og små vandstuvninger som følge af aktivitet med maskiner men det er skidt for den dyrkningsmæssige sigt. Eksempler på konkrete tiltag bør fjernes, idet de ikke alle er relevante, og der bør kun henvises til relevante nationale skovstandarder.

S.30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav

Det kan være svært at fremskaffe satellitbilleder samt svært at erkende nye plantninger de første år på disse fotos. I Danmark må det være nok at levere en fil over arealerne, så kan luftfotos fra forskellige årstal genfindes online. Dette ønskes indskrevet i håndbogen.

S.31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

Kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død hører på ingen måde hjemme i denne sammenhæng. Det er uklart om det drejer sig om de særlige bevaringsværdige områder eller alle områder.

Grundlæggende er der tale om unødigt detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Samtidig er det et krav, der er utrolig svært at administrere. Verifikator skal i alt evighed ud og tjekke at træerne stadig står der, og kommer der nye ejere skal de bibeholde træerne – det bliver et administrativt kaos. Det giver heller ikke mening at udpege 5 træer i første tynding til naturligt henfald og død, hvis bevoksningen er 10 år? Der står levende træer skal udpeges, hvad med eksisterende døde træer? – har ejer allerede efterladt træer til henfald vil de ikke blive godskrevet for eventuelt efterladte døde træer. Kravet skal udelades.

Der er krav til højstubbe og efterladelse af dødt ved i FSC og PEFC, mens det er ikke muligt for SBP at efterleve dette – kun i form af at efterlade nogle træer ved fældning, men der er ikke en

opfølgende handling på at tjekke om de består i alt evighed. Her skal det også huskes, at der ikke afdrives for at lave flis, men for at lave træ til byggeri og møbelindustri m.fl. Flisen er blot et restprodukt af denne produktion! Der er dermed tale om en regulering af den primære produktion via restproduktet. Det er kritisabelt.

S.31

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som partnerskabet læser det, fremgår det, at man kan udtage produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævnes kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det så længe skovene dyrkes efter godt forstlige principper. Forventningen bør præciseres.

S.32 (31)

"Særlige arter" er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske Rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Der henvises til, at særlige arter er beskyttede arter eller arter der fremgår af den danske Rødliste der vurderes i risiko for at uddø. Der er over 1800 arter i de tre første kategorier i rødlisten. Blandt disse kan nævnes en meget lang række arter som er i kraftig fremgang og/eller som er under indvandring til Danmark og derfor det modsatte af at være ved at uddø.

Og hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Og skal særlige arter afføde, at der skal efterlades træer til henfald og død? Hvordan vil man gøre med flis fra udlandet, der må være stor forskel på potentielle rødlistet og deres kvalitet?

Rødlisten er derfor ikke et værktøj, der kan anvendes til dette formål.

S.32

Vurderingen skal anvende HCV konceptet (High Conservation Value), jfr. informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV som begreb/koncept er fra en lille organisation, og det er ikke nødvendigvis et bredt anerkendt system. Den kræver meget detaljerede informationer.

Det fremgår, at man skal vise hvordan man anvender HCV konceptet. Det bør ikke være et krav, hvis man er certificeret.

Der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

S.33

Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.

Stikprøvekontrol fra verifikator gælder det også ved certificerede mængder og dermed de frivillige ordninger? I så fald vil det være ekstra arbejde, at der laves ekstra kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

S.35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC – ligesom alle andre lande. Det er en postgang for tidligt at kræve det, da data er forsinket. Der bør ses på kulstofbalance i skovbruget så landbrugets balance ikke indgår ved den endelige vurdering af kulstoflager.

S.38

Skovstatistik. Dokumentation kan være en national eller en regional skovstatistik eller en skovstatistik for kildeområdet lavet af en uafhængig sagkyndig institution, som viser, at kulstofindholdet i den stående vedmasse (levende træer over jord) samt evt. i dødt ved i den seneste 5 års periode frem til seneste statistik-år ikke er faldet i forhold til det gennemsnitlige skovkulstoflager i den foregående 5 års periode eller i forhold til perioden 2015 – 2020. Det er som minimum tilstrækkeligt, at statistikken indeholder data for den levende biomasse over jord (stående vedmasse), men mængden af dødt ved kan inkluderes, såfremt der findes pålidelige data herfor.

5 år er en kort tidshorisont set med skovbrugsmæssige øjne. En skæv aldersklassefordeling kan gøre udslag ligesom "katastrofer" som stormfald. Der kunne derfor åbnes for en mulighed for vurdering, hvis kravet ikke opfyldes.

S.39

Med restprodukter menes i denne forbindelse:

- 1. Træaffald*
- 2. Rester fra træindustri*
- 3. Rester fra anden produktion*

4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Som nævnt under definitionen af restprodukter for skov anser PfAT punkt a og b som en politisk defineret afgrænsning, som kun rammer en del af restproduktfraktionen. Hvis man politisk ønsker at bibeholde dokumentationskravet bør den som minimum omformuleres til:

”4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv.

For at sikre at restprodukter ikke har en negativ klimaeffekt, er det politisk besluttet at produkter fra skovbruget, hvor det ikke er muligt med anden dokumentation desuden skal opfylde nedenstående krav a eller krav b.

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om træ med kalamiteter som fx stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, tørke osv. og andet træ, der ikke egner sig til savværksbrug [på tilsvarende måde ENS har forudsat som high grade og low grade].

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller skadede som følge af kalamiteter fx bille- eller sygdomsangreb og skovbrand.”

Denne afgrænsning af restprodukter fra skov indeholder ikke alle restprodukter fra skov er det vigtigt at slå fast. Det må anses som et forvaltningsværktøj, der kun inddrager en del af restproduktet. Det giver ikke mening i praksis at arbejde med en fast diametergrænse, og vi kan ikke se det faglige belæg for 20 cm i brysthøjde – hvor kommer det fra?

Samtidig vil det være praktisk umuligt at kontrollere i processen. I løvtræ er det vanskeligt at måle diameteren ved maskinel tynding. Det efterlader en lang række skøn til manden, der sidder i maskinen. Det vil også være bekosteligt i nåletræskovbruget. Trametstræ og skrælletræ udgør i vekslende omfang en større eller mindre del og kan på nogle ejendomme udgøre en betragtelig del. Stykket sidder i bunden af træet, så man kan ikke bare lade den være.

En grænse på 20 cm vil fjerne det økonomiske grundlag for et løvskovbrug. Junckertræ udgør i mellemaldrende bøg pga. kvalitetskrav kun 20-30 % af mængden, der dimensionsmæssigt opfylder kravene. I ældre bevoksninger er det 10-20 %. Det findes pt. ikke noget alternativ til energitræ, som tidligere blev afsat som brænde.

I forhold til kravet om maksimalt 50% til energiproduktion kan det ramme unge skove med ujævn aldersfordeling hårdt.

Saneringshugst ser ikke ud til at kunne anvendes ud fra ordlyden. Træet skal være dødt før det kan anvendes, med ordene gået ud som følge af... bemærk, det er det *endnu levende* billeramte træ, der er farligt for den resterende bevoksning! Der bør anvendes begrebet 'ramt af kalamiteter' frem for blot biller. Skovbrand skulle også gerne kunne anvendes. Skadede og ramte træer bør kunne fældes, før de er gået helt ud.

Som overskrift på dette afsnit fremgår det, at der er tale om danske krav til klimabæredygtighed af skovbiomasse. I ovenstående indgår anden produktion (ikke skovbiomasse) som en del af definitionen på restprodukter, som må betyde, at den type biomasse også skal opfylde kravene? Samtidig må det betyde, at træ fra ikke-skov ikke skal opfylde kravene om en diametergrænse? Det er konkurrenceforvridende og endnu en grund til at udelade diameterskelnen.

S.40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Et dimensionskrav om 20 cm i brysthøjde er problematisk i forhold til at skulle kunne dokumentere det. Fx kan der være nogle tyndingstræer over 20 cm, der ikke kan findes anden anvendelse og tages ud i samme omgang som resten af tyndingstræerne under 20 cm. Set med praktiske øjne har PfAT svært ved at se hvordan erhvervet i praksis skal kunne dokumentere kravet, samt hvordan verifikator skal kunne kontrollere det.

S.40

Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomasetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Hvorfor er der kun krav, når det gælder skovbiomasse? Skal der også verificeres for, at det er affald? SBP løfter dette krav fint. Skovcertificeringen dækker det ikke. Det ender med, at man skal dobbeltcertificere både skovcertificering og SBP. Det vil være særdeles byrdefuldt for ikke mindst de mindre skovejendomme – og dem er der mange af i Danmark!

Vi forstår behovet for at sikre, at den anvendte biomasse kategoriseres rigtigt. Derfor er dette afsnit placeret helt forkert, og bør i givet fald opfyldes for alle kategorier og ikke kun skovbiomasse.

Første opsamlingssted – hvis det er varmeværket. Skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket at disse steder er der særlige krav. Hvorfor står den kun under skovbiomasse – hvad med det fra ikke-skov, affald m.m.?

S.41

Krav til træbiomasse fra ikke-skov

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme en certificeringsordning på plads. Det bliver ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer. Der kan evt. være en indfasning, så krav om sporbarhed kommer til sommer og selve dokumentationskravet udsættes.

Vi forudsætter, at krav til særligt sagkyndige kan fastsættes i certificeringsordningen, samt at det, som i SBP ordningen, kan defineres med verifikator, hvilke kompetencer der skal være til stede.

S. 44

Krav til restprodukter fra træindustri

Det virker umiddelbart som om træindustrien vil få svært ved at opfylde kravene med mindre de kun anvender certificeret træ i deres primærproduktion. Der virker ikke hensigtsmæssigt, idet det kan resultere i at restprodukterne fra træindustrien ikke kan afsættes og måske ender med at blive lagt på lager til det forgår – og dermed afgiver kulstof til atmosfæren uden at det har en reel anvendelse.

Det bør indgå i betragtningen, at der er tale om et decideret restprodukt – nemlig rester fra forarbejdning af træ til varige produkter. Der bør ikke være yderligere krav for at dokumentere, at der er tale om et restprodukt.

S. 45

Tabel 1

Krav til affald har kun et krav om type. Hvad er årsagen til, at der ikke er krav om geografisk oprindelse, så man kan dokumentere hvor det kommer fra? Der skal være en undtagelse for haver leveret til have/park affald, hvor genbrugspladsen kan være oprindelsen. Hvis ikke der er krav i denne kategori til at kunne dokumentere oprindelse kan det være en åben invitation for omgåelse af intentionerne i håndbogen.

S. 58

Krav om indberetning og verifikation

Der bruges mange ord om måske det samme i forhold til virksomhed, operatør, aktør m.m. Det bliver forvirrende, hvem og hvad der henvises til.

S. 61

Biomassetyper

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv. Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport Side 61 / 142

- 1. Restprodukter fra skovbrug*
- 2. Stammetræ*
- 3. Hurtigvoksende stævningskov (eukalyptus)*
- 4. Hurtigvoksende stævningskov (poppel gødet)*
- 5. Hurtigvoksende stævningskov (poppel ugødet)*
- 6. Træbiomasse fra landbrug,*
- 7. Restprodukter fra træindustri*
- 8. Restprodukter fra anden produktion*
- 9. Affaldstræ*
- 10. Træbiomasse fra "ikkeskov"*

Desuden skal oplyses oplyses

- 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
- 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
- 3. Træarter (løv, nål)*

Hvad skal oplysning om, hvorvidt det er løv eller nål bruges til i sidste ende ved rapportering. Det er svært at opfylde kravet. I dag er der to niveauer som blot sandsynliggøres og det er svært i sig selv. Stilles der krav om opgørelse af biomassetype, bør det være tilstrækkeligt at sandsynliggøre det frem sporbar opgørelse på læsniveau. Det reelle fordeling mellem løv og nål kan ikke angives præcist i varierede skove.

Hvilke af disse oplysninger anvendes til hvad, og hvor store krav er der til fuld sporbarhed. Det er i praksis stort set *umuligt* at tilvejebringe registreringer af disse forhold på læsniveau. Og er de data virkelig nødvendige? Det bør ses ud fra en massebalancebetragtning og en tilnærmelse. Er det blot til statistisk brug, kan der gives et omtrentligt estimat - ikke engang med et kæmpe stort administrativt arbejde, vil erhvervet kunne tilvejebringe de tal.

Med venlig hilsen

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

ved

Jan Søndergaard, Dansk Skovforening

Steen V Rieber, HedeDanmark

Michael Sheedy Gehlert, De Danske Skovdyrkerforeninger
Claus Clemmensen, Danske Maskinstationer og Entreprenører

Fakta om aktørerne:

Dansk Skovforening er skovenes politiske talerør og brancheorganisation for danske private og offentlige skovejere. Desuden er en række personer, virksomheder og organisationer, der ikke ejer skov, medlemmer. *Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier.* Læs mere på www.skovforeningen.dk

HedeDanmark a/s er Danmarks største selskab inden for udvikling og levering af serviceydelser til skove, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. HedeDanmark har cirka 1.000 medarbejdere i Danmark og internationalt og havde i 2009 en omsætning på knap 1,1 mia. kroner opnået gennem samhandel med kunder og leverandører i mere end 40 lande. HedeDanmark er Danmarks største leverandør af biomasse fra skov til danske kraftværker og varmeværker. Læs mere på www.hededanmark.dk.

De Danske Skovdyrkerforeninger er koordinerende organ for 5 lokale, selvstændige skovdyrkerforeninger, der repræsenterer cirka en tredjedel af Danmarks skovejere svarende til op mod 4.500 medlemmer. Foreningerne er tilsammen involveret i driften af 85.000 hektar skov. Herudover samarbejder De Danske Skovdyrkerforeninger med både kommunale og private virksomheder om pasning af grønne arealer. Læs mere på www.skovdyrkerne.dk

Danske Maskinstationer og Entreprenører, DM&E, er brancheforeningen for skoventreprenør-maskinstations- og entreprenørvirksomheder. Foreningen har ca. 700 medlemsvirksomheder, der samlet beskæftiger omkring 5.000 mennesker. DM&E varetager virksomhedernes politiske interesser, og for at skabe gode rammevilkår, samt udvikling af danske entreprenørvirksomheder. Læs mere på www.dmoge.dk

Energistyrelsen

Aktdetaljer

Akttitel: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål, J nr. 2020 - 5896: ES 12-2021.

Aktnummer: 380

Akt ID: 2305186

Dato: 11-01-2021 11:23:55

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål, J nr. 2020 - 5896 ES 12-2021..eml

3. juni 2021

Til: Katrine Pilmark Elkjær (kfe@ens.dk), Jonas Jürgens (jsju@ens.dk)
Cc: ES (es@es-daa.dk)
Fra: ES (es@es-daa.dk)
Titel: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål, J nr. 2020 - 5896: ES 12-2021.
Sendt: 11-01-2021 11:24

ES 12-2021

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål. ES har ikke bemærkninger til de to udkast.

Med venlig hilsen / Best Regards
Dan Banja
Oberstløjtnant / Lt. Colonel
Generalsekretær / Secretary-General
Vice chair ECOGAS & Member of GA.COM & CAS.COM
Blålersvej 51
DK-2990 Nivå
Mobil: +45 2480 2256
www.es-daa.dk

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

 Only print this e-mail if necessary.

Aktdetaljer

Akttitel: Eksterne hørings svar - samlet Aktnummer: 384

Akt ID: 2313731

Dato: 19-01-2021 15:18:29

Type: Intern

Dokumenter:

- [1] Aktdokument.html
- [2] Høringssvar.docx
- [3] 3F.msg
- [4] Asfaltindustrien.pdf
- [5] Biogas Danmark.pdf
- [6] Dall Energy1.msg
- [7] Dall Energy2.pdf
- [8] Dansk Affaldsforening.pdf
- [9] Dansk Arbejdsgiverforening.msg
- [10] Dansk Energi og Dansk Fjernvarme.pdf
- [11] Dansk Erhverv.pdf
- [12] Dansk Miljøteknologi.msg
- [13] Dansk Skovforening.pdf
- [14] Danske Halmleverandører.pdf
- [15] Danske Maskinstationer & Entreprenører.pdf
- [16] DSH Wood.msg
- [17] Erhvervsflyvningens Sammenslutning.msg
- [18] HOFOR.pdf
- [19] Landbrug og Fødevarer.pdf
- [20] Nature Energy.pdf
- [21] Partnerskabet for ansvarlig træbiomasse.pdf
- [22] PL skovejere.pdf
- [23] Preferred by Nature.pdf
- [24] Rådet for Grøn Omstilling.pdf
- [25] Træ- og Møbelindustrien.pdf
- [26] Verdens Skove mfl.pdf
- [27] Verdo Trading.pdf

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Hørings svar til udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. og udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtigheds krav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (HB 2021)

Høring fra den 9. december 2020 til den 15. januar 2021	
1.	3F
2.	Asfaltindustrien
3.	Biogas Danmark
4.	Dall Energy
5.	Dansk Affaldsforening
6.	Dansk Arbejdsgiverforening
7.	Dansk Energi og Dansk Fjernvarme
8.	Dansk Erhverv
9.	Dansk Miljøteknologi
10.	Dansk Skovforening
11.	Danske Halmleverandører
12.	Danske Maskinstationer og Entreprenører
13.	DSH Wood
14.	Erhvervsflyvningens Sammenslutning
15.	HOFOR
16.	Landbrug og Fødevarer
17.	Nature Energy
18.	Preferred by Nature
19.	Partnerskabet for ansvarlig træbiomasse
20.	Paul Lillelund
23.	Rådet for Grøn Omstilling
24.	Træ- og Møbelindustrien
25.	Verdens Skove, Greenpeace, WWF – Verdensnaturfonden, Rådet for Grøn Omstilling, Dansk Ornitologisk Forening, Klimabevægelsen og Danmarks Naturfredningsforening
26.	Verdo Trading

Til: kfe@ens.dk, jsju@ens.dk
Fra: Jesper Lund-Larsen, Den Grønne Gruppe (jesper.lund.larsen@3f.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål 2020 - 5896
Sendt: 15-01-2021 11:02
Bilag: image001.png; image003.png; image005.png;

3F har modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelser i høring.

Bekendtgørelserne omhandler krav til bæredygtighed, hvilket vi finder er meget relevant at inddrage.

Desværre må vi konstatere at man i udkastene ikke har sat fokus på den sociale del af bæredygtighedsbegrebet, men blot nævnt det nærmest i en parentes.

I det ene udkast har de sociale krav kun nævnt under certificering og i bekendtgørelsen om håndbog er det direkte nævnt at sociale forhold ikke er medtaget.

Efter vores opfattelse kan man ikke anvende begrebet bæredygtighed hvis man ikke stiller de tre områder, social, miljø og økonomi ligeværdigt. Vi skal derfor anmode om at de sociale aspekter, så som arbejdstagerrettigheder, ordentligt arbejdsmiljø, organiserings frihed m.m. medtages i de to bekendtgørelser så det tydeligt fremgår at sociale aspekter er en del af bæredygtighedsbegrebet.

Hvis de sociale aspekter ikke medtages, skal man ændre titlen på bekendtgørelserne således at de kun omhandler miljøet, biodiversitet og lign. og ikke omfatter bæredygtighed.

De bedste hilsner

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøpolitiskonsulent

Kampmannsgade 4
DK 1790 København V

Mobil: +45 21 45 74 32

e-mail: jesper.lund.larsen@3f.dk

Web: www.grønnejob.dk
Web: www.baujordtilbord.dk
Web: www.3f.dk

P Tænk på miljøet før du printer

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

13. januar 2021
Ref.: Ai/MiU/TLK

Energistyrelsen
Journalnummer 2020-5896.
kfe@ens.dk

kopi til: jsju@ens.dk

Hørings svar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder).

Asfaltindustrien takker for modtagelsen af hørings materialet og har nedenstående bemærkninger.

Vi konstaterer, at der udover udkast til de to bekendtgørelser om bæredygtighed for biomassebrændsler også er sendt et udkast til en bindende håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskravene og kravene til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål. Det vil vi gerne kvittere for. Vi har i flere tilfælde hos andre myndigheder oplevet, at der har været lang ventetid fra en bekendtgørelse udstedes til en tilhørende vejledning bliver klar.

Der er i dag ingen asfaltværker i Danmark, der fyrer med biomasse. Men i forbindelse med modernisering af ældre værker kan det være en mulighed, som de enkelte asfaltvirksomheder vil overveje. Vi har derfor med interesse læst hørings materialet, men konstaterer at bekendtgørelser og håndbog tilsammen er ganske omfangsrige og ved første læsning er vanskelige at forstå for udenforstående.

Vi mener f.eks. at de to begreber "produktion af elektricitet, varme, køling og brændsler" og "energiformål i virksomheder" skal defineres enten i bekendtgørelsen eller i håndbogen. Herudover finder vi, at det ser ud til at være et ganske omstændeligt set-up for de virksomheder, der ligger over den nedre grænse for indfyret termisk effekt. Hvis det bliver for administrativt tungt og dermed dyrt kan det måske afholde nogle virksomheder fra at skifte fra fossilt brændsel til bæredygtigt biomasse. Vi henstiller derfor til at der løbende vil være fokus på at reguleringen og implementeringen heraf gør det nemt og enkelt for virksomheder, der har behov for brændsler til procesenergi, at anvende bæredygtige biomassebrændsler.

Med venlig hilsen

Trine Leth Kølby

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: kfe@ens.dk og jsju@ens.dk

Biogas Danmark

Axeltorv 3
1609 København V

15. januar 2021

Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler

Energistyrelsen har den 9. december 2020 udsendt ovennævnte to bekendtgørelsesudkast, henholdsvis Bæredygtighedsbekendtgørelsen og Bæredygtighedshåndbogen, til delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder, i høring, J. nr. 2020-5896.

Generelle bemærkninger

Præcisering af bekendtgørelsernes rækkevidde

Biogas Danmark anerkender, det er vanskeligt at implementere og formidle et så kompliceret regelsæt som EU's VE II-direktiv og skal derfor hilse det særdeles velkomment, at den egentlige bekendtgørelse suppleres af en (bekendtgørelse af en) håndbog, der tjener som en vejledning, som giver mulighed for yderligere forklaring og fortolkning.

Biogas Danmark finder imidlertid, det er nødvendigt yderligere at præcisere tankegangen i bekendtgørelsernes opbygning og herunder primært, at der er tale om anvendelse af biomasse til energiformål, der stammer direkte fra arealkrævende aktiviteter.

Og herunder specielt, at restprodukter fra anden produktion (fx gylle og anden husdyrgødning, afrens fra forarbejdning af frø m.v.) ikke er omfattet af kravet om bæredygtighedsvurdering. Uden en sådan præcisering er det således vanskeligt at tolke det – i øvrigt særdeles illustrative – beslutningstræ på side 15 i Håndbogen.

Oversættelse af bilagene

Håndbogens bilag A – F er direkte optryk af direktivets bilag. Det kan ud fra et myndighedssynspunkt være juridisk hensigtsmæssigt at gengive bilagene uden bearbejdning. Biogas Danmark finder imidlertid, det er vigtigt, at Håndbogen bidrager til at lette forståelsen af direktivets hensigt ved at forklare en række af de vanskeligt forståelige begreber. Det kunne være i et selvstændigt bilag eller ved indsættelse af fodnoter i de enkelte bilag.

Det gælder blandt andet begreberne "*åbent fermentat*", "*lukket fermentat*", "*afgasforbrænding*", som hensigtsmæssigt kunne forklares som efterlagte henholdsvis uden og med overdækning og gasopsamling og fakkel til afbrænding af den biogas, som ikke nyttiggøres.

"*Forgæret naturgødningsfermentat*" kunne betegnes som "afgasset husdyrgødning". "*Fermentat, der hidrører fra nedbrydningsprocessen*" bør kaldes "den afgassede biomasse", og "*kombineret nedbrydning af forskellige substrater i et biogasanlæg*" kunne beskrives med den gode danske vending "samdrådning af forskellige biomasser".

Tilsvarende i forhold til mere landbrugsrettede betegnelser: "forbedrede afgrøder/vekseldrift". Her kan "vekseldrift" oversættes til "sædskifte" – men hvad menes med "forbedrede afgrøder"? Skal man ved "dækafgrøder" forstå "efterafgrøder"?

Definition af biogas

Biogas Danmark anerkender, at der i VE II-direktivet er en ny definition af biogas, der omfatter "*alle gasser produceret af biomasse*". Dette er en væsentlig ændring i forhold til den hidtidige danske definition, hvor biogas har været brugt som betegnelse for den blanding af primært metan og CO₂, som dannes ved anaerob omsætning af organisk materiale i en biologisk proces. Andre gasser produceret ud fra biomasse ved termisk forgasning har derimod været betegnet syntesegas eller forgasningsgas.

Den foreslåede formulering i § 3 9) er misledende, idet biogas, som defineret i § 3 8), opdeles i 1. opgraderet og rensat biogas og 2. forgasningsgas.

Biogas Danmark skal derfor opfordre til, at det i § 3 nr. 8) og 9) i bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. tydeliggøres, at der med betegnelsen biogas kan være tale om biogas dannet ved anaerob omsætning af biomasse eller forgasningsgas dannet ved en termisk proces. Det samme gælder i Håndbogen.

Specifikke bemærkninger

Bemærkninger til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (Bæredygtighedsbekendtgørelsen)

Ad § 3 Definitioner

I nr. 1) og 17) – eller i hvert fald i Håndbogen – bør forskellen på "affald" og "restprodukter" præciseres, herunder at affald er produkter en affaldsproducent har til hensigt/behov for at bortskaffe, mens restproduktet er et produkt, som bare ikke er hovedproduktet i en produktionskæde.

I nr. 5) og 6) bør betegnelserne "ved landbrug" og "ved skovbrug" præciseres, så det tydeliggøres, om der er tale om biomasse, der er frembragt ved "landbrugsmæssig henholdsvis skovbrugsmæssig drift" eller om det er biomasse som er indsamlet fra et areal, som kunne være på en matrikel på en gård, men hvor der ikke sker erhvervs-mæssig landbrugs- eller skovdrift.

I nr. 8) og 9) bør det præciseres, at der kan være tale om både biogas produceret ved anaerob omsætning af organisk materiale og ved termisk forgasning af biomasse. Det er specielt uheldigt, at betegnelsen forgasningsgas og dermed den termisk/fysiske produktionsvej beskrives specifikt, mens den biologiske og i Danmark fuldstændig dominerende produktionsvej ikke specificeres. Dette bør naturligvis tilsvarende beskrives i Håndbogen.

Nr. 22) skal lige gås efter med en botanikbog i hånden i forhold til opdelingen i rod- og knoldfrugter og stængelknolde. Det skal således bemærkes, at kartofler er stængelknolde. Er der i øvrigt en særlig grund til at definere stivelsesholdige afgrøder frem for andre afgrøder?

Ad § 4-8 Biomassebrændsler produceret af biomasse fra landbrug

Det bør i §4 – og tilsvarende i Håndbogen - præciseres, at det er biomasse, som hentes direkte på de i §§ 5-9 specificerede arealer, der er omfattet af kravet om overholdelse af bæredygtighedskriterierne i §§ 5-9. Og herunder specielt, at det ikke gælder for fx husdyrgødning.

Det bør tilsvarende præciseres, om der er tale om arealer, der i 2008 ikke var i omdrift idet den nuværende formulering vil stille forskellige krav til arealer, hvorfra der i dag fx nyttiggøres halm afhængigt af, om arealet også blev dyrket med korn i 2008 eller der i 2008 blev dyrket flerårige energiafgrøder i form af pil eller poppel, som er en flerårig afgrøde, der også dyrkes i omdrift, selv om omdriftstiden er længere end 10 år.

Formuleringen i § 6 er særdeles uheldig i forhold til de arealmæssige ændringer, som kan imødeses i forhold til at tilgodese såvel vandmiljø- som klimahensyn gennem omlægning af landbrugsarealer til permanente græsarealer og hvor dræning ophører. Her vil der være en meget betydelig såvel vandmiljø- som klimagevinst ved, at der kan høstes biomasse fra arealerne – både så det ønskede åbne landskab bevares, og så næringsstoffer fjernes fra området - og det undgås, at store mængder plantemateriale rådner under frigivelse af metan. Dette vil imidlertid blive pålagt unødvendige administrative byrder med den nuværende formulering.

I notatet med de erhvervmæssige konsekvenser diskuteres, at de i § 8 nævnte overvågnings- og håndteringsplaner kan etableres i offentligt eller andet kollektivt regi. Det er helt afgørende dette sker umiddelbart – eller at det præciseres, at det i en overgangsperiode ikke vil blive håndhævet. For eksempel indtil programmet Markonline, som bruges bredt i landbruget, er opgraderet til at foretage disse vurderinger eller at det er konkretiseret, hvordan det indgår i de generelle landovervågningsprogrammer såsom Kvadratnettet.

Ad § 9 Supplerende bæredygtighedskrav for støtteberettiget biogas

Den i medfør af Energiforliget fra 2012 indførte begrænsning i anvendelsen af visse dele fra 5 energiafgrøder til biogas er aftalt frem til 31. juli 2021. Det er helt afgørende, at eventuelt opstrammede regler varsles med minimum ét års implementeringsfrist.

Biogasanlæg indgår således allerede på nuværende tidspunkt aftaler med landmænd som også nu færdiggør markplaner for de afgrøder, der skal sås og høstes i år, men som vil blive anvendt i biogasanlæg i planlægningsperioden fra 1. august 2021 – 31. juli 2022.

Biogas Danmark har med tilfredshed noteret, at det i bekendtgørelsesudkastet er præciseret, at efterafgrøder ikke er omfattet af energiafgrødebegrænsningen. Det er vigtigt for at stimulere kreativiteten i forhold til at udnytte restprodukter fra landbruget, hvor anvendelsen af energiafgrøder fortsat er på et meget lavt niveau.

Ad § 17 Biomassebrændsler produceret af biomasse fra akvakultur og fiskeri

Biogasanlæg er et vigtigt redskab til at sikre en ressource-, miljø- og klimamæssig optimal nyttiggørelse af rest- og affaldsprodukter fra akvakultur og fiskeri. Biogas Danmark skal i den forbindelse anmode om en uddybning af, hvad der er baggrunden for henvisningen i § 17 stk. 1 til bæredygtighedskriterierne i § 5, herunder en præcisering af, at der ikke er tale om biomasse, der opstår som restprodukter fra fiskeri eller akvakultur.

Ad Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (Håndbogen 2021)

Ad 1. Indledning

På side 4 nederst bør det præciseres, at der er tale om "anvendelsen af energiafgrøder i biogasanlæg" eller "biogasproduktion".

Ad 2. Vejledning til definitioner og begreber

Biomassebrændsel defineres som brændsler produceret "*af biomasse*", hvorimod biobrændstof defineres som produceret "*på grundlag af biomasse*". Er der nogen forskel på de to betegnelser?

Som beskrevet ovenfor bør definitionen af biogas i medfør af den nye definition i VE II-direktivet præciseres, så det er tydeligt, at betegnelsen nu både dækker biogas produceret ved anaerobe biologiske processer og termisk forgasning.

Med den angivne definition af "*energiafgrøder til biogas*" er det alle dele af de fem afgrøder majs, roer, græs/kløvergræs, korn og jordskokker, der er omfattet af energiafgrødebegrænsningen i medfør af de særlige bæredygtighedskrav til biogas. Det er helt afgørende, at bilag 1 i Bæredygtighedsbekendtgørelsen også gengives i Håndbogen, så det præciseres, at det kun er kolber og kerner af henholdsvis majs og korn samt de underjordiske dele af roer og jordskokker samt græs der er dyrket i under fem års omdrift, der er omfattet af begrænsningerne, men ikke fx halm, roetoppe og økologisk kløvergræs.

Ad 3: Omfattede aktører og biomasser

I afsnit 3.2 og specielt i forhold til beslutningstræet på side 15 er det vigtigt, at det i teksten præciseres, at det ikke finder anvendelse til en række biomasser, herunder gylle, dybstrøelse, frøafrens m.v. og at der for disse derfor ikke skal udarbejdes bæredygtighedsvurdering.

Ad 4: Bæredygtighedskrav til biomasse fra landbrugsarealer

I afsnit 4.1.2. skal det præciseres, at de særlige bæredygtighedskrav til biogasproduktion (energiafgrødebegrænsningen) kun gælder dele af de fem specifikt nævnte afgrøder, så det ikke kun er den i fodnoten fremhævede undtagelse for økologisk kløvergræs og græs med omdriftstid over 5 år, der er undtaget

Det er ligeledes vigtigt, at skemaet fra bilag 1 i Bæredygtighedsbekendtgørelsen indsættes.

Biogas Danmark tager for givet, at håndbogen vil komme i fornyet høring, når de i afsnit 4.2.1 varslede nærmere retningslinier fra Kommissionen for, hvordan kravene i forhold til "overvågnings- og håndteringsplaner" og overvågning af jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden, skal udmøntes.

Hvad menes med betegnelsen "*hensigtsmæssig forvaltning af landbrugsjorden*"? Vil det sige dyrkning i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning?

I 4.4.2 fastslås, at "*Energistyrelsen kan kræve, at tilskudsmodtageren indsender en revisorerklæring*". Af hensyn til at sikre en effektiv og administrativ enkel drift er det vigtigt, at Energistyrelsen i god tid forud for start af en planperiode (1. august) bekendtgør, om der er krav om revisorerklæring i den kommende planperiode.

Ad 10: Krav om indberetning og verifikation

I figurerne 10.4 og 10.5 bør allerede nu ske en tilretning fra "*naturgasnettet*" til "*gasnettet*" jf. den varslede ændring af lov om naturgasforsyning til lov om gasforsyning.

Ad Bilag A - F

Biogas Danmark har forstået hensigten med at optrykke bilagene fra VE-direktivet uforarbejdet, men skal opfordre kraftigt til i enten en særlig ordliste eller i fodnoter at tilpasse de i direktivet meget dårlige oversættelser fra originalsproget til de korrekte danske betegnelser. Se nærmere i de generelle bemærkninger.

Biogas Danmark skal ligeledes opfordre til, at en række begreber forklares, herunder fx betegnelserne "typiske værdier" og "standardværdier" for drivhusgasemissioner.

Ad Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger af bekendtgørelse om bæredygtighed og drivhusgasemissionsbesparelser for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Af notatet fremgår det tydeligt, at der er betydelige omkostninger for aktørerne forbundet med implementeringen af direktivet.

Det gælder specielt for de elproducerende biogasanlæg, der med en udgift på knap 8 mio. kr., der skal fordeles ud på en produktion på 4½ Pj, rammes betydeligt hårdere end såvel opgraderingsanlæg som el- og fjernvarmeproduktion på halm. Biogas Danmark skal i den forbindelse påpege vigtigheden af, at de i notatet diskutererede muligheder for en national indsats vedr. kulstofindhold i jord og jordkvalitet m.v. igangsættes umiddelbart, så markedsaktørerne ikke pålægges udgifter i en mellempriode.

Afsluttende bemærkninger

Biogas Danmark står naturligvis til rådighed for en uddybning af bemærkningerne og skal opfordre til, at bekendtgørelserne udsendes i en anden høringsrunde så der bliver mulighed for at bidrage til en optimal implementering af VE II-direktivet. Det gælder både i forhold til tilpasninger som følge af høringen af de foreliggende udkast og i forhold til de retningslinier, der forventes fremlagt af Kommissionen.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen

2724 5967

bsn@biogas.dk

Til: kfe@ens.dk, bha@ens.dk
Cc: jdb@dallenergy.com (Jens Dall Bentzen), abl@dallenergy.com (Anders Bo Laugen)
Fra: Ann Bouisset (apb@dallenergy.com)
Titel: input til høring om "Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v." samt håndbogen tilknyttet
Sendt: 14-01-2021 12:16
Bilag: image002.jpg; Dall Energys hørings svar til Benkendtgørelse-biomasse-13-1-2021.pdf;

Kære Katrine og Bodil,

Vi har nærlæst "Bekendtgørelsen om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v." samt håndbogen, men vi har et par ændringsforslag idet der er noget biomasse der ikke er dækket ind i bekendtgørelsen.

Vi vil derfor gerne at dette tages op i høringen.

Det drejer sig om kategorien:

" vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter)"

Vi mener ikke at det er under kategorien :

Træ fra ikkeskov: Træ fra ikkeskov er træ, som stammer fra trævækst uden for skovområder fx læhegn og andre træbevoksede arealer i det åbne land, og som hverken er "biomasse fra landbrug", "biomasse fra skovbrug", "restprodukter fra træindustri", "restprodukter fra anden industri", eller "træaffald".

Idet der står "det åbne land" hvilket ikke er tilfældet, samt idet "træ fra ikkeskov" er underlagt :

§ 16 i bekendtgørelsen samt side 16 i håndbogen) om:

"For biomasse fra ikkeskov består det ekstra danske krav af krav om reetablering samt risikovurdering og minimering ift. Naturværdier"

Og det er jo ikke logisk at en haveejer eller parkejer skal reetablere eller risiko vurdere deres haveaffald. Det samme for vejvæsenet der beskriver hegn og træer der stikker ud over vejbanen.

Så vi foreslår at der oprettes en ny kategori.

Jeg håber I er de rigtige at kontakte vedrørende dette, i modsat fald vil jeg gerne have af vide hvem jeg skal kontakte, og jeg takker jer for jeres hjælp!

Med venlig hilsen

Ann Pedersen Bouisset

Salgschef

Direct : +45 81 40 89 56
Office : +45 70 60 20 20
Email: apb@dallenergy.com

Dall Energy
Dr. Neergaards Vej 3, 1
2970 Hørsholm

Denmark

www.dallenergy.com

VAT no. DK30519787

Email disclaimer.

The contents of this message and any attachments may be privileged, confidential and proprietary.

If you are not an intended recipient, please inform the sender of the transmission error and delete this message immediately without reading, disseminating, distributing or copying the contents.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 13. januar 2021

Dall Energys hørings svar til

- 1) Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.**
- 2) Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (HB 2021)¹**

Indledning

Dall Energy vil gerne udnytte muligheden for at indsende hørings svar til bekendtgørelse af ovennævnte idet vi mener der er områder der ikke er klart definerede og hvor enkelte bæredygtighedskrav i sagens natur ikke giver mening.

Specifikke bemærkninger

- 1. Der mangler i begge dokumenter en klar definition og inklusion af biomasse fra:**

” vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter) ”

Vi foreslår at denne definition inkluderes i

§ 3 punkt 4) Definition af biomasse.

Biomasse: Den bionedbrydelige del af produkter, affald og restprodukter af biologisk oprindelse fra land-brug, herunder vegetabiliske og animalske stoffer, fra skovbrug og tilknyttede erhvervsgrene, fra *vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter)*, fra fiskeri, fraakvakultur, og fra den bionedbrydelige del af affald, herunder industriaffald og kommunalt affald af biologisk oprindelse.

§ 3 At det tilføjes som en egen kategori lige under punkt 6:

7) Biomasse fra haver, parker og vedligehold af offentlige områder (inkl vejarealer): Biomasse fra vedligeholdelse af have, park, og andre områder herunder vejkanter hvor træer, buske, hække og læhegn beskæres

2. Angående definitionen på ”Ikke skov” som er defineret i håndbogen, så er denne definition ikke præcis og omfatter ikke have-park biomasse :

Jævnfør håndbogen side 12:

Træ fra ikkeskov: Træ fra ikkeskov er træ, som stammer fra trævækst uden for skovområder fx læhegn og andre træbevoksede arealer i det åbne land, og som hverken er ”biomasse fra landbrug”, ”biomasse fra skovbrug”, ”restprodukter fra træindustri”, ”restprodukter fra anden industri”, eller ”træaffald”.

Heri er der jo ikke inkluderet :

”biomasse fra vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter)” idet dette jo ikke er ”det åbne land”

Efter vor mening bør denne type biomasse heller ikke være underlagt det særlige danske krav (for biomasse fra ikke-skov i § 16 i bekendtgørelsen samt side 16 i håndbogen) om:

”For biomasse fra ikkeskov består det ekstra danske krav af krav om reetablering samt risikovurdering og minimering ift. Naturværdier”

Det er jo ikke relevant at man skal bevise at man genplanter en plante eller nedskåret træ fra private haver og parker, ej heller bevise at man trimmer en hæk på en vej, eller fjerner et træ der står i vejen for trafikken.

Så derfor bør der oprettes en særskilt kategori for denne type biomasse (som i øvrigt slet ikke er nævnt i bekendtgørelsen

Med venlig hilsen,

Jens Dall Bentzen

Administrerende Direktør

Til Energistyrelsen
Att. Katrine Pilmark Elkjær

Høringsvar er sendt til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk

Journalnummer 2020-5896.

Dansk Affaldsforenings høringsvar vedr. udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen), og til udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Side 1 af 3

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Dansk Affaldsforening (herefter DAF) vil gerne takke Energistyrelsen for muligheden for at afgive kommentarer på udkastet til bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbogen.

Indledningsvis støtter DAF op om den indgåede politiske aftale om bæredygtighedskrav, idet det er vores opfattelse, at den gældende branchestandard ikke er tilstrækkeligt i forhold til at sikre opfyldelsen af de overordnede mål.

Samtidigt finder DAF dog materialet meget omfangsrigt, og har derfor meget svært ved at lave et præcist høringsvar. Vi finder bl.a. at udkastene til høring flere steder kan fortolkes meget bredt. Dette betyder, at det flere steder er uklart hvilke krav der præcist stilles til alle de mange forskellige biogene fraktioner, som vores medlemmer behandler på deres affaldsenergis anlæg og affaldsbehandlingsanlæg.

Nærværende høringsvar skal derfor ikke ses som fyldestgørende for DAF, og DAF vil for nuværende gå dybere i materialet sammen med sine medlemmer, og sandsynligvis tillade sig at eftersende yderligere kommentarer til materialet.

For nuværende har DAF følgende punkter til vores høringsvar.

- DAF opfordrer generelt til at skelne mellem biobrændsler afhængig af fremstillingsform og oprindelse.

Der bør eksempelvis opstilles kriterier for, at biomassebrændsler fremstillet af biomasseaffald jf. definitionen i biomassebekendtgørelsen, og at biogent affald - defineret som biogent affald, som har været et selvstændigt produkt inden det blev til affald, begge kun er bæredygtige, hvis de fra udgangspunktet ikke har kunnet genanvendes. I denne forbindelse skal henvises til, at affaldshierarkiet også gælder for biomasseaffald, og

at fremstilling af biomassebrændsler fra affald skal ses som forberedelse for energiudnyttelse og ikke som genanvendelse. Affaldshierarkiet kan iflg. affaldsbkg. kun fraviges, hvis det kan godtgøres vha. f.eks. en livscyklusvurdering, at energiudnyttelse er bedre end genanvendelse.

- Da reguleringen er fuld af mange nye krav, som de involverede brancher endnu ikke har erfaringer med, og da reguleringen samtidigt er tiltænkt at træde i kraft allerede inden for meget kort tid, vil DAF gerne påpege behovet for vejledning i forbindelse med reglernes indførelse og senere evaluering – Af samme grund finder DAF stor usikkerhed for de nye reglers administrative og økonomiske konsekvenser.
- DAF opfordrer til særlig opmærksomhed på at sikre ligebehandling på tværs af EU, så der ikke fastsættes regler, eller at der administreres på en måde, hvor særlige danske krav er i konflikt med EU-retten og bestemmelserne for varernes frie bevægelighed – heriblandt også at være opmærksom på uhensigtsmæssige krav i forhold til import af biomasse.
- Energistyrelsen bør udskyde implementeringen af krav af træbiomasse fra ikkeskov indtil der foreligger certificeringsordninger, som kan leve op til kravene i håndbogen.
- Ligeledes anbefaler DAF at Energistyrelsen konkretiserer og præciserer krav til landbrugsbiomasse så kravene bliver administrativt simple. F.eks. er det ikke særligt klart, hvad de omtalte overvågnings- eller forvaltningsplaner indebærer, jf. afsnit. 4.1.1 Bæredygtighedskriterier for landbrugsbiomasse.
- Da landbrugsbiomasse ikke tidligere været underlagt denne type regulering. Derfor kan det ikke forventes, at der er opbygget samme erfaring hos energiselskaberne og producenterne indenfor certificering, dokumentation mm., sammenlignet med skovbiomasse. Vi vil derfor foreslå, at udkastet til håndbogen ændres til en administrativt simple løsning. Her kunne man med fordel tage udgangspunkt i dansk landbrugsbiomasse, fx halm, som udgør langt den største resurse.
- Som følge af VE-direktivet stilles der krav til specifikt indhold i National Determined Contribution. (NDC). De opdaterede NDCer er forsinkede pga. Covid19 og den udskudte COP. Vi vil gerne opfordre Energistyrelsen til at adressere dette forhold, da der ellers vil være en tidsperiode, hvor der stilles krav til noget, som endnu ikke findes.

Med venlig hilsen

Torben Frandsen
Specialkonsulent
Dansk Affaldsforening

Til: kfe@ens.dk ('Katrine Pilmark Elkjær')
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (DA@da.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 10-12-2020 07:57
Bilag: image001.png;

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 9. december 2020 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>
Sendt: 9. december 2020 11:41
Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor
Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell +45 33 92 66 41
E-mail kfe@ens.dk

Danish Energy Agency: www.ens.dk
- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Til Energistyrelsen
Att. Katrine Pilmark Elkjær

Journalnummer 2020-5896.

Dok. ansvarlig: MAL
Sekretær: EDR
Sagsnr.: s2021-050
Doknr: d2021-987-1.1
14-01-2021

Fælles svar til Energistyrelsens høring over udkast til bæredygtighedsbekendtgørelse og håndbog

Dansk Energi og Dansk Fjernvarme vil gerne takke Energistyrelsen for muligheden for at afgive kommentarer på udkastet til bæredygtighedsbekendtgørelsen og håndbogen. Udkastet udmønter Aftale om bæredygtighedskrav til træbiomasse til energi af 2. oktober 2020. Dette indebærer bla. fastsættelse af bæredygtighedskriterier for biomassebrændsler, herunder biomasse fra skovbrug og landbrug, samt kriterier for hvilke virksomheder, som skal omfattes af dokumentationskrav.

Dansk Energi og Dansk Fjernvarme repræsenterer tilsammen langt størsteparten af de danske energiselskaber, som anvender biomasse i deres produktion af el og fjernvarme. Siden 2016 har de to organisationer haft sin egen frivillige brancheaftale, som har fastsat vidtgående krav til branchens anvendelse og dokumentation af bæredygtig biomasse. Sideløbende har de to organisationer længe efterspurgt, at der blev indført en lovfæstet definition af kriterierne til bæredygtighed samt krav om kontrol og certificering. Den fraværende lovgivning har efter vores vurdering skabt stor offentlig og politisk debat om anvendelsen af biomasse, og dermed også politisk usikkerhed. Derfor støttede begge brancheorganisationer også op om den indgåede politiske aftale om bæredygtighedskrav. Selvom vi gerne havde set, at aftalen omfattede al brug af træbaseret biomasse til energiproduktion, både kollektivt og individuelt, uanset størrelse.

Generel tilfredshed med implementering af bæredygtighedskriterier

Overordnet stiller Dansk Energi og Dansk Fjernvarme sig positivt overfor implementeringen i begge udkast. Vi vurderer, at implementeringen af bæredygtighedskriterier for biomasse fra skovbrug overordnet set er tilpas nuanceret, så der opstilles meget ambitiøse krav til branchen, som samtidig overvejende kan implementeres og efterleves operationelt. Dog er der fortsat en række udfordringer, som Energistyrelsen bør løse. Disse gennemgår vi i afsnittet tekstnære kommentarer.

På samme tid vil vi dog anbefale, at Energistyrelsen udskyder implementeringen af krav af træbiomasse fra ikkeskov indtil der foreligger certificeringsordninger som kan leve op til kravene i håndbogen. Ligeledes vil vi anbefale at Energistyrelsen udskyder implementering af krav til landbrugsbiomasse med 1 år, så der gives tilstrækkelig tid

til at vurdere implementeringen af bæredygtighedskriterierne og samtidig nå at opbygge nødvendige erfaringer. Samtidig vil vi anbefale, at Energistyrelsen konkretiserer og præciserer krav til landbrugsbiomasse, så kravene bliver administrativt simple.

Implementering af krav til træbiomasse fra ikke-skov bør udskydes

Træbiomasse fra ikke-skov er, medmindre den stammer fra landbrugsarealer, ikke omfattet af bæredygtighedskrav i REDII, men et supplerende dansk krav, som følger af aftale om bæredygtighedskrav.

Træbiomasse fra ikke-skov er ikke en del af den nuværende frivillige brancheaftale. Udover lovlighedskrav via EUTR, har der ikke tidligere været stillet krav til træbiomasse fra ikke-skov. På nuværende tidspunkt findes der ikke nogen certificeringsordninger, som kan leve op til kravene i udkastene. Sådanne certificeringsordninger er dog ved at blive udviklet, både i regi af SBP og PEFC.

Hvis udkastene implementeres i sin nuværende form, vil bæredygtighedskriterierne for træbiomasse fra ikke-skov, gælder om kort tid. Det vil gøre det meget vanskeligt for energiselskaberne at source denne biomassetype. Helt konkret, vil energiselskaberne være nødsaget til at genforhandle kontraktkrav med leverandører af træbiomasse fra ikke-skov, og kræve at få leveret skovbiomasse frem for ikke-skov biomasse – alene for at sikre nødvendig dokumentation. Konsekvens vil derfor være, at skovene oplever en øget efterspørgsel for at erstatte den udelukkede biomasse fra ikke-skov. En sådan øget efterspørgsel vil udfordre både producenter, lodsejere og ambitionerne om at sikre kvælstofpuljen i skoven.

Derfor vil vi foreslå, at implementeringen af bæredygtigheds- og dokumentationskrav for træbiomasse fra ikke-skov udskydes indtil der foreligger certificeringsordninger, der kan opfylde håndbogens krav i 6.1.1 om certificeringssystemer. Flere af certificeringsordningerne forventer at sådanne tilføjelser vil være klar om 1-2 år. Alternativt kan man indføre kravene gradvist, så man f.eks. først lader krav gælde for det fulde volumen efter en vis periode.

Begge forslag vil sikre, at de certificeringssystemer, der kræves for dokumentation og overholdelse, kan nå at blive udviklet og anvendt af energiselskaberne.

Implementering af krav til landbrugsbiomasse bør udskydes og præciseres

På nuværende tidspunkt er det yderst vanskeligt at komme med en samlet vurdering for implementeringen af bæredygtighedskriterierne for landbrugsbiomasse, da dette afhænger af EU-Kommissionens implementing acts, som fortsat udestår. Derfor er der i nuværende udkast til håndbogen adskillige uklarheder. F.eks. er det ikke særligt klart, hvad de omtalte overvågnings- eller forvaltningsplaner indebærer, jf. afsnit. 4.1.1 *Bæredygtighedskriterier for landbrugsbiomasse*.

Samtidigt skal det også nævnes, at landbrugsbiomasse ikke tidligere været underlagt denne type regulering. Derfor kan det ikke forventes, at der er opbygget samme erfaring hos energiselskaberne og producenterne indenfor certificering, dokumentation mm., sammenlignet med skovbiomasse. Og vil kræve et stort stykke arbejde, at få systemer på plads til sikring af enkle systemer til overholdelse af den nye krav.

Da det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vurdere implementeringen af bæredygtighedskriterier for landbrugsbiomasse, og sektorens erfaring må certificering heraf må anses for at begrænset, vil vi derfor foreslå, at implementering udskydes med 1 år. Samtidig vil vi foreslå, at udkastet til håndbogen ændres til en administrativt simple løsning. Her kunne man med fordel tage udgangspunkt i dansk landbrugsbiomasse, fx halm, som udgør langt den største resurse. Andre steder i håndbogen, som omhandler skovbiomasse, henvises der specifikt til danske lister, myndigheder, oplysninger mv. Samme tilgang for landbrugsbiomasse ville gøre det mindre byrdefuldt at implementere reglerne i de enkelte virksomheder.

Håndbogen er omfattende og kan med fordel simplificeres

Grundlæggende er der tale om et meget omfattende materiale, som giver et godt udgangspunkt for at kunne sætte sig grundigt ind i reglerne om bæredygtighedskravene. F.eks. er anvendelsen af tabeller og flowcharts i håndbogen meget brugbare, da de meget nøjagtigt viser, hvornår hvilke regler gælder og for hvilke typer af biomasse. Derfor vil vi gerne kvittere for Energistyrelsens meget omhyggelige udarbejdelse af håndbogen.

På grund af det store omfang og høje detaljeringsniveau er der dog også en vis risiko for manglende sammenhæng, f.eks. i form af modstrid mellem teksten i håndbogen og i de certificeringsordninger, som kan anvendes til dokumentation. Derfor vil vi også foreslå at håndbogen simplificeres hvis muligt. Håndbogen kunne med fordel opsættes i et værktøjsformat, som det er gjort i bæredygtighedstandarderne i SBP, FSC og PEFC. Dette vil gøre det lettere at overskue de konkrete krav og understøtte håndbogens implementering og anvendelse i felten. EUTR er et godt eksempel – der er ingen grund til i Håndbogen at gå i detaljer med indholdet i EUTR – herunder Due Diligence systemet. Det er tilstrækkeligt at stille krav om at EUTR overholdes. Det er i forvejen de enkelte omfattede aktørers ansvar at være bekendt med indhold.

Vigtigt at dokumentationskravet for danske særkrav kan løftes af anerkendte certificeringsordninger

Skovbiomasse er et ud af en bred vifte af produkter i skov- og træindustrien og typisk den produktkategori som har den laveste værdi. Derfor er det vigtigt at energiselskaber kan gøre brug af eksisterende certificeringsordninger som FSC, PEFC og SBP der allerede anvendes i en stor del af skov- og træindustrien. Det bør derfor tilstræbes at de dokumentationskrav som stilles ift. de danske særkrav kan eftervises udelukkende ved brug af certificeringsordningerne og ikke gennem ekstra dataindsamling som vil medføre en urimelig byrde for skovbruget, træindustrier og energisektoren.

NDCer er forsinket grundet Covid-19

Som følge af VE-direktivet stilles der krav til specifikt indhold i National Determined Contribution. (NDC). De opdaterede NDCer er forsinkede pga. Covid19 og den udskudte COP. Vi vil gerne opfordre Energistyrelsen til at adressere dette forhold, da der ellers vil være en tidsperiode, hvor der stilles krav til noget, som endnu ikke findes.

Danske ekstrakrav og eksempler på dokumentation tager udgangspunkt i danske produktionsforhold og mangler hensyntagen til internationale forhold

Både for danske krav til skov og ikke-skov bærer dokumentationskrav præg af at være tænkt ind i en dansk forsyningskæde og et dansk skov- og landbrug. Hovedparten af biomassen, som anvendes i Danmark importeres. Derfor bør Energistyrelsen tage højde for at kriterierne skal anvendes i internationale og ofte komplekse forsyningskæder, hvor dyrkningssystemer og branchesammensætning er væsentlig forskellig fra Danmark. Det er vores anbefaling, at Energistyrelsen tager højde for dette i deres krav og anbefalinger til dokumentation

Manglende mulighed for at påklage afgørelser

Det fremgår af §30 af udkast til bekendtgørelse, at afgørelser truffet af Energistyrelsen i henhold til denne bekendtgørelse ikke kan påklages til hverken klima-, energi- og forsyningsministeren eller Energiklagenævnet. Vi stiller os meget uforstående overfor, at både muligheden for at påklage til minister og klagenævn er afskåret. Vi anbefaler, at Energistyrelsen ændrer dette, så det er muligt at efterprøve en afgørelse mindst ét sted.

Små selskaber bør have mulighed for at gå sammen

Selvom alle el- og varmeproducerende anlæg, der har benyttet biomasse har været underlagt brancheaftalens krav, er det først med den nye lovgivning et krav, at anlæg under 20 MW indfyret kapacitet skal dokumentere og verificere bæredygtigheden af den biomasse der benyttes. Det betyder, at mange mindre forsyningselskaber for første gang bliver omfattet af disse krav. Det forventes at være ressourcekrævende, da ny viden og nye kompetencer skal oparbejdes, for at kunne efterleve krav. I den forbindelse kan være relevant for disse selskaber enten at i) gå sammen om indrapportering, dokumentation osv. eller ii) at købe ydelsen fra et eksternt selskab.

Dette må alt andet lige forventes at kunne reducere det enkelte selskabs samlede omkostninger til overholdelse af de nye krav. Det er derfor vores anbefaling, at håndbogen pointerer, at forsyningselskaber kan gå sammen eller købe en serviceydelse af tredjepart til dokumentation osv., hvis dette vurderes at være billigere for selskabet.

Tekstnære kommentarer

I nedenstående afsnit gennemgås vores kommentarer til de enkelte delelementer i udkastet til håndbogen.

Side	Nuværende udkast af håndbog	Kommentarer/forslag
s. 9	Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det er uklart hvordan opsamlingspunkt og produktionspunkt defineres. Der er mange eksempler på at sådanne er "flydende" – f.eks. ved rækkevis tynding hvor flishugger kører i sporet og flishugger under fremdrift – her vil der nok være et opsamlingspunkt men det vil være hele skovstykket og der vil ikke være et produktionspunkt.	<u>Vi foreslår</u> at ændre sætningen til: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er første centrale logistikpunkt hvorfra biomasse transportres til centrallager eller kunde
s. 9	Geografisk oprindelse – kravet for store lande over 1,5 mio km ² afviger fra nuværende certificeringsordninger som derfor ikke altid kan bruges som dokumentation for biomasse fra store lande	<u>Vi foreslår</u> at fjerne kravet for store lande
S. 10	Massebalancesystem: Massebalancesystemet er sporbarhedssystem ("chain of custody"-system), der sikrer, at der - selv om biomassepartier sammenblandes - er transparens om biomassens bæredygtighedskarakteristika og drivhusgas-udledninger hele vejen igennem værdikæden – fra produktion til slutanvendelse. Systemet skal således sikre, at der kan trækkes partier ud af en blanding med bestemte karakteristika.	Teksten kan misforstås. <u>Vi foreslår</u> at ændre sidste sætning til: <i>Systemet skal således sikre, at certificeret materiale ikke blandes sammen med materiale, som certificeringsordningens standarder ikke tillader sammenblanding med, samt at der ikke trækkes mere materiale med certificeringsbetegnelse ud af sammenblandingen, end der er kommet ind.</i>
S. 10	<i>Naturplejebiomasse:</i> Biomasse, som er høstet med det formål at bevare og/eller genskabe naturværdier, og hvor dette er dokumenteret eller begrundet.	Naturplejebiomasse" nævnes kun i Definitioner. Hugst i forbindelse med naturpleje dækker situationer, hvor det ofte ikke ønskes, at der sker genvækst, men hvor det af naturhensyn er vigtigt at fjerne træer. Det kan både være i skove og ikkeskov. Hvis træet ikke kan sælges til biomasse, kan det medføre, at naturplejen enten ikke udføres, eller at træet brændes på stedet. Derudover er der situationer, hvor invasive arter vokser ind på landbrugsjord til stor skade for lokale landbrug. Her kan det for at sikre fødevarerproduktion og lokaløkonomi være vigtigt at fælde og fjerne invasive arter.

		<p><u>Vi foreslår</u> at lade 3.-partsverificeret naturplejebiomasse være et godkendt restprodukt og/eller tilføje det til listen af biomassetyper i kapitel 10, samt at udvide definitionen til at inkludere 3.-partsverificerede invasive arter på landbrugsarealer.</p>
S.11	<p><i>Restprodukter fra skovbrug:</i> hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder. Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":</p> <p>a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller</p> <p>b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.</p>	<p>Denne liste dækker ikke alle de kalamiteter, som kan ramme skove, og gøre træet uegnet til industriformål. Desuden kan det være nødvendigt at udføre saneringshugst for at forebygge spredning/forværring af kalamiteten. Grundlæggende mener vi ikke alene ud fra diameter kan slutte om der er tale restprodukter fra skov</p> <p><u>Derfor vil vi anbefale, at Energistyrelsen sletter sætningen: "at der er tale om "restprodukter fra skovbrug"</u></p> <p><u>Vi foreslår</u>, at den markerede tekst ændres til <i>3.-partsverificerede Kalamiteter samt relateret saneringshugst</i></p> <p>Foreslået definition af Kalamiteter: <i>Ødelæggende begivenhed, som medfører at træer beskadiges og ikke kan anvendes af savværker. Eksempler på kalamiteter kan være stormfald, insekt- eller sygdomsangreb, svamp, råd, fysiske skader ved f.eks. påkørsel og hjortevildt, samt skovbrand.</i></p>
S. 11	<p><i>Skov:</i> Et areal på mere end 0,5 hektar med træer højere end 5 meter og en kronedækningsgrad på mere end 10% eller med træer, som er i stand til at nå disse grænseværdier på stedet, dog ikke jord, der overvejende er under landbrugs- eller urban arealanvendelse jf. FAO4s definition af skov.</p>	<p>Der er uklart om energipil og små træer fra brakmarker anses som skov, landbrug eller ikke-skov. Kan det blive afklaret nærmere?</p>

s. 12	<i>Stammetræ: uklar definition - Hvordan adskiller man f.eks. dette fra topender og tyndinger?</i>	Vi foreslår at man anvender samme definition som SBP-certificeringen
s. 14	I den årlige indberetning skal der ligeledes skelnes mellem restprodukter og stammer	Det er uklart hvorledes dette skal forstås – der er jo et krav om at rapportere på biomassetyper og herunder restprodukter og stammer – menes der andet med dette punkt?
s. 20	Verifikator skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden ikke er i tilbagegang, og beskrive den fremlagte dokumentation herfor. Verifikators rolle afhænger af, om biomassen er certificeret, om dokumentationen består af en henvisning til national/regional lovgivning eller om informationen skal verificeres på aktørniveau.	Er det ikke væsentligt at skelne mellem, om jordkvaliteten og kulstoflageret ikke er i tilbagegang eller om der blot er indført overvågnings- eller forvaltningsplaner? Hvis man skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret ikke er i tilbagegang, så kræver det vel en tidserie af målinger? <u>Vi foreslår</u> , at formuleringen ændres, så verifikator skal bekræfte om der er indført overvågnings- eller forvaltningsplaner, og altså ikke tage stilling til jordens indhold af kulstof.
s. 21	b) Henvisning til de relevante love, som regulerer b), c) og/eller d) i afsnit 4.1.1 samt henvisning til de myndigheder, der er ansvarlige for overvågning og håndhævelse af disse. .	<u>Vi foreslår</u> , at det er myndighederne, som vurderer, hvad der er relevante love i Danmark. Ellers skal aktørerne i hvert enkelt tilfælde vurdere dette, hvilket er administrativt tungt ift. at lade myndighederne selv vurdere dette en gang for alle for Danmark. <u>Vi foreslår</u> desuden at man ikke behøver at henvise til, hvilke myndigheder, som er ansvarlige for overvågning og håndhævelse, hvis det er dansk biomasse. Hvis man henviser til en lov, giver det sig selv, hvem som er myndighed. Da det meste landbrugsbiomasse er dansk anbefaler vi altså, at myndighederne er behjælpelige med at fremskaffe dokumentation for den danske biomasse. Men vi er enige i, at det alene må være

		aktørernes opgave for udenlandsk biomasse.
S. 21	2) Dokumentation for om arealet var drænet på høsttidspunktet for den pågældende biomasse. Såfremt arealet er blevet drænet, skal det yderligere dokumenteres, at dyrkning og høst af den pågældende biomasse ikke er årsagen til dræningen.	Hvordan kan dette dokumenteres? Giv fx eksempler på den type dokumentation, som kræves
s. 21	Virksomheden skal forlange, at biomasseleverandørerne: <ul style="list-style-type: none"> • udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller Energistyrelsens forlangende udleverer en liste over de arealer hvorfra biomassen stammer, på basis af hvilken, der kan laves stikprøvekontrol. • på forlangende kan fremlægge dokumentation fra den ansvarlige myndighed om, at høst af biomassen ikke er sket i naturbeskyttelsesområdet eller ikke strider mod beskyttelsesformålet. 	Hvad er en liste over et areal? Er det fx en liste med matrikelnumre eller markbloknnumre (i DK) eller hvilket niveau er der tale om? Kan det være digitalt kortmateriale, fx .shp-filer el. lign? I udlandet er det måske mere vanskeligt at opstille arealer på en liste, hvis de ikke rigtig er navngivet/nummereret i deres systemer
s. 22	Særligt for tørvebundsarealer: - At der er fremlagt dokumentation for, hvorvidt arealet var drænet i hhv. 2008 og på høsttidspunktet. Såfremt arealet er blevet drænet, skal verifikator bekræfte, at dette ikke skyldes dyrkning eller høst af den pågældende biomasse.	Ligesom kommentaren ovenfor. Hvordan skal dette bekræftes?
S. 137 – bilag F	(resume af udført arbejde) For eksempel: Gennemført interviews med _____ for at få forståelse af _____. Gennemført en gennemgang og test af målinger af data for kulstof og bæredygtighed, indsamlings- og indberetningssystemer og processer, herunder _____. Gennemgået massebalanceoplysninger, herunder _____. Gennemført interviews med leverandører for at fastslå _____	Det fremgår her, at man skal teste målinger af data for kulstof? Hvad betyder det og har det nogen forbindelse til afsnit 4.2.2?
S. 26	ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig fornyelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår	Bør” er en meget løs formulering. Betyder det ”skal”? Og hvis ja, vil dette så udelukke sourcing fra lande der ikke har en definition af hvornår et areal anses for at være skovbevokset.

	arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kilde-område.	Det er i øvrigt vores vurdering at Danmark ikke overholder dette krav da ikke-fredskovspligtigt skov ikke er beskyttet på nogen måde
S. 27	<p>Informationskilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • UN-FAO FAOLEX database of forest laws. • Transparency International PCI, Rule of Law, • Fragile States index • Preferred by nature, sourcing hub, https://preferredbynature.org/sourcing-hub • International Union for Conservation of Nature (IUCN)s database, • World Database on Protected Areas (WDPA) • UNEP-WCMC10 Country Overviews • UNEP-WCMC briefing notes on EUTR implementation. • TREE (Timber Regulation Enforcement Exchange) • NGO-rapporter fra WWF, EIA, Earthsight • Commission Expert Group/Multi-Stakeholder Platform on Protecting and Restoring the World's Forests, including the EU Timber Regulation and the FLEGT Regulation (E03282) • De relevante nationale myndigheders Hjemmeside 	Skal det forstås som at det er de eneste NGO-rapporter, der kan anvendes eller er det et eksempel? Vi foreslår at der indsættes et "fx".
S. 29	<p>ii Genplantning</p> <p>Kravet om genplantning, herunder naturlig fornyelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.</p>	<p>Hvorfor er det netop 3 år? I Danmark er det 10 år jf. Skovloven.</p> <p>Vi foreslår, at kravet følger det pågældende lands skovlovgivning. Og hvis ikke dette er muligt, skal kravet følge FAOs skovdefinition</p>

S. 29	<p><u>iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.</u></p> <p>Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på kildeområdeniveau sikrer, at der er redegjort for risici for negative effekter på jordbundens kvalitet og biodiversiteten, så vidt muligt baseret på en risikovurdering foretaget af en uafhængig part, og at der er foretaget tiltag, der minimerer disse negative effekter. Redegørelsen skal indeholde angivelse af sårbare områder og retfærdiggøre, hvis der er fældet i disse. Den skal demonstrere, at stubbe og rødder ikke fjernes. De tiltag, der gøres for at minimere negative virkninger kan være tiltag som følger Best Management Practises eller tiltag, der fremgår af relevante nationale skovstandarder f.eks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at der ikke foretages dybdepløjning, - at hugsten sker med metoder, der beskytter jordbunden - at høst foregår i sensommeren, hvor jorden er tør, eller om vinteren, når jorden er frossen, - at der anvendes en fældningspraksis, der forebygger erosion på stejle skrånninger - at hugst finder sted uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngelområder, for ikke at skade ynglende arter. - at livstræer efterlades - at der opretholdes et vist niveau af dødt ved, - at der ikke drænes, - at der ikke benyttes pesticider 	<p>Det er ikke klart, hvad der menes med "sårbare områder". I afsnit 5.4 s. 31 henvises der til "sensitive og bevaringsværdige områder", hvor der i samme afsnit også bliver givet eksempler på, hvad disse kunne være.</p> <p>Vi er enige i, at der gennem Best Management Practices skal fokus på tiltag som minimerer risikoen for negative virkninger på jordbundens kvalitet og biodiversiteten. Vi mener dog, at eksemplificeringen er problematisk. Der er en meget stor detaljegråd, som kan misforstås af ikke-sagkyndige som en positivliste, hvor alle punkter skal/bør opfyldes. Desuden vil det i praksis være meget vanskeligt at dokumentere hvilke tiltag, der implementeres i de respektive skove.</p> <p><u>Vi foreslår</u>, at der også bliver givet eksempler på, hvad et sårbart område kan være. Alternativt kan der indføres definitioner på henholdsvis sårbare, sensitive og bevaringsværdige områder i definitionsafsnittet.</p> <p><u>Vi foreslår</u> at slette eksemplerne, idet henvisningen til "tiltag, der fremgår af relevante nationale skovstandarder" er tilstrækkelig.</p>
S. 29	<p>v. Fældningen opretholder eller forbedrer skovenes produktionskapacitet på lang sigt</p> <p>Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at hugsten ikke overstiger skovenes årlige tilvækst i kildeområdet set over en periode på [5-10] år, medmindre dette skyldes dokumenteret sygdom, stormfald eller anden udefra kommende hændelse eller restrukturering af ensaldrende skove, eller af naturbeskyttelseshensyn.</p>	<p>Hvorfor 5 eller 10 år? 5-10 år er IKKE lang sigt i skovbrugsforstand. Det er jo højst en 1/10 trægeneration. Man kan nemt opleve perioder hvor hugst er større end tilvækst i skove med skæv aldersklassefordeling.</p> <p><u>Vi anbefaler</u> at man udpensler, hvad der menes med "restrukturering" og i hvilke tilfælde man kan hugge mere end tilvæksten i perioder.</p>

S. 30	<p>Alternativt skal aktøren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sikre, at der foreligger en beskrivelse af og dokumentation for, at der findes et styrings-system på skovbrugets kildeområdeniveau, der sikrer at ovenstående krav i – v er opfyldt. • sikre, at der foreligger en beskrivelse af relevante risici, af den skovforvaltning, de fældningsmetoder og de hensyn, der specifikt tages i kildeområdet for at sikre i – v. • sikre, at der foreligger angivelse af, hvorvidt kildeområderne indeholder eller grænser op til naturbeskyttelsesområder, dokumenteret med satellitfotos • sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller til-synsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav. 	<p>Krav om satellit- eller ortofotos bør også kunne opfyldes med kortmateriale. Satellit- og ortofotos kan i nogle geografier være vanskelige at fremskaffe og kan kræve særlige kompetencer at bearbejde. Dette krav går igen flere steder i håndbogen og bør adresseres hver gang.</p>
s. 31	<p>Verifikator skal kontrollere, om kravene i – v er opfyldt enten via nationale love (a) eller gennem systemer på skovbrugets kildeområdeniveau (b).</p> <p>For b skal verifikator bekræfte, at der er fremlagt beskrivelse af og dokumentation for, at der findes et styringssystem, der sikrer, at kravene i – v er opfyldt samt kontrollere at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de styringssystemer for skovbrugets kildeområdeniveau, der henvises til, sikrer opfyldelse af det pågældende kriterium • naturbeskyttelsesområder i kildeområdet, og grænsende op til kildeområdet, er korrekt angivet og dokumenteret med satellit- eller orthofotos • der kan fremskaffes dokumentation for, at høst ikke strider mod beskyttelsesformålet, hvis biomassen helt eller delvist stammer fra naturbeskyttelsesområder. 	<p>Først stilles der krav om dokumentation fra en ansvarlig myndighed. Det går dog ikke igen i den markerede tekst i sidste bullet. Bør det ikke være det samme?</p> <p><u>Vi anbefaler</u>, i øvrigt at dokumentation (ikke nødvendigvis fra en ansvarlig myndighed) er tilstrækkeligt. Nogle steder kan det være vanskeligt at opnå dokumentation fra myndighederne. En anden sagkyndiges vurdering kan være tilstrækkelig.</p>

s. 31	<p>Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt • beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt • udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død 	<p>Hvor de første to kriterier er generelle krav om identifikation og beskyttelse af bevaringsværdige og sensitive områder, er det tredje kriterie meget specifikt og virker tilfældigt udplukket. Der er mange andre forhold i en skov, som skal sikres for at bidrage til god biodiversitet.</p> <p><u>Vi foreslår</u>, at sidste bullet ændres til et mere generelt kriterie om opretholdelse af biodiversitet i skoven. Forslag: <i>Best Management Practices skal sikre at skovdrift og hugst udføres med hensyntagen til opretholdelse eller forbedring af skovens biodiversitet</i></p>
s. 32	Sagkyndig person	Hvordan defineres en sagkyndig person?
s. 33	<p>Certificeringssystemerne SBP, FSC (Forest Management) og PEFC er eksempler på styringssystemer på kildeområdeniveau, som vil kunne anerkendes som dokumentation for, at det særlige danske krav til biodiversitet er opfyldt for biomasse fra skovbrug. FSC "controlled wood" er ikke tilstrækkeligt.</p>	<p>For PEFC kunne man også udpense, at der både findes PEFC forest management og controlled sources – ligesom man gør for FSC. Der findes faktisk også SBP compliant og SBP controlled.</p>
S. 34	<p>ii) har forelagt et nationalt bestemt bidrag (NDC, for National Determined Contribution) for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC), som omfatter emissioner og optag i landbrug, skovbrug og arealanvendelse, hvormed det sikres, at ændringer i kulstoflagrene i forbindelse med hugst af biomasse medregnes i landets forpligtelse til at mindske eller begrænse drivhusgasemissioner, jf. det nationalt bestemte bidrag,</p> <p>Og længere nede på samme side</p> <p>NDC'er kan være udformet på mange måder. Det er ikke nok, at LULUCF eller AFOLU22 sektoren er nævnt i NDC'en, eller at det fremgår, at NDC'en dækker "alle sektorer". Hvis kriteriet skal være opfyldt, skal det eksplicit forklares i NDC'en, hvordan LULUCF-sektoren indgår i reduktionsforpligtelsen, og at denne sektors emissioner og kulstofdræn medregnes i forhold til landets overordnede reduktionsmål.</p>	<p>NDCerne" er forsinkede pga. covid-19 og den udskudte COP. Der er altså et tidsrum, hvor der ikke er nogen opdaterede NDCer, men der stilles krav om detaljeret indhold i NDCerne.</p> <p>De nuværende NDCer har oftest ingen eksplicite forklaringer, hvorfor det i 2021 vil være meget vanskeligt at leve op til kravene. Har Kommissionen eller andre taget stilling til det?</p> <p><u>Vi vil gerne opfordre</u> styrelsen til at adressere dette forhold, da der ellers vil være en tidsperiode, hvor der stilles krav til noget, som endnu ikke findes.</p>

s. 35	<p>landet har love, der specifikt har til formål at øge skovkulstoflagre og –dræn med henblik på at modvirke klimaforandringer, hvis lovene indeholder relevante tiltag, og hvis der findes en ansvarlig og troværdig organisation for overvågning og håndhævelse.</p>	<p>Dette stammer fra direktivet. Men det er stadig en gåde for os, hvorfor det netop skal være mhp. modvirke klimaforandringer. Der er mange andre gode grunde til at øge kulstoflagre og -dræn. Kan disse årsager ikke også omfattes?</p> <p>I yderste konsekvens kan det risikere at udelukke lande der har samme ønske om forøgelse af kulstoflagre – men af andre årsager</p>
s. 35	<p>Der skal desuden fremlægges dokumentation for, hvordan LULUCF-emissioner forventes at udvikle sig i fremtiden. Hvis <i>skovsektoren</i>²⁴ forudses at blive en kilde til emissioner i indenfor 10 år, under den eksisterende lovgivning, kan kravet ikke anses for opfyldt. For EU-lande fremgår de forventede fremtidige emissioner af de nationale "Forest accounting plans for 2021 – 2030".</p>	<p>Kan det uddybes, hvad denne dokumentation skal bestå af? Der findes adskillige modeller, rapporter osv. som ville kunne anvendes – men er de alle lige gyldige? Kan man fx lave sin egen lille fremskrivning i Excel og bruge den som dokumentation? Har ikke den gyldne løsning, men kan fx henviser til at de skal komme fra "uafhængig sagkyndig institution" indenfor området eller lign. formulering.</p> <p>Henvis gerne til planernes plads på den officielle EU's hjemmeside. Der findes flere udgaver, herunder revisioner. Så undgå misforståelser.</p> <p>Positivliste bør af ovenstående grunde udarbejdes og vedligeholdes af den ansvarlige danske myndighed</p>
s. 37	<p>En økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovens kulstoflager og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definerer kildeområdet 	<p>Denne liste er meget vanskelig at efterleve i praksis. Det vil være nærmest umuligt for en biomasseproducent, som får træ fra mange forskellige skove, at skulle kræve sådanne data fra alle skovejere. Samtidigt lader styrelsen meget være op til den enkelte aktør – fx at definere tidsperiode. Andre</p>

	<p>2. Definerer alle relevante kulstoflagre, over jorden, under jorden, dødt ved, skovbund, og kulstof i jord</p> <p>3. Definerer en historisk referenceperiode, f.eks. 2000 - 2009</p> <p>4. Beskriver forvaltningspraksis i skoven i referenceperioden</p> <p>5. Kvantificerer kulstoflagre og kulstofoptag i kildeområdet i referenceperioden.</p> <p>6. Definerer tidsperioden for "lang sigt"</p> <p>7. Beskriver forvaltningspraksis i kildeområdet i denne langsigtede tidsperiode</p> <p>8. Kvantificerer udviklingen i skovkulstoflagre og –optag i den langsigtede tidsperiode</p> <p>9. Sammenligner det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i den fremtidige periode med det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i referenceperioden.</p>	<p>steder i håndbogen er den defineret for en. Kan der opstå en situation, hvor man laver denne beregning korrekt, men hvor Energistyrelsen ikke er enige i nogle af valgene og derfor ikke mener kravet er opfyldt?</p> <p>Vi forstår, at dette er et krav i draft-udgaven af EU implementing act. Hvis kravet i EU implementing act ændres i den endelige version foreslår vi, at det tilsvarende ændres i denne håndbog. Hvis det fastholdes i sin nuværende form, vil vi foreslå, at Energistyrelsen beskriver helt nøjagtigt, hvad Energistyrelsen lægger til grund for at kunne forkaste en beregning.</p>
s. 38	<p>Skovstatistik: dødt ved i den seneste 5 års periode frem til seneste statistik-år ikke er faldet i forhold til det gennemsnitlige skovkulstoflager i den foregående 5 års periode eller i forhold til perioden 2015 – 2020.</p>	<p>5 år er alt for kort tid taget i betragtning de naturlige udsving der kan være i skovbrug som et resultat af kalamiteter eller historiske incitamentprogrammer til at plante skov som giver en uensaldret alderssammensætning som man ser i Danmark, Baltikum og en lang række andre lande. Vi anbefaler at der anvendes 10 år i stedet</p>
S. 38	<p>b) Skovene i kildeområdet er skovcertificerede</p> <p>Det danske krav til klimabæredygtighed kan også opfyldes ved at de skove, som biomassen stammer fra, er skovcertificerede med FSC, PEFC eller tilsvarende skovcertificeringssystem, der indeholder krav til den langsigtede forvaltning af skoven, som direkte eller indirekte bidrager til at bevare og øge skovens kulstoflager og som skovejeren har forpligtet sig til at leve op til.</p>	<p>Fjern henvisningen til FSC og PEFC og i stedet skal der blot stå "skovcertificering"</p>
s. 39	<p>Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:</p>	<p>Træ bliver ikke til rester fordi det er over eller under 20 cm eller udgøre 50%. Man kan ønske at begrænse anvendelsen af træ over 20 cm men det er faktisk forkert at skrive at træ over 20 cm ikke kan være rester.</p>

	<p>a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfalds-træ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller</p> <p>b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.</p>	<p>Hvor på træet måles de 20 cm? <u>Vi anbefaler</u> at metoden er operationel og kan anvendes i praksis. Når myndighederne definerer så fast en grænse bør det beskrives nøjagtigt hvor og hvordan det opgøres.</p> <p>Anvend udtrykket "skadevolder" eller lign. Biller er kun en type skadevolder, men andre insektfamilier eller helt andre dyr kan jo gøre det samme. Man bør også overveje at lave andre typer undtagelser, fx tørke, andre naturkatastrofer, skovbrand mv. <u>Vi foreslår</u>, at man bruger ordet "kalamiteter" og laver en liste med eksempler, hvor skadevoldere og sygdom kan nævnes, men hvor der også er mulighed for en bredere fortolkning.</p> <p>Foreslået definition af Kalamiteter: <i>Ødelæggende begivenhed, som medfører at træer beskadiges og ikke kan anvendes af savværker. Eksempler på kalamiteter kan være stormfald, insekt- eller sygdomsangreb, svamp, råd, fysiske skader ved f.eks. påkørsel og hjortevildt, samt skovbrand.</i></p> <p>Man bør desuden tillade saneringshugst, hvor træerne endnu ikke er gået ud, men vil blive angrebet og hugges for at forhindre yderligere spredning. Der kan i den forbindelse stilles krav om en fytosanitær vurdering fra en sagkyndig for at undgå snyd med saneringshugst. Saneringshugst er helt afgørende i skovbruget når man skal forhindre de helt store billeangreb og det vil være en skam, hvis denne type træ ikke kan anvendes til energiproduktion.</p>
--	--	---

s. 39	<p>Skovkulstoflagret ikke er i tilbagegang</p> <p>For lande med et areal på over 1,5 mio km² i størrelse må den anvendte statistik højst være på regionalt niveau, svarende til f.eks. en stat i USA. En skovstatistik for hele USA eller hele Rusland vil ikke kunne anvendes som dokumentation.</p>	<p>Hvad er den faglige begrundelse for at sætte særlige krav til store lande ?</p> <p>Dermed pålægger man store lande en væsentlig hindring for samhandel som små lande ikke har.</p>
s. 39	<p>For at der kun bruges restprodukter</p> <p>Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation i form af fakturaer i det omfang, der anvendes restprodukter fra træindustri eller fra anden produktion.</p>	<p><u>Vi foreslår</u>, at SBP SAR kan bruges som dokumentation for anvendelse af restprodukter.</p>
s. 39	<p>SBP alene er ikke i sig selv tiltrækkeligt som dokumentation, da SBP ikke certificerer skovejere, men biomasseproducenterne, som ikke i alle tilfælde har bestemmende indflydelse på skovenes drift på længere sigt.</p>	<p>Dette er ikke korrekt. Både FSC, PEFC og SBP kan levere den samme sikkerhed. Vi anbefaler at denne kommentar fjernes</p>
s. 40	<p>Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.</p> <p>For dokumentationsmetode b, højst 50% af biomassen afsættes til energi, kan kravet opfyldes ved, at biomasseproducentens kontrakter med alle skovejere i kildeområdet indeholder kravet samt en forpligtelse for skovejere til på forlangende at dokumentere de afsatte træmængder til gavntre og energitræ. Aktøren skal på forlangende kunne fremvise denne dokumentation. Hvis biomasseproducenten både producerer gavntre og biomasse, kan det alternativt dokumenteres, at højst 50% af producentens solgte biomasse i det pågældende kalenderår er afsat til energi.</p>	<p>I begge tilfælde efterspørges dokumentation, der kun meget vanskeligt lader sig fremskaffe. Der er for nuværende ingen styringssystemer, der sikrer og dokumenterer diametergrænsen. Tilsvarende efterspørges data fra skovejere, der opfattes som forretningshemmeligheder og/eller slet ikke dokumenteres. Skovejeren ved jo ikke nødvendigvis, hvad hans solgte træ skal bruges til. Slut anvenderen kan jo være flere trin fra skovejeren, der sælger til en træhandler, som igen videresælger osv. En del træ bliver også solgt på rod eller på auktion</p>
s.40	<p>Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.</p> <p>Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første</p>	<p>Svarer dette til PEFCs og FSCs CoC-certificering? I så fald bør det udpensles at man kan efterleve dette krav vha. CoC-certifikat fra disse organisationer. Det bruger man i dag, så det vil være nemt at forholde sig til for aktører.</p>

	<p>opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomasse-type f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ.</p> <p>Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.</p>	
s.41	<p>Kravet om reetablering, anses for opfyldt, hvis der kun sker beskæring, herunder stævning, eller</p> <p>hvis der aktivt genplantes buske eller træer. Kravet om reetablering kan fraviges, hvis der foreligger</p> <p>en skriftlig vurdering, der viser, at rydning af hegnet tilgodeser natur og biodiversitet bedre end reetablering, eller hvis der er dokumentation for, at et tilsvarende hegn med tilsvarende eller bedre biodiversitetsmæssig værdi etableres et andet sted. Selvforyngelse er ikke tilstrækkeligt til at opfyldekravet om reetablering for træ fra områder uden for skove.</p>	<p>Dette bør ikke være begrænset til hegn.</p> <p><u>Vi foreslår</u>, at der tilføjes ” og/eller anden bevoksning”</p> <p>Vi anerkender at selvforyngelse ofte ikke er tilstrækkelig, men der kan være tilfælde hvor selvforyngelse er den bedste metode både ud fra hensyn til klima og biodiversitet.</p> <p>Vi foreslår at der tilføjes et ”ofte” før ”ikke”</p>
s. 42	<p>Relevante informationskilder</p> <p>For Danmark:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nøgle til kortlægning af naturmæssigt særlig værdifuld skov²⁶ - Nøglebiotoper i skov²⁷. - HCV-vejledningen til brug ved FSC-certificering af skov i Danmark²⁸, bilag 1 side 16-18 	<p>Disse er kilder som omhandler skov – hvordan kan de anvendes til ”ikke-skov” biomasse?</p> <p>Vi anbefaler at fjerne disse henvisninger og tilføje relevante henvisninger</p>
S. 45	<p>Affald, herunder kommunalt affald, skal kun opfylde krav om indberetning af oplysninger om biomassetype og mængde.</p>	<p>Er der den særlig grund til, at kommunalt affald ikke skal opfylde de samme krav, som biomasse lavet af træ udenfor skove? Betyder det, at hvis man laver træflis af træ udenfor skove og kører det på den kommunale genbrugsstation eller lokale affaldsforbrænding, så er der ingen krav, men hvis man kører samme flis til et kraftvarmewærk, så skal man efterleve kravene i afsnit 6?</p> <p>Vi er klar over, at det er reguleret af forskellige lovgivninger, men hvis der er et ”smuthul” for at få ikke-bæredygtig biomasse ind i energisystemet ved at kalde det</p>

		<p>kommunalt affald, så bør det adresseres.</p> <p>Der kommer mindre og mindre forbrændingseget affald og energiselskaberne oplever i stigende grad konkurrence med affaldsselskaberne mht. indkøb af biomasse. I vores optik bør biomasse følge de samme regler uanset i hvilken type anlæg den afbrændes. Det vil sige, at biomasse skal stamme fra en bæredygtig produktion uafhængigt af hvem, som ender med at afbrænde den.</p>
S.46	<p>Der stilles særlige danske krav til anlæg, der anvender træbiomasse. Her bliver både nye og eksisterende anlæg over de i kapitel 3.1 angivne størrelser, pålagt følgende drivhusgasemissionsbesparelseskrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ 75 % fra 1. januar 2022 ☐ 80 % fra 1. januar 2025 ☐ 83 % fra 1. januar 2028 	<p>Det skal tydeligt fremgå, at besparelserne er på årsbasis, ikke per levering.</p>
S. 46	<p>Besparelsen ses i forhold til det fossile alternativ.</p>	<p><u>Vi foreslår</u>, at "det fossile alternativ" ændres til den normalt anvendte terminologi "EU's fossile reference"</p>
S. 56	<p>9.2.4 Biograce Beregningen af drivhusgasbesparelsen kan alternativt til metoderne beskrevet ovenfor, foretages med programmet Biograce II (https://www.biograce.net/biograce2) som er et excel-baseret pro-gram udviklet til at beregne drivhusgasemissioner ud fra VE-direktivets principper.</p>	<p>Andre værktøjer kan lave samme beregninger som BioGrace II.</p> <p>Vi anbefalet at det udspecificeres, at disse værktøjer også kan anvendes, hvis de følger beregningsmetoderne beskrevet.</p>
s. 59	<p>For skovbiomasse: - mindst én skovcertificeringsordning, f.eks. FSC eller PEFC, og - mindst én sporbarheds certificeringsordning, f.eks. SBP, samt være EUTR "monitoring organisation".</p>	<p>SBP er ikke en sporbarhedscertificeringsordning men certificeringsordning</p> <p>Vi foreslår at ændre til tekst så SBP er en "certificeringsordning"</p>
s. 60	<p>Indberetningen skal indeholde en tabel med følgende oplysninger for hvert parti biomasse: biomassetype, mængde (ton, MJ), geografisk oprindelse (land, region, kildeområde), certificering, drivhusgasudledning (gram CO2 pr MJ), drivhusgasemissions-besparelse (%) samt</p>	<p>Det er meget tidskrævende at skulle udregne GHG-udledning og –besparelser for hvert parti biomasse. Desuden er der her tale om et detaljeniveau, som vil gøre,</p>

	oplysninger om opfyldelse af bæredygtighedskravene. Metode til beregning af drivhusgasemissionen skal fremgå, og om der er foretaget iLUC vurdering, hvis der er brugt standardværdier.	at oplysningerne er fortrolige af forretningsmæssige hensyn. <u>Vi foreslår</u> , at de markerede krav slettes, og at det fremgår klart af teksten, at Energistyrelsen behandler data på leveranceniveau fortroligt.
S. 61	Energistyrelsen vil på baggrund af indberetningerne offentliggøre opgørelser af Danmarks samlede forbrug af biomasse fordelt på biomassetyper og geografisk oprindelse, drivhusgasemissionsbesparelser mv.	Af forretningsfortrolige hensyn lægger vi vægt på, at det kun er de samlede/aggregerede opgørelser, der offentliggøres, og at der ikke offentliggøres data på leveranceniveau. <u>Vi foreslår</u> , at der etableres sikkerhed for, at Energistyrelsen ikke udleverer forretningsfølsomme oplysninger f.eks. i forbindelse med en forespørgsel om aktindsigt.
S. 69	Massebalancesystemet skal sikre, at der - selv om biomassepartier sammenblandes - er transparens om biomassens bæredygtighedskarakteristika og drivhusgasudledninger hele vejen igennem værdikæden – fra produktion til slutanvendelse. Systemet skal således sikre, at der kan trækkes partier ud af blandingen med bestemte karakteristika. F.eks. hvis en træpilleproducent modtager én leverance fra certificeret skov, og én fra en ikke-certificeret skov, skal det være muligt at opdele de to leverancer i den efterfølgende distribution, selvom biomassen fysisk er blevet blandet.	Jf. kommentar til Kapitel 2 kan teksten misforstås. <u>Vi foreslår</u> , at teksten i første markering ændres som angivet i kommentaren til Kapitel 2. og at teksten i anden markering ændres til: <i>skal det kun være muligt at udtage en mængde certificeret materiale til videresalg svarende til mængden i leverancen fra den certificerede skov.</i>

I udkastet til bekendtgørelsen ser det ud til, i §2. 3) at træbriketter er stavet forkert.

Vi stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af overstående høringssvar og bidrager gerne til evt. opfølgende arbejde i forbindelse med implementering af bæredygtighedskriterierne.

Med venlig hilsen

Dansk Energi & Dansk Fjernvarme

Martin Lundrup og Maria Dahl Hedegaard

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer 2020-5896

Den 15. januar 2021

Dansk Erhvervs hørings svar til udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. og udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med svar til de to høringer vedrørende udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. og udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter fastsættelse af et klima bæredygtighedskrav til anvendelse af biomasse. Det er afgørende, at vi sikrer en reel CO₂ reduktion ved anvendelse af biomasse og samtidig sikrer at der er samme krav til biomassen uanset i hvilken sektor den anvendes. Bæredygtighedskravene skal tage højde for CO₂ fortrængning, sikring af biodiversitet og understøtte cirkulær bioøkonomi. Bæredygtighedskriterierne bør samtidig understøtte en kaskadeanvendelse, således biomasse udnyttes optimalt. Det kan fx være ved at biomasse udnyttes til produktion bioethanol, og bioaffaldet opgraderes til proteinfoder til husdyr, således den maksimale værdi af biomassen udnyttes sammenlignet med hvis biomassen direkte anvendes som foder.

Dansk Erhverv mener, at bæredygtighedskriterier for anvendelse af biomasse skal gælde for alle former for biomasse i alle sektorer, om det er til energiudnyttelse, plastikposer eller produktion af flydende biobrændsler. For at dette kan realiseres skal der være ens krav til opgørelsen af bæredygtigheden til biomasse uanset hvor den anvendes. Det er bæredygtigheden af biomassen som er afgørende, ikke hvor den anvendes. Vi ser dog muligheder i differentiering af, for eksempel, drivhusgasreduktion i forskellige sektorer baseret på substitutionsmuligheder. For eksempel, kan der stilles lavere krav til drivhusgasreduktion i plastik produktion og brændsel til transport i forhold til afbrænding i kraftværker, hvor der er alternativer.

Specifikke bemærkninger

I begge bekendtgørelser mangler der en klar definition af biomasse. Denne definition skal inkludere vedligeholdelse af haver, parker og offentlige områder (herunder vejkanter).

Vi er uforstående hvorfor have- og parkaffald ikke er inkluderet i definitionen på biomasse, da det opfylder kriterierne og har en biologisk oprindelse. Dansk Erhverv mener, at have- og parkaffald burde indgå i definitionen på "Biomasse" i § 3 stk. 4. Dette fremgår også i § 19 stk. 5.

Vi foreslår at definitionen på biomassen er følgende i § 3 stk. 4:

Definition af biomasse: Den bionedbrydelige del af produkter, affald og restprodukter af biologisk oprindelse fra landbrug, herunder vegetabiliske og animalske stoffer, fra skovbrug og tilknyttede erhvervsgrane, fra vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter), fra fiskeri, fraakvakultur, og fra den bionedbrydelige del af affald, herunder industriaffald og kommunalt affald af biologisk oprindelse.

Denne kategori kan også tilføjes som egen kategori i § 3 under stk. 6.

7) Biomasse fra haver, parker og vedligehold af offentlige områder (inkl vejarealer): Biomasse fra vedligeholdelse af have, park, og andre områder herunder vejkanter hvor træer, buske, hække og læhegn beskæres

Ydermere, så er definitionen på "ikke skov" i Håndbogen for upræcis og omfatter ikke have-park biomasse. Den nuværende definition på "Træ fra ikke skov" i Håndbogen på side 12 er følgende: "Træ fra ikkeskov: Træ fra ikkeskov er træ, som stammer fra trævækst uden for skovområder fx læhegn og andre træbevoksede arealer i det åbne land, og som hverken er "biomasse fra landbrug", "biomasse fra skovbrug", "restprodukter fra træindustri", "restprodukter fra anden industri", eller "træaffald"."

Denne definition inkluderer ikke "biomasse fra vedligeholdelse af haver, parker, og offentlige områder (herunder vejkanter)" da dette jo ikke er "det åbne land."

Vi foreslår, at denne type biomasse ikke underlægges det særlige danske krav i § 16 i bekendtgørelsen og side 16 i håndbogen: "For biomasse fra ikkeskov består det ekstra danske krav af krav om reetablering samt risikovurdering og minimering ift. Naturværdier." Vi mener, at det ikke er relevant at bevise, at man genplanter en plante, nedskåret træ fra private haver, trimmer en hæk på en vej eller fjerner et træ der står i vejen for trafikken. Derfor foreslår vi at der oprettes en særskilt kategori for have- og parkaffald.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang
Klima- og Energichef

Til: kfe@ens.dk
Cc: sbs@danskmiljøteknologi.dk (Søren Bukh Svenningsen), jsju@ens.dk
Fra: Mette Boye (mb@danskmiljøteknologi.dk)
Titel: Hørings svar ang : Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)
Sendt: 15-01-2021 12:07
Bilag: image001.png; image002.gif;

Journalnummer 2020-5896.

Tak for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed mv for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Dansk Miljøteknologi støtter, at der sættes ambitiøse bæredygtighedskriterier for biomasse til energiformål.

Der mangler dog i vores optik i bekendtgørelsen en mekanisme for at tilskynde til den klima, miljø og samfundsmæssige bedste anvendelse af biomassen.

Anvendelsen af biomassen bør incentiveres ud fra princippet om kaskadeudnyttelsen, så det eksempelvis sikres, at værdifulde næringsstoffer i biomassen nyttiggøres til fx foder, inden resten af biomassen går til energiformål. I forlængelse heraf vil et princip om kaskadeudnyttelse også skulle bidrage til, at den mest effektive og CO2-besparende anvendelse incentiveres.

Med venlig hilsen

Mette Boye, +45 27157434

Sekretariatschef, koordinator for Partnerskab for Bæredygtig Bioraffinering

Dansk Miljøteknologi / Danish Environment Technology Association

www.danskmiljøteknologi.dk

Fra: Katrine Pilmark Elkjær <kfe@ens.dk>

Sendt: 9. december 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål (ENS Id nr.: 2280358)

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev, høringsliste, EØK-notat og to udkast til nye bekendtgørelser vedrørende bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål.

Venlig hilsen / Best regards

Katrine Pilmark Elkjær

Fuldmægtig / Advisor

Center for Energiressourcer / Centre for Energy Resources

Mobil / cell

+45 33 92 66 41

E-mail

kfe@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency: www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Amalievej 20
1875 Frederiksberg C
Danmark

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

Energistyrelsen

Sendt til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk
journalnummer 2020-5896.

15. januar 2021

Dansk Skovforenings hørings svar til bæredygtighedsbekendtgørelsen og tilhørende håndbog - journalnummer 2020-5896.

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (Håndbog 2021).

Overordnet set finder Dansk Skovforening det stadig forkert, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på træets slutanvendelse. Hvis der laves flis af et læhegn så må det gerne afsættes til alt andet end energiforsyning uden dokumentation. Det samme gælder træpiller. Skovene drives ikke med øje for en ensidig slutanvendelsen af produkterne. Der produceres typisk produkter til alle typer af træindustrier i den enkelte skov. Vi mener derfor at der politisk bør fokuseres på at fremme udbredelsen af bæredygtig skovdrift generelt og sikre udbredelsen af certificeret skov i Danmark. Dansk Skovforening bidrager gerne til drøftelser om hvordan dette kan fremmes.

Med den politiske beslutning om at kravene til dokumentation af bæredygtighed også skal gælde restprodukter fra træindustrien, når de skal anvendes til energiformål, stiller af omveje bæredygtighedskrav til alt træ, der skal anvendes på danske træindustrier, som afsætter deres restprodukter til energiformål. Hvis kravene blive for tunge at administrere eller dokumentere for skovejere kan det få betydning for forholdet mellem lokal anvendelse i Danmark og eksporten af gavntræet.

Vi er klar over at håndbogen skal dække både dansk produceret træbiomasse og importeret træbiomasse, der skal anvendes til energi. Siden det er en dansk håndbog kunne det være ønskelig at det klart fremgik, hvilke krav der stilles til dokumentation af den danske flis, da det vil udgøre en betydende del særligt på de mindre værker, der vil have færre ressourcer til at opfylde kravene. Samtidig vil det være en hjælp til de danske skovejere.

Vi har noteret at det af høringsbrevet fremgår, at der kommer retningslinjer fra EU kommissionen i forhold til implementering af kravene der er fastsat i direktivet for vedvarende energi og at håndbogen vil blive tilrettet ud fra disse. Dansk Skovforening skal her henstille til at vejledningen fra kommissionen følges for de krav der kommer direkte fra direktivet.

Problematiske krav i håndbogen

Der er to krav i håndbogen som Dansk Skovforening finder særligt problematiske.

Der er i forbindelse med det særlige danske krav til biodiversitet i håndbogen indført et krav om, at der skal efterlades 5 levende træer pr ha til naturlig henfald og død i skove. Et krav vi på ingen måde mener hører hjemme i denne sammenhæng. For det første er det ikke tydeligt, om det kun er i de bevoksninger hvor der er skovningsaktiviteter eller det er et generelt niveau i skoven. For det andet er der ikke noget fagligt argument for, at det er lige er 5 træer pr ha til død og henfald som sikrer beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter. Vi mener at de to første krav for biodiversitet må være dækkende.

Under de særlige danske klimkrav arbejdes med en definition på restprodukter fra skov, som ikke er fyldestgørende. Vi mener at det klart skal fremgå, at de ekstra klimakrav til restprodukter, der ikke er dokumenteret bæredygtige på anden vis er et politisk valg og ikke en faglig definition. Vi mener ikke, at diametergrænsen skal fremgå af definitionen. Det kan i stedet tydeliggøres, at det er ekstra krav til de tilfælde, hvor der ikke på nogen af de andre nævnte måder kan dokumenteres et stabilt eller stigende niveau af kulstof i skoven. Vi har i de konkretet bemærkninger fremsat et forslag til ny formulering.

Håndbogens anvendelighed i praksis

Vi bifalder, at der er udarbejdet en håndbog, som gør de juridiske tekster mere praksisnære. Det er helt essentielt, at kravene i håndbogen viser forståelse for de forskellige erhvervs forskellige praksisser og at kravene i praksis lader sig gennemføre uden alt for store administrative byrder. For at gøre håndbogen mere anvendelig i praksis og undgå eventuelle misforståelser, foreslår vi en strukturel ændring af håndbogen. Håndbogen er bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet er beskrevet for sig og de ekstra danske krav beskrevet for sig, opdelt efter de forskellige typer af biomasse.

Denne skelnen mellem hvor kravene kommer fra er i princippet brugerne uvedkommende og det er kun med til at skabe forvirring når der fx er to sæt krav til sikring af biodiversitet. Vi foreslår derfor, at kravene sammenskrives i forhold til emner i stedet, men stadig opdelt i typer af biomasse. Det vurderer vi, vil give et bedre overblik. Det er fint at bekendtgørelsen er bygget op om den politiske sondring mellem krav fra EU og de ekstra danske krav.

Vi foreslår samtidig, at der udarbejdes en form for flow-diagram, så det er lettere at overskue hvilke krav der skal opfyldes i hvilke situationer lidt på samme måde som beslutningstræet til kategorisering af biomassen. Det kunne fx tage udgangspunkt i om træbiomassen der indkøbes kommer fra Danmark eller importeres. Det kan starte med "Er det dansk produceret biomasse?" og lede videre over spørgsmål som "er biomassen certificeret efter FSC, PEFS eller SBP?" osv. Det vil skabe et bedre overblik over kravene for den enkelte.

Der arbejdes både i bekendtgørelse og håndbog med definitioner, der ikke nødvendigvis er ens, hvilket kan blive problematisk. Kildeområde er fx anderledes defineret i håndbogen end i bekendtgørelsen. Der er samtidig ikke en helt konsistent anvendelse af forskellige termer. Håndbogen bør gennemlæses med dette for øje. Fx står der i definitionen "træ fra ikkeskov", mens der i figur 1.1 anvendes termen "træbiomasse fra ikkeskov".

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen

Afsnit 2. Vejledning til definitioner og begreber

Side 9:

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Der bør være en konkret henvisning til hvor listen over EU godkendte frivillige ordninger kan findes.

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

Det er uklart hvordan den definition skal forstås. En stor del af den danske flisproduktion sker direkte i skoven enten direkte fra bevoksningen eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del af skovens restproduktion, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven? Det bør i stedet defineres som det første distributionssted efter biomassen har forladt skoven.

Side 10:

Kildeområde (forsyningsområde) (eng: "sourcing area"): Geografisk afgrænset område, som råprodukter i form af biomasse stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til, at risikoen i forbindelse med biomassens bæredygtigheds- og lovligheds karakteristika kan vurderes.

Definitionen kræver

- at området, hvorfra biomassen er hentet, er geografisk afgrænset, kendt, og kan blive vist på et kort.
- at den information, som er nødvendig for at kunne vurdere overholdelse af bæredygtighedskriterierne er tilgængelig fra uafhængige offentlige eller private institutioner, som har kompetencen til at producere pålidelig information.
- at forholdene i kildeområdet er tilstrækkelig ensartede kræver som minimum, at den samme lovgivning gælder i hele området.

Kildeområder for skovbiomasse betegnes skovbrugets kildeområde (eng: "forest sourcing area").

For at gøre håndbogen mere brugervenlig vil det være dejligt med et eksempel på hvordan betegnelsen kildeområde skal opfattes i Danmark. Kan hele landet fx indgå som kildeområde? Eller skal der fx deles op i regioner?

Side 11:

Restprodukter fra skovbrug er defineret 2 gange. Den ene følger definitionen i bekendtgørelsen som lyder:

18) Restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug: Restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, og som ikke omfatter restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning.

Mens den anden siger:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Af denne definition kan det forstås som at det ALTID skal dokumenteres at a) eller b) bliver opfyldt, hvilket ikke er meningen. Af håndbogen s. 38 fremgår det at:

" Det særlige danske krav kan altså opfyldes på tre måder:

a) Det dokumenteres, enten for oprindelseslandet eller for kildeområdet, at skovkulstoflageret ikke er i tilbagegang.

b) Skovene i kildeområderet skovcertificerede, eller

c) Der anvendes kun restprodukter."

Det er således kun hvis kulstofbalancen ikke kan dokumenteres via a) eller b) at de særlige krav om diameter og andel anvendt til energi skal opfyldes.

Endvidere er beskrivelsen af restprodukter fra skovbrug på side 39 afvigende fra de to definitioner i afsnit 2. Her står:

Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv.

De seneste tal i den danske hugststatistik 2019 viser, at andelen af træ der afsættes til brænde er faldende. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis,

hvorfor sætningen ”som ellers efterlades på arealet efter høst” bør udgå. Brændetræ kan defineres som: træ med kalamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning – træ, der ikke kan finde anvendelse på et savværk.

Historisk er der mange steder samlet restprodukter efter høst som efterfølgende er afbrændt på stedet. Dette fordi der ikke nødvendigvis er plads til at efterlade restprodukterne og de kan også være såvel en brandfælde som grobund for opformering af skadedyr.

Vi savner en faglig argumentation for de valgte dokumentationskrav, som ovenstående definition er udtryk for. Vi mener endvidere ikke, at beskrivelse af dokumentationskrav for de særlige klimakrav skal indgå i definitionen af restprodukter fra skovbrug, men kan tilføjes i selve afsnittet med krav.

Vi foreslår derfor at den yderligere definitionen af ”restprodukter fra skovbrug” i afsnit 2 enten udgår eller omformuleres som følger:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ m.v., Indbefatter ikke rødder.

Videre finder vi at diametergrænsen på 20 cm er fejlplaceret som del af en definition for hvorvidt der er tale om et restprodukt. Der er mange eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energitræ fx træ af dårlig kvalitet (fx træarter, der ikke egner sig til industri, træ med skævheder eller tvistet ved, træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader, sygdomsramt træ). Når der anvendes ammetræer kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger.

Ammetræerne er med til at danne et godt skovklima og hjælper den blivende bevoksning på vej og samtidig er ammetræerne med til hurtigt at binde en masse CO₂ i de unge kulturer. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet der gør, at de pt ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes.

Det fremgår ikke hvor de 20 cm måles. I skovbruget regnes normalt med en brystdiameter. Det bliver en svær opgave for maskinføreren af afgøre diametergrænsen, og det kan begrænse udbyttet fx de første tyndinger af klimavenlige skovrejsninger med hurtigtvoksende træ som lærk.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

De skærpede krav til restproduktet som indgår på side 39 er et politisk forsøg på at sætte kriterier der sikrer at brugen af restprodukter til energi ikke har et negativt klimaaftryk. Det bør derfor være tydeligt at det IKKE er en generel definition af restprodukt fra skovbrug og at denne derfor

ikke kan overføres i til andre sammenhænge. Vi mangler stadig at se det faglige belæg for valget af faktorerne.

Side 12:

Til definitionen af "træ fra ikkeskov" bør i oplistningen af "som hverken er..." tilføjes "biomasse fra anden produktion", således at juletræer produceret på landbrugsjord holdes ude af definitionen af træ fra ikkeskov.

Afsnit 5 – Bæredygtighedskrav til biomasse fra skovbrug

Side 24:

"Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i - v."

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en fyldestgørende liste over de godkendte ordninger. Det er vigtigt at vide, hvilke ordninger, der gælder hurtigst muligt, så skovejere kan forberede sig. Der kan blive behov for en overgangsperiode frem til listen er fuldstændig i EU-regi.

Vi antager at FSC, PEFC og SBP bliver godkendt af EU-kommissionen og kan opfylde kravet til "frivillig ordning".

Side 26:

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan skal der skelnes mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Der kan skrives uden for *defineret yngletid for særligt følsomme arter*. Yngletid generelt er for bredt kan være det meste af året, ligesom at det ikke er alle arter der vil blive påvirket af fældning.

iii Beskyttelse af udpegede naturområder Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der findes nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder samt lovgivning, der beskytter disse områder. Kravet er også opfyldt, hvis kildeområdet hverken indeholder eller grænser op til nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder.

Det har ligget klart i forudsætningerne siden udpegningen af Natura 2000-områderne at ejerne ikke blev pålagt erstatningsfrie indskrænkning på arealer i Natura 2000-områderne. Ovenstående kan give unødigt usikkerhed om hvorvidt træ fra natura 2000-beskyttede områder kan anvendes.

Igen må det gerne konkretiseres med eksempel fra Danmark hvad der er tilladt. Der findes produktionskov i mange af de danske Natura 2000-områder og EU kommissionen er tydelig i sin vejledning for Natura 2000 skovnaturtyper der siger, at der fortsat kan foregå skovdrift i Natura 2000-skovnatur typer hvis det ikke påvirker udpegningsgrundlaget negativt. Der bør derfor fortsat kunne anvendes flis fra Natura 2000-områder i Danmark så længe det er fældet i henhold til lovgivningen og eventuelle indgåede aftaler på konkrete arealer.

Side 29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Hvis dette skal vurderes for Danmark eller et afgrænset område i Danmark formoder vi, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal jf skovlovens mulighed for at have lysåbne arealer i skoven, som stadig er pålagt fredskovspligt. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen. Således er kravet i Danmark fx 10 år. I skov anses selvfor yngelse som en naturlig genoprettelse af et skovareal jf. definitionen på side 9 og her kan en 3-årig periode være meget kort.

Side 30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav

Det kan være svært at fremskaffe satellitbilleder samt svært at erkende nye plantninger de første år på disse fotos. I Danmark må det være nok at levere en fil over arealerne, så kan luftfotos fra forskellige årstal genfindes online.

Afsnit 5.4 Særligt dansk krav vedrørende biodiversitet mv.

Side 31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

På hvilken baggrund er disse kriterier fastsat? Vi savner en faglig begrundelse for valget.

Dansk Skovforening mener som nævnt i indledningen at kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død ikke hører hjemme i denne sammenhæng. Det er uklart om kravet kun dækker de særlige bevaringsværdige områder eller hele skoven. Der er her tale om detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Samtidig er det et krav, der er utrolig svært at administrere. Verifikator skal i alt evighed ud og tjekke at træerne stadig står der, og kommer der nye ejere skal de bibeholde træerne – det bliver et administrativt kaos. Det giver heller ikke mening at udpege 5 træer i første tynding til naturligt henfald og død, hvis bevoksningen er 10 år? Der står levende træer skal udpeges, hvad med eksisterende døde træer? – har ejer allerede efterladt træer til henfald vil de ikke blive godskrevet for eventuelt efterladte døde træer. ’

Kravet om udpegning af mindst 5 levende træer til naturligt henfald og død skal udelades.

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som vi forstår denne formulering kan der udtages produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævens kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det så længe skovene dyrkes efter godt forstlige principper. Ellers skal det beskrives nærmere i håndbogen.

Det fremgår at områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov. Vi savner her en definition af primær skov.

Side 32 (31)

”Særlige arter” er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Rødlisten er et forkert værktøj fx står vildsvin som truet fordi den er ved at etablere sig. Det bør ikke være hele rødlisten, som indgår. Og skal særlige arter afføde, at der skal efterlades træer til henfald og død?

5.4.1 Opfyldelse af særligt dansk krav om beskyttelse af biodiversitet mv.

Side 32

Vurderingen skal anvende HCV konceptet (High Conservation Value), jf informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV som begreb/koncept er fra en lille organisation, og det er ikke nødvendigvis et bredt anerkendt system. Den kræver meget detaljerede informationer. Det er endvidere uklart om det er nok at anvende en af informationskilderne eller om alle de nævnte kilder for Danmark skal anvendes for at opfylde kravet.

Det fremgår, at det skal vises hvordan HCV konceptet anvendes. Det bør ikke være et krav, hvis biomassen er certificeret efter PEFC, FSC eller SBP og tilsvarende certificeringsordninger. Disse ordninger skal således kunne anerkendes som dokumentation for at dette krav er opfyldt.

Der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

5.4.3 Verifikation

Side 33

Hvis certificering med andre ordninger end godkendte frivillige ordninger indgår, skal verifikator angive, hvilke krav, kriterier og indikatorer i certificeringssystemet, der vurderes at sikre, at kravet er opfyldt.

Der henvises her til godkendte frivillige ordninger, men disse er ikke nævnt som gyldig dokumentation under afsnit 5.4.2. Hvis friville ordninger godkendt af EU er accepteret som dokumentation for dette krav, bør det fremgå af afsnit 5.4.2.

Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.

Stikprøvekontrol fra verifikator gælder det også ved certificerede skove? Hvis det gælder ved certificerede skove vil det være et unødvendigt ekstra arbejde, at der laves ekstra kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

5.5. VE-direktivets bæredygtighedskrav til arealanvendelse og LULUCF

Side 35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC – ligesom alle andre lande. Det er en postgang for tidligt at kræve det, da data er forsinket. Der bør ses på kulstofbalance i skovbruget så landbrugets balance ikke indgår ved den endelige vurdering af kulstoflager. Der bør indskrives noget om en overgangsperiode til landene har haft en reel mulighed for at opdatere deres NDC.

5.6 Danske krav til klimabæredygtighed af skovbiomasse

Side 39

Med restprodukter menes i denne forbindelse:

- 1. Træaffald*
- 2. Rester fra træindustri*
- 3. Rester fra anden produktion*
- 4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstresten i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:
a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller
b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål.
Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.*

Denne afgrænsning af restprodukter fra skov indeholder ikke alle restprodukter fra skov og er en politisk afgrænsning frem for en faglig. Det må derfor anses som et forvaltningsværktøj, der kun giver mulighed for at anvende en del af restproduktet til energiformål.

Dansk Skovforening mener ikke, som også tidligere nævnt, at det giver mening i praksis at arbejde med en fast diametergrænse. Vi savner en faglig argumentation for 20 cm grænsen. I skovbruget arbejdes der i praksis med brysthøjdediameteren, når der regnes og måles, og det formodes at der er tale om det samme her.

For nåletræskovbruget vil det være meget bekosteligt, da træ med råd i bunden og skrælletræ (træ skrællet af kronstyr), hvor de nederste 2-3 m af stammen er skadet og skal skæres fra, på nogle ejendomme udgør en betragtelig andel ved både tyndinger og afdrift. Stykket sidder i bunden af træet, og det vil være helt urimeligt, unødvendigt og skovdriftsmæssigt umuligt at efterlade alle bundstykkerne i skoven.

Dansk Skovforenings grundholdning er at markedet regulerer, hvad træ bruges til og er ganske effektivt. Energitræ er det absolut dårligst betalte produkt, og skovejeren får under det halve for energitræet i forhold til bedre betalte alternativer. Ingen fornuftig skovejere lægger en kubikmeter mere end nødvendigt over i flisstakken, hvor der pt. ikke nogle alternative afsætningsmuligheder andet end til energiformål.

En grænse på 20 cm vil fjerne det økonomiske grundlag for et løvskovbrug. Junckertræ udgør i mellemaldrende bøg pga. kvalitetskrav kun 20-30 % af mængden, der dimensionsmæssigt opfylder kravene. I ældre bevoksninger er det 10-20 %. Det findes pt. ikke noget alternativ til energitræ, som tidligere blev afsat som brænde.

I forhold til kravet om maksimalt 50% til energiproduktion kan det ramme unge skove med ujævn aldersfordeling hårdt. Der bør stå kalamiteter så også tørke og andre fænomener kan indgå.

Træ fra saneringshugst ser ikke ud til at kunne anvendes. Ifølge beskrivelsen " gået ud som følge af... " skal træet være dødt før det kan anvendes. Det skal være dokumenteret dødt før det må fældes. Det er det levende billeramte træ, der udgør en risiko for den resterende bevoksning. Og det giver ikke mening først at fjerne træet når det er gået ud. Hvis der kan gennemføres saneringshugster er der også større muligheder for at en del af træet derfra har en kvalitet så det stadig kan afsættes til industrien frem for energiproduktion.

VI FORESLÅR FØLGENDE OMFORMULERING:

4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. For at sikre at restprodukter ikke har en negativ klimaeffekt er det politisk besluttet at rester fra skovbrug desuden skal opfylde et eller begge af følgende krav:

- a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, hvis det kan anvendes på savværk eller hvis der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller*
  - b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål.*
- Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller er skadede som følge af kalamiteter som fx bille- eller sygdomsangreb.*

5.6.2 Dokumentation

Side 40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Det vil som også tidligere beskrevet blive vanskeligt – tæt på umuligt – i praksis at dokumentere at 20 cm kravet er opfyldt.

5.7 Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Side 40

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomassetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Det er uklart om dette krav gælder skovbiomasse generelt eller kun restprodukter og om det kun er i forhold til klimakravet i 5.6 eller helt generelt. Det er ikke tydeligt hverken af den politiske aftale (boks 1 s. 5) om det kun er oprindelsen eller også typen der kræves verificeret. Som det umiddelbart forstås gælder det for oprindelsen af al skovbiomasse og særligt for typen, hvis der anvendes mulighed C under punkt 5.6.1. Hvorfor er der kun krav når det gælder skovbiomasse? Det vil være lige så relevant at verificere oprindelsen fx af affald

Det bør fremgå at såfremt træet kommer fra skov der er certificeret efter PEFC og FSC og har en efterfølgende sporbarhedscertificering i alle led eller er SBP-certificeret, er dette krav opfyldt.

Definitionen af "første opsamlingssted" er jf. vores tidligere bemærkning uklar. Det er således ikke tydeligt om det forventes at verifikator skal ud i skoven og kontrollere at et bestemt læs flis kommer fra det angivne område? Det vurderes at være stort set umuligt i praksis. Særligt i de tilfælde hvor der indkøbes fra små skove der kun leverer få læs med års mellemrum. Eller er det ved varmeværket? Og skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket at disse steder er der særlige krav.

6. Krav til træbiomasse fra ikke-skov

Side 41/42:

Det giver ikke mening at henvise til følgende informationskilder når der er tale om ikke-skov:

- Nøgle til kortlægning af naturmæssigt særlig værdifuld skov
- Nøglebiotoper i skov.
- HCV-vejledningen til brug ved FSC-certificering af skov i Danmark, bilag 1 side 16-18

I det hele taget kan den bedømmelse som kræves blive vanskelig og uforholdsmæssig omkostningstung i praksis set i forhold til produktets værdi.

7. Krav til restprodukter fra træindustri

Side 44

Det virker umiddelbart som om træindustrien vil få svært ved at opfylde kravene med mindre de kun anvender certificeret træ i deres primærproduktion. Der virker ikke hensigtsmæssigt, idet det kan resultere i at restprodukterne fra træindustrien ikke kan afsættes og måske ender med at blive lagt på lager til det forgår – og dermed afgiver kulstof til atmosfæren uden at det har en reel anvendelse.

Som nævnt i indledningen så finder vi det uacceptabelt at der stilles bæredygtighedskrav til primærproduktionen gennem en håndbog der skal håndtere særlige krav til træbiomasse der anvendes til energiformål.

10.3 Krav til verifikator

Side 59:

Der stilles følgende krav til verifikator i forhold til skovbiomasse:

For skovbiomasse:

- mindst én skovcertificeringsordning, f.eks. FSC eller PEFC, og
- mindst én sporbarheds certificeringsordning, f.eks. SBP, samt være EUTR "monitering organisation"

Vi vil foreslå at der efter kravet "mindst én sporbarheds certificeringsordning" skrives f.eks. SBP, FSC eller PEFC.

10.4 Indhold i indberetningen for træbiomasse

Side 61: *Biomassetyper*

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv.

Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport

1. *Restprodukter fra skovbrug*
2. *Stammetræ*
3. *Hurtigvoksende stævningssskov (eukalyptus)*
4. *Hurtigvoksende stævningssskov (poppel gødet)*
5. *Hurtigvoksende stævningssskov (poppel ugødet)*
6. *Træbiomasse fra landbrug,*
7. *Restprodukter fra træindustri*
8. *Restprodukter fra anden produktion*
9. *Affaldstræ*
10. *Træbiomasse fra "ikkeskov"*

Desuden skal oplyses oplyses

1. *Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
2. *Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
3. *Træarter (løv, nål)*

Det kan i praksis være vanskeligt at angive præcise andele af løv/nål, særligt i tyndinger i unge bevoksninger. Det skal derfor accepteres at der vil være tale om skøn.

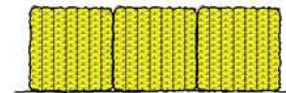
10.6 Aktørernes håndtering af dataindsamling, indberetning og kontrol

Side 68 ff:

Det skal være tydeligt hvem der skal opfylde hvilke krav. I dette afsnit anvendes termen "alle virksomheder". Hvem er omfattet af dette? Er det de "omfattede aktører" eller er det et brede begreb?

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen og Ditte Galsgård

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

kfe@ens.dk & jsju@ens.dk

15. januar 2021

Høringssvar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)

Danske Halmleverandører takker for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen og Håndbogen. Det er bekendtgørelser som får stor betydning for fremtidige muligheder for vores anvendelse af halm til energi.

I Danske Halmleverandører er vi uforstående overfor behovet for yderligere regulering af landbrugets produktion af biomasse. Vi anser den biomasse som produceres på landbrug som bæredygtig. Der er allerede en omfattende regulering af alle aktiviteter på et landbrugsareal. De krav som indgår der, dækker stort set de nye krav foreslået her. Der er nogle små forskelle, som burde kunne håndteres mere enkelt.

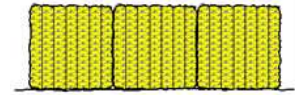
Danske Halmleverandører foreslår at eventuelle registreringer fra marken, kan foregå i de systemer som anvendes til markstyring i dag og kan indberettes sammen med de øvrige data landmænd årligt indsender til Landbrugsstyrelsen.

Bæredygtighedskrav i bekendtgørelsen er til en ny gruppe biomasse, som ikke tidligere har skulle dokumentere overholdelse af kravene overfor aftagerne af biomassen. Det vil kræve et stort arbejde at få indrettet enkle systemer, der kan dokumentere reglerne overholdes, hvis systemet til indberetninger hos Landbrugsstyrelsen ikke kan benyttes. Danske Halmleverandører deltager gerne i dialog om at finde pragmatiske løsninger på denne udfordring.

Danske Halmleverandører foreslår en *udskydelse af kravet til landbrugsbiomasse*, til der er klarhed over hvordan reglerne kan overholdes. Der skal indgås kontrakter om levering af halm i kommende sæson (1. august 21 til 31. juli 22), hvor begge parter står uden kendskab til hvordan reguleringen her skal efterleves.

Den politiske beslutning om at der på dette område skal overimplementeres i Danmark, ser vi med bekymring på. Det giver større omkostninger til det danske erhvervsliv end nødvendigt ud fra EU's krav og bidrager negativt til den danske konkurrenceevne. Derudover giver det helt overordnet ikke mening. Hvis f.eks. et levende hegn af dyrknings-tekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et særligt dansk genplantningskrav, da det ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegnet.

Generelt bør det bemærkes, at bekendtgørelserne bærer præg af at være implementering af et direktiv. Det ses ud fra en række oversættelser direkte fra engelsk, uden skelen til hvilke termer der anvendes i Danmark på området. Det gør det vanskeligt at sikre sig overholdelse af reglerne. Energistyrelsen opfordres derfor til at gå materialet igennem og sikre, at der anvendes danske termer, hvilket vil bidrage til at lette forståelsen af direktivets hensigt.

Det er rigtig positivt med udgivelse af Håndbogen sammen med reguleringen. Desværre bærer Håndbogen præg af en opbygning, der er tænkt ud fra et regulatorisk synspunkt. Når nu der bruges kræfter på at lave en håndbog, kunne den med fordel opbygges så den tager udgangspunkt i læserens behov for at finde oplysninger. Det vil gøre den mere tilgængelig for brugere, der gerne vil sikre sig at overholde reglerne.

Mere specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen og Håndbogen:

Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgas-emissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Land-
brugs-
bio-
masse
§3

I **nr. 5) og 6)** bør betegnelserne "ved landbrug" og "ved skovbrug" præciseres, så det tydeliggøres, om der er tale om biomasse, der er frembragt ved "landbrugsmæssig henholdsvis skovbrugsmæssig drift" eller om det er biomasse som er indsamlet fra et areal, som kunne være på en matrikel på en gård, men hvor der ikke sker erhvervsmæssig landbrugs- eller skovdrift.

§4 stk. 3 Her beskrives, hvilke anlæg der omfattes i bekendtgørelsen, og i stk. 3 er der en undtagelse for værker under 20 MW, ved anvendelse af fast biomasse fra landbrugsafgrøder. Men i Håndbogen fremgår denne grænse ikke, muligvis pga. en forglemmelse i Håndbogen.

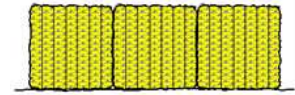
§5, §6 & §7 For at leve op til bestemmelserne i §§ 5-7 vil der være behov for, at der kan fremskaffes kortmateriale over alle de typer af naturarealer, der nævnes i bestemmelserne. Da der kan være tale om flere naturtyper under flere af punkterne, vil vi anmode om, at der f.eks. i Håndbogen beskrives hvilke naturtyper der menes ligesom det ikke er alle de nævnte naturtyper / arealer der er entydigt defineret i henhold til dansk regulering og forvaltning. Hvis der ikke sikres et sådan overblik, vil det være vanskeligt at sikre, at reglerne overholdes og alle relevante typer er undersøgt.

Håndbogen bør indeholde en klar anvisning til, hvor der kan findes adgang til disse.

Er det muligt at der anvendes alternativ mulighed for at sikre, at de ønskede krav til bæredygtighed overholdes. Dette kunne f.eks. være et krav om en erklæring om at der ikke er sket nogen overtrædelser af de ovenfor nævnte miljøreguleringer på arealerne siden referenceåret 2008. En sådan eller lignende løsning vil kunne lette administrationen betragteligt for hovedparten af biomasseleverandører.

Særligt til §6: Skal stk. 2 og 3 forstås således, at hvis et areal har været dyrket med f.eks. poppel eller pil i 2008 og siden er omlagt til f.eks. korn, så kan halmen ikke sælges som bæredygtigt biomasse, medmindre der laves særlig beregning af klimagasfortrængning? Og vil det samme gælde fremtidige omlægninger af sådanne arealer?

Hvordan skal det forstås?

Ikke- skov §16

Det fremgår af bestemmelse, at træ fra ikke-skov stilles over for et krav om genplantning.

Det er uforståeligt, at der med bestemmelsen stilles krav om reetablering f.eks. i situationer, hvor der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomassen fra denne proces ikke benyttes til bæredygtig energi.

Hvis et levende hegn af dyrkningstekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et genplantningskrav, da indtægt fra bæredygtigt salg af flis ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegn. I landbruget sker der løbende forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn. Biomassen fra arbejdet med at fjerne læhegn burde på denne baggrund anerkendes som et restprodukt.

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme et system på plads til dokumentation af kravene. Det bliver f.eks. ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer 2021. Der kan laves en delvis indfasning, hvor kravet til sporbarhed inkluderes fra starten, og så følger resten senere, når systemerne er på plads.

Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål

2.1 Der mangler en nærmere beskrivelse af, hvilket niveau *kildeområde* defineres på. Er det på landsplan, regionalt eller på matrikel? Når vi ser på figur 10.1, tyder det på at landsniveau er den forventede. Kan det bekræftes?

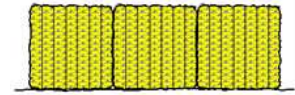
3.1 Det virker som om der mangler et punkt om landbrugsbiomassebrændsler. Beskrivelserne virker til udelukkende at vedrøre træbaseret biomasse.

Delen om landbrugsbiomassebrændsler (§4 i den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29) bør inkluderes. Her er grænsen for biomasse fra landbrugsprodukter på 20 MW.

Figur 1.1 Mangler der ikke en præcisering af at figuren udelukkende handler om biomasse som kommer direkte fra landbrugsarealet, uden at være bearbejdet på et industrianlæg?

Hvis der lige kommer ovenstående afklaring, så ser Danske Halmleverandører det som en god ide med sådan en tydelig beskrivelse af, hvor forskellige typer biomasse skal hen.

4.1 Her står "Bæredygtighedskriterierne gælder for alle anlæg over 2 MW". Dette er ikke i overensstemmelse med den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29. Vi forventer, at dette bliver tilrettet de andre.

I afsnittet "Hvis biomassen ikke er certificeret", er det positivt, at efterlevelse vurderes at være opfyldt ved overholdelse af allerede gældende lovgivning.

Det vil være en stor hjælp, hvis der kunne laves et skema, der viser, hvilken lovgivning der er tale om, så der ikke opstår tvivl om dette.

4.1.1 a) Forventes der indført en national overvågnings- eller håndteringsplan? En national plan vil betyde, at den enkelte operatør ikke skal udarbejde sin egen plan.

b) Kan der også her forventes at være tilstrækkeligt, såfremt der ikke er ændret på arealerne og deres anvendelse siden 2008, og der ikke har været overtrædelser af regler for opdyrkning af natur siden 2008 (som ovenfor)?

Det er her vanskeligt at finde dokumentation for de typer af natur, som beskrives. Se også bemærkning fra tidligere. Kan Energistyrelsen anvise, hvor der kan findes data?

c) Samme bemærkning vedr. beskrivelse af termer for naturtyper.

ii og iii) Her er det vanskeligt at forstå, om dette betyder, at lavskov og flerårige energiafgrøder på landbrugsjord etableret inden 2008, ikke længere kan benyttes som bæredygtigt flis til energi, og om arealerne efter omlægning til korn ikke kan benyttes til f.eks. produktion af bæredygtig halm uden særlige krav til dokumentation. Hvis det ikke er det, som menes, bør det forklares, hvad punkterne betyder.

4.1.2 Kunne listen med energiafgrøder ikke skiftes med tabellen fra bilaget, der henvises til. Så vil det være tydeligt, om det er hele planten eller f.eks. kun roden.

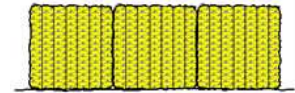
Det er positivt, at efterafgrøder er klart beskrevet til ikke at være en energiafgrøde.

4.2 Planlægges der oprettelse af en national overvågnings- eller håndteringsplan for at afhjælpe virkningerne for jordbundens kvalitet og kulstofindholdet i jorden?

4.2.1 Hvis ikke der kommer national overvågnings- eller håndteringsplan, hvilke konkrete krav forventes der så at skulle efterleves til overvågning af kulstofindhold?

Hvad menes med betegnelsen " hensigtsmæssig forvaltning af landbrugsjorden"? Vil det sige dyrkning i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning?

4.2.2 Verifikator skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden ikke er i tilbagegang. Det er en formulering, som kan misforstås sådan, at der skal foretages jordanalyser af kulstofindhold. Det er ikke muligt at følge kulstofindholdet med analyser over korte årrækker, da usikkerheden på analyserne er så store, at de ikke giver

mening at foretage. Dette samtidig med at ændringen af jordens kulstofpulje sker meget langsomt.

Vi vil foreslå en formulering i retning af "Verifikator skal bekræfte, at der er overvågnings- eller håndteringsplan for kulstofbalancen og jordkvaliteten på arealet".

- 4.3 Her er der igen udfordringen med, hvor der findes dokumentation for, hvilke arealer der er tale om. Samtidig er der ikke kendskab til fyldestgørende database med oplysninger om status på kulstofindholdet på sådanne arealer i januar 2008. Kan Energistyrelsen anvise, hvor den enkelte halmleverandør kan findes data?

Er det muligt igen her, at såfremt der ikke er overtrådt anden lovgivning vedr. inddragelse af natur til opdyrket areal siden 2008, så er denne regel ligeledes overholdt?

- 4.3.1 Det er positivt med listen med relevant lovgivning, der forventes overholdt, til efterlevelse af punkt b)

I fravær af b)

- For store kulstoflagre: Her kan der igen være en udfordring med at finde dokumentation for status på arealet i 2008.

- 4.3.2 Se 4.3.1

- 6 Særligt dansk krav om reetablering.

Det er uforståeligt, at der er krav om reetablering, når der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomasse, der bliver fra denne proces, ikke benyttes til bæredygtig energi.

Biomassen er et restprodukt fra en naturlig del af arbejdet med produktion af landbrugsafgrøder. Her sker der forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn.

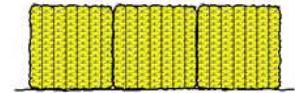
Mængde af biomasse fra læhegn, der fjernes, er yderst begrænset, og salget af flis er ikke baggrund for at fjerne læhegn.

I kapitlet henvises til en sagkyndig person. Det er ikke lykkedes at finde beskrivelse af hvilke krav der er til en sagkyndig. Udarbejdes en beskrivelse af minimumskrav til en sagkyndig?

- 8 "Affald herunder kommunalt" vurderes ud fra definitionen at være f.eks. kornafrens og frøafrens fra virksomheder, der modtager korn og frø direkte fra landmænd. Virksomhederne processerer herefter korn og frø, så de efterfølgende vil være rensede for urenheder som sand, sten og ukrudtsfrø. Den frarensede del, som er blanding af ukrudtsfrø, avner, halmrester, sand og småsten behandles som affald. Er dette korrekt?

- 9

- Tabel 9.3 Note 36 i tabellen. Her står anvendelse af målinger af kulstofniveau i jord som en mulighed. Her er det vigtigt at bemærke, at måling af en ændring i jord-kulstof er meget svær at dokumentere, da ændringen udgør så lille en andel af jordens samlede kulstofindhold, at en analyse af en uhomogen jord ikke giver entydigt svar. Landbrug & Fødevarer har for Danske Halmleverandører i PlantePro

regnet på et eksempel, der viser, at en dyrkningspraksis øger kulstofindholdet over 25 år med 8,9 ton kulstof, svarende til godt 30 ton CO₂ ekv. I eksemplet har vi en opbygning i de første 10 år på 4,3 t kulstof pr. ha, hvilket øger humusprocenten med 0,2, som er inden for usikkerheden ved en analyse. Så en måling med 10 års afstand vil sandsynligvis ikke være signifikant forskellig fra den forrige.

Dette for at understrege hvor usikkert det er med analyser og kulstof. Derfor er metoden her i energisammenhæng mere enkel med en model, der ser på tilførsel og fraførsel af kulstof. Der er værktøjer, der kan udregne dette.

- 10.1 I Sidste afsnit fremgår ” at oplysninger om geografisk oprindelse og typen af råprodukt for biomassebrændslerne skal stilles til rådighed for forbrugerne på operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder...”.

Det fremgår ikke klart, hvilket niveau af ”geografisk oprindelse” der er tale om. Ud fra figur 10.1 vurderes at det må være oprindelsesland der er tale om. Er det korrekt?

Det bør generelt fremgå mere klart af Håndbogen, på hvilket niveau der skal beskrives oprindelse.

- Bilag Danske Halmleverandører vil opfordre kraftigt til at lave en særlig ordliste eller fodnoter, der sikrer anvendelse af de korrekte danske betegnelser, og ikke de i direktivet dårlige oversættelser fra originalsproget.

- Bilag E I Verifikators erklæring under ”Resumé af udført arbejde” er der beskrevet, at der er ”Gennemført en gennemgang og test af målinger af data for kulstof og bæredygtighed.....”. Hvad er det for ”målinger af data for kulstof”?
Det giver ikke fagligt mening at måle kulstofindhold i jord.

- Bilag F I boksen med Biodiversitet på side 142 er formuleringen ikke let at forstå. Det ville være nemmere at forstå, hvis der benyttes formuleringen fra bekendtgørelsen §5, hvor det står beskrevet uden anvendelse af to gange ”ikke”.

Ønskes ovennævnte uddybet, er I velkomne til at kontakte undertegnede eller Thomas Holst i sekretariatet på halm@lf.dk, ligesom vi fra Danske Halmleverandørers side gerne deltager i yderligere afklaringer.

Venlig hilsen

Erik Engholm Poulsen
Formand

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

kfe@ens.dk & jsju@ens.dk

Hørings svar til udkast til bekendtgørelser om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål

Danske Maskinstationer og Entreprenører (DM&E) er en brancheforening for maskinstationer, entreprenører og skoventreprenører. Vi repræsenterer mange små og mellemstore skoventreprenørvirksomheder i hele Danmark. En stor del af disse virksomheder beskæftiger sig med produktion og salg af biomasse fra skoven og især de arealer, der ligger udenfor skoven. Vi vil hovedsageligt koncentrere vores kommentarer til den del, der omhandler biomasse fra disse arealer.

DM&E takker for muligheden for at kommentere på bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål. Vi ønsker at komme med følgende generelle bemærkninger.

Generelle bemærkninger:

Vi sætter stor pris på, at Energistyrelsen har udarbejdet en håndbog, som gør lovgivningen mere praksisnær og uddyber, hvordan man som aktør indenfor biomasse skal leve op til lovgivningen.

Vores forståelse af en håndbog er, at den kort og præcist beskriver, hvordan man overholder lovgivningen, og her kan det gøres bedre. En strukturel ændring af håndbogen vil efter vores mening, gøre det nemmere at forstå, hvad der forventes fx af skovejer, landbruger, producent af biomasse og energiproducenten (kraft-varmeværk). Håndbogen er nu bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet og de ekstra danske krav er beskrevet for sig. Opdelingen med udgangspunkt i hvor kravene kommer fra, gør det unødigt vanskeligt at gennemskue, hvad det helt nøjagtige krav er. Vi vil foreslå, at man i de enkelte kapitler sammenskriver kravene, så det giver et nemt overblik over, hvad der skal registreres og leves op til.

Vi mener også, at håndbogen enkelte steder bevæger sig fra at være en håndbog til at være forslag til skovdriften. Det er elementer, der burde ligge i fx skovloven.

Fx, at der er indført et krav om at efterlade fem træer til naturligt henfald og død, mener vi ikke hører hjemme i denne sammenhæng.

Vi mener, det er meget uheldigt at lovgive om dyrkning af skov i en lovgivning, der ikke vedrører skovens dyrkning. Det vil gøre det unødigt svært for den enkelte skovejer at administrere sin skov lovgivningsmæssig korrekt.

Problemet er, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på produktets anvendelse. Hvis man laver flis af et læhegn der ryddes helt, så må det gerne leveres til alt andet end energiforsyning. Der bør være krav om bæredygtighed for *produktet* og ikke *anvendelsen*. Tilmed er der tale om et restprodukt fra primærproduktionen af træ, som det ville give mere mening at regulere på end på restproduktet, hvis der er et politisk ønske om regulering.

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen:

Udover de generelle betragtninger, er der her en gennemgang af vores kommentarer til forskellige punkter i Håndbogen.

s.8

Anden produktion. En produktionsproces, der ikke er landbrug, skovbrug eller træindustri, fx frugtplantager, pinjekerneproduktion, gummiplantager eller juletræer uden for skov.

Gælder det alle arealer med juletræer eller produktion af pyntegrønt uden for skov? Et juletræsareal kan ud fra FAOs beskrivelse godt være skov. Men betragter man juletræer som et landbrugsprodukt, så længe arealet ikke ligger i fredsskov?

s.9

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Hvor adskiller en frivillig ordning sig fra en certificeringsordning jfr. definitionen? Der stilles krav til, at den frivillige ordning godkendes af EU, hvilke ordninger er det?

Vi anvender i dag alternativ dokumentation i vores kontrol af biomasse leverandører. Denne mulighed ser ud til stadig at være mulig. Vi vil foreslå, at der udarbejdes en definition af alternativ dokumentation og at den indføres i kapitel 2.

s.9

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

I dansk kontekst giver det ikke meget mening. Meget af den danske flisproduktion foregår direkte i skoven, enten direkte fra rod eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven?

s.10

Naturplejebiomasse: Biomasse, som er høstet med det formål at bevare og/eller genskabe naturværdier, og hvor dette er dokumenteret eller begrundet.

Hvor ender naturplejebiomasse? Hvis man følger beslutningstræet ender man i træbiomasse fra ikke skov, er det korrekt opfattet?

s.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Kunne omformuleres til:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Resten bør slettes og bare fremgå i afsnit 5.6

Ligeledes viser den seneste opgørelse af den danske hugststatistik 2019, at andelen af brændesalg skrumper. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis ligeså, derfor bør sætningen "som ellers efterlades på arealet efter høst" udgå. Det er vigtigt, at restdefinitionen forstås i bredere forstand end træ, der ville blive liggende efter høst, så også "brændetræ" indgår. Brændetræ kan defineres som: træ med kalamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning.

Diametergrænsen på 20 cm bør også udgå. Der er flere eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energiformål. Det kan fx være træ af dårlig kvalitet, træ med skævheder eller træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader eller sygdomsramt træ. Når der anvendes ammetræer i en ny bevoksning, kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet, der gør at de pt. ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes.

Løvtræskovbruget bliver i særdeleshed driftsøkonomisk hårdt ramt såfremt diameterkravet skal opfyldes. På trods af en skovbrugsfaglig dyrkningsindsats i løvbevoksningens yngre år (<20 cm) er der unægtelig en relativ stor andel træer der fortsat ikke vil kunne findes afsætning for til andet end energitræ i form af brænde og flis. Dertil bør noteres, at langt de fleste sortimenter i løvgavntræ først kan afsættes fra 35-40 cm midt mål, ergo en noget højere bunddiameter. Så alt

andet lige lægger håndbogen op til at løvtræskovbruget ikke kan afsætte effekter fra bevoksningens ca. 50 år til 90-årsalderen set i lyset af en god bevoksning i bøg.

Der står heller ikke noget om, hvor man vil måle de 20 cm, hvis det er bunddiamter på 20 cm vil det begrænse fx de første tyndinger af klimavenlige skovrejsninger med hurtigt voksende træ som lærk.

Restprodukter fra skovbrug er efter vores mening træ, som ikke kan anvendes på et savværk.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

s.12

”Stammetræ: Omfatter stammen af hele fældede træer. Kategorien omfatter træ aflagt som stammer herunder både såkaldt ”high value, som kan anvendes på savværk” og ”low grade stemwood”.”

Der bør tilføjes afgrenede i ”omfatter *afgrenede* stammer af hele fældede træer” Low grade stemwood er fx 3 m træ og er et restprodukt, der pt. kun kan afsættes til energitræ. Kvaliteter som den kan lige så godt høre under resttræ.

s.12

Træaffald (affaldstræ): Træ som har været anvendt til et andet formål, f.eks. vinduer eller gulvbrædder og, som nu kasseres (tertiær biomasse), samt have/parkaffald og træ fra rydninger af arealer til infrastruktur og beskæring langs infrastruktur.

I de nuværende ordninger indgår træ fra rydninger i ikke skov kategorien. Betragtes rydning af områder hvor der skal bygges også som infrastruktur? Der kan være tale om store områder der ryddes og der plantes ikke igen. Det kan være både industri og beboelse?

I forhold til anden gældende lovgivning, som fx Biomassebekendtgørelsen og Bekendtgørelse om dokumentation for VE-affald fremkommet ved sortering, ved jeg ikke om man kan komme i fortolkning problemer ved at sidestille træaffald med affaldstræ.

s.24

”Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i – v.”

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt, at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en liste over de anerkendte ordninger. Det er vigtigt at vide, hvilke ordninger, der gælder hurtigst muligt, så vi kan forberede os.

Vi formoder at FSC, PEFC og SBP bliver anerkendt som certificeringsordninger der er EU godkendt. SBP bygger på SBP-endorsed Regional Risk Assessment for Denmark https://sbp-cert.org/wp-content/uploads/2018/12/SBP-endorsed-RRA-for-Denmark-RRA_Jun-17.pdf og arbejder med

kildeområdet Danmark. Hvorimod PEFC og FSC er arealcertificeringer, her vil kildeområdet være den enkelte skov. Vi håber, at SBP bliver anerkendt da systemet sammen med alternativ dokumentation er vigtige redskaber for mindre biomasseproducenter og skovejere. Hvis ikke SBP kan godkendes bør det hurtigst muligt meldes ud.

s.26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan vil man skelne mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

s.29

ii Genplantning. Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Vi formoder, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal, som stadig er skov. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen.

at arealet er skov senest 3 år efter – der kan være stor forskel på, hvordan arealerne ser ud efter tre år alt afhængig af om man vælger naturlig foryngelse eller plantning. Hvad betragter man som skov?

Det bliver en stor udfordring for en skoventreprenør eller skovforvalter at sikre, at et areal bliver genplantet, da de ikke har ejendomsretten og dermed bestemmende indflydelse. Reelt kan en skoventreprenør eller skovforvalter være informeret af skovejere, at han har intention om at arealet bliver genplantet og det kan være en del af kontrakten. Men hvor ligger ansvaret hvis arealet, ikke er genplantet efter 3 år. Hvad hvis skoven skifter ejer?

Her er det igen ikke optimalt, at der lovgives for dyrkning af skov i en lovtekst uden for skovloven.

s.30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav.

Satellit/orthofoto før fældning giver mening. Det kan ligeledes bruges i sporbarhedsdokumentationen. En liste over fældede arealer giver mening. Satellit/orthofoto efter der er høstet biomasse til udvælgelse af stikprøver giver ikke mening, jeg kan ikke forestille mig en verifikator der gennemgår de mange tusind fotos, hvilket der vil være for hvert kraftvarmeværk, for at finde ud af hvilke projekter han vil kigge på. Stikprøver kan vælges ud fra listen over fælde arealer. Sådan fungerer det i dag i en SBP- certificering.

s.31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr. hektar til naturligt henfald og død*

Kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død hører på ingen måde hjemme i denne sammenhæng. Igen er der tale om detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til, hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Sætningen i sig selv giver anledning til mange spørgsmål, så som

Hvordan skal man forholde sig ved en førstegangstyndning? Er det kun på det område man arbejder på, de skal stå? Skal de registreres med GPS? Hvad med eksisterende døde træer? Skal der efterlades træer hver gang man producere træ? Skal de være fordelt over hele arealet?

Lad det blive en del af revisionen af skovloven.

s.31

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som vi læser det fremgår det, at man kan udtage produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævnes kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det.

s.32

”Særlige arter” er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Rødlisten er et forkert værktøj fx står vildsvin som truet fordi den er ved at etablere sig. Det bør ikke være hele rødlisten, som indgår. Hvordan vil man gøre det i udlandet?

s.32

, at fældningsområdet inden hugst gennemgås i felten af en sagkyndig person,

Vi forudsætter, at kompetencekrav til særligt sagkyndige kan defineres i med verifikator, som det fx gøres i SBP-ordningen.

s.32

Vurderingen skal anvende HCV-konceptet (High Conservation Value), jf informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV kan bruges, men der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

s.35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC. Bør dette punkt ikke udgå, indtil der er styr på dette område?

s.39

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud, som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Er nævnt før i kommentar til definitionen af restprodukter. Restprodukter fra skovbrug - hvor kommer de 20 cm fra? Og hvor skal de måles? Hvad gør man ved tynding i uensaldrede bevoksninger, fx bevoksninger men meget selvfor yngelse?

s.40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at

biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Igen - hvor skal de 20 cm måles?

s.40

Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomassetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Hvorfor er der kun krav når det gælder skovbiomasse? Skal der også verificeres for at det er affald? SBP løfter dette krav fint. Skovcertificeringen dækker det ikke. Det ender med at man skal dobbeltcertificere både skovcertificering og SBP. Det er ikke optimalt!

Første opsamlingssted - Det må være ved varmekærket? Skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket at disse steder er der særlige krav? Hvorfor står den kun under skovbiomasse – hvad med det fra ikke-skov, affald m.m.?

s.41

1. gennemgås i felten af en sagkyndig person, som...

Vi forudsætter at kompetencekrav til særligt sagkyndige kan defineres i med verifikator, som det fx gøres i SBP-ordningen.

s.41

Vurderingen skal anvende HCV-konceptet

Igen bør der ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV kan bruges, men der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

s.41

"Særlige arter" er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Igen - hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø i områder i det åbne land? Rødlisten er et forkert værktøj. Det bør ikke være hele rødlisten, som indgår.

s.58

Krav om indberetning og verifikation

Der bruges mange ord om måske det samme i forhold til økonomisk aktør, virksomhed, operatør, aktør m.m. Det bliver forvirrende hvem der henvises til.

S.61

Biomassetyper

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv. Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport Side 61 / 142

- 1. Restprodukter fra skovbrug*
- 2. Stammedetræ*
- 3. Hurtigvoksende stævningskov (eukalyptus)*
- 4. Hurtigvoksende stævningskov (poppel gødet)*
- 5. Hurtigvoksende stævningskov (poppel ugødet)*
- 6. Træbiomasse fra landbrug,*
- 7. Restprodukter fra træindustri*
- 8. Restprodukter fra anden produktion*
- 9. Affaldstræ*
- 10. Træbiomasse fra "ikke-skov"*

Desuden skal oplyses oplyses

- 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
- 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
- 3. Træarter (løv, nål)*

Hvad skal oplysning om, hvorvidt det er løv eller nål bruges til i sidste ende ved rapportering? Det er svært at opfylde kravet.

Hvor er energipil i denne opgørelse?

Høringssvaret er indsendt på vegne af medlemmerne i DM&E, der ofte arbejder med biomasse, der produceres i mindre områder både skov og ikke skov uden arealcertificering. Størstedelen anvender alternativ dokumentation til at sikre bæredygtighed og sporbarhed. Det er vigtigt, at der støttes op om muligheden for alternativ dokumentation og at håndbogen bliver så praksisnær, så det er muligt at leve op til kraven. Lykkedes det ikke, forsvinder en stor del af den lokale biomasse,

der produceres lige ved siden af varmeværket til fordel for fx Brasiliansk FSC-certificeret eukalyptustræ. Hvilket jeg ikke tror var meningen med lovgivningen eller håndbogen.

Ønskes ovennævnte uddybet er I velkomne til at kontakte os, DM&E deltager gerne i yderligere afklaringer eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Claus Clemmensen

Chefkonsulent

DM&E Skov

M: 41410312

E: cdc@dmoge.dk

Til: kfe@ens.dk
Cc: jsju@ens.dk, abn@b4trees.dk, etk@dshwood.com (Erik Kjær)
Fra: Rasmus Grønberg Bak (rgb@dshwood.com)
Titel: Hørings svar
Sendt: 15-01-2021 17:44
Bilag: image004.png; image005.png;

Til Energistyrelsen

DSHwood A/S (cvr 2567 2305) ønsker med nedenstående bidrag at kommentere på udkast til bekendtgørelse om "Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen)"

1. Restprodukter fra skovbruget defineres i håndbogen s11, s39 og s40 jf nedenstående:

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntre eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntre. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

- a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller
- b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Dimensionen er et upræcist begreb at anvende i forbindelse med vurdering af, hvorvidt træet er egnet til et højere forædlingsniveau end afbrænding. Det er i stedet kvalitetsspecifikationerne for råtræ som afgør dette.

DSHwood indstiller at definitionen af restprodukter omdefineres til: "Skovbrugs erhvervets standarder for klassificering af råtræ anvendes. Træ i kvaliteterne A, B og C både i løv og nål, anses ikke for at være et restprodukt fra skovbruget. Alene kvalitet D eller ringere anses for at være restprodukter.

Link kan til klassificering: <https://www.skovforeningen.dk/nyhed/find-handelsbetingelserne-for-trae-i-raatraehaefet/>

DSHwood A/S er ejet af Dansk Skovforening, og er Danmarks største handelsselskab inden for råtræ. Desuden handler DSHwood løv- og nåltræ som gavntre i EU og Fjernøsten. DSHwood er SBP, FSC og PEFC sporbarhedscertificeret. Se mere om DSHwood her: <http://www.dshwood.com/>

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybelse af ovenstående.

Med venlig hilsen / Best Regards / Mit Freundlichen Grüßen

Rasmus Grønberg Bak

CEO

Address : Glarmestervej 7, 7000 Fredericia, Denmark

Mobile: +45 61353810

Email : rgb@dshwood.com

Website : www.dshwood.com

Til: kfe@ens.dk (Katrine Pilmark Elkjær), jsju@ens.dk
Cc: es@es-daa.dk (Dan Banja)
Fra: Dan Banja (es@es-daa.dk)
Titel: Høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål, J nr. 2020 - 5896: ES 12-2021.
Sendt: 11-01-2021 11:24
Bilag: image001.png;

ES 12-2021

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål. ES har ikke bemærkninger til de to udkast.

Med venlig hilsen / Best Regards
Dan Banja
Oberstløjtnant / Lt. Colonel
Generalsekretær / Secretary-General
Vice chair ECOGAS & Member of GA.COM & CAS.COM
Blålersvej 51
DK-2990 Nivå
Mobil: +45 2480 2256
www.es-daa.dk

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.
 Only print this e-mail if necessary.

Til Energistyrelsen
Att. Katrine Pilmark Elkjær

Journalnummer 2020-5896

Hørings svar til høring over udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på udkast til de to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler. Energistyrelsen har opstillet ambitiøse bæredygtighedskrav, som overordnet set er afbalancerede og implementerbare. Vi har dog identificeret generelle og specifikke områder, hvor vi mener, at der er behov for justeringer. Nedenfor er angivet vores generelle og specifikke kommentarer.

Generelle kommentarer

1. Håndbogen er i form og indhold sammenlignelig med standarder for certificering af skov eller biomasse i f.eks. FSC eller SBP. Altså tilsvarende dokumenter med en detaljeret gennemgang af kriterier for bæredygtighed, med opstilling af indikatorer og anvisning af metoder til verifikation. Sådanne dokumenter bliver sædvanligvis til gennem en grundig og langstrakt proces - ofte over flere år - hvor et stort antal interessenter og eksperter inddrages, og hvor udkast underkastes gentagne grundige reviews. Det store omfang og niveauet af detaljer i krav, indikatorer og metoder i håndbogen, indebærer en *risiko* for manglende sammenhæng, eksempelvis i form af modstrid mellem teksten i håndbogen og i de certificeringsordninger, som kan anvendes til dokumentation.

Vi anbefaler, at håndbogen simplificeres, så man opnår en høj grad af sikkerhed for konsistens i håndbogens indhold. For implementering af håndbogens krav i felten, er det f.eks. underordnet, om der er tale om et EU-krav eller et dansk krav. Håndbogen kunne med fordel opsættes i et værktøjsformat, som det er gjort i bæredygtighedstandarderne i SBP, FSC og PEFC. Dette vil gøre det lettere at overskue de konkrete krav. Oplysninger om, hvilke krav, som stammer fra henholdsvis EU- og specielle danske krav kan flyttes til selve direktivet.

2. Da ikkeskov ikke er omfattet af EU-direktivet, er det ikke et EU-krav, at lovgivning på dette område skal træde i kraft i juni 2021.

Vi anbefaler derfor, at krav til Træ fra ikkeskov sættes i bero indtil certificeringsordninger som PEFC og SBP har udviklet kriterier og indikatorer til at dokumentere bæredygtigheden af denne fraktion. Derved kan ENS sætte krav, som svarer til standarderne udviklet af brede ekspertgrupper i PEFC og SBP regi. Det forventes, at kravene i disse ordninger vil være på plads inden udgangen af 2021 og at certificering efter disse standarder vil kunne påbegyndes i 2022. Krav til ikkeskov kan fx formuleres i 2022 og træde i kraft i 2023.

Specifikke kommentarer

Kapitel 2 – Vejledning til definitioner og begreber

S. 10

Naturplejebiomasse: Biomasse, som er høstet med det formål at bevare og/eller genskabe naturværdier, og hvor dette er dokumenteret eller begrundet.

"Naturplejebiomasse" nævnes kun i Definitioner. Hugst i forbindelse med naturpleje dækker situationer, hvor det ofte ikke ønskes, at der sker genvækst, men hvor det af naturhensyn er vigtigt at fjerne træer. Det kan både være i skove og ikkeskov. Hvis træet ikke kan sælges til biomasse, kan det medføre, at naturplejen enten ikke udføres, eller at træet brændes på stedet. Derudover er der situationer, hvor invasive arter vokser ind på landbrugsjorde til stor skade for lokale landbrug. Her kan det for at sikre fødevarerproduktion og lokaløkonomi være vigtigt at fælde og fjerne invasive arter.

Vi foreslår at lade 3.-partsverificeret Naturplejebiomasse være et godkendt restprodukt og/eller tilføje det til listen af biomassetyper i kapitel 10, samt at udvide definitionen til at inkludere 3.-partsverificerede invasive arter på landbrugsarealer.

S.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntre eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntre. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Hvorvidt noget er et restprodukt defineres ikke af diameter eller hvor stor en procentdel, det udgør af en produktion. Kravene om 20 cm eller 50% bør derfor italesættes som klimakrav, ikke en definition af restprodukter.

Denne liste dækker ikke alle de kalamiteter, som kan ramme skove, og gøre træet uegnet til industriformål. Desuden kan det være nødvendigt at udføre saneringshugst for at forebygge spredning/forværring af kalamiteten.

Vi foreslår, at første markering ændre til: *Opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) kan dokumenteres på én af nedenstående måder:*

Vi foreslår desuden, at de to sidste markerede tekster ændres til
3.-partsverificerede Kalamiteter samt relateret saneringshugst

Foreslået definition af Kalamiteter: *Ødelæggende begivenhed, som medfører at træer beskadiges og ikke kan anvendes af træindustrien. Eksempler på kalamiteter kan være stormfald, insekt- eller sygdomsangreb, skovbrand.*

S. 11

Skov: Et areal på mere end 0,5 hektar med træer højere end 5 meter og en kronedækningsgrad på mere end 10% eller med træer, som er i stand til at nå disse grænseværdier på stedet, dog ikke jord, der overvejende er under landbrugs- eller urban arealanvendelse jf. FAO's definition af skov.

Der er uklart om energipil og små træer fra brakmarker anses som skov, landbrug eller ikkeskov. Kan det blive afklaret nærmere?

Kapitel 5 – Bæredygtighedskrav til biomasse fra skovbrug

S. 29

ii Genplantning

Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, **at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet**. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Skovdefinitionen i FAO Forest Resources Assessment 2020 siger: Includes areas with young trees that have not yet reached but which are expected to reach a canopy cover of 10 percent and tree height of 5 meters. It also includes areas that are temporarily unstocked due to clear-cutting as part of a forest management practice or natural disasters, and which are expected to be **regenerated within 5 years**. Local conditions may, in exceptional cases, justify that a longer time frame is used.

Vi foreslår, at kravet følger FAOs skovdefinition og at de 3 år rettes til 5 år, men at national lovgivning følges, hvis en sådan foreligger.

S. 29

iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på kildeområdeniveau sikrer, at der er redegjort for risici for negative effekter på jordbundens kvalitet og biodiversiteten, så vidt muligt baseret på en risikovurdering foretaget af en uafhængig part, og at der er foretaget tiltag, der minimerer disse negative effekter. Redegørelsen skal indeholde angivelse af **sårbare områder** og retfærdiggøre, hvis der er fældet i disse. Den skal demonstrere, at stubbe og rødder ikke fjernes. De tiltag, der gøres for at minimere negative virkninger kan være tiltag som følger Best Management Practises eller tiltag, der fremgår af relevante nationale **skovstandarder f.eks:**

- at der ikke foretages dybdepløjning,
- at hugsten sker med metoder, der beskytter jordbunden
- at høst foregår i sensommeren, hvor jorden er tør, eller om vinteren, når jorden er frossen,
- at der anvendes en fældningspraksis, der forebygger erosion på stejle skråninger
- at hugst finder sted uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngelområder, for ikke at skade ynglende arter,
- at livstræer efterlades
- at der opretholdes et vist niveau af dødt ved,
- at der ikke drænes,
- at der ikke benyttes pesticider

Det er ikke klart, hvad der menes med "sårbare områder". I afsnit 5.4 s. 31 henvises der til "sensitive og bevaringsværdige områder", hvor der i samme afsnit også bliver givet eksempler på, hvad disse kunne være.

Vi er enige i, at der gennem Best Management Practices skal fokus på tiltag som minimerer risikoen for negative virkninger på jordbundens kvalitet og biodiversiteten. Vi mener dog, at eksemplificeringen er problematisk. Der er en meget stor detaljegrad, som kan misforstås af ikke-sagkyndige som en positivliste, hvor alle punkter skal/bør opfyldes. Desuden vil det i praksis være meget vanskeligt at dokumentere hvilke tiltag, der implementeres i de respektive skove.

Vi foreslår, at der også bliver givet eksempler på, hvad et sårbart område kan være. Alternativt kan der indføres definitioner på henholdsvis sårbare, sensitive og bevaringsværdige områder i definitionsafsnittet.

Vi foreslår at slette eksemplerne, idet henvisningen til "tiltag, der fremgår af relevante nationale skovstandarder" er tilstrækkelig.

S. 31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt
- beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt
- **udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død**

Hvor de første to kriterier er generelle krav om identifikation og beskyttelse af bevaringsværdige og sensitive områder, er det tredje kriterie meget specifikt og virker tilfældigt udplukket. Der er mange andre forhold i en skov, som skal sikres for at bidrage til god biodiversitet.

Vi foreslår, at det markerede kriterie ændres til et mere generelt kriterie om opretholdelse af biodiversitet i skoven. Forslag: *Best Management Practices skal sikre at skovdrift og hugst udføres med hensyntagen til opretholdelse eller forbedring af skovens biodiversitet*

S. 37

En økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovenes kulstoflager og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren

1. Definerer kildeområdet
2. Definerer alle relevante kulstoflagre, over jorden, under jorden, dødt ved, skovbund, og kulstof i jord
3. Definerer en historisk referenceperiode, f.eks. 2000 - 2009
4. Beskriver forvaltningspraksis i skoven i referenceperioden
5. Kvantificerer kulstoflagre og kulstofoptag i kildeområdet i referenceperioden.
6. Definerer tidsperioden for "lang sigt"
7. Beskriver forvaltningspraksis i kildeområdet i denne langsigtede tidsperiode
8. Kvantificerer udviklingen i skovkulstoflagre og –optag i den langsigtede tidsperiode
9. Sammenligner det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i den fremtidige periode med det gennemsnitlige skovkulstoflager og –optag i referenceperioden.

Denne liste er meget vanskelig at efterleve i praksis. Det vil være nærmest umuligt for en biomasseproducent, som får træ fra mange forskellige skove, at skulle kræve sådanne data fra alle skovejerene. Vi forstår, at dette er et krav i draft-udgaven af EU implementing act. Hvis kravet i EU implementing act ændres i den endelige version foreslår vi, at det tilsvarende ændres i denne håndbog.

S. 39

For at der kun bruges restprodukter

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation i form af fakturaer i det omfang, der anvendes restprodukter fra træindustri eller fra anden produktion.

Vi foreslår, at SBP SAR kan bruges som dokumentation for anvendelse af restprodukter.

S. 40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug.

Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

I praksis er det vanskeligt at forestille sig, hvordan et styringssystem skal kunne implementeres til at sikre, at diameter er under 20 cm.

Vi foreslår, at Energistyrelsen tager initiativ til evt. i samarbejde med skovindustrien at opstille eksempler på praktisk anvendelige og ressourceeffektive styringssystemer, som kan anvendes til dokumentation på både dansk og internationalt niveau.

S. 40

For dokumentationsmetode b, højst 50% af biomassen afsættes til energi, kan kravet opfyldes ved, at biomasseproducentens kontrakter med alle skovejere i kildeområdet indeholder kravet samt en forpligtelse for skovejerne til på forlangende at dokumentere de afsatte træmængder til gavntræ og

energitræ. Aktøren skal på forlangende kunne fremvise denne dokumentation. Hvis biomasseproducenten

både producerer gavntræ og biomasse, kan det alternativt dokumenteres, at højst 50% af producentens solgte biomasse i det pågældende kalenderår er afsat til energi.

Det kan af forretningsfortrolige årsager være svært at dokumentere dette krav.

Vi foreslår, at Energistyrelsen tager initiativ til evt. i samarbejde med skovindustrien at opstille eksempler på praktisk anvendelige og ressourceeffektive styringssystemer, som kan anvendes til dokumentation på både dansk og internationalt niveau.

Kapitel 6 – Krav til træbiomasse fra ikkeskov

Jf. Generelle kommentarer foreslår vi, at kravene i dette kapitel formuleres i 2022.

S. 41

Kravet om reetablering, anses for opfyldt, hvis der kun sker beskæring, herunder stævning, eller hvis der aktivt genplantes buske eller træer. Kravet om reetablering kan fraviges, hvis der foreligger en skriftlig vurdering, der viser, at rydning af **hegnet** tilgodeser natur og biodiversitet bedre end reetablering, eller hvis der er dokumentation for, at et tilsvarende **hegn** med tilsvarende eller bedre biodiversitetsmæssig værdi etableres et andet sted. Selvforyngelse er ikke tiltrækkeligt til at opfyldekravet om reetablering for træ fra områder uden for skove.

Dette bør ikke være begrænset til hegn.

Vi foreslår, at der tilføjes ” og/eller anden bevoksning”

Kapitel 9 – Krav til reduktion af drivhusgasemissioner

S.46

Der stilles særlige danske krav til anlæg, der anvender træbiomasse. Her bliver både nye og eksisterende anlæg over de i kapitel 3.1 angivne størrelser, pålagt følgende drivhusgasemissionsbesparelseskrav:

75 % fra 1. januar 2022

80 % fra 1. januar 2025

83 % fra 1. januar 2028

Det skal tydeligt fremgå, at besparelserne er på årsbasis, ikke per leverance.

S. 46

Besparelsen ses i forhold til **det fossile alternativ**.

Vi foreslår, at "det fossile alternativ" ændres til den normalt anvendte terminologi "EU's fossile reference"

Kapitel 10 – Krav om indberetning og verifikation

S. 60

Indberetningen skal indeholde en tabel med følgende oplysninger for hvert parti biomasse: biomassetype, mængde (ton, MJ), geografisk oprindelse (land, region, kildeområde), certificering, **drivhusgasudledning (gram CO₂ pr MJ), drivhusgasemissions-besparelse (%)** samt oplysninger om opfyldelse af bæredygtighedskravene. Metode til beregning af drivhusgasemissionen skal fremgå, og om der er foretaget iLUC vurdering, hvis der er brugt standardværdier.

Det er meget tidskrævende at skulle udregne GHG-udledning og –besparelser for hvert parti biomasse. Desuden er der her tale om et detaljeniveau, som vil gøre, at oplysningerne er fortrolige af forretningsmæssige hensyn.

Vi foreslår, at de markerede krav slettes, og at det fremgår klart af teksten, at Energistyrelsen behandler data på leveranceniveau fortroligt.

S. 60/61

Biomassetyper

Vi foreslår, jf. kommentar om Naturplejebiomasse til Kapitel 2, at Naturplejebiomasse føjes til listen over biomassetyper.

S. 61

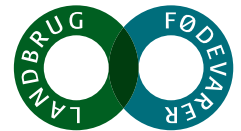
Energistyrelsen vil på baggrund af indberetningerne offentliggøre opgørelser af Danmarks samlede

forbrug af biomasse fordelt på biomassetyper og geografisk oprindelse, drivhusgasemissionsbesparelser mv.

Af forretningsfortrolige hensyn lægger vi vægt på, at det kun er de samlede/aggregerede opgørelser, der offentliggøres, og at der ikke offentliggøres data på leveranceniveau.

Vi foreslår, at der etableres sikkerhed for, at Energistyrelsen ikke udleverer forretningsfølsomme oplysninger f.eks. i forbindelse med en forespørgsel om aktindsigt.

Ref 2020-5896
Dato 14. januar 2021
Side 1 af 8

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

kfe@ens.dk & jsju@ens.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Hørings svar til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (journalnummer: 2020-5896)

Det er positivt, at Danmark får implementeret VEII direktivet til sikring af bl.a. bæredygtighed af biomasse anvendt til energi. Anvendelse af biomasse til energi er ofte kritiseret for ikke at være bæredygtig energiproduktion, og Landbrug & Fødevarer hilser det derfor velkomment, at der skabes klarhed over bæredygtighed af den anvendte biomasse. Det er samtidig med til at sikre ensartethed på området i EU, lige vilkår på markedet og for anvendelsen af biomasse til energi.

Landbrug & Fødevarer er dog kritiske over for, at der nu indføres ekstra bæredygtighedskrav til landbrugsbiomasse. Biomasse fra landbrugsarealet er allerede underlagt en omfattende regulering af alle aktiviteter, der sker på arealet og de sikrer efter vores vurdering at biomassen kan betragtes som bæredygtig. Med denne nye regulering tilføjer man et ekstra lag regulering på arealet, som baseres på, hvad produktet eller restproduktet skal benyttes til og med en *ikke* landbrugsfaglig styrelse som myndighed. Det er uhensigtsmæssigt.

Der indføres bæredygtighedskrav til en ny gruppe af biomasse med bekendtgørelsen og Håndbogen. Det vil kræve et stort arbejde at få indrettet enkle systemer med henblik på overholdelse af de nye krav. Landbrug & Fødevarer deltager allerede i arbejdet med at skabe disse enkle systemer, og vi bidrager fortsat gerne i samarbejde med Energistyrelsen om dette i den kommende periode.

Vi ser dog med stor alvor på, at et flertal af politikere i Folketinget har besluttet, at der også på dette område skal overimplementeres i Danmark, bl.a. med træ fra ikkeskov. Det giver større omkostninger til det danske erhvervsliv end nødvendigt ud fra EU's krav og bidrager negativt til den danske konkurrenceevne.

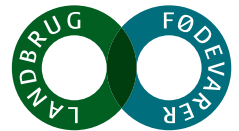
Derudover giver det helt overordnet ikke mening. Hvis f.eks. et levende hegn af dyrkningstekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et særligt dansk genplantningskrav, da det ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegnet.

Generelt bør det bemærkes, at bekendtgørelserne bærer præg af at være implementering af et direktiv. Det ses ud fra en række oversættelser direkte fra engelsk, uden skelen til hvilke termer der anvendes i Danmark på området. Det gør det vanskeligt at sikre sig overholdelse af reglerne.

Det gælder f.eks. i bekendtgørelsens kapitel 2, hvor definitioner af naturtyper skaber forståelsesmæssige vanskeligheder. Der bør benyttes danske termer, uanset at listen så måske bliver længere eller kortere end i VEII-direktivet.

Et andet eksempel på udtryk der ikke anvendes i Danmark er "forgæret naturgødningsfermentat", der kan oversættes til "afgasset husdyrgødning".

Energistyrelsen opfordres derfor til at gå materialet igennem og sikre, at der anvendes danske termer, hvilket vil bidrage til at lette forståelsen af direktivets hensigt.

Det er rigtig positivt med udgivelse af Håndbogen sammen med reguleringen. Desværre bærer Håndbogen præg af en opbygning, der er tænkt ud fra et regulatorisk synspunkt. Når nu der bruges kræfter på at lave en håndbog, kunne den med fordel opbygges så den tager udgangspunkt i læserens behov for at finde oplysninger. Det vil gøre den mere tilgængelig for brugere, der gerne vil sikre sig at overholde reglerne.

Mere specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen og Håndbogen:

Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgas-emissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Landbrugs-
biomasse

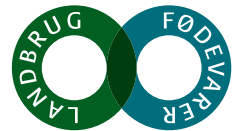
§3 I **nr. 5) og 6)** bør betegnelserne "ved landbrug" og "ved skovbrug" præciseres, så det tydeliggøres, om der er tale om biomasse, der er frembragt ved "landbrugsmæssig henholdsvis skovbrugsmæssig drift" eller om det er biomasse som er indsamlet fra et areal, som kunne være på en matrikel på en gård, men hvor der ikke sker erhvervsmæssig landbrugs- eller skovdrift.

§4 stk. 3 Her beskrives, hvilke anlæg der omfattes i bekendtgørelsen, og i stk. 3 er der en undtagelse for værker under 20 MW, ved anvendelse af fast biomasse fra landbrugsafgrøder. Men i Håndbogen fremgår denne grænse ikke, muligvis pga. en forglemmelse i Håndbogen.

§5, §6 &
§7 For at leve op til bestemmelserne i §§ 5-7 vil der være behov for, at der kan fremskaffes kortmateriale over alle de typer af naturarealer, der nævnes i bestemmelserne. Da der kan være tale om flere naturtyper under flere af punkterne, vil vi anmode om, at der f.eks. i Håndbogen beskrives hvilke naturtyper der menes ligesom det ikke er alle de nævnte naturtyper / arealer der er entydigt defineret i henhold til dansk regulering og forvaltning. Hvis der ikke sikres et sådan overblik vil det være vanskeligt at sikre, at reglerne overholdes og alle relevante typer er undersøgt.

Sådanne kortlag være tilgængelige for kortprogrammer som anvendes i markplanlægning eller let tilgængelige på myndighedernes hjemmesider. Da der lægges op til, at det specifikt er kortlag fra 2008 der skal administreres efter, bør Håndbogen indeholde en klar anvisning til, hvor der kan findes adgang til disse. Med de beskrevne retningslinjer lægges der op til en meget administrativt tungt system, hvor en række kortlag m.v. skal konsulteres. Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå, at der i stedet afsøges andre muligheder for at sikre, at de ønskede krav til bæredygtighed overholdes. Dette kunne f.eks. være et krav om en erklæring om at der ikke er sket nogen overtrædelser af gældende miljølovgivning på arealerne siden referenceåret 2008. En sådan eller lignende løsning vil kunne lette administrationen betragteligt for hovedparten af biomasseleverandører.

Særligt til §6: Skal stk. 2 og 3 forstås således, at hvis et areal har været dyrket med f.eks. poppel eller pil i 2008 og siden er omlagt til f.eks. korn, så kan halmen ikke sælges som bæredygtigt biomasse, medmindre der laves særlig beregning af

klimagasfortrængning? Og vil det samme gælde fremtidige omlægninger af sådanne arealer?

Eller mangler der en præcisering i teksten om, at der er tale om arealer som ikke er i omdrift? Arealer etableret med f.eks. poppel og pil som afgrøder vil være defineret som værende fortsat i omdrift.

I fald det første gør sig gældende, vil det være en forkert måde at belønne de landmænd, som for 10-20 år siden lyttede til politikernes råd og ønsker, hvorefter de etablerede arealer med produktion af biomasse til energi, samtidig med at de leverede på politisk ønske om reduktion i udvaskning af kvælstof og forbrug af pesticider. Politikerne må ikke vende sig mod dem ved nu at gøre livet mere besværligt for dem.

Bekendtgørelsen henviser til bilag 1 del C i Håndbogen. Der findes ikke noget bilag 1, da de kaldes med bogstaver, og i bilag A er der ikke inddeling med bogstaver, så ikke noget afsnit C.

§8 Her er tale om implementering af VEII krav.

Landbrug & Fødevarer har tidligere i dialogen med Energistyrelsen fået tilkendegivet, at affaldsprodukter fra industri (f.eks. kornafrens), hører med i gruppen af affald som kommunalt affald (se figur 1.1. i Håndbog). Det vil sige, at der udelukkende skal overholdes DHG krav (se tabel 1.1 i Håndbog).

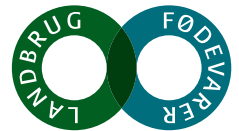
Det fremgår ikke tydeligt af §8, da der står "... som stammer fra landbrugsarealer ...". F.eks. kornafrens fra det korn landmænd årligt høster fra ca. 1,4 mio. ha, og som sælges til industrier, der renser korn for avner, ukrudtsfrø, halm, sand og småsten. Oprindeligt kommer det fra landbrugsarealet, men affaldsproduktet kommer fra et korn- eller frørenseri, så affaldsproduktet stammer fra industri. Kan det bekræftes, at f.eks. kornafrens håndteres i gruppen af "affald herunder kommunalt"?

§9 Stk. 2: Der står "I perioden fra den 1. august 2018 til og med den 31. juli 2021 må der pr. indberetningsperiode....", er det muligt med beskrivelse af reglerne for mere end 1 måned fra bekendtgørelsen træder i kraft 30. juni 2021.

Ikke-skov

§16 Det fremgår af bestemmelse, at træ fra ikkeskov stilles over for et krav om genplantning.
Det er uforståeligt, at der med bestemmelsen stilles krav om reetablering f.eks. i situationer, hvor der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomassen fra denne proces ikke benyttes til bæredygtig energi.
Hvis et levende hegn af dyrkningstekniske årsager skal nedlægges, ændrer det ikke noget med et genplantningskrav, da indtægt fra bæredygtigt salg af flis ikke vil ændre på beslutningen om at fjerne hegnet. I landbruget sker der løbende forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn. Biomassen fra arbejdet med at fjerne læhegn burde på denne baggrund anerkendes som et restprodukt.

Muligheden der beskrives i Håndbogen for etablering af tilsvarende hegn andet sted giver ikke landbrugsmæssigt mening, da man ikke altid kan planlægges, at nye hegn skal etableres, når gamle skal væk.

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme et system på plads til dokumentation af kravene. Det bliver f.eks. ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer 2021. Der kan laves en delvis indfasning, hvor kravet til sporbarhed inkluderes fra starten, og så følger resten senere, når systemerne er på plads.

Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål

- 2.1 Hvor adskiller en *frivillig ordning* sig fra en certificeringsordning?
Hvis det tænkes som systemer, som udelukkende viser, at direktivet overholdes, vil de ikke dække de den danske implementering.

Der mangler en nærmere beskrivelse af, hvilket niveau *kildeområde* defineres på. Er det på landsplan, regionalt eller på matrikel?

- 3.1 Det virker som om der mangler et punkt om landbrugsbiomassebrændsler. Beskrivelserne virker til udelukkende at vedrøre træbaseret biomasse. Delen om landbrugsbiomassebrændsler (§4 i den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29) bør inkluderes. Her er grænsen for biomasse fra landbrugsprodukter på 20 MW.

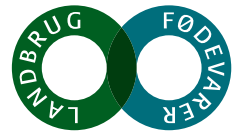
- Figur 1.1 Den første boks "Er biomassen produceret ved landbrug dvs. ved landbrugsdrift på dyrkede arealer" beskriver ikke med sikkerhed, hvor f.eks. gylle skal placeres. Det kommer jo umiddelbart ikke fra det dyrkede areal, og derfor kan der svares "NEJ", men skal vi så ende i "restprodukt fra anden produktion" eller "affald, herunder kommunalt"?
Umiddelbart er vores forventning, at der skal svares "JA" i den første boks og det er "restprodukt" af "biomasse fra landbrug".
Kan Energistyrelsen bekræfte den forventning?

Eller er det fordi der mangler en beskrivelse af, at figuren udelukkende handler om den biomasse som kommer direkte fra marken f.eks. halm? Det vil betyde at f.eks. gylle og kornafrens ikke skal gennem figuren.

Bortset fra denne mulighed for misforståelse er det generelt godt med en tydelig beskrivelse af, hvor forskellige typer biomasse skal hen.

- 4.1 Her står "Bæredygtighedskriterierne gælder for alle anlæg over 2 MW". Dette er ikke i overensstemmelse med den anden bekendtgørelse og VEII-direktivets Artikel 29. Vi forventer, at dette bliver tilrettet de andre.

I afsnittet "Hvis biomassen ikke er certificeret", er det positivt, at efterlevelse vurderes at være opfyldt ved overholdelse af allerede gældende lovgivning.

Det vil være en stor hjælp, hvis der kunne laves et skema, der viser, hvilken lovgivning der er tale om, så der ikke opstår tvivl om dette.

4.1.1 a) Forventes der indført en national overvågnings- eller håndteringsplan? En national plan vil betyde, at den enkelte operatør ikke skal udarbejde sin egen plan.

b) Kan der også her forventes at være tilstrækkeligt, såfremt der ikke er ændret på arealerne og deres anvendelse siden 2008, og der ikke har været overtrædelser af regler for opdyrkning af natur siden 2008 (som ovenfor)?

Det er her vanskeligt at finde dokumentation for de typer af natur, som beskrives. Det vil også her være en fordel, at der anvendes de termer for naturtyper, som generelt benyttes i Danmark.

Kan Energistyrelsen anvise, hvor der kan findes data?

c) Samme bemærkning vedr. beskrivelse af termer for naturtyper.

ii og iii) Her er det vanskeligt at forstå, om dette betyder, at lavskov og flerårige energiafgrøder på landbrugsjord etableret inden 2008, ikke længere kan benyttes som bæredygtigt flis til energi, og om arealerne efter omlægning til korn ikke kan benyttes til f.eks. produktion af bæredygtig halm uden særlige krav til dokumentation.

Hvis det ikke er det, som menes, bør det forklares, hvad punkterne betyder.

Landbrug & Fødevarer har meget vanskeligt ved at forstå, hvis en afgrøde etableret til produktion af flis, pludselig ikke kan høstes som bæredygtigt flis.

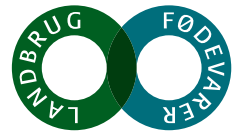
4.1.2 Kunne listen med energiafgrøder ikke skiftes med tabellen fra bilaget, der henvises til. Så vil det være tydeligt, om det er hele planten eller f.eks. kun roden.

Det er positivt, at efterafgrøder er klart beskrevet til ikke at være en energiafgrøde.

4.2 Planlægges der oprettelse af en national overvågnings- eller håndteringsplan for at afhjælpe virkningerne for jordbundens kvalitet og kulstofindholdet i jorden?
4.2.1 Hvis ikke der kommer national overvågnings- eller håndteringsplan, hvilke krav forventes der så at skulle efterleves til overvågning af kulstofindhold?

Er der tale om et regnskab for kulstof som fraføres og tilførsel på arealerne, hvor det så i gennemsnit over f.eks. 10 år skal være positivt bidrag med kulstof. F.eks. når der fjernes halm til energi, skal der så regnes med kulstof, som bliver taget væk fra arealet, og den mængde sammenholdes med kulstof tilført med organiske gødninger, efterafgrøder, rodnet m.m.

Vil en beregning i et markstyringsprogram, som MarkOnline, kunne benyttes som dokumentation? Det er programmet, hvor næsten alle landmænd har data for deres arbejde i marken liggende. Det indeholder også fra 2022 et modul, der kan beregne kulstofbalance på arealerne, med baggrund i modellen C-tool.

Hvad menes med betegnelsen " hensigtsmæssig forvaltning af landbrugsjorden"? Vil det sige dyrkning i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning?

- 4.2.2 Verifikator skal bekræfte, at jordkvaliteten og kulstoflageret i jorden ikke er i tilbagegang. Det er en formulering, som kan misforstås sådan, at der skal foretages jordanalyser af kulstofindhold. Det er ikke muligt at følge kulstofindholdet med analyser, da usikkerheden på analyserne er så store, at de ikke giver mening at foretage. Dette samtidig med at ændringen af jordens kulstofpulje sker meget langsomt.
Vi vil foreslå en formulering i retning af "Verifikator skal bekræfte, at der er overvågnings- eller håndteringsplan for kulstofbalancen og jordkvaliteten på arealet".

- 4.3 Her er der igen udfordringen med, hvor der findes dokumentation for, hvilke arealer der er tale om. Samtidig er der ikke kendskab til fyldestgørende database med oplysninger om status på kulstofindholdet på sådanne arealer i januar 2008. Kan Energistyrelsen anvise, hvor der kan findes data?

Er det muligt igen her, at såfremt der ikke er overtrådt anden lovgivning vedr. inddragelse af natur til opdyrket areal siden 2008, så er denne regel ligeledes overholdt?

- 4.3.1 Det er positivt med listen med relevant lovgivning, der forventes overholdt, til efterlevelse af punkt b)

I fravær af b)

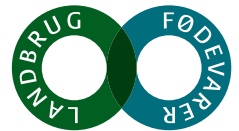
- For store kulstoflagre: Her kan der igen være en udfordring med at finde dokumentation for status på arealet i 2008.

I afsnittet der starter med: "Virksomheden skal forlange, at biomasseleverandørerne...".

Her mangler igen beskrivelse af, hvilket niveau der er tale om. Er det på landsplan, regionalt eller ned på matrikel (mark)? Skal data gemmes de 5 år, som fremgår i kap. 10.6?

- 4.3.2 Se 4.3.1

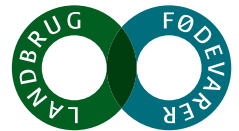
- 6 Særligt dansk krav om reetablering.
Det er uforståeligt, at der er krav om reetablering, når der af landbrugsmæssige hensyn sker nedtagning af f.eks. læhegn. Det betyder, at ved lovlig fjernelse af et læhegn, kan biomasse, der bliver fra denne proces, ikke benyttes til bæredygtig energi.
Biomassen er et restprodukt fra en naturlig del af arbejdet med produktion af landbrugsafgrøder. Her sker der forandringer med hensyn til behovet for bl.a. placering af læhegn.
Mængde af biomasse fra læhegn, der fjernes, er yderst begrænset, og salget af flis er ikke baggrund for at fjerne læhegn.

I kapitlet henvises til en sagkyndig person. Det er ikke lykkedes at finde beskrivelse af hvilke krav der er til en sagkyndig. Udarbejdes en beskrivelse af minimumskrav til en sagkyndig? Det er en vanskelig opgave, da kravene skal gælde for sagkyndig uden for Danmark.

Af relevante informationskilder er beskrevet bl.a. Rødlisten. Hvilke kategorier i listen skal tages i betragtning? En lidt nærmere beskrivelse er nødvendig.

- 8 "Affald herunder kommunalt" vurderes ud fra definitionen at være f.eks. kornafrens og frøafrens fra virksomheder, der modtager korn og frø direkte fra landmænd. Virksomhederne processerer herefter korn og frø, så de efterfølgende vil være rensede for urenheder som sand, sten og ukrudtsfrø. Den frarensede del, som er blanding af ukrudtsfrø, avner, halmrester, sand og småsten behandles som affald. Er dette korrekt?
- 9
Tabel 9.3 Note 36 i tabellen. Her står anvendelse af målinger af kulstofniveau i jord som en mulighed. Her er det vigtigt at bemærke, at måling af en ændring i jord-kulstof er meget svær at dokumentere, da ændringen udgør så lille en andel af jordens samlede kulstofindhold, at en analyse af en uhomogen jord ikke giver entydigt svar. Landbrug & Fødevarer har i PlantePro regnet på et eksempel, der viser, at en dyrkningspraksis øger kulstofindholdet over 25 år med 8,9 ton kulstof, svarende til godt 30 ton CO₂ ekv. I eksemplet har vi en opbygning i de første 10 år på 4,3 t kulstof pr. ha, hvilket øger humusprocenten med 0,2, som er inden for usikkerheden ved en analyse. Så en måling med 10 års afstand vil sandsynligvis ikke være signifikant forskellig fra den forrige. Dette for at understrege hvor usikkert det er med analyser og kulstof. Derfor er metoden her i energisammenhæng mere enkel med en model, der ser på tilførsel og fraførsel af kulstof. Der er værktøjer, der kan udregne dette.
- 10.1 I Sidste afsnit fremgår " at oplysninger om geografisk oprindelse og typen af råprodukt for biomassebrændslerne skal stilles til rådighed for forbrugerne på operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder...".
- Det fremgår ikke klart, hvilket niveau af "geografisk oprindelse" der er tale om. Er det oprindelsesland, region eller kommune niveau?
Det gør sig gældende flere gange i kapitlet.
- Det bør fremgå mere klart af Håndbogen, på hvilket niveau der skal beskrives oprindelse.
- Bilag Landbrug & Fødevarer forstår baggrunden for at optrykke bilagene fra VE-direktivet uforarbejdet, men skal opfordre kraftigt til at lave en særlig ordliste eller i fodnoter, at tilpasse de i direktivet meget dårlige oversættelser fra originalsproget til de korrekte danske betegnelser.
- Bilag E I Verifikators erklæring under "Resumé af udført arbejde" er der beskrevet, at der er "Gennemført en gennemgang og test af målinger af data for kulstof og bæredygtighed.....". Hvad er det for "målinger af data for kulstof"?

Det giver ikke fagligt mening at måle kulstofindhold i jord.

Bilag F I boksen med Biodiversitet på side 142 er formuleringen ikke let at forstå. Det ville være nemmere at forstå, hvis der benyttes formuleringen fra bekendtgørelsen §5, hvor det står beskrevet uden anvendelse af to gange "ikke".

Ønskes ovennævnte uddybet, er I velkomne til at kontakte undertegnede, ligesom vi fra Landbrug & Fødevarers side gerne deltager i yderligere afklaringer og forbeholder os muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder det nødvendigt.

Med venlig hilsen

Thomas Holst
Chefkonsulent

EU og Frø

D +45 3339 4691
M +45 2076 2061
E THL@lf.dk

Energistyrelsen

Att.: kfe@ens.dk

CC.: jsiu@ens.dk

Nature Energy
Ørbækvej 260
DK-5220 Odense SØ
Tel.: +45 70 22 40 00

info@natureenergy.dk
www.natureenergy.dk

15. januar 2021

Hørings svar på bekendtgørelse om Bæredygtighed..., journalnummer 2020-5896

Tak for muligheden for at kommentere på den kommende bekendtgørelse om bæredygtighed..... og (Bekendtgørelse om) Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav.....

Vi har med meget stor interesse gennemlæst det fremsendte. Da Nature Energy ikke beskæftiger sig med biomasse fra skovdrift til anvendelse i energisektoren (varme/el-produktion) men udelukkende beskæftiger sig med biogasproduktion, har vi valgt ikke at afgive kommentarer til de områder af bekendtgørelsen såvel som håndbogen, der vedrører skov/skovdrift/anvendelse af skovrelaterede biomasser. Det vil Energistyrelsen forventeligt modtage langt mere gennemarbejdede bemærkninger til fra andre sider, end hvad vi vil kunne give.

Vores bemærkninger er derfor udelukkende i forhold de dele, der relaterer sig til biogasområdet.

Definitioner, hvad er gylle/dybstrøelse

Af bekendtgørelsens §3 fremgår en lang række definitioner. Det er imidlertid vanskeligt at finde ud af, hvilken gruppe gylle/dybstrøelse, som er den absolut mest anvendt biomasse i de danske biogasanlæg, skal have i.

Efter vores opfattelse kan de skrevne definitioner give anledning til at placere gylle/dybstrøelse under punkt 4, 5, 7, 8, 9, 17 eller 18 – og afhængig af placeringen, vil vilkårene være forskellige. Det er Nature Energys opfattelse, at gylle/dybstrøelse er et affald fra landbrug – men en anden mulig tolkning er et restprodukt.

Det er bydende nødvendigt, at det fremgår entydigt, hvordan denne biomasse skal opfattes.

Det er ligeledes bydende nødvendigt, at definitionen er 100% identisk med REDII's definitioner af "waste/residue" samt de godkendte certificeringsordningers definitioner.

Dersom gylle/dybstrøelse skal defineres som et restprodukt, skal det i §4 gøres klart evt. ved tilføjelse til stk. 2, at kravene om bæredygtighedskriterierne stk. 5-7 ikke finder anvendelse på restprodukter, som alene består af gylle/dybstrøelse.

Men afklaringen af definition affald/restprodukt (waste/residue) er meget påkrævet at få præciseret.

Nedre grænse på 2MW

Der er flere steder bla. §4 stk. 3 og §19 stk. 4 angivet en nedre grænse på 2 MW. Anlæg under den grænse, der opgraderer den rå biogas og leverer til gasnettet, undtages var visse regler i Bæredygtighedsbekendtgørelsen.

Det er imidlertid uklart, hvor de 2MW skal registreres. Hvis der blev produceret el til nettet, var det indlysende den termiske input effekt på motoren. Men for anlæg, der opgraderer biogassen, findes ikke en lignende termisk effekt.

Her vil enten opgraderingsanlæggets kapacitet eller størrelse af nettilslutning være de relevante størrelser at opgøre efter. Det er også de to parametre, der anvendes i Naturgasforsyningsloven i forbindelse med tildeling af årsnorm for støtte, og begreberne er dermed allerede del af lovgivningen.

Det foreslås derfor, at der ændres fra begrænsning på 2MW til max kapacitet opgjort ved 65% metanindhold på 200 Nm³/h på opgraderingsanlægget.

Anvendelse af Energiafgrøder

Af bekendtgørelsens **§9 stk. 2** fremgår, at den nugældende grænse om brug af max 12 % energiafgrøder løber frem til 31. juli 2021.

Det giver anledning til to væsentlige bemærkninger.

Den plan, der med det ny kalenderår 2021 er påbegyndt for input til hvert enkelt biogasanlæg i 2021, er allerede kontraheret og planlagt. Det vil derfor være forbundet med store vanskeligheder og mulige kontraktbrud, dersom der efter 31. juli 2021 ikke længere må anvendes energiafgrøder. Men det fremgår ikke hvilke regler, der tænkes anvendt efter 31. juli 2021, og dermed om kravet vil være 0%, eller om der ikke længere vil være loft over anvendelsen af energiafgrøder.

Af hensyn til eksisterende biogasanlægs drift anbefales det, at de nugældende krav forlænges til at udløbe 31. juli 2022, da det vil give mulighed for at overholde allerede indgåede kontrakter. Samtidig opfordres kraftigt til, at der snarest muligt meldes ud, hvilke krav til energiafgrødeanvendelse der vil være gældende efter 31. juli 2022.

I bekendtgørelsen fremgår det af **bilag 1** hvilke afgrøder/dele af afgrøder, der skal henregnes som energiafgrøder. I **Håndbogen** fremgår kun afgrøderne ved navn og ikke hvilke dele af afgrøden der skal betragtes som energiafgrøde. Der anbefales derfor, at ordlyden af bilag 1 gengives i Håndbogen, så der bliver overensstemmelse.

Registrering af KOD

Af **§19stk 5** fremgår at ”..... og husholdningslignende affald, er ikke omfattet af kravet om opfyldelse af kriterier for besparelse i drivhusgasemissioner”.

Vi forstår det som, at biogasproducenten skal sætte GHG-værdien for det nævnte affald til 0 ved beregning, samt at den gasproduktion, det giver anledning til, indgår i den samlede gasproduktion. Det vil give øget incitament til at få håndteret det kildesorterede organiske affald via et biogasanlæg og dermed sikre, at vigtige næringsstoffer fra affaldet kommer retur til markerne og dermed næste års fødevareproduktion.

Men det er ikke entydigt i hverken bekendtgørelsen eller håndbogen, at det er sådan affaldet skal indregnes. Det anbefales derfor, at det præciseres i håndbogen.

Hvis vores tolkning ikke er korrekt, vil det være forbundet med store vanskeligheder at opgøre GHG-fortrængningen korrekt, dersom affaldet skal trækkes ud af regnestykket ved at både input tons og output gasmængde skal friholdes fra beregningen. Det vil bevirke, at også den medgåede andel af energi til hygiejniserings, pumpedrift, opgradering mv. skal fratrækkes i beregningerne for ikke at belaste GHG-beregningen.

Beregningsbilledet, der dermed kommer ud, vil ikke være retvisende for. Så vi formoder vores tolkning af §19 stk. 5 er korrekt, og at opgørelsesmetoden vil blive præciseret i håndbogen. Men vi imødeser gerne en tilbagemelding herpå.

Arealanvendelse

I forhold til arealanvendelse og dokumentation for arealanvendelsen i 2008 er det uklart, hvordan "ikke-dyrkede" biomasser fra landbruget skal forholde sig.

Vi forstår det sådan, at et biogasanlæg, der hovedsagligt anvender gylle/dybstrøelse, alene skal kunne dokumentere GHG-fortrængning og ikke arealanvendelse – men det fremstår ikke klart, og det anbefales derfor, at det præciseres i både bekendtgørelse og håndbog, hvordan de ikke-dyrkede biomasser skal håndteres.

Indberetningsdatoer

Af **§23 stk. 1 og 2** fremgår, at der skal foretages indberetning pr. 1. april for virksomheder, der anvender biomassebrændsler (herunder biogas) og pr. 1. september for virksomheder der producerer biogas.

Dersom man er en virksomhed, der producerer biogas, men samtidig vælger at anvende egenproduceret biogas til procesenergi i virksomheden, bliver det uklart, om der skal indberettes efter stk. 1 eller stk. 2.

Det er vores opfattelse, at den primære forretning – altså for Nature Energys vedkommende produktion af biogas – vil være afgørende for indberetningstidspunkt, men det kunne med fordel præciseres i håndbogen.

Det fremgår ligeledes af **§23 stk. 1**, at det indsendte materiale skal vise, hvordan virksomheden det foregående **kalenderår** har overholdt kravene. En opgørelse pr. kalenderår er udfordrende på to områder. Dels opgøres brugen af energiafgrøder for et gødningsår, som strækker sig fra 1. august til 31 juli det efterfølgende år.

Og dels laves den frivillige certificering altid for en max 12 måneders periode, men sker løbende over året. Dette er nødt til at være tilladt, da det ellers vil blive ekstremt svært at få samtlige biogasanlæg certificeret i januar med de ret få dygtige og godkendte auditorer, der er til rådighed. Der bør derfor blødes op, så dokumentation skal være for 12 måneder og ikke nødvendigvis strikt på et kalenderår.

Frivillig certificering

I de frivillige certificeringsordninger som REDcert og ISCC (begge EU-godkendte ordninger) er der i dag mulighed for i forbindelse med certificering af anlæg at undtage enkelte biomasser fra certificering. Det kan skyldes, det er ganske små mængder, og hvor arbejdet med at klarlægge "chain of custody" vurderes vanskelig.

Da det fremgår, at en frivillig, godkendt certificering vil være en mulig opfyldelse af betingelserne om bæredygtighed, er det vores forventning, at det også fremadrettet vil være muligt at anvende enkelte biomasser, der ikke er certificeret, når hele anlægget og langt hovedparten af biomasserne er certificeret på biomasseniveau.

Muligvis er det sådan, det er tiltænkt ved, at der **side 14 i håndbogen** står anført, at det er tilstrækkeligt, at 90 % af industrielle biomasser er certificeret. Dersom et anlæg anvender max 25 % industrielle biomasser – og derfor kan udsprede afgasset biomasse efter husdyrgødningsbekendtgørelsen – vil det betyde ca. 2,5 % af de samlede biomasser, der kan undlades fra certificering. Andetsteds i materialet fremgår teksten dog til, at samtlige biomasser, der indgår i biogasanlægget skal være certificeret.

Vi opfordrer derfor til, at ordlyden bringes i overensstemmelse gennem hele materialet, og at der fortsat er mulighed for at udelade enkelte biomasser anvendt i begrænset omfang.

Sanktioner, kapitel 8

Af bekendtgørelsen §31 fremgår en række sanktioner.

Men det er uklart, hvad konsekvensen /sanktionen er, hvis et anlæg eksempelvis har anvendt 14 % energiafgrøder eller kun har opnået certificering af 92 % af de anvendte biomasser.

Som reglerne er i dag i forhold til støtte til biogasproduktion, vil et anlæg, der eksempelvis har anvendt 14 % energiafgrøder, skulle afstå fra støtte på den gasmængde, der kan henføres til de 2% "for meget" anvendte energiafgrøder.

Det er vores forventning, at en tilsvarende forholdsregning og afståen fra støtte fortsat vil være gældende. Alternativt vil en lille overskridelse i anvendelse af energiafgrøder eller en enkelt biomasse, hvor auditor ikke godkender den fremlagte chain of custody kunne risikere at føre til, at et biogasanlæg skal betale mange millioner tilbage i støtte for ikke at have overholdt bæredygtighedskriterierne. En sådan sanktion vil ikke vurderes rimelig.

Det er derfor vores forslag, at det præciseres, hvordan en sanktion i forhold til bæredygtighed/støtteberettigelse skal forstås, idet der i netop afgivne støttetilsagn for støtte til opgraderet biogas til gasnettet fremgår, at den til enhver tid gældende bæredygtighedsbekendtgørelse skal overholdes.

Yderligere bemærkninger til Håndbogen:

Skema side 15:

Et beslutningstræ, som det viste side 15, er rigtig godt og meget illustrativt. I forhold til den tidligere anførte problematik om, hvordan gylle/dybstrøelse skal defineres, er er uklart, om det overhovedet skal kategoriseres ud fra beslutningstræet eller ej. Og dersom det skal, hvilken kasse det da vil have i.

Det foreslås derfor, at det præciseres, hvilke biomasser, der skal/ikke skal kategoriseres ud fra træet.

Side 20

Det er vores forståelse, at retningslinjerne fra EU-kommissionen skal komme den 31. januar 2021. Det kan give anledning til supplerende bemærkninger, som vi forbeholder os muligheden for at komme med.

Side 20-21, pkt. 4.3.1 Dokumentation

Det fremgår indledningsvist "Såfremt biomassen ikke er certificeret....". Ordlyden giver anledning til en tolkning om, at samtlige biomasser, der kan komme i et biogasanlæg, skal være certificeret enten via en frivillig ordning eller via de her beskrevne regler.

Det kolliderer dels med, at det andetsteds (side 14) fremgår, at det er tilstrækkeligt, at 90 % af de industrielle biomasser skal være certificeret, og dels giver det anledning til et spørgsmål om sanktioner i den forbindelse. Se tidligere anført omkring sanktioner.

Afslutning

Nature Energy står naturligvis til rådighed i forbindelse med Energistyrelsens videre arbejde med såvel Bekendtgørelsen som Håndbogen, og Energistyrelsen er til hver en tid velkommen til at rette henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Nature Energy

Mette Hansen

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

15. januar 2021

DG

Høringssvar på 'Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.' og 'Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål'. J. nr. 2020-5896

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse (PfAT) takker for muligheden for at kommentere på Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. samt bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (HB 2021).

Strukturel ændring

PfAT bifalder, at der er udarbejdet en håndbog, som gør de juridiske tekster mere praksisnære. For at gøre håndbogen mere anvendelig i praksis og undgå eventuelle misforståelser, foreslår vi en strukturel ændring af håndbogen. Som det er nu, er håndbogen bygget op efter den politiske aftale, hvor punkter fra VE-direktivet er beskrevet for sig og de ekstra danske krav beskrevet for sig. Denne opdeling efter, hvor kravene kommer fra, kunne vi ønske os udvisket i håndbogen, så de krav, der nu engang kommer til at gælde, sammenskrives i kapitlerne. Det vurderer vi, vil give et bedre overblik. Det er fint at bekendtgørelsen er bygget op om den politiske sondring mellem krav fra EU og de ekstra danske krav.

PfAT foreslår endvidere, at der udarbejdes en form for flow-diagram, så det er lettere at overskue hvilke krav der kan opfyldes og på hvilken måde. Diagrammet kan starte med "Er det dansk produceret biomasse?" og lede videre over spørgsmål som "er biomassen certificeret efter FSC, PEFC eller SBP?" osv. Det vil skabe et bedre overblik over kravene for den enkelte leverandør. Siden det er en dansk håndbog er det ønskeligt, at det klart bliver beskrevet, hvad kravene er ud over henholdsvis FSC/PEFC og SBP for biomasse fra Danmark.

Håndterbare krav også for den lille producent

Det er vigtigt, at kravene til producenten bliver anvendelig i praksis. Bliver det kompliceret for den lille lokale flisproducent risikerer man, at den dansk producerede bæredygtige biomasse ikke længere kan leveres til de lokale varmeværker, som derfor i stedet må købe biomassen i udlandet af de store leverandører.

Krav om bæredygtighed bør være på produktet og ikke ud fra anvendelsen

PfAT finder det stadig og grundlæggende forkert, at der indføres bæredygtighedskrav baseret på produktets anvendelse. Hvis man laver flis af et læhegn så må det gerne leveres til alt andet end energiforsyning. Det samme gælder træpiller som f.eks. gerne må anvendes til strøelse uden at leve op til kravene. Der bør være krav om bæredygtighed for *produktet* og ikke *anvendelsen*. Tilmed er der tale om et restprodukt fra primærproduktionen af træ, som det ville give mere mening at regulere på end på restproduktet, hvis der er et politisk ønske om regulering.

Regulering skal foretages i den rette kontekst

Særligt 2 forhold er iøjnefaldende i håndbogen. Der er indført et krav om at efterlade 5 træer til naturlig henfald og død, hvilket partnerskabet på ingen måde mener hører hjemme i denne sammenhæng.

Samtidig blandes definitionen på restprodukter og det politiske valg om at sætte en 20 cm diametergrænse for træ anvendt til biomasse til energiformål sammen. Det er derfor vigtigt at gøre klart, at de 20 cm er et politisk valg og ikke en faglig definition, der kan anvendes i anden henseende. Vi mener, at diametergrænsen skal fjernes, som vi også har gjort opmærksom på i forbindelsen med den tidligere høring af loven.

Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

I bekendtgørelsens §14 stk. 3 henvises der til, at rapporterede emissioner fra LULUCF sektoren ikke overstiger optaget. Det virker ulogisk, at det er dette tal der henvises til, da overskriften i afsnittet drejer sig om skovbiomasse mens LULUCF inkluderer ændring i arealanvendelse bredt inkl. landbrugsjord.

Tekstnære kommentarer til udkastet til håndbogen

Der arbejdes både i bekendtgørelse og håndbog med definitioner, hvor der er eksempler på at de ikke er ens, hvilket kan blive problematisk. Det gælder f.eks. indfyret termisk effekt.

S.8

Anden produktion. En produktionsproces, der ikke er landbrug, skovbrug eller træindustri, fx frugtplantager, pinjekernerproduktion, gummiplantager eller juletræer uden for skov.

Juletræer kan principielt betragtes som skov jfr. definitionen, idet det bliver højstammet skov, hvis træerne får lov at stå eller overgår til klippegrønt. Hvor hører juletræer hjemme, hvis de ligger op til skov/i udkanten af skoven?

S.9

Frivillig ordning: En certificeringsordning, (eng. "Voluntary Scheme") som mindst indeholder samme krav til bæredygtighed mv., som VE-direktivets minimumskrav, og som EU-Kommissionen har godkendt kan dokumentere overholdelse heraf.

Hvor adskiller en frivillig ordning sig fra en certificeringsordning jfr. definitionen? Der stilles krav til at den frivillige ordning godkendes af EU, så må det formodes, at der er tale om de store certificeringsordninger og ikke former for alternativ dokumentation. Der bør være en konkret henvisning til, hvor listen over EU godkendte frivillige ordninger kan findes.

Det lader til at certificeringsordningerne selv skal søge EU om at komme på listen. Så vidt vi er informeret er der pt. kun to ordninger, der er i proces nemlig SBP og SOME. Det er tvivlsomt, at der vil være en reel fyldestgørende liste med certificeringsordninger allerede til sommer, så der bør indføres en overgangsordning, hvor man fra dansk side fx anerkender FSC, PEFC og SBP frem til EU er klar med deres liste.

S.9

Første opsamlingspunkt for skovbiomasse: Det første opsamlingspunkt for skovbiomasse er det produktionssted, der først modtager biomassen fra høstopoperationer i skoven, med henblik på forarbejdning eller videre salg.

Det er uklart hvordan den definition skal forstås. En stor del af den danske flisproduktion sker i skoven enten direkte fra rod eller fra stak, så det er flis, der forlader skoven. Det er kun en meget lille del, der fragtes ud af skoven uforarbejdet. Skal første opsamlingssted i så fald betragtes som skoven? Eller er der tale om første distributionssted efter biomassen har forladt skoven?

S.10

Kildeområde (forsyningsområde) (eng: "sourcing area"): Geografisk afgrænset område, som råprodukter i form af biomasse stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til, at risikoen i forbindelse med biomassens bæredygtigheds- og lovligheds karakteristika kan vurderes. Definitionen kræver

- at området, hvorfra biomassen er hentet, er geografisk afgrænset, kendt, og kan blive vist på et kort.

- at den information, som er nødvendig for at kunne vurdere overholdelse af bæredygtighedskriterierne er tilgængelig fra uafhængige offentlige eller private institutioner, som har kompetencen til at producere pålidelig information.

- at forholdene i kildeområdet er tilstrækkelig ensartede kræver som minimum, at den samme lovgivning gælder i hele området.

Kildeområder for skovbiomasse betegnes skovbrugets kildeområde (eng: "forest sourcing area").

Siden det er en håndbog, så ville det være dejligt med et eksempel på hvordan man opfatter betegnelsen kildeområde i Danmark. PfAT formoder Danmark kan angives som kildeområde ud fra teksten.

S.11

Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

De seneste tal i den danske hugststatistik 2019 viser, at andelen af brændesalg skrumper. Der har traditionelt været en stor afsætning fra de danske skove til brænde, som nu ikke længere efterspørges i samme grad. Det bør derfor være legalt at anvende dette træ til flis, hvorfor sætningen "som ellers efterlades på arealet efter høst" bør udgå. Det er vigtigt, at restdefinitionen forstås i bredere forstand end træ, der ville blive liggende efter høst, så også "brændetræ" indgår. Brændetræ kan defineres som: træ med calamiteter fx skader, formudsving, træarter uden produktionspotentiale og rester fra skovning.

Historisk har man mange steder samlet restprodukter efter høst og afbrændt dem på stedet – der er ikke nødvendigvis plads til at efterlade restprodukterne og de kan også være såvel en brandfælde som grobund for opformering af skadedyr.

Det er fejlplaceret at de politisk definerede dokumentationskrav indgår i definitionen for restprodukter for skov, da dokumentationskravet ikke favner begrebet restprodukt. Kravene afgrænser så det blot er en fraktion af restprodukter fra skov, som er i den "kasse".

Der er mange eksempler på, at det er fornuftigt at anvende større dimensioner til energitræ fx træ af dårlig kvalitet (fx træarter, der ikke egner sig til industri, træ med skævheder eller tvistet ved, træ med fældeskader, knastfyldt ved, træ skadet ved skrab/skrælleskader, sygdomsramt træ). Når der anvendes ammetræer, kan de også nå en diameter over 20 cm før de fjernes i de første tyndinger. Ammetræerne er med til at danne et godt skovklima og hjælper den blivende bevoksning på vej og samtidig er ammetræerne med til hurtigt at binde en masse CO₂ i de unge kulturer. Ammetræerne skal fjernes for at give hovedtræerne plads. Ammetræerne har typisk en kvalitet der gør at de pt. ikke har anden afsætning end til energiformål. Det vil være ærgerligt hvis denne mulighed for at fremme en kulstofbinding og en sikker kulturstart mistes udelukkende fordi ammetræerne ikke kan afsættes til energiformål.

Restprodukter fra skovbrug er træ som ikke kan anvendes i savværker. Når I vælger et dokumentationskrav, der indeholder diameterbegrænsning og andel af energitræ i afsnit 5.6, indeholder den kun en delmængde af restprodukter fra skovbrug. Vi forstår, at det kan være nødvendigt i yderste konsekvens, når der ikke findes anden data, som indikerer bæredygtig drift, idet det til dels er målbare faktorer – om end det så udelukker en del af restprodukterne fra

skovbruget i denne sammenhæng. Vi mangler stadig at se det faglige belæg for valget af faktorerne.

Definitionen kildeområde vil få stor betydning, hvis der sættes en grænse på maksimalt 50% til energiformål fra et kildeområde. Områder med ung skov og meget skovrejsning vil nemt kunne komme over 50%, da de første tyndinger kun kan anvendes til flis indtil videre.

Definitionen af restprodukter i bekendtgørelsen lyder:

17) Restprodukt: Et stof, som ikke er det slutprodukt eller de slutprodukter, der er det primære formål med produktionsprocessen, og processen er ikke bevidst ændret for at producere det.

18) Restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug: Restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, og som ikke omfatter restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning.

Som skovbrugserhverv definerer vi vores slutprodukt og primære formål med produktionsprocessen som værende, at producere træ til anvendelse i fx byggeri og møbelindustri, hvilket kræver træ i en vis kvalitet og dimension. I den proces opstår der en del restprodukter, som ikke er savværksegne.

PfAT mener, at der i definitionen kun bør indgå de første tre linjer, og undlade de særlige klimakrav, der stilles i 5.6

S.12

"Stammetræ: Omfatter stammen af hele fældede træer. Kategorien omfatter træ aflagt som stammer herunder både såkaldt "high value, som kan anvendes på savværk" og "low grade stemwood"."

Der bør tilføjes 'afgrenede' i "omfatter *afgrenede* stammer af hele fældede træer" Low grade stemwood er fx 3 m træ og er et restprodukt, der pt. kun kan afsættes til energitræ. Denne kvalitet kan lige så godt høre under resttræ.

Forslag til definition: "Omfatter rundtræ, som er oparbejdede effekter i en fast længde og som er afgrenede."

Hvis der er en rådden bund bør det være lowgrade/rest.

I praksis er er muligt at opføre stammetræ i to kategorier: rundtræ og heltræ.

S ??

Hvor er energipil placeret. Det er et primærprodukt fra landbrug men det er uklart undervejs om det holder hele vejen igennem.

Hvor lander flis fra naturpleje fx hederydning? Er det træbiomasse fra ikke-skov?

S.14

"Biomasse fra skovbrug:

- *Det indgår i det særlige danske klimakrav til træbiomasse, at der i visse situationer kun må anvendes restprodukter fra skovbrug. Der stilles i denne situation særlige krav til dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug.*
- *Ved beregning af drivhusgasemissionsbesparelsen er det nødvendigt at skelne mellem primære produkter og restprodukter. Det er fx nødvendigt for at afgøre hvilken standardværdi der skal anvendes, om det fx er "træflis fra restprodukter fra skovbrug" eller "træflis fra stammetræ".*
- *I den årlige indberetning skal der ligeledes skelnes mellem restprodukter og stammer"*

Jfr. vores kommentar til definition på stammetræ er det i praksis ikke muligt med den eksisterende definition på stammer at lave denne skelnen. Der kan skelnes imellem restprodukter og gavntræ (gavntræ defineret som træ der kunne anvendes på et savværk eller træindustri)

S.24

"Bæredygtighedskriterierne i - v anses for opfyldt, hvis biomassen er certificeret efter en frivillig ordning, der er godkendt af EU-Kommissionen. Verifikator eller tilsynsmyndighed kan dog fortsat udbede sig oplysninger om opfyldelsen af kriterierne i - v."

Det forventes, at der vil kunne findes en liste over disse på EU-Kommissionen hjemmeside.

Det er vigtigt at kravene ikke træder i kraft før der kan findes en liste over de anerkendte ordninger. Det er vigtigt hurtigst muligt at få afklaret, hvilke ordninger der gælder, så skovejere kan forberede sig.

Vi formoder at FSC, PEFC og SBP bliver anerkendt som certificeringsordninger. Det fremgår af side 26, at hvis arealer er certificeret opfylder det bæredygtighedskriterierne i-v i sig selv. SBP er ikke en arealcertificering, men arbejder med bæredygtighedskrav. SBP har opfyldt kravene fra Brancheaftalen, og PfAT anser den som et vigtigt redskab. Det vil derfor være særdeles problematisk, hvis ikke SBP – som er den højeste standard inden for værdikæde certificering – ikke i sig selv er tilstrækkelig.

S.26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Definitionen på skov inddrager i Danmark både fredskov og skovbevoksede arealer uden fredskovspligt. Hvordan vil man skelne mellem disse arealer, når det kun er på de fredskovspligtige

arealer, at der er lovgivning som sikrer opretholdelse af skov? Det bør fremgå klart af håndbogen, hvis der skal tages særlige hensyn uden for fredskovsarealer i Danmark.

S.26

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Der kan skrives uden for defineret yngletid. Yngletid generelt kan være det meste af året. Bør være præciseret hvilke arter der skal tages hensyn til. Skovduer kan f.eks. principielt være ynglende stort set hele året og kan findes i alle skovområder.

S.27

iii Beskyttelse af udpegede naturområder Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der findes nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder samt lovgivning, der beskytter disse områder. Kravet er også opfyldt, hvis kildeområdet hverken indeholder eller grænser op til nationalt eller internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder.

Der er tidligere afgivet politisk løfte om, at der ikke kom erstatningsfri indskrænkning af arealer i Natura 2000. Ovenstående kan give unødigt usikkerhed om hvorvidt man må anvende træ fra beskyttede områder. Igen må det gerne konkretiseres med eksempel fra Danmark hvad der er tilladt. Der findes produktionsskov i mange af de danske Natura 2000-områder, som også fremadrettet bør kunne levere flis til energisektoren. PfAT formoder, at så længe der er planer for områderne og de følges vil høst være legal.

S.29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

Der fremgår krav om at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. PfAT formoder, at det er tilladt fx at overgå til mere lysåbent areal, som stadig er skov. Ellers bør det defineres nærmere.

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. Er der lovgivning i landet bør den afgøre tidsgrænsen.

S.29

iv fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Jordbundens kvalitet dyrkningsmæssig og biodiversitet er ikke nødvendigvis sammenhængende. Det kan faktisk være godt for biodiversiteten med skader på rødder og små vandstuvninger som følge af aktivitet med maskiner men det er skidt for den dyrkningsmæssige sigt. Eksempler på konkrete tiltag bør fjernes, idet de ikke alle er relevante, og der bør kun henvises til relevante nationale skovstandarder.

S.30

sikre, at biomaseproducenten udarbejder, opdaterer, opbevarer og på verifikators eller tilsynsmyndighedens forlangende udleverer en liste over fældede arealer med tilhørende satellit- eller orthofotos før og efter, på basis af hvilken, der efterfølgende kan laves stikprøvekontrol i forhold til genplantning og andre krav

Det kan være svært at fremskaffe satellitbilleder samt svært at erkende nye plantninger de første år på disse fotos. I Danmark må det være nok at levere en fil over arealerne, så kan luftfotos fra forskellige årstal genfindes online. Dette ønskes indskrevet i håndbogen.

S.31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

Kravet om udpegning af 5 levende træer til naturligt henfald og død hører på ingen måde hjemme i denne sammenhæng. Det er uklart om det drejer sig om de særlige bevaringsværdige områder eller alle områder.

Grundlæggende er der tale om unødigt detailstyring, der ikke hører hjemme i forhold til hvorvidt restproduktet anvendes til energi eller til andet. Samtidig er det et krav, der er utrolig svært at administrere. Verifikator skal i alt evighed ud og tjekke at træerne stadig står der, og kommer der nye ejere skal de bibeholde træerne – det bliver et administrativt kaos. Det giver heller ikke mening at udpege 5 træer i første tynding til naturligt henfald og død, hvis bevoksningen er 10 år? Der står levende træer skal udpeges, hvad med eksisterende døde træer? – har ejer allerede efterladt træer til henfald vil de ikke blive godskrevet for eventuelt efterladte døde træer. Kravet skal udelades.

Der er krav til højstubbe og efterladelse af dødt ved i FSC og PEFC, mens det er ikke muligt for SBP at efterleve dette – kun i form af at efterlade nogle træer ved fældning, men der er ikke en

opfølgende handling på at tjekke om de består i alt evighed. Her skal det også huskes, at der ikke afdrives for at lave flis, men for at lave træ til byggeri og møbelindustri m.fl. Flisen er blot et restprodukt af denne produktion! Der er dermed tale om en regulering af den primære produktion via restproduktet. Det er kritisabelt.

S.31

Områder kan være bevaringsværdige, hvis der er tale om primær skov eller skove i øvrigt, der har høj værdi for biodiversiteten, samt hvis områderne har særlig landskabsmæssig værdi, indeholder kulturarv eller rummer særlige arter. Områder kan være særligt sensitive, hvis de beskytter mod jord-erosion eller beskytter vandressourcer.

Som partnerskabet læser det, fremgår det, at man kan udtage produkter fra bevaringsværdige områder, så længe det gøres med en forvaltning, der tager hensyn til disse. Når områder, der beskytter vandressourcer nævnes kan det inddrage en stor del af de danske skove, som står oven på grundvandsressourcer. Vi forventer ikke, at der skal udarbejdes særlige planer i forhold til det så længe skovene dyrkes efter godt forstlige principper. Forventningen bør præciseres.

S.32 (31)

"Særlige arter" er beskyttede arter eller arter, der fremgår af den danske Rødliste over danske plante-, dyre- og svampearter, der er blevet vurderet til at være i risiko for at uddø, samt tilsvarende lister i andre lande.

Der henvises til, at særlige arter er beskyttede arter eller arter der fremgår af den danske Rødliste der vurderes i risiko for at uddø. Der er over 1800 arter i de tre første kategorier i rødlisten. Blandt disse kan nævnes en meget lang række arter som er i kraftig fremgang og/eller som er under indvandring til Danmark og derfor det modsatte af at være ved at uddø.

Og hvilke kategorier menes at være i risiko for at uddø? Og skal særlige arter afføde, at der skal efterlades træer til henfald og død? Hvordan vil man gøre med flis fra udlandet, der må være stor forskel på potentielle rødlistetyper og deres kvalitet?

Rødlisten er derfor ikke et værktøj, der kan anvendes til dette formål.

S.32

Vurderingen skal anvende HCV konceptet (High Conservation Value), jfr. informationskilderne nedenfor, og hvis muligt tage udgangspunkt i eksisterende kort over HCV-områder.

Der bør ikke være krav om at anvende en bestemt metode. HCV som begreb/koncept er fra en lille organisation, og det er ikke nødvendigvis et bredt anerkendt system. Den kræver meget detaljerede informationer.

Det fremgår, at man skal vise hvordan man anvender HCV konceptet. Det bør ikke være et krav, hvis man er certificeret.

Der bør være metodefrihed og i stedet nævnes hvilke specifikke krav, der ønskes opfyldt.

S.33

Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.

Stikprøvekontrol fra verifikator gælder det også ved certificerede mængder og dermed de frivillige ordninger? I så fald vil det være ekstra arbejde, at der laves ekstra kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

S.35

Kriteriet om, at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ikke overstiger optag, anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige emission i de seneste 10 år er negativ. Negative emissioner svarer til et optag. Som det ses af Tabel 5.1 opfylder Danmark ikke dette kriterium, da Danmark har en positiv gennemsnitsemmission fra LULUCF-sektoren de seneste 10 år.

Danmark har pt. ikke en opdateret NDC – ligesom alle andre lande. Det er en postgang for tidligt at kræve det, da data er forsinket. Der bør ses på kulstofbalance i skovbruget så landbrugets balance ikke indgår ved den endelige vurdering af kulstoflager.

S.38

Skovstatistik. Dokumentation kan være en national eller en regional skovstatistik eller en skovstatistik for kildeområdet lavet af en uafhængig sagkyndig institution, som viser, at kulstofindholdet i den stående vedmasse (levende træer over jord) samt evt. i dødt ved i den seneste 5 års periode frem til seneste statistik-år ikke er faldet i forhold til det gennemsnitlige skovkulstoflager i den foregående 5 års periode eller i forhold til perioden 2015 – 2020. Det er som minimum tilstrækkeligt, at statistikken indeholder data for den levende biomasse over jord (stående vedmasse), men mængden af dødt ved kan inkluderes, såfremt der findes pålidelige data herfor.

5 år er en kort tidshorisont set med skovbrugsmæssige øjne. En skæv aldersklassefordeling kan gøre udslag ligesom "katastrofer" som stormfald. Der kunne derfor åbnes for en mulighed for vurdering, hvis kravet ikke opfyldes.

S.39

Med restprodukter menes i denne forbindelse:

- 1. Træaffald*
- 2. Rester fra træindustri*
- 3. Rester fra anden produktion*

4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv. At der er tale om rester fra skovbrug skal desuden dokumenteres på én af følgende to måder, a eller b:

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb.

Som nævnt under definitionen af restprodukter for skov anser PfAT punkt a og b som en politisk defineret afgrænsning, som kun rammer en del af restproduktfraktionen. Hvis man politisk ønsker at bibeholde dokumentationskravet bør den som minimum omformuleres til:

”4. Restprodukter fra skovbrug, dvs. hugstrestre i form af toppe og grene, tyndingstræ mv.

For at sikre at restprodukter ikke har en negativ klimaeffekt, er det politisk besluttet at produkter fra skovbruget, hvor det ikke er muligt med anden dokumentation desuden skal opfylde nedenstående krav a eller krav b.

a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om træ med kalamiteter som fx stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, tørke osv. og andet træ, der ikke egner sig til savværksbrug [på tilsvarende måde ENS har forudsat som high grade og low grade].

b. Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet afsættes til energiformål. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller skadede som følge af kalamiteter fx bille- eller sygdomsangreb og skovbrand.”

Denne afgrænsning af restprodukter fra skov indeholder ikke alle restprodukter fra skov er det vigtigt at slå fast. Det må anses som et forvaltningsværktøj, der kun inddrager en del af restproduktet. Det giver ikke mening i praksis at arbejde med en fast diametergrænse, og vi kan ikke se det faglige belæg for 20 cm i brysthøjde – hvor kommer det fra?

Samtidig vil det være praktisk umuligt at kontrollere i processen. I løvtræ er det vanskeligt at måle diameteren ved maskinel tynding. Det efterlader en lang række skøn til manden, der sidder i maskinen. Det vil også være bekosteligt i nåletræskovbruget. Trametstræ og skrælletræ udgør i vekslende omfang en større eller mindre del og kan på nogle ejendomme udgøre en betragtelig del. Stykket sidder i bunden af træet, så man kan ikke bare lade den være.

En grænse på 20 cm vil fjerne det økonomiske grundlag for et løvskovbrug. Junckertræ udgør i mellemaldrende bøg pga. kvalitetskrav kun 20-30 % af mængden, der dimensionsmæssigt opfylder kravene. I ældre bevoksninger er det 10-20 %. Det findes pt. ikke noget alternativ til energitræ, som tidligere blev afsat som brænde.

I forhold til kravet om maksimalt 50% til energiproduktion kan det ramme unge skove med ujævn aldersfordeling hårdt.

Saneringshugst ser ikke ud til at kunne anvendes ud fra ordlyden. Træet skal være dødt før det kan anvendes, med ordene gået ud som følge af... bemærk, det er det *endnu levende* billeramte træ, der er farligt for den resterende bevoksning! Der bør anvendes begrebet 'ramt af kalamiteter' frem for blot biller. Skovbrand skulle også gerne kunne anvendes. Skadede og ramte træer bør kunne fældes, før de er gået helt ud.

Som overskrift på dette afsnit fremgår det, at der er tale om danske krav til klimabæredygtighed af skovbiomasse. I ovenstående indgår anden produktion (ikke skovbiomasse) som en del af definitionen på restprodukter, som må betyde, at den type biomasse også skal opfylde kravene? Samtidig må det betyde, at træ fra ikke-skov ikke skal opfylde kravene om en diametergrænse? Det er konkurrenceforvridende og endnu en grund til at udelade diameterskelnen.

S.40

Aktøren skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er tale om restprodukter fra skovbrug. Dette kan for dokumentationsmetode a, træ under 20 cm i diameter, opfyldes ved, at biomasseproducenten har et styringssystem, der sikrer og dokumenterer dette. Dokumentationen skal opbevares og stilles til rådighed for verifikator eller tilsynsmyndighed på forlangende.

Et dimensionskrav om 20 cm i brysthøjde er problematisk i forhold til at skulle kunne dokumentere det. Fx kan der være nogle tyndingstræer over 20 cm, der ikke kan findes anden anvendelse og tages ud i samme omgang som resten af tyndingstræerne under 20 cm. Set med praktiske øjne har PFAAT svært ved at se hvordan erhvervet i praksis skal kunne dokumentere kravet, samt hvordan verifikator skal kunne kontrollere det.

S.40

Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug skal opfylde et særligt dansk krav om 3. parts verifikation frem til første opsamlingssted for biomassen. Dette kræves ikke i alle tilfælde i VE-direktivet og kontrolleres derfor ikke nødvendigvis af de frivillige ordninger.

Kravet betyder, at verifikator skal kontrollere, at den biomasse, der opsamles på det første opsamlingssted, kommer fra det angivne kildeområde, og at den er af den angivne biomasetype f.eks. restprodukter fra skovbrug eller stammetræ. Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.

Hvorfor er der kun krav, når det gælder skovbiomasse? Skal der også verificeres for, at det er affald? SBP løfter dette krav fint. Skovcertificeringen dækker det ikke. Det ender med, at man skal dobbeltcertificere både skovcertificering og SBP. Det vil være særdeles byrdefuldt for ikke mindst de mindre skovejendomme – og dem er der mange af i Danmark!

Vi forstår behovet for at sikre, at den anvendte biomasse kategoriseres rigtigt. Derfor er dette afsnit placeret helt forkert, og bør i givet fald opfyldes for alle kategorier og ikke kun skovbiomasse.

Første opsamlingssted – hvis det er varmeværket. Skal værket så med mellemrum ud til leverandører og tjekke hvilke elementer, der indgår i flis? Der mangler måske en definition på produktionssted, som ofte vil være i skoven. Hvilket af disse steder er der særlige krav. Hvorfor står den kun under skovbiomasse – hvad med det fra ikke-skov, affald m.m.?

S.41

Krav til træbiomasse fra ikke-skov

Indfasning af krav til træ fra ikke-skov bør udsættes, så der kan komme en certificeringsordning på plads. Det bliver ikke muligt at nå at få en certificeringsordning klar inden sommer. Der kan evt. være en indfasning, så krav om sporbarhed kommer til sommer og selve dokumentationskravet udsættes.

Vi forudsætter, at krav til særligt sagkyndige kan fastsættes i certificeringsordningen, samt at det, som i SBP ordningen, kan defineres med verifikator, hvilke kompetencer der skal være til stede.

S. 44

Krav til restprodukter fra træindustri

Det virker umiddelbart som om træindustrien vil få svært ved at opfylde kravene med mindre de kun anvender certificeret træ i deres primærproduktion. Der virker ikke hensigtsmæssigt, idet det kan resultere i at restprodukterne fra træindustrien ikke kan afsættes og måske ender med at blive lagt på lager til det forgår – og dermed afgiver kulstof til atmosfæren uden at det har en reel anvendelse.

Det bør indgå i betragtningen, at der er tale om et decideret restprodukt – nemlig rester fra forarbejdning af træ til varige produkter. Der bør ikke være yderligere krav for at dokumentere, at der er tale om et restprodukt.

S. 45

Tabel 1

Krav til affald har kun et krav om type. Hvad er årsagen til, at der ikke er krav om geografisk oprindelse, så man kan dokumentere hvor det kommer fra? Der skal være en undtagelse for haver leveret til have/park affald, hvor genbrugspladsen kan være oprindelsen. Hvis ikke der er krav i denne kategori til at kunne dokumentere oprindelse kan det være en åben invitation for omgåelse af intentionerne i håndbogen.

S. 58

Krav om indberetning og verifikation

Der bruges mange ord om måske det samme i forhold til virksomhed, operatør, aktør m.m. Det bliver forvirrende, hvem og hvad der henvises til.

S. 61

Biomassetyper

Træbiomassen skal kategoriseres i typer dvs. flis, træpiller/briketter, brænde mv. fra hhv. Verifikator erklæring Indberetning Verifikationsrapport Side 61 / 142

- 1. Restprodukter fra skovbrug*
- 2. Stammetræ*
- 3. Hurtigvoksende stævningskov (eukalyptus)*
- 4. Hurtigvoksende stævningskov (poppel gødet)*
- 5. Hurtigvoksende stævningskov (poppel ugødet)*
- 6. Træbiomasse fra landbrug,*
- 7. Restprodukter fra træindustri*
- 8. Restprodukter fra anden produktion*
- 9. Affaldstræ*
- 10. Træbiomasse fra "ikkeskov"*

Desuden skal oplyses oplyses

- 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage)*
- 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding)*
- 3. Træarter (løv, nål)*

Hvad skal oplysning om, hvorvidt det er løv eller nål bruges til i sidste ende ved rapportering. Det er svært at opfylde kravet. I dag er der to niveauer som blot sandsynliggøres og det er svært i sig selv. Stilles der krav om opgørelse af biomassetype, bør det være tilstrækkeligt at sandsynliggøre det frem sporbar opgørelse på læsniveau. Det reelle fordeling mellem løv og nål kan ikke angives præcist i varierede skove.

Hvilke af disse oplysninger anvendes til hvad, og hvor store krav er der til fuld sporbarhed. Det er i praksis stort set *umuligt* at tilvejebringe registreringer af disse forhold på læsniveau. Og er de data virkelig nødvendige? Det bør ses ud fra en massebalancebetragtning og en tilnærmelse. Er det blot til statistisk brug, kan der gives et omtrentligt estimat - ikke engang med et kæmpe stort administrativt arbejde, vil erhvervet kunne tilvejebringe de tal.

Med venlig hilsen

Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse

ved

Jan Søndergaard, Dansk Skovforening

Steen V Rieber, HedeDanmark

Michael Sheedy Gehlert, De Danske Skovdyrkerforeninger
Claus Clemmensen, Danske Maskinstationer og Entreprenører

Fakta om aktørerne:

Dansk Skovforening er skovenes politiske talerør og brancheorganisation for danske private og offentlige skovejere. Desuden er en række personer, virksomheder og organisationer, der ikke ejer skov, medlemmer. *Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier.* Læs mere på www.skovforeningen.dk

HedeDanmark a/s er Danmarks største selskab inden for udvikling og levering af serviceydelser til skove, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. HedeDanmark har cirka 1.000 medarbejdere i Danmark og internationalt og havde i 2009 en omsætning på knap 1,1 mia. kroner opnået gennem samhandel med kunder og leverandører i mere end 40 lande. HedeDanmark er Danmarks største leverandør af biomasse fra skov til danske kraftværker og varmeværker. Læs mere på www.hededanmark.dk.

De Danske Skovdyrkerforeninger er koordinerende organ for 5 lokale, selvstændige skovdyrkerforeninger, der repræsenterer cirka en tredjedel af Danmarks skovejere svarende til op mod 4.500 medlemmer. Foreningerne er tilsammen involveret i driften af 85.000 hektar skov. Herudover samarbejder De Danske Skovdyrkerforeninger med både kommunale og private virksomheder om pasning af grønne arealer. Læs mere på www.skovdyrkerne.dk

Danske Maskinstationer og Entreprenører, DM&E, er brancheforeningen for skoventreprenør-maskinstations- og entreprenørvirksomheder. Foreningen har ca. 700 medlemsvirksomheder, der samlet beskæftiger omkring 5.000 mennesker. DM&E varetager virksomhedernes politiske interesser, og for at skabe gode rammevilkår, samt udvikling af danske entreprenørvirksomheder. Læs mere på www.dmoge.dk

Fredericia 14. januar 2021

Høringssvar til journalnummer 2020 -5896

Bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Undertegnede indsender høringssvar med baggrund som skovejer af 25 ha løvskov.

Generelle bemærkninger:

Den foreliggende håndbog er generel svær, at tolke hvem der skal opfylde hvilke krav og kriterier.

Jeg er bekendt med at i sidste ende er det varmeselskabet/forbrugeren af biomassen, der skal dokumentere. Men der er reguleringer der kan være meget svære at imødekomme og stå på mål for over tid. Derfor er håndbogen også noget upraktisk formuleret.

Min anbefaling er at der laves tilpasning i den lovgivning fx skovloven, der hvor krav og kriterier rettelig vedrører den matrikulære lodsejer. En skovejer kan have de bedste intentioner i fbm løsning af en skovningsopgave, som skoventreprenøren løser og afsætter biomassen med baggrund i.

Men sker fx genplantning ikke, hvilket skoventreprenøren ikke har indflydelse på implicit han er ikke bestemmende overfor skovejer, kan biomassen rettelig være solgt i god tro, men alligevel risikere ikke at opfylde kravene.

Derfor venligst sørg for at lovgivning om skovbrug tilpasses i skovrelaterede lovtekster og ikke i en forsyningslov eller lign.

Både i tekst og illustrativt kunne det være nyttigt at lave en oversigt, hvor det tydeligt fremgår hvem og kan forstås hvad der forventes fx af skovejer, landbruger, producent af biomasse og energiproducenten (kraft-varmeværk).

Alt andet lige er de håndbogen skitserede krav mere tilpasset nåletræsskovbruget end løvtræsskovbruget. Det både være i regi af krav til diameter og ikke mindst forholdet mellem gavnræ og energitræ.

Dertil sættes langt de fleste private skovejere målt i antal ejere i en voldsom klemme. De skitserede restriktionerne ser jeg ikke er forenelige med driften af mindre skove – heller ikke set i relation til kravene om kulstofbalance. Større skovejendomme vil alt andet lige have større mulighed for at flexe med mængden af vedmasse, da jeg antager, at de alt andet lige har mere normalskovs fordelte driftsklasser.

Side 9

Hvad menes med "frivillig ordning"?

Kan det konkretiseres, hvilke ordninger der er tale om??

Side 11

"Restprodukter fra skovbrug: hugstrestre i form af toppe, grene og tyndingstræ, som ellers ville efterlades på stedet efter høst af gavntræ eller efter en tyndingsoperation på et areal, der bruges til produktion af gavntræ. Indbefatter ikke rødder.

Ved opfyldelse af det danske klimakrav (se afsnit 5.6) skal det desuden dokumenteres på én af nedenstående måder, at der er tale om "restprodukter fra skovbrug":

a) Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom, eller

b) Mindre end 50 pct. af den solgte skovbiomasse fra kildeområdet opgjort i volumen eller vægt afsættes til energiformål i det pågældende år. Undtagelser for procentgrænsen: Situationer, hvor større skovområder dokumenteret er ramt af stormfald eller gået ud som følge af bille- eller sygdomsangreb."

Som ejer af en mindre skov med 99% løvtræ vækker ovenstående krav voldsom bekymring ikke mindst set i relation til driftsøkonomien af skoven.

20 cm reglen.

Løvtræskovbruget bliver i særdeleshed hårdt driftsøkonomisk ramt såfremt diameterkravet skal opfyldes. På trods af en skovbrugsfaglig dyrkningsindsats i løvbevoksningens yngre år (<20 cm) er der unægtelig en relativ stor andel træer, der fortsat ikke vil kunne findes afsætning for til andet end energitræ i form af brænde og flis.

Dertil bør noteres at langt de fleste sortimenter i løv gavntræ først kan afsættes fra 35-40 cm midtmål, ergo en noget højere bunddiameter. Så alt andet lige lægger håndbogen op til at løvtræskovbruget ikke kan afsætte effekter fra bevoksningens ca 50 år til 90 års alderen set i lyset af en god bevoksning i bøg.

50% reglen

Ligesom det er nævnt ovenfor i relation til 20 cm reglen, vil 50% reglen også give løvtræsskovbruget store meget store udfordringer. Alt andet lige er udtaget til energitræ større end 50% af vedmassen helt frem til kævleskovning. Selv i fx en bølgebevoksningens hugstmodne alder, vil fordelingen mellem salgbar gavntræeffekter og energitræ være meget tæt på 50-50. kronen på en voksen bøg har alt andet lige en noget højere andel energitræ end et nåltræ.

Brænde har historisk altid været en væsentlig del af løvtræskovbrugets indtægt og implicit motivation til dyrkning af højværdi gavntræ, som industrien kun aftager. Tiden er løbet fra krogede effekter til skibstømmer mv.

Dertil bør de historiske naturkatastrofale brande i fx Australien og USA tages in mente. Netop disse er opstået da mængden af dødt ved har været den primære årsag til katastroferne.

Dertil bør der tages hensyn til at netop mængden af hugstaffald kan være vækstcenter for store katastrofer betinget af skadedyr som pt sker i store dele af Europa.

Side 26

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

Reelt kan der med rette spørges, om den nugældende skovlov er tilstrækkelig sikkerhed for genplantning eller selvforsyngelse, og dermed om man i Danmark lovgivningsmæssigt er dækket tilstrækkeligt ind til at Danmark opfylder håndbogens A-niveau. Der er ingen tidsfrist, intet tilsyn. Og hvad med f.eks. en bevoksning der ligger udenfor status fredsskov?

Kort forespurgt: kan Danmark opfylde håndbogens A-niveau?

Side 29

ii Genplantning Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede arealer betyder, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Kravet skal opfyldes for selve det fældede areal og kan ikke opfyldes via "erstatningsarealer" andre steder. På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet. Styringssystemet kan f.eks. sikre, at genplantning indgår som en betingelse i relevante leverandørkontrakter og indeholder en opfølgende overvågning. Kravet kan også anses for opfyldt, hvis skoven er certificeret efter en skovcertificeringsordning, der sikrer genplantning.

I relation til Skovloven er det muligt at lave lysåbne arealer. I Håndbogen fremgår der krav om, at arealet ikke må overgå til anden anvendelse. Er det tilladt indenfor skoven at etablere et lysåbent areal og stadig kunne afsætte biomasse herfra?

Tidsgrænse på 3 år er ret kort, og bør forlænges. MEN det er Skovloven der bør tilrettes. Ligeledes bør det konkretiseres hvornår et areal kan betragtes som "genplantet". Det er vel næppe med reference til kriterierne i skovrejsning rate 2 tilskud.

Grundlæggende er det umuligt for en skoventreprenør, at sikre at et areal bliver genplantet, da skoventreprenøren ikke har ejendomsretten og dermed bestemmende indflydelse. Reelt kan en skoventreprenør være informeret af skovejere med i bedste mening med intention om at arealet bliver genplantet. Men hvor ligger ansvaret hvis arealet ikke er genplantet efter 3 år???

Her er det igen ikke optimalt, at der lovgives for dyrkning af skov i en lovttekst uden for skovloven!

Side 31

Forvaltningen af skoven skal sikre beskyttelse af biodiversitet, sensitive og bevaringsværdige områder og særlige arter gennem:

- *identifikation af særligt udsatte områder eller områder, der er særligt bevaringsværdige, samt*
- *beskyttelse af identificerede områder gennem forvaltning af skoven under hensyntagen til de udpegede sensitive og bevaringsværdige områder, samt*
- *udpegning af mindst 5 levende træer pr hektar til naturligt henfald og død*

Naturligvis skal skovene drives med tanke på bæredygtighed – socialt – biologisk og økonomisk forsvarligt!

At der ønskes lovgivet at der skal efterlades 5 træer til henfald bør reguleres i Skovloven, hvis det er det samfundet ønsker skal ske.

Denne pasus sætter igen producenten af biomasse i en eventuel unødvendig konflikt mellem køber af biomassen – 3parts auditor og skovejer.

Skovejeren er den der besidder magten til at udøve sin ejendomsret i forhold til lovgivningen. Derfor er det ikke fornuftigt at regulere driftsmæssige forhold i en "Forsyningslov" eller "Håndbog" hertil.

Med venlig hilsen

Paul Lillelund

Bogvænget 25, 7000 Fredericia

Mobil: 3131 8044

Mail: lillelundpaul@gmail.com

Dato: 15. januar 2021

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Hørings svar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Tak for muligheden for at levere kommentarer til ovennævnte udkast. Nedenfor fremgår vores kommentarer delvist i en generel del (side 1-3) og i en del, hvor vi konkrete dele af håndbogen har givet kommentarer (side 4-8)

Pilottestning

Håndbogen er omfattende og vil potentielt kunne medføre væsentlige udfordringer for en lang række af de aktører der er omfattet af lovkravene, og af disses leverandørkæder.

Vi anbefaler at gennemføre pilot-test af de kritiske krav i håndbogen, og at justere og tilpasse kravene, hvis de viser sig at være uhensigtsmæssige eller forhindre en kost-effektiv opfyldelse af kravene.

Pilottest bør gennemføres inden den endelige håndbog, således at aktører og deres leverandørklæder, ikke påbegynder implementering af uhensigtsmæssige krav

Begrebet 'aktør'

Begrebet 'aktør' er ikke medtaget i Ordforklaringen. Da begrebet bruges gennemgående i hele dokumentet, vil vi anbefale at tilføje en præcis definition. Ved gennemlæsning kan det forekomme uklart, hvornår krav kan opfyldes af 'aktørerne' og/eller af leverandører af biomasse.

Ligeledes bør håndbogen konsistent anvende præcise og veldefinerede termer for bl.a.:

- Leverandører af biomasse til aktører
- Producenter af biomasse
- EUTR 'operators' – dvs. den juridiske person i værdikæden, der iht EUTR har due diligence forpligtelsen. Dette er meget præcist defineret i EUTR, og bør også anvendes præcist i håndbogen.

Definition af resttræ

I velfungerende markeder for træprodukter, sikrer prissætning og efterspørgsel, at industritræ kun i meget begrænset eller ubetydeligt omfang, anvendes til fremstilling af biomasse. Vi vurderer, bl.a. på baggrund af konkrete data, at markederne generelt er velfungerende, og sikrer at biomasse i meget vid udstrækning fremstilles af resttræ/restprodukter. Vi vurderer imidlertid, at det er fornuftigt at stille enkle og operationelle krav, der kan sikre, at 'industritræ' (ikke resttræ) generelt udelukkes fra biomasseproduktion.

For at imødegå at 'industrietræ' anvendes til biomasseproduktion, i et uacceptabelt omfang, bør lovgivningen sikre, at der sendes et klart signal til aktører om at anvende resttræ til fremstilling af biomasse fra skovareler, samt sikre at der etableres troværdig og verificeret dataindsamling, der sikrer at dette monitoreres, uanset land/kildeområde, og uanset om skovene er certificerede eller ej.

Derfor er det fornuftigt at lovgivningen ligger op til, at der anvendes en risikobaseret tilgang til at sikre at resttræ anvendes

Kommentar vedr. definition af *Restprodukter fra skovbrug* og forslag om risikobaseret verifikation og monitorering:

- Kommentarer vedr. 50% kriteriet (se yderligere kommentarer i skemaet nedenfor):
  - 50% kriteriet er operationelt, hvis det opgøres ud fra troværdige og offentligt tilgængelige data f.eks. på lande- eller regionsniveau.
  - Det vil være meget vanskeligt/umuligt at foretage en præcis procentopgørelse for kildeområder, hvor der ikke systematisk indsamles troværdige og verificerbare data for effektfordelinger i forbindelse med skovhugst
  - 50% kriteriet er 'grovkornet' og fanger kun i begrænset omfang en evt. IWUC problematik.
  - Det bør præciseres hvordan procenten skal beregnes, herunder hvilken tidsperiode den skal baseres på, samt om den udelukkende skal baseres på træ fra områder indenfor kildeområdet, der opfylder skovdefinitionen. Det skal desuden sikres at "træ" er klart defineret - tæller grene f.eks. som 'træ' i beregningen?
  - Det bør præciseres at procentberegning ikke skal omfatte biprodukter fra savværker og andre træindustrier indenfor kildeområdet
  - Det bør præciseres, at der kan anvendes en risikobaseret tilgang til at verificere, at procentkravet er opfyldt, således at det vil være tilstrækkeligt med rimelig sikkerhed at godtgøre, at procenten er under 50% for kildeområdet, for at opfylde kriteriet
- Kommentar vedr. 20 cm kriteriet:
  - Kriteriet vil i mange tilfælde være enten umuligt eller meget ressourcekrævende at dokumentere og verificere
  - Kriteriet er ikke præcist i forhold til at afgrænse det resttræ, der produceres i forbindelse med almindelig skovdrift, og som opfylder resttræ-definitionen. Der er således mange eksempler på, at træ med større diameter opfylder resttræ-definitionen, herunder f.eks. træ med vildtskader, billeskader og trædele af dårlig kvalitet som udtages i forbindelse med almindelig skovdrift.
  - 20 cm kriteriet bør derfor være en af flere muligheder for at dokumentere, at der anvendes 'resttræ'

Forslag om supplerende resttræ-kriterie: Vi foreslår, at der tilføjes et tredje kriterie for resttræ så det er muligt at dokumentere dette baseret på en objektiv klassificering, der foretages i forbindelse med modtagelse af råvare til biomasseproduktion. Dette kan sikres gennem:

- 1) at råtræ der anvendes til biomassefremstilling kategoriseres efter ensartet, og internationalt anerkendt klassificering, (Vi anbefaler at benytte SBP kategorier, indtil der evt. foreligger bedre systemer, der kan implementeres internationalt)
- 2) at klassificeringen verificeres af kompetent tredjepart og
- 3) at opgørelse over kategorier bekræfter, at der anvendes resttræ kategorier

Vi anbefaler, at der ligges op til at operatøren kan dokumentere krav om resttræ er opfyldt, ved at benytte en eller flere af ovennævnte tre kriterier, således at kriterierne sidestilles, og kan anvendes hver for sig eller i kombination.

Vi anbefaler, at der ligges op til en risikobaseret verifikation af opfyldelse af alle resttræ-kriterierne.

Generelt om Dokumentation og verifikation

Det bør generelt anerkendes at verifikation af kravopfyldelse, herunder også de særlige danske krav, kan baseres på evidens som stilles til rådighed af leverandør/leverandøræder, og som sikrer et tilstrækkeligt grundlag for at verifikator kan bekræfte at der er ubetydelig risiko for at et eller flere krav ikke er opfyldt.

Intentionen bør være at leverandørkæderne sikrer at krav er opfyldt, dvs. at arbejdsgange indrettes iht kravene, og at leverandørkæderne kan leverer dokumentation for opfyldelse til deres kunder.

Et system, som det der lægges op til i f.eks. afsnit 6.1.2 vil indebærer at producenter, der leverer til flere aktører, skal omfattes af kontroller på vegne af flere kunder, hvilket er en ineffektiv og fordyrende måde at verificere efterlevelse på.

Andre kommentarer

Sociale forhold: Lovgivningen omfatter ingen **Sociale krav**. Vi anbefaler at der i lovgivningen stilles social krav svarende til hvad der gælder for offentlig indkøb af træ- og papirprodukter, SBP eller FSC certificering. Den aktuelle Brancheaftale for bæredygtig biomasse omfatter sociale krav.

Da biomassen der anvendes i Danmark i en vis udstrækning oprinder fra lande/områder, hvor der er risiko for uacceptable sociale forhold (arbejdstagerrettigheder, oprindelige folk, lokal befolkning mv), bør lovgivningen stille krav om at aktører og biomasseproducenter, sikrer at disse risici er adresseret i deres leverandørkæder. Certificeringsordninger som FSC, SBP og PEFC opfanger i varierende grad disse problemer, og anvendes allerede i vid udstrækning af aktører.

Med venlig hilsen

Michael Jakobsen
Regional Director, Western Europe
Preferred by Nature

mjakobsen@preferredbynature.org
+ 45 21 24 38 52
michaeljakobsen | www.preferredbynature.org

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
2.1	Definitioner og ordforklaringer	11	<i>I Danmark anses træbevoksede arealer, der er pålagt fredsskovspligt, for skov.</i>	<p>Teksten kan læses som om det kun er fredsskovspligtige, der anses for at være skov. Det foreslåes at ændre teksten, så det tydeligere fremgår at <u>blandt andet</u> fredsskovspligtige, træbevoksede arealer anses for at være skov, men at også ikke-fredsskovspligtige arealer anses for at være skov, når de opfylder skovdefinitionen</p> <p>Det er uklart hvad der forstås med 'træbevoksede arealer'. Skal det forstås på samme måde som skovdefinitionen (5 m høj og kronedække >10%), bortset fra arealstørrelsen (0,5 ha)?</p>
5.2	i. fældningens lovlighed	25	<i>EU's tømmerforordning forpligter alle, der markedsfører træprodukter i EU</i>	<p>Teksten er ikke afstemt med EUTR. Det anbefales stringent at bruge termer og definitioner som I EUTR</p> <p>'Sætningen 'Markedsfører træprodukter I EU' bør ændres til 'bringer træprodukter I omsætning på EU's indre marked for første gang I en kommerciel aktivitet'</p> <p>Det bør tydeligt fremgå at Due Diligence forpligtelsen iht EUTR påhviler 'operatoren' jf. EUTR definition</p>
5.2	i. fældningens lovlighed	25	<i>Ved køb af træprodukter produceret inden for det indre marked, er det sælger, dvs. producenten, der har pligt til at etablere et Due Diligencesystem</i>	<p>Teksten er ikke afstemt med EUTR. Der bør anvendes samme definition som I EUTR</p> <p>For træ med oprindelse indenfor EU's indre marked påhviler due diligenceforpligtelsen den aktør der bringer træproduktet i omsætning på EU's indre marked for første gang I en kommerciel aktivitet.</p>
5.2	i. fældningens lovlighed	26	<i>EU-Kommissionen kan, i hht, til EU's forordning 363/2012, godkende såkaldte Overvågningsorganer (Monitoring Organisations), som på vegne af operatører sikrer overholdelse af virksomhedens Due Diligenceforpligtelser</i>	<p>Teksten er ikke afstemt med EUTR</p> <p>Uanset om en 'operatør' benytter en MO eller ej, så har operatøren den juridiske forpligtelse til at opfylde EUTR. MO kan derfor ikke sikre opfyldelse på vegne af operatøren. MO'ens rolle er heller ikke, iht EUTR, at udføre/implementere operatørens due diligence system (DDS). MO'ens rolle er, iht EUTR, at vejlede og udføre tilsyn med at operatøren udfører DD i henhold til MO'ens krav</p>

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
5.2	i. fældningens lovlighed	27	<i>Informationskilder</i>	Det bør fremgå hvorvidt det er et krav at konsultere de nævnte informationskilder, eller om listen blot skal opfattes som et forslag til mulige informationskilder, der kan erstattes med andre relevante informationskilder 3-års kravet vil i praksis ikke kunne verificeres eller håndhæves da der ikke kan etableres skov på 3 år jf. definitionen af skov. Krav om at der skal være foretages foryngelse af arealet indenfor en nærmere fastsat periode fremgår normalt af skovlovgivning og gennemføres i henhold til almindelig forstlig praksis.
5.3	ii Genplantning	29	<i>På b-niveau kan kravet anses for opfyldt, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at arealet er skov senest 3 år efter, at den forrige skovbevoksning er fjernet.</i>	Kravet bør istedet henvises til gældende lovgivning skal være opfyldt, og at der skal være ubetydelige risiko for at der ikke sker reetablering efter afdrift. For lande hvor reetablering er lovkrævet vil dette være vurderet ifm EUTR Risikovurdering
5.3.2	Verifikation	31	<i>Certificeringsordninger, som ikke er godkendt af EU-Kommissionen, kan ikke anvendes som dokumentation for at samtlige krav i – v er opfyldt.</i>	Dette er ikke et rimeligt eller konsistent krav. Jf. resten af afsnittet kan certificeringsordningen bruges som dokumentation til 'enkelte krav', hvis standarden omfatter disse. Ordninger, der omfatter alle krav (i-v) bør kunne anvendes som dokumentation for opfyldelse af i-v uanset om de er godkendte ordninger eller ej, under forudsætning af at verifikater el. lign har påvist at ordningerne omfatter alle krav
5.4.1		32 32	<i>Relevante informationskilder</i> <i>Reference 12</i>	Det bør fremgå hvorvidt det er et krav at konsultere de nævnte informationskilder, eller om listen blot skal opfattes som et forslag til mulige informationskilder, der kan erstattes med andre relevante informationskilder Link I reference 12 fungerer ikke
5.4.3	Verifikation	33	<i>Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser mv. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker</i>	Hvad forstås ved 'Stikprøve'? Det er mere relevante at sample på leverandør(kæde) fremfor på landniveau. Vurdering og sampling bør laves på primær producenter

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
5.5.2	Dokumentation	36	<i>Aktører skal fremlægge følgende dokumentation: .....</i>	Af afsnit 5.5.3 (Verifikation) fremgår det at biomasse omfattet af 'frivillig ordning' er tilstrækkelig til at verificere opfyldelse af kravet. Deraf følger det vel logisk at dokumentationen nævnt under 5.5.2 ikke skal fremlægges, hvis biomassen er omfattet af (certificeret) 'frivillig ordning'
5.5.5	Dokumentation	37		Af afsnit 5.5.6 (Verifikation) fremgår det at biomasse omfattet af 'frivillig ordning' er tilstrækkelig til at verificere opfyldelse af kravet. Deraf følger det vel logisk at dokumentationen nævnt under 5.5.5 ikke skal fremlægges, hvis biomassen er omfattet af (certificeret) 'frivillig ordning'
5.6.2	Skovene i kildeområdet er skovcertificerede	39	<i>Kravet kan dokumenteres opfyldt gennem en sporbarhedscertificering, der bekræfter, at skovene i kildeområdet er certificerede med FSC eller PEFC eller tilsvarende skovcertificeringsordning.</i>	COC certificering sikrer ikke at skove i kildeområdet er certificerede, hvis der er anvendt mix-systemer I en eller flere led i leverandørkæden
5.6.2	For at der kun bruges restprodukter	40	<i>For dokumentationsmetode b, højst 50% af biomassen afsættes til energi, kan kravet opfyldes ved, at biomasseproducentens kontrakter med alle skovejere i kildeområdet indeholder kravet samt en forpligtelse for skovejerne til på forlangende at dokumentere de afsatte træmængder til gavntre og energitræ. Aktøren skal på forlangende kunne fremvise denne dokumentation.</i>	Kravet er i praksis meget vanskeligt at opfylde for komplekse leverandørkæder, hvor biomasseproducenten ikke selv indgår aftaler med skovejere. Det forudsættes at Biomasseproducenter der anvender resttræ fra f.eks. Savværker til fremstilling af biomasse, ikke er omfattet af kravet
5.6.2	For at der kun bruges restprodukter	40	<i>Hvis biomasseproducenten både producerer gavntre og biomasse, kan det alternativt dokumenteres, at højst 50% af producentens solgte biomasse i det pågældende kalenderår er afsat til energi.</i>	Kravet sikrer ikke at 50% kravet er opfyldt indenfor kildeområdet, da en producent af den nævnte type kan producere biomasse og gavntre fra forskellige kildeområder, og ofte ikke vil varetage al husgt og afsætning indenfor et kildeområde. Dermed er der ingen garanti for sammenhæng mellem procenfordling på biomasseproducent niveau og på kildeområdeniveau

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
5.7	Dansk krav om 3. parts verifikation af skovbiomasse		<i>Verifikator kan gøre dette ved med mellemrum at besøge de relevante opsamlingssteder eller indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles.</i>	Vigtigt at der både er mulighed for at gennemføre feltbesøg og at 'indhente anden dokumentation for hvilken biomasse, der opsamles', således at feltbesøg kan begrænses til situationer hvor det vurderes nødvendigt (risikobaseret)
6	Opfyldelse	41	1.1.1	Der ser ud til at være fejl i afsnitsnummereringen
6.1.2	Verifikation	42	<i>Verifikator skal foretage stikprøvekontrol af ovenstående og i den forbindelse efterspørge navne på sagkyndige samt kort og arbejdsbeskrivelser. Der skal foretages mindst én stikprøve pr. oprindelsesland. Verifikator skal i verifikationsrapporten beskrive resultatet af stikprøvekontrollen og angive, hvor stor en del af leverancerne stikprøverne dækker.</i>	Hvad forstås ved 'Stikprøve'? Kræves der feltbesøg, eller kan det ske på anden måde? Det er mere relevante at sample på leverandør(kæde) fremfor på landniveau. Vurdering og sampling bør laves på primær producenter Det bør være muligt at basere verifikation på ordninger eller anden dokumentation, der bekræfter at de relevante krav er opfyldt, så stikprøvekontroller begrænses til leverandørkæder, hvor der er risiko for manglende opfyldelse af kravet
10.3	Krav til verifikator	59	<i>For skovbiomasse: - mindst én skovcertificeringsordning, f.eks. FSC eller PEFC, og - mindst én sporbarheds certificeringsordning, f.eks. SBP, samt være EUTR "monitoring organisation".</i>	SBP er ikke en SBP certificeringsordning. Derfor bør det andet punkt omformuleres, til f.eks: - mindst én sporbarheds certificeringsordning der omfatter træprodukter, f.eks. FSC eller PEFC
10.4	Indhold i indberetningen for træbiomasse - Biomassetyper	61	1. Restprodukter fra skovbrug	Er denne kategori reserveret til råtræ, der opfylder 50% og/eller 20 cm kravet, jf. Definitionen i håndbogen?

Til Energistyrelsen

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Høringssvar vedrørende Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Dato: 15. januar 2021

Afsnit	Del	Side	Tekst (citat)	Kommentar I
				<p>Som nævnt andet sted i vores kommentarer, er der behov for at tilføje en tredje mulighed for at klassificere resttræ, nemlig en objektiv klassificering, der foretages i forbindelse med modtagelse af råvare til biomasseproduktion. F.eks. sker der en sortering i forbindelse med flisproduktuon in Danmark, som sikrer en mere præcis og objektiv klassificering.</p> <p>Vi anbefaler at benytte SBP kategorier, indtil der evt. foreligger bedre systemer, der kan implementeres internationalt</p>
10.4	Indhold i indberetningen for træbiomasse - Biomassetyper	61	Desuden skal oplyses oplyses 1. Type af skov (primær naturskov, seminaturskov, plantage) 2. Type af operation (afsluttende hugst, tynding) 3. Træarter (løv, nål)	For mange leverandørkæder, vil dette forudsætte, at biomasse leveres med certificering efter en ordning, der sikrer at disse oplysninger videregives igennem leverandørkæderne
10.6.1	Verifikation af indberetningen	68	<i>Oplysninger vedrørende hvert parti af biomasse</i>	<p>Det er ikke kost-effektivt at skulle opbevare dokumentation per 'parti'.</p> <p>Kontrol udføres bedst for hver leverandørafregning (typisk månedsvis afregning), da det er på dette dokument at leverandøreren anfører relevante data. Ved lastbiltransport knytter der sig typisk vejesejdel for hver vognlæs til afregningen. Ved bådtransport omfatter afregning typisk et bådlæs</p>
10.6.1	sporbarhed	68	<i>Kan de indberettede oplysninger spores tilbage til aktøren eller aktørerne, som har genereret de oprindelige oplysninger gennem et massebalancesystem?</i>	<p>Der bør ikke stilles krav om et massebalancesystem. Det er vel en mulighed - ikke et krav at benytte et massebalancesystem?</p> <p>Sporbarhdskrav bør kunne dokumenteres gennem eksisterende ordninger for sporbarhedscertificering (FSC, PEFC, SBP)</p>

Høringsvar (journalnummer 2020-5896):

Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.

Indledende bemærkninger:

Rådet for Grøn Omstilling mener at afbrænding af biomasse som udgangspunkt skal udfases og i stedet erstattes af bedre isoleret bygningsmasse, varmepumper (centrale og decentrale), varmelagre (centrale og decentrale), geotermi og bedre udnyttelse af overskudsvarme fra erhvervslivet. Afbrænding af affald, der ikke kan genanvendes/genbruges/nyttiggøres og afbrænding af biomasse med en kort CO₂-cyklus (halm, have- og parkaffald m.v.) kan dog tjene som backup. Man bør sigte imod en total udfasning af træbaseret biomasse allersenenest i 2040.

Høringsvar til bekendtgørelsen:

§ 2: Kravene skal også gælde private, der anvender brænde, træpiller m.v.

(Uanset om det kan håndhæves eller ej bør det skrives ind, så alt biomasse er omfattet).

§4: Kravet skal gælde alle energianlæg, der afbrænder biomasse.

(Særlig små brændefyringsenheder står for en stor del af luftforureningen og afbrændingen af træ med en lang CO₂ cyklus og bør derfor omfattes uanset om det kan håndhæves eller ej).

For anlæg til produktion af elektricitet, opvarmning mv. samt virksomheder bør begrænsningen på 20 MW også fjernes, og som minimum bør det følge samme indfasningsmodel for mindre anlæg som beskrevet for træbiomasse i §11.

§12: Der skal stilles krav til kun at importere træ fra de 20 lande, der ligger bedst i korrupsionsindekset: <https://www.transparency.org/en/cpi/2019/results/table>. Der skal ligeledes stilles krav om kun at anvende biomasse fra lande, der har underskrevet Parisaftalen, og har inkluderet LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry - Arealanvendelse) sektoren i deres NDC (Nationally Determined Contributions - Nationale Klimamål) med udsigt til øgning af CO₂-puljen i LULUCF. (Ellers er der risiko for, at CO₂-udledningen fra biomasse ikke tælles med noget sted).

Stk 2: Loven bør referere til ejendomsniveau i stedet for kildeområdeniveau. At bruge kildeområdeniveau åbner for et væsentligt smuthul i lovgivningen, da det på det nærmeste altid vil være muligt at leve op til krav på kildeområdeniveau, da afgrænsningen herpå kan sættes arbitrært. I FSC-skovcertificeringen opereres der på skov- eller ejendomsniveau. Dvs. at man sikrer sig, at producenten overholder de relevante kriterier på hele sin ejendom. Det minimerer risiko for snyd, da vedkommende ikke kan blande materiale fra ikke certificerede dele af ejendommen ind i det certificerede. Endelig vil ejendomsniveau sikre, at dansk indkøb af certificeret biomasse ikke understøtter ubæredygtige og måske ulovlige praksisser på andre dele af producentens områder.

§15: Der skal ske en uafhængig 3. parts verifikation af en anerkendt international part.

Desuden bør alle tre krav være opfyldt, da de hver især adresserer fuldstændig forskellige aspekter af træets bæredygtighed. De er dermed ikke en garanti for hinanden og kan ikke stå i stedet for hinanden. Især er det nødvendigt at sikre, at det udelukkende er reelle restprodukter der anvendes til energiformål, da anvendelsen af anden træbiomasse har stor risiko for at give øget drivhusgasudledning, frem for at reducere disse. Definitionen af hvad der udgør et restprodukt skal også strammes. Her henviser vi til vores høringssvar til Håndbogen, som vi har udarbejdet i samarbejde med en række andre organisationer.

§16: Skal også gælde private.

§20: CO₂-emissionen for biomasse med mellemlang eller lang CO₂-cyklus bør medregnes, hvor CO₂ udledes, ligesom for kul. Det bør indgå både i nationale og energiselskabers/virksomheders CO₂-regnskaber parallelt de steder, hvor det angives, at biomasse er CO₂-nutralt. (Træ med mellemlang og lang CO₂-cyklus bidrager til varig CO₂-koncentration i atmosfæren).

Yderligere informationer:

Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver, kaare@rgo.dk

Annika Lund Gade, projektmedarbejder, annika@rgo.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 1208 København K.

Til
Center for VE
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

Sendt på mail til kfe@ens.dk med kopi til jsju@ens.dk

Journalnummer 2020-5896.

SIAB
15. januar 2021

Hørings svar vedr. bekendtgørelse for bæredygtig biomasse

Træ- og Møbelindustrien (TMI) og Danske Træindustrier (DTI) takker for muligheden for at kommentere på udkast til de to bekendtgørelser:

- Udkast til bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v. (bæredygtighedsbekendtgørelsen)
- Udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen).

Generelle kommentarer:

Træindustriens restprodukter

Træ- og Møbelindustrien (TMI) og Danske Træindustrier bakker op om lovindgrebet og ønsket om at forbruget af biomasse til energiformål er garanteret bæredygtig. Vi er dog betænkelige ved, at aftalen overimplementerer VE-II direktivet, herunder at savværkernes restprodukter omfattes.

Vi mener grundlæggende, at dokumentationskravet for træindustrien er overflødig, fordi restprodukter fra træindustrien i udgangspunktet er bæredygtige.

Overimplementeringen skaber problemer for danske savværker der opererer på et europæisk/internationalt og meget konkurrencepræget marked, til forskel fra energisektoren der opererer på et udelukkende dansk marked, hvor loven stiller alle lige. Med dansk overimplementering stilles vores medlemmer dermed ringere, end deres konkurrenter i udlandet.

Træindustrien arbejder dog selv i retning af fuld dokumentation for bæredygtige primærprodukter, hvorved restprodukterne naturligvis også er dokumenteret bæredygtige. Træindustrien er også til dels forberedt på dokumentationskravet, idet man har været underlagt den frivillige brancheaftale siden 2014. Kravet om verifikation fra 3. part, kan dog vise sig at fordyre omkostningerne. Derfor er der generelt accept af kravet.

Der er imidlertid nogle råvarer som ikke kan købes med den nødvendige dokumentation, da certifikater og krav om dokumentation ikke har nogen værdi for sælgerne. Det fx tilfældet når halvfabrikata træprodukter

videreforarbejdning inden salg i fx Danmark eller til eksport. Under videreforarbejdningen vil der opstå små rester fra spåner og fraskær mv. som der i så fald ikke vil være dokumentation for. Konkurrencesituationen for disse produkter er typisk relativ skarp, så stiller man som køber krav om dokumentation, er meldingen oftest, at varen vil blive solgt til en anden.

Vi er derfor tilfredse med, at dokumentationskravet for træindustriens restprodukter er 90 %, hvilket efterlader en 'bagatelgrænse' på 10 %, som sikrer den nødvendige fleksibilitet der giver mulighed for fortsat forarbejdning af halvfabrikata-træprodukter, uden at der skal opsættes separat og fordyrende affalds/rest-håndtering.

Såfremt der er basis for at dokumentere mere end 90 pct. af træindustriens restprodukter, så antager vi, at dette selvfølgelig er muligt. Vi opfordrer derfor til at beskrivelsen af 90 pct.-kravet præciseres, således, at det omtales som et minimumskrav. Se eksempel på formulering nedenfor :

Håndbogens side 6 nederst:

Kapitel 7 beskriver de danske krav til restprodukter fra træindustri, herunder særlige forhold som gælder for denne biomassetype, herunder at kravene ~~kun skal dokumenteres~~ skal være opfyldt for minimum 90 pct. af biomassen.

Håndbogens side 44:

For den enkelte aktør skal ~~dog kun~~ minimum 90 pct. af den anvendte mængde restprodukter fra træindustrien i det pågældende år opfylde disse krav beregnet på basis af energiindhold.

Biodiversitet og §25-skov

Under 5.4.1 *Opfyldelse af særligt dansk krav om beskyttelse af biodiversitet* stilles der krav om kortlægning og beskyttelse af HCV-områder, som også falder under begrebet §25-skov. TMI støtter ønsket om at beskytte skovområder med værdifuld biodiversitet. TMI opfordrer i den forbindelse Miljøministeren til at gennemføre samme kortlægning af §25-skov i de private skove, som tidligere er gennemført i statskovene. En kortlægning i de private skove vil dels lette dokumentationsbyrden ift. til biomasseproduktionen, men vil også lette den økonomiske byrde forbundet med at tiltræde en certificeringsordning (PEFC og/eller FSC). Tiltaget vil således yderligere tilskynde en udvikling, som vil sikre at både primærprodukter og restprodukter er dokumenteret bæredygtige.

Diametergrænse

Som definition af *Restprodukter fra skovbrug*, samt under 5.6.1 *Opfyldelse af det danske krav til klimabæredygtighed* fremgår, at der ikke må anvendes træ over 20 cm i diameter.

Træindustrien er bekymrede for, at stor efterspørgsel på træ til energi kan bevirke, at gavntresegnet tømmer anvendes til energi, særligt hvad angår gavntre af lavere kvalitet. Vi mener dog ikke, at dette imødekommes ved at sætte en diametergrænsen på 20 cm, hvorfor kravet bør udgå. En fast grænseværdi, hvad end den er på 10, 20 eller 30 cm er ikke afgørende for, om træindustrien kan anvende og dermed har interesse i at aftage tømmeret til varige træprodukter. Afsætningen afgøres derimod af almindelige markedsmekanismer som udbud og efterspørgsel, herunder tømmerets kvalitet, mængde, tilgængelighed

mv. Træ med skævheder, skader, knaster eller andre kvalitetsforringelser, vil heller ikke få anvendelse i industrien med en fast diametergrænse.

Vi er bekymrede for, at en begrænsning i bedst mulig udnyttelse af skovens biomasse kan få en langsigtet negativ effekt på skovens gavnrækkelighed. Det gælder for så vidt begrænsning i for alm. udtynding og brug af ammetræer:

Tidlige udtyndinger i en skovbevoksning er en del af en langsigtet investering i træproduktion af høj kvalitet. Udtynding medvirker herunder til højere kulstofoptag og højere kvalitet af skovbevoksningen som helhed. Det er vigtigt at skovejere har mulighed for at dække omkostningerne ved disse nødvendige udtyndinger, fx ved at afsætte træ, der ikke kan afsættes til træindustrien, til energiudnyttelse. En begrænsning i afsætningsmulighederne som følge af en diametergrænse på 20 cm risikerer derfor føre til forringet gavnrækkelighed på sigt og potentielt øgede priser på råtræ, som følge af begrænsede indtægtsmuligheder.

En grænseværdi på 20 cm kan også få skovejere til at afholde sig fra at plante ammetræer som ligeledes er nødvendige for at sikre god kvalitet af de blivende gavnræer, som i sidste ende er træindustriens råvare. Det er ikke usædvanligt, at hurtigtvoksende ammetræer som fx rødell og lærk opnår stammediameter over 20 cm inden fældning/udtynding. Samtidig er hurtigtvoksende ammetræer typisk en uegnet råvare for træindustrien. Såfremt ammetræerne ikke kan anvendes til energiformål, kan konsekvensen blive, at ammetræerne slet ikke plantes, eller at ammetræerne fældes på et uhensigtsmæssigt tidspunkt, hvorved gavnrækkeligheden potentielt forringes. Samtidig vil man miste den vigtige klimaeffekt der ligger i ammetræernes hurtige vækst og CO₂ optag i unge skovkulturer. Også af denne årsag bør diametergrænsen udgå.

Første opsamlingssted

Det fremgår af 7. *Krav til restprodukter fra træindustri* at 3. *parts verifikation frem til første opsamlingssted* jf. afsnit 5.7 ikke kræves opfyldt.

Vi finder i den forbindelse definitionen af "*første opsamlingssted*" uklart. Første opsamlingssted "*med henblik på forarbejdning eller videre salg*" kan være i skoven, langs skovvej, leveret på savværk m.fl. Uklarheden skaber tvivl om hvor kravet om verifikation på øvrige områder kræves.

På vegne af Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier

Med venlig hilsen
Simon Auken Beck

Att: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Kfe@ens.dk

Cc: jsju@ens.dk

15. januar 2021

Hørings svar på udkast til bekendtgørelse om Håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål (håndbogen)

Journalnummer: 2020-5896

Læsevejledning:

Kursiv er tekstbidder fra håndbogen. Ikke kursiv er vores kommentarer.

Generelt:

Rettigheder og sociale forhold

Håndbogen stiller ikke krav til under hvilke sociale forhold biomassen er produceret. Social bæredygtighed handler bl.a. om produktionens konsekvenser for lokalsamfund og oprindelige folk samt om arbejdsvilkår. Det skal inkluderes i håndbogen. Særligt hæfter vi os ved at Oprindelige folks rettigheder ikke er omtalt i håndbogen. ILO nr 169 og UNDRIP er en selvfølge i denne sammenhæng.

EU målsætninger skal inkluderes og sikres i biomassehåndbogen

Det fremgår ikke i håndbogen, hvordan kravene for anvendelse af træbiomasse til energiformål vil leve op til EU's mål og handlingsplan for cirkulær økonomi¹, principperne for kaskade-anvendelse af træbiomasse² samt EU's affaldsrammedirektiv³. Da disse har til formål at sikre en bæredygtig bioøkonomi, bør de naturligvis inkluderes i den håndbog, som skal rammesætte bæredygtig brug af træbiomasse til energiformål i Danmark

Cirkulær økonomi og kaskade-anvendelse:

Hensigten med EU's mål om en cirkulær økonomi er, at værdien af produkter, materialer og ressourcer fastholdes i økonomien så længe som muligt⁴. Dette bør naturligt også gælde for

¹ Closing the loop - An EU action plan for the Circular Economy: COM (2015) 614 final

² Europakommissionens vejledning til kaskadeudnyttelse af træbiomasse:

http://publications.europa.eu/resource/cellar/9b823034-ebad-11e8-b690-01aa75ed71a1.0019.03/DOC_1

³ Direktiv 2008/98/EF

⁴ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/EN/1-2015-614-EN-F1-1.PDF>

træbiomasse, da dette er en begrænset ressource⁵. Europa kommissionen påpeger, at en cirkulær økonomi også bør adressere en kaskade-anvendelse af de ressourcer, som bruges til bioenergi, hvortil det påpeges, at genbrugen og genanvendelsen af træbiomasse kan foregå flere gange⁶. Derfor bør træbiomasse, som fjernes fra skove mm., genanvendes i en bredere bioøkonomisk ressourceanvendelse f.eks. til byggematerialer, møbler, og andre trævarer, før biomassen til sidst anvendes til energiformål⁷. Dette bør naturligvis reflekteres i håndbogen og den dertilhørende lovgivning.

Hensyn til affaldshierarkiet:

Medlemsstaterne skal sikre, at deres nationale politikker udformes under hensyntagen til EU's affaldshierarki som fastsat i affaldsrammedirektivet⁸. Dermed bør denne håndbog sikre, at de restprodukter, som bruges til energiformål, ikke kan have en 'højere anvendelse' bl.a. som træbaserede plader, papirmasse, træemballage mm.

2.1 Definitioner og Ordforklaringer

Kildeområde

Loven og håndbogen burde referere til ejendomsniveau i stedet for blot kildeområde. Det er vigtigt at lære af en af SBPs store smuthuller -at certificere på sub-parcel-niveau. Det vil sige, at ejeren kan vælge at følge reglerne på en del af sin ejendom, men overtræde dem på resten af ejendommen. Modsat FSC der er på skov-niveau eller ejendomsniveau. Det vil sige, at man sikrer sig, at producenten overholder de relevante kriterier på hele sin ejendom. Det sikrer større områder og mindsker muligheden for snyd, da vedkommende ikke kan blande materiale fra ikke certificerede dele af sin ejendom ind i den certificerede bunke. Endelig vil ejendomsniveau sikre, at dansk indkøb af certificeret biomasse ikke understøtter ubæredygtige og måske ulovlige praksisser på andre dele af producentens områder. Vi vil klart opfordre til, at lov og denne håndbog bruger ejendomsniveau.

Restprodukter

Definitionen af restprodukter er for bred, og det sikrer ingenlunde, at det, der udtages til biomasse, er reelle restprodukter. At sætte en procentuel grænse på 50% for hvor meget af det, der går ud af skoven, som kan anvendes til energiformål, sikrer ikke, at det reelt kun omfatter rester. Så længe denne mulighed indgår i definitionen af rester, kan det ikke godtgøres, at det er rester.

Med mulighed b) vil meget gamle træer kunne blive taget ud af skoven og brændt af som rester, selvom de ville have gjort stor gavn for kulstoflager og biodiversitet i skoven. Store og gamle træer har en meget stor klimabelastning, når de brændes af, da de har lagret kulstof i over hundrede år. Det er dybt kritisk, da dette kriterium om kun at bruge rester, er inkluderet i

⁵ Side 3: Energistyrelsens biomasseanalyse maj 2020.

⁶ Closing the loop - An EU action plan for the Circular Economy: COM (2015) 614 final: Afsnit 5.5.

⁷ Europakommissionens vejledning til kaskadeudnyttelse af træbiomasse.

⁸ Direktiv 2008/98/EF

den del af loven, der skal sikre klimabæredygtighed. Derfor bør definitionen af rester til hver en tid sikre, at det kun er rester i form af meget små træer, toppe, grene og andre efterladenskaber, som har et mindre klimaaftryk, der kan brændes af som rester. En definition af rester, der skal sikre mod høj klimabelastning, er nødt til at udelukke store træer. Vi anbefaler at slette b. i definitionen af rester og kun acceptere opfyldelsen af a) om at der ikke anvendes træ over 20 cm i diameter, som er et langt bedre kriterie for at kunne anses som et restprodukt. Her tages der samtidig i højere grad hensyn til værdien for både biodiversitet og klima ved at lade større stykker dødt ved stå eller ligge i skovene som dødt ved og kulstoflagre.

Energistyrelsen skriver i deres Biomasseanalyse fra 2020⁹:

For at blive defineret som et restprodukt, må der ikke være en "højere anvendelse" jf. EU's affaldshierarki. For træbiomasse er møbler, tømmer, papir, træfiner og spånplader "højere anvendelser" - og derfor også ofte mere værdifulde anvendelser - end konvertering til el og varme i et kraftvarmeanlæg.

Dette bør indgå i definitionen af rester i denne håndbog.

4.1 Bæredygtighedskriterier for biomassebrændsler produceret af biomasse fra landbrug.

I 4.1 b+c+d bør der henvises til internationale standarder som nedsat af fx IUCN. Desuden bør der inkluderes beskrivelser af, hvordan det er tænkt, at reglerne skal overholdes.

Vi finder det positivt, at mængden af energiafgrøder nedsættes, da vi ikke bør bruge mad-afgrøder i energiproduktion.

5. Bæredygtighedskrav til biomasse fra skovbrug

Der bør gælde de samme kriterier for biomasse fra skovbrug, som der gør sig gældende for biomasse fra landbrug i pkt 4.1 bi, bii, biii. Det gælder også, hvor der ikke er nationale lovgivninger for dette.

5.2 Opfyldelse af VE-direktivets bæredygtighedskriterier via lovgivning (a).

ii Genplantning

Kravet om genplantning, herunder naturlig foryngelse, af fældede skovarealer anses for opfyldt på a-niveau, hvis genplantning af fældede skovarealer er sikret gennem lovgivning i oprindelseslandet. Lovgivningen skal sikre, at arealet ikke overgår til anden anvendelse end skov. Lovgivningen bør indeholde en tidsfrist for, hvornår arealet er skov igen, efter at den forrige skovbevoksning er fjernet. Lovgivningen i oprindelseslandet skal gælde al skov i landet eller hele det relevante kildeområde.

⁹ https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Bioenergi/biomasseanalyse_final_ren.pdf

Der bør indgå et krav om en tidsramme, inden for hvilken træer og skove er genplantede.

De genplantede skove skal overvejende være med samme artssammensætning som de fældede. Artssammensætningen og brug af hjemmehørende arter er afgørende for, at der skabes de samme levesteder for biodiversitet i de genplantede skove. Det bør tydeligt fremgå at man ikke må erstatte naturskove med f.eks. plantager med eksotiske arter, for at undgå både en hurtig og en langsom konvertering.

iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Kravet anses for opfyldt på a-niveau, hvis der er lovgivning i oprindelseslandet, der på passende niveau regulerer opretholdelsen af jordbundens kvalitet og biodiversitet. Lovene skal regulere, hvornår og hvordan fældning må foretages af hensyn til jordkvalitet og biodiversitet.

Relevante love kan f.eks. indeholde regler om;

- at fjernelse af stubbe og rødder skal begrænses af hensyn til jordkvalitet eller biodiversitet

- at fældning skal ske uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngleområder af hensyn til biodiversiteten

Dette er ikke tilstrækkeligt til at sikre jordbundens kvalitet og biodiversiteten i et område. Her bør henvises til de samme værdier som i punkt 5.4. Ligeledes bør der indgå et generelt krav om at efterlade nok biomasse til at sikre, at skoven er i god bevaringstilstand i forhold til mængden af veterantræer og dødt ved.

5.4 Særligt dansk krav vedrørende biodiversitet mv.

Faste og gasformige biomassebrændsler produceret af biomasse fra skovbrug, opfyldte nedenstående særlige danske krav for at minimere risikoen for, at der anvendes biomasse, der har haft negativ effekt på biodiversiteten mv.

For det første mangler der i denne sætning er SKAL før opfyldte. Dernæst bør det klargøres at disse særlige krav gør sig gældende for alt biomasse og er additionelle til krav 5.2 a og b. Når dette er klargjort frafalder vi vores kommentarer til 5.2.

5.4.1 Opfyldelse af særligt dansk krav om beskyttelse af biodiversitet mv.

I afsnittet om særligt danske krav til beskyttelse af biodiversitet er det positivt, at der refereres til HCV definitioner af biodiversitets og andre bevaringsværdier, da dette ikke kan være op til nationale lovgivninger. Det er derfor meget vigtigt, at denne reference bibeholdes. Hvis den fjernes her, er der flere andre afsnit, der vil være for svage.

5.4.2 Dokumentation

Certificeringssystemerne SBP, FSC (Forest Management) og PEFC er eksempler på styringssystemer på kildeområdeniveau, som vil kunne anerkendes som dokumentation for, at det særlige danske krav til biodiversitet er opfyldt for biomasse fra skovbrug. FSC "controlled wood" er ikke tilstrækkeligt.

SBP, der ikke er en egentlig skovcertificering men blot indeholder en risikovurdering, bør ikke inkluderes som tilstrækkelig dokumentation for styringssystemer for sikring af biodiversitet på kildeområdeniveau. Desuden er PEFC ikke en tilstrækkelig certificering uden en vurdering af det enkelte lands implementering af PEFC, som netop er nationalt bestemt og dermed ikke giver samme garanti i alle lande. Desuden anerkender PEFC ukritisk certificeringsordninger som SFI og CSA, der ikke sikrer beskyttelse af HCV-områder og oprindelige folks rettigheder. FSC certificeringsordningen er den eneste certificeringsordning, der i dag tilstrækkeligt dokumenterer overholdelse af HCV kriterierne.

5.5 Bæredygtighedskriterier vedrørende arealanvendelse, ændret arealanvendelse og LULUCF

Der bør indsættes et OG mellem a og b. Og der bør være OG mellem i, ii og iii.

Desuden bør b ikke begrænses til at gælde på lang sigt, men bør også gælde på kort sigt. De næste 10 år er altafgørende og det må siges at være kort sigt i en skovsammenhæng.

Sidst men ikke mindst bør loven ikke stræbe efter at kulstoflageret "kun" opretholdes -det bør forbedres på kort sigt. I iii -hvis man blot sikrer, at LULUCF udledninger ikke overstiger optag, så øger man ikke kulstoflageret, som foreskrevet tidligere i samme sætning. Derfor bør sidste del af sætningen hedde: at rapporterede emissioner fra LULUCF-sektoren ligger markant under optag.

5.5.4 Opfyldelse af krav til arealanvendelse og LULUCF på kildeområdeniveau (b)

Dette afsnit beskriver, hvordan en økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovenes kulstoflager og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren

Pkt 6. Definerer tidsperioden for "lang sigt".

Det bør IKKE være op til den økonomiske operatør selv at definere perioden lang sigt. Den bør være fastsat, og den bør relatere sig til de mål, der er sat i Parisaftalen og den klimakrise, vi står i. Det nytter ikke at opstille kriterier, der skal gøre biomassen ansvarlig i et klimaperspektiv ved at inkludere tidshorisonter langt efter den skæringsdato, der er afgørende for, om noget er ansvarligt i et klimaperspektiv. Det vil sige at lang sigt bør være 2040.

5.6.1 Opfyldelsen af det danske klimakrav

Der bør klart være et "og" imellem de tre danske krav. De tre krav leverer fuldstændig forskellige ting og sikrer altså ikke det samme. De er dermed ikke en garanti for hinanden, og de kan derfor ikke stå i stedet for hinanden, men skal opfyldes alle tre.

6.5.1 a) Skovkulstoflageret er ikke i tilbagegang

De ekstra danske krav bør være mere ambitiøst end REDII og bør for klimaets skyld både fokusere på at bevare og øge kulstoflageret såvel som optaget (drænet), som REDII faktisk foreskriver i 5.5. a.iii.

LULUCF-emissioner.

Kravet anses for opfyldt, hvis den gennemsnitlige nettoudledning fra skovsektoren (LULUCF kategori 4 A i indberetninger af nationale drivhusgasudledninger til FNs Klimakonvention) set over de seneste 10 år er 0 eller negativ.

Det er ikke nok, at LULUCF emissionerne er nul. Det er vigtigt, at LULUCF emissionerne er negative og gerne i stigende grad -altså bliver mere og mere negative. Derfor bør DK afvise biomasse fra lande og kildeområder, der ikke har en øget negativ LULUCF emission, dvs. at skovenes kulstofoptag gradvist øges.

6.5.1 b Skovcertificeringer

FSC og PEFC er ikke en garanti for skovenes kulstofindhold, og det er således forkert at bruge dette til at verificere biomassens klimapåvirkning. Desuden bør dette ikke kun sikres på lang sigt, men også på kort sigt -via reelle og retvisende kulstofmodeller.

Det er desuden bekymrende, at der åbnes for andre certificeringsordninger. FSC er den eneste certificeringsordning, der for nuværende kan accepteres.

5.6.1 c Restprodukter

Definitionen af restprodukter er her en smule anderledes end på s 8. Den åbner dog stadig som tidligere beskrevet op for, at der inkluderes træ, der ikke hører hjemme i denne kategori. For at et krav om kun at bruge restprodukter skal have nogen som helst effekt på klimaet, så er det alfa og omega, at det kun tillader de rester/produkter, som har en meget lille klimaeffekt. Det vil sige små tyndingstræer, grene, toppe og fraskær. Ved at tillade op til 50% af den biomasse, der tages ud af skoven, tillader man også hele og potentielt gamle stammer. Og så er der INGEN sikkerhed for, hvor klimabelastende biomassen er.

I Energistyrelsen biomasseanalyse fra 2020¹⁰ anerkendes det, at klimaeffekten af at anvende skovbiomasse til energiproduktion varierer alt efter hvilken type biomasse, der anvendes. Der er relativ sikkerhed omkring, at anvendelse af reelle restprodukter giver en reduktion i drivhusgasudledning i forhold til hvis der var anvendt fossilt brændsel. Men hvor

¹⁰ https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Bioenergi/biomasseanalyse_final_ren.pdf

der ikke er tale om reelle restprodukter, men derimod større stykker træ, hele stammer, additional fældning mv. vil anvendelsen til energiformål give minimale reduktioner eller endda øgede udledninger af drivhusgasser. Stik imod intentionen af direktivet. Det skal derfor understreges, at der skal gøres langt mere end hvad denne håndbog beskriver for at sikre, at kun reelle restprodukter anvendes til energiformål.

Med Venlig Hilsen,

Verdens Skove

Greenpeace

WWF - Verdensnaturfonden

Rådet for Grøn Omstilling

Dansk Ornitologisk Forening - Birdlife
Danmark

Klimabevægelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Energistyrelsen, Center for VE
Att: kfe@ens.dk og jsju@ens.dk

Vedr. Journalnummer 2020-5896

Date
12 January 2021

Verdo Trading A/S
Agerskallet 7
DK-8920 Randers NV

Local office
Kulholmsvej 22
DK-8930 Randers NØ

T +45 7010 0233
E trading@verdo.com
VAT DK10125421

Read more on
verdo.com

Høringssvar

Kære Katrine Pilmark Elkjær

Tak for muligheden for at komme med kommentarer til udkast til to bekendtgørelser vedr. bæredygtighed m.v. for biomassebrændsler og flydende biobrændsler (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelse af energi fra vedvarende energikilder).

Kommentarer følger her:

TIL HÅNDBOGEN:

Afsnit 2.1 – Definitioner og ordforklaringer

Definitionen af "Restprodukter fra skovbrug":

Kravet om at "Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom," er uhensigtsmæssigt af følgende årsager:

- Store mængder af træ der er angrebet af svamp / råd, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, vil skulle efterlades i skovbunden, til forrådnelse og CO2 frigivelse, og dermed have negativ indflydelse på den samlede reduktion af drivhusgasemissioner, i strid med det overordnede formål
- Det vil indebære en fordyrende arbejdsproces- og administrativ komplikation for skovejeren (faldende indtægter ved samme omkostningsniveau)
- Træ der ikke er syge, men er angrebet af udefrakommende kalamiteter som svamp / råd, fysisk skadede af hjortevildt, påkørsel eller andet, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, bør også omfattes af undtagelserne.

Vi vil derfor anbefale, at Svamp, råd, fysisk skade af hjortevildt, påkørsel eller andet, i definitionen sidestilles med angreb af biller eller sygdom.

Afsnit 3.1 – Omfattede aktører

Indfasning er OK, men vi anbefaler at bagatelgrænserne med tiden fjernes så alle aktører – uanset størrelse – omfattes af bæredygtighedskravene. Det gælder både el- og/eller varmeproducenter OG importører af træpiller. Og det bør ske af følgende årsager:

- Af hensyn til implementering af maksimal mulig bæredygtighed på nationalt plan
- For at vanskeliggøre omgåelse/snyd med reglerne i form af spekulation i grænseværdierne
- For at stille alle aktører på markedet lige og undgå konkurrenceforvridende initiativer
- For at simplificere og rationalisere den administrative byrde ved kontrol / håndhævelse (ens regler, alle lige)

Afsnit 5.2.1 – Dokumentation

Dokumentationskilder

Vi opfordrer til at gøre det tydeligt, at de nævnte Dokumentationskilder er eksempler på kilder der KAN, men ikke nødvendigvis SKAL benyttes.

Afsnit 5.3 - Opfyldelse på skovbrugets kildeområdeniveau (b)

ii Genplantning

Det kan ikke sikres eller garanteres at et areal er skovbevokset indenfor en fastlagt tidsramme. En skovbevoksning opvækst er et produkt af naturlige parametre som intet menneske er herre over. I stedet opfordrer vi til at henvise til FAO's skovdefinition:

"... includes areas with young trees that have not yet reached but which are expected to reach a canopy cover of 10 percent and tree height of 5 meters. It also includes areas that are temporarily unstocked due to clear-cutting as part of a forest management practice or natural disasters, and which are expected to be regenerated within 5 years. Local conditions may, in exceptional cases, justify that a longer time frame is used."

iv. Fældningen tager hensyn til opretholdelse af jordbundens kvalitet og biodiversitet med det formål at minimere negative virkninger.

Listen med eksempler på tiltag der er nævnt (indsat herunder), kan opfattes som krav, og dermed blive årsag til misforståelser og vi anbefaler derfor at den undlades.

- at der ikke foretages dybdepløjning,
- at hugsten sker med metoder, der beskytter jordbunden
- at høst foregår i sensommeren, hvor jorden er tør, eller om vinteren, når jorden er frossen,
- at der anvendes en fældningspraksis, der forebygger erosion på stejle skrånninger
- at hugst finder sted uden for yngletiden eller i en bestemt afstand til yngelområder, for ikke at skade ynglende arter.
- at livstræer efterlades
- at der opretholdes et vist niveau af dødt ved,
- at der ikke drænes,
- at der ikke benyttes pesticider

v. Fældningen opretholder eller forbedrer skovenes produktionskapacitet på lang sigt

Betydningen af begrebet "restrukturering af ensaldrende skove" er uklart. Den mest oplagte og mundrette tolkning af teksten er, at "der tilstræbes at opnå en skov hvor alle træer har samme alder." Det beskrevne scenarie er uholdbart i længden, da det med tiden vil genere en naturskov i økologisk balance og dermed umuliggøre hugst. Den eksisterende tekst foreslås derfor erstattet med følgende tekst:

Kravet kan anses for opfyldt på b-niveau, når et styringssystem på skovbrugets kildeområdeniveau sikrer, at hugsten ikke overstiger skovenes årlige tilvækst i kildeområdet set over en periode på [5-10] år, medmindre dette skyldes dokumenteret sygdom eller andre kalamiteter, stormfald eller anden udefra kommende hændelse eller hugsten følger en plan der har til hensigt at opretholde skovens samlede produktionskapacitet på langt sigt. Således også udover planperioden.

5.3.1 – Dokumentation

Aktøren skal kunne dokumentere, at hele biomassen er certificeret efter frivillige ordninger godkendt af EU-Kommissionen.

Alternativt skal aktøren: ...

Det fremgår af teksten, at leverandøren skal benytte satellit- eller orthofotos til dokumentation. Vi vil anbefale, at det også er muligt at anvende målfast kortmateriale.

5.5.1 - Opfyldelse af VE-direktivets kriterier for arealanvendelse og LULUCF på nationalt ni-veau (a):

Love om at bevare og øge kulstoflagre og –dræn samt netto LULUCF-optag (iii)

Overordnet er kravene i dette afsnit så komplekse og omfattende, at det vil påføre aktørerne store byrder og indebærer en stor risiko for fejl som i sidste ende kan være til stor skade for den enkelte aktør. Samtidig er kravet på nationalt / lande-niveau.

Af ovenstående grunde anbefaler vi, at den ansvarlige danske myndighed udarbejder og vedligeholder en "Positivliste" over lande der kan leve op til kravene, Og at en sådan liste stilles til rådighed for aktørerne.

Specifikt teksten P35 øverst. Formuleringen:

...der specifikt har til formål at øge skovkulstoflagre og –dræn med henblik på at modvirke klimaforandringer,

kan i yderste konsekvens udelukke lande der har samme ønske og definerede mål om forøgelse af kulstoflagre – men af andre årsager. Det er u hensigtsmæssigt.

5.5.4 - Opfyldelse af VE-direktivets kriterier for arealanvendelse og LULUCF på kildeområdeniveau (b)

P37:

En økonomisk operatør kan opfylde dette krav ved at tilpasse eksisterende metoder til at vurdere udviklingen i skovenes kulstoflagre og –optag, f.eks. de der er udviklet i forbindelse med LULUCF-reguleringen, og anvende dem på sit kildeområde. Dette kræver, at aktøren

- 1. Definerer kildeområdet*
  - 2. Definerer alle relevante kulstoflagre, over jorden, under jorden, dødt ved, skovbund, og kulstof i jord*
  - 3. Definerer en historisk referenceperiode, f.eks. 2000 - 2009*
  - 4. Beskriver forvaltningspraksis i skoven i referenceperioden*
  - 5. Kvantificerer kulstoflagre og kulstofoptag i kildeområdet i referenceperioden.*
  - 6. Definerer tidsperioden for "lang sigt"*
  - 7. Beskriver forvaltningspraksis i kildeområdet i denne langsigtede tidsperiode*
  - 8. Kvantificerer udviklingen i skovkulstoflagre og –optag i den langsigtede tidsperiode*
  - 9. Sammenligner det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i den fremtidige periode med det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i referenceperioden.*
- Hvis det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i den fremtidige langsigtede periode er lig med eller større end det gennemsnitlige skovkulstoflagre og –optag i referenceperioden er kravet opfyldt.*

Det vil være en så godt som umulig opgave for en Biomasseproducent at tilvejebringe den nødvendige mængde, og tilstrækkeligt valide, data til objektivet at opfylde kravet. Og med en stor del af individuel tolkning, er det stor sandsynlighed for at forskellige aktører til nå til forskellige resultater i det samme scenario.

Vi anbefaler derfor at der findes en anden lettere tilgængelig og gennemførlig form for dokumentationskrav.

5.6.1 - Opfyldelse af det danske krav til klimabæredygtighed

c) Der anvendes kun restprodukter

4. Restprodukter fra skovbrug, ...

- a. Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ, træ angrebet af biller eller sygdom, eller**

Kravet om at "Der anvendes ikke træ over 20 cm i diameter, medmindre der er tale om stormfaldstræ eller træ, der dokumenteret er angrebet af biller eller sygdom," er u hensigtsmæssigt af følgende årsager:

- Store mængder af træ der er angrebet af svamp / råd, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, vil skulle efterlades i skovbunden, til forrådnelse og CO2 frigivelse, og dermed have negativ indflydelse på den samlede reduktion af drivhusgasemissioner, i strid med det overordnede formål
- Det vil indebære en fordyrende arbejdsproces- og administrativ komplikation for skovejerne (faldende indtægter ved samme omkostningsniveau)
- Træ der ikke er syge, men er angrebet af udefrakommende kalamiteter som svamp / råd, fysisk skadede af hjortevildt, påkørsel eller andet, og åbenlyst uegnet til andet formål (forædling ved opskæring) end energi, bør også omfattes af undtagelserne.

Vi vil derfor anbefale, at Svamp, råd, fysisk skade af hjortevildt, påkørsel eller andet, i definitionen sidestilles med angreb af biller eller sygdom.

TIL BÆREDYGTIGHEDSBEKENDTGØRELSEN

§ 11. En virksomhed skal sikre, at bæredygtighedskriterierne i §§ 12-16 opfyldes, når...

Indfasning er OK, men bagatelgrænserne bør med tiden fjernes så alle aktører – uanset størrelse – omfattes af bæredygtighedskravene. Det gælder både el- og/eller varmeproducenter OG importører af træpiller. Og det bør ske af følgende årsager:

- Af hensyn til implementering af maksimal mulig bæredygtighed på nationalt plan
- For at vanskeliggøre omgåelse/snyd med reglerne i form af spekulation i grænseværdierne
- For at stille alle aktører på markedet lige og undgå konkurrenceforvridende initiativer
- For at simplificere og rationalisere den administrative byrde ved kontrol / håndhævelse (ens regler, alle lige)

Med ovenstående håber vi at have bidraget til den forestående proces.

Igen tak for muligheden for at komme med Høringssvar.

Med venlig hilsen

På vejne af Verdo Trading

Benny Corneliussen
 Bioenergy Manager
 M +45 5198 0738
 E beco@verdo.com